

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

PROSPĚŠNÁ ŠKOLA

Č.j. : 0109/2007

Školní vzdělávací program byla projednán školskou radou dne 30. srpna 2007.

Je platný od 1.9.2007.

.....

Mgr. Jaromír Spáčil

ředitel školy

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
4.	ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN	11
5.	VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	15
5.1.	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	15
5.1.1.	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	15
5.1.2.	CIZÍ JAZYK.....	68
5.2.	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	117
5.3.	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	177
5.4.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	183
5.4.1.	PRVOUKA.....	183
5.4.2.	VLASTIVĚDA	202
5.4.3.	PŘÍRODOVĚDA.....	213
5.5.	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	224
5.5.1.	DĚJEPIS	224
5.5.2.	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.....	243
5.6.	ČLOVĚK A PŘÍRODA	260
5.6.1.	FYZIKA.....	260
5.6.2.	CHEMIE	289
5.6.3.	PŘÍRODOPIS	306
5.6.4.	ZEMĚPIS.....	324
5.7.	UMĚNÍ A KULTURA.....	353
5.7.1.	TVOŘIVÉ ČINNOSTI	353
5.7.2.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	361
5.7.3.	HUDEBNÍ VÝCHOVA	372
5.8.	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	392
5.8.1.	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	392
5.8.2.	TĚLESNÁ VÝCHOVA	412
5.9.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	443
5.10.	DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	455
5.10.1.	DALŠÍ CIZÍ JAZYK	455
5.10.2.	ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST.....	472
6.	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	507
6.1.	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA.....	507
6.2.	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	509

6.3.	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	511
6.4.	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	512
6.5.	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA.....	514
6.6.	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU MEDIÁLNÍ VÝCHOVA.....	515
7.	PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ	518
8.	AUTOEVALUACE ŠKOLY	538
9.	PŘÍLOHY.....	542
9.1.	ŠVP – ŠKOLNÍ DRUŽINA.....	542

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel: Základní škola Karviná – Nové Město Cihelní 1666

Identifikační číslo:	48004537
Identifikátor zařízení:	600 135 951
Den zahájení činnosti:	1.9.1960
Den zařazení do sítě škol:	25.1.1996
Právní forma:	příspěvková organizace (1.1.1993)
Ředitel školy:	Mgr. Jaromír Spáčil
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Martin Bandor, Mgr. Pavlína Ochodková
Adresa:	Cihelní 1666, 735 06 Karviná – Nové Město
Internetové stránky:	www.cihelni.cz
Telefon/Fax:	596 311 297
e-mail:	cihelni@cihelni.cz

Zřizovatel: Statutární město Karviná

Právní forma:	obec
Identifikační číslo:	002 975 34
Adresa:	Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná - Fryštát

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Plně organizovaná základní škola je umístěna v poměrně klidné, zelení oplývající čtvrti univerzitního a lázeňského města Karviná.

Její součástí jsou:

základní škola	kapacita 700 žáků	IZO	046 004 537
školní družina	kapacita 120 žáků	IZO	119 701 162
školní jídelna	kapacita 500 žáků	IZO	102 892 008

Vývoj stavu žáků je rovnoměrný (650 – 700). Děti navštěvují 28 tříd a 4 oddělení školní družiny. K dispozici mají odborné učebny (fyzika-chemie, hudební a výtvarná výchova, přírodopis, zeměpis a 2x počítače). K výuce vaření slouží školní cvičná kuchyňka. Ke škole patří dvě tělocvičny, dvě venkovní hřiště s umělým povrchem, běžecká dráha, sportoviště pro skok do dálky a vrh koulí.

V samostatné budově jsou umístěny prostorově velkorysé školní dílny. Příznivé počasí využívají děti i pedagogičti pracovníci v Areálu zdraví.

Ve škole jsou dvě sborovny a řada kabinetů. Všechny jsou vybaveny počítači propojenými do školní sítě s přístupem na internet.

Školní družina je umístěna v přístavbě. Disponuje čtyřmi samostatnými místnostmi, z nichž dvě však jsou přebudované, z nedostatku prostoru, na běžné školní třídy.

Vybavení školy didaktickou a výpočetní technikou je na standardní úrovni, Ve stádiu projektové přípravy je plán půdní vestavby s multimediální učebnou.

Všechny školní prostory jsou v provozuschopném stavu. V roce 2008 projde generální přestavbou školní kuchyně.

Hygienické zázemí odpovídá všem platným předpisům.

Mnozí žáci školy postrádají bufet. Zatím se radují z mléčného automatu(dotované mléčné výrobky).

Esprit de corps (duch sboru)

Pocit sounáležitosti, solidarity, hrdosti, radosti z práce a loajality, která vede k přesvědčení o vlastní kvalitě a která určitým způsobem odděluje pedagogický sbor od kolektivů pracovníků jiných škol.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupci ředitele pro 1. a 2. stupeň, učitelé vč. 1 výchovné poradkyně a 3 vychovatelky školní družiny. Sbor vykazuje výraznou převahu žen (84 %), věkově je pestrý, v posledním období se mírně omlazuje. Na 1. stupni vyučuje 15 pedagogů, na druhém stupni 20, 3 členy má vedení školy.

Aprobovanost výuky je na vysokém stupni, na 1. stupni úplná, na druhém stupni si dodělávají kvalifikaci 2 vyučující anglického jazyka. Dlouhodobým problémem je absence aprobovaného vyučujícího výtvarné výchovy.

Snahou školy je co nejkvalitnější výchova a vzdělání žáků podle nejmodernějších poznatků a trendů, tudíž je kladen velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVVP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů. Samostatnou kapitolou je práce s výpočetní a komunikační technikou, kde v uplynulých letech prošli všichni pedagogové úrovní Z ve školení práce na počítači v projektu PI SIPVZ a většina prošla i úrovní P s cílem zabezpečit rutinní práci na počítači, komunikaci prostřednictvím elektronické pošty a využití komunikační a výpočetní techniky ve výuce.

Dlouhodobé projekty

Od roku 2008 se škola účastní projektu **Recyklohraní**. Recyklohraní je školní recyklační program pod záštitou MŠMT České republiky, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení. Školní recyklační program RECYKLOHRANÍ umožňuje škole deklarovat její ekologické myšlení a současně zvyšuje u žáků vnímání potřeby správného nakládání s odpady.

Od roku 2009 je škola součástí jazykového projektu **„Cizí jazyky – otevřené dveře do EU“**, který vznikl v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost pod záštitou města Karviné. V rámci tohoto projektu se zavádí nové formy výuky do oblasti cizích jazyků, realizují se jazykové soutěže, při kterých měří své jazykové dovednosti žáci ze všech karvinských základních škol. Součástí tohoto projektu jsou také výjezdy žáků na krátkodobé zahraniční pobyty a workshopy pro pedagogické pracovníky.

Škola je dále zapojena do dlouhodobého projektu **„Karvinský informační systém základních škol“**. Cílem tohoto projektu je postupné pořizování a vybavování školy projekční a audiovizuální technikou, jejímž prostřednictvím je možné aplikovat moderní způsoby výuky v praxi. Projekt vznikl pod záštitou města Karviné.

V roce 2007 si škola vytvořila vlastní dlouhodobý projekt **Škola nanečisto**. V rámci tohoto projektu probíhají po celý rok setkání budoucích prvňáčků se školním prostředím. Projekt je zaměřen na rozvíjení schopností důležitých pro zvládnutí čtení, psaní, počítání, dovedností rozvíjejících hrubou i jemnou motoriku a prevenci poruch učení.

Systém výjezdů

1. – 5. ročník

§ Škola v přírodě

§ Zoo Ostrava

6. ročník

§ Seznamovací pobyt v přírodě (2 dny)

6. – 9. ročník

§ Turistický kurz

§ Planetárium Ostrava

7. ročník

§ lyžařský kurz

9. ročník

§ Osvětim

Spolupráce s rodiči

Na začátku každého školního roku obdrží rodiče všech žáků Informační list, který obsahuje základní údaje o škole – kontakty, vedení, výchovná poradkyně, noví učitelé, nabídka volitelných předmětů a zájmových kroužků, přehled prázdnin a přání ředitele školy.

V průběhu školního roku jsou rodiče třikrát informováni o výsledcích výchovy a vzdělávání na tradičních třídních schůzkách. Aktuální informace o dění ve škole poskytují rovněž webové stránky (www.cihelni.cz). Významnou součástí komunikace mezi rodiči a školou je také školská rada.

Spolupráce s jinými subjekty

Škola úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Karviné. Rovněž pak se speciálními pedagogickými centry v Opavě a Frýdku-Místku (péče o dva tělesně postižené žáky).

K dalším institucím patří : Odbor sociálně právní ochrany dětí Magistrátu města Karviné, Dům dětí a mládeže, Dům kultury v Karviné, Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor a dvě přilehlé mateřské školy (MŠ Dvořákova a MŠ Nedbalova).

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie školy

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého našeho žáka. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý. Má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Připravujeme žáky pro život, posilujeme zdravé sebevědomí dítěte, jeho zvědavost, usilujeme o propojení školy se životem.

Co si představujeme v našem vzdělávacím programu pod hlavními kompetencemi? Jednotlivé klíčové kompetence jsme podrobně rozkládali na konkrétní dovednosti a ty jsme rozčlenili do tří vývojových úrovní (první úroveň 1. - 3. ročník ZŠ, druhá úroveň 4. - 5. ročník ZŠ, třetí úroveň 6. - 9. ročník ZŠ).

„Rozklíčení“ klíčových kompetencí je obsahem přílohy našeho ŠVP.

K rozvoji jednotlivých kompetencí používáme ve škole společně domluvené výchovné a vzdělávací strategie.

Hlavní motto naší školy je „Prospěšná škola.“ Škola v našem pojetí je místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný a radostný život. Chceme, aby to, o čem se děti ve škole učí, odpovídalo co nejvíce skutečnému životu.

Snažíme se vytvářet pohodové školní prostředí, podporujeme v dětech pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	HLAVNÍ SPOLEČNÉ VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání	§ ve výuce zadáváme diferencované úkoly, aby žáci v rámci třídy zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti a získali potřebnou sebedůvěru § umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost § klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, zadáváme úkoly, při kterých žáci využívají informace z různých zdrojů § umožňujeme žákům účastnit se různých soutěží a olympiád, kde mohou uplatnit své vědomosti a dovednosti a získat motivaci pro další učení
Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení	§ zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů řešení, při kterých žáci sami objevují, řeší, vyslovují závěry § umožňujeme žákům ověřovat si správnost řešení v dostupných

problémů	materiálech a zdrojích, vedeme je k tomu, že není nutné vše vědět, ale musíme vědět, kde to najít a umět to najít § dáváme možnost žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení, vybízíme žáky, aby kladli k tématu otázky, aby o problému diskutovali, argumentovali § při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života § podporujeme žáky k tvořivému přístupu k řešení problému, k hledání originálních postupů jeho řešení
Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	§ ve třídě navozujeme atmosféru bezpečné a přátelské komunikace § zajímáme se o názory žáků, dáváme prostor pro efektivní diskusi a vytváříme příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu § vedeme žáky k tomu, aby dokázali obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názoru jiných § podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami § začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování § ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme školní časopis Cihláci
Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	§ zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, povzbuzují se, učíme je základům kooperace a týmové práce, vedeme je k účinné spolupráci a vzájemnému respektu § jdeme žákům příkladem v tom, jak vypadá fungující týmová práce (spolupráce pedagogického sboru) § vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli § vytváříme podmínky pro kvalitní týmovou práci, dbáme na rozvoj žákovy sebedůvěry a sebeúcty
Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	§ vedeme žáky k promýšlení a prozkoumávání názorů, lišících se od jejich vlastních, k poznávání různých kultur, ras, náboženství, vedeme žáky k toleranci § zařazujeme do života třídy a školy ekologické aktivity, vedeme žáky k ochraně životního prostředí, i k péči o své zdraví, vysvětlujeme následky nezodpovědného chování vůči sobě, společnosti a přírodě § vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili, že mají nejen svá práva, ale i své povinnosti a učí se zodpovědnosti za své chování § zařazujeme do života třídy aktivitu žáků (sportovní, kulturní) § reprezentují školu, naši obec, vedeme žáky ke kultivovanému projevu na těchto akcích

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	§ zařazujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností, poskytujeme žákům prostor k výrobě pomůcek, souborů přírodnin, sbírek, plánek, modelů apod. § vedeme žáky ke správnému a bezpečnému užití materiálů, techniky, nástrojů a vybavení § společně s žáky si ujasňujeme a formulujeme potřebná bezpečnostní pravidla, která s nimi vždy probíráme na začátku školního roku a před novými činnostmi § umožňujeme žákům prezentovat výsledky úkolů a činností, § podporujeme jejich nápady, pomáháme jim, aby je mohli realizovat § nabídkou volitelných předmětů, zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájem o další profesní orientaci § seznamujeme žáky s různými profesemi, vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
---	--

Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie specifické pro jednotlivé vzdělávací oblasti a obory jsou uvedeny dále v charakteristice jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci jejich učebních osnov.

4. ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN

Školní učební plán pro 1. - 5. ročník

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ZKRATKA	1	2	3	4	5	MINIMÁLNÍ DOTACE	DISPONIBILNÍ DOTACE	CELKEM
Český jazyk a literatura	ČJ	9	9	9	8	7	35	7	42
Anglický jazyk	AJ	1	1	3	3	3	9	2	11
Matematika a její aplikace	M	4	5	5	5	5	20	4	24
Informatika a kom. technologie	I	0	0	0	0	1	1	0	1
Prvouka	PRV	2	2	2	0	0	12	1	13
Vlastivěda	VL	0	0	0	1	2			
Přírodověda	PŘ	0	0	0	2	2			
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	5	0	5
Tvořivé činnosti	TČ	2	2	3	3	2	7+5	0	12
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	0	10
Celkem		21	22	25	25	25	104	14	118

Poznámky k učebnímu plánu – 1. stupeň

- § Vyučovací předmět Český jazyk zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. V 1. ročníku má komplexní charakter, od 2. – do 5. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Časová dotace je celkově posílena o 7 hodin z disponibilní časové dotace.

- § Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje od 1. ročníku. V 1. a 2. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.
- § Vyučovací předmět Matematika zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Celkově je předmět posílen o 4 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.
- § Vyučovací předmět Informatika se na 1. stupni vyučuje pouze v 5. ročníku.
- § Vyučovací předměty Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda zahrnují vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Časová dotace je v 5. ročníku posílena o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- § Vyučovací předmět Tvořivé činnosti na 1. stupni integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova (vzdělávací oblast Umění a kultura) a vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (stejnomená vzdělávací oblast Člověk a svět práce). Výsledná časová dotace integrovaného předmětu na 1. stupni je
- § 12 vyučovacích hodin.

Základní škola Karviná-Nové Město Cihelní 1666

Školní učební plán pro 6. - 9. ročník

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	ZKRATKY	6	7	8	9	MINIMÁLNÍ DOTACE	DISPONIBILNÍ DOTACE	CELKEM
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	5	5	4	5	15	4	19
	Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	12		12
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	5	5	5	15	4	19
Inform. a kom. technologie	Informatika	I	1	0	0	0	1		1
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	2	2	11		8
	Výchova k občanství	VO	1	1	1	1		1	4
Člověk a příroda	Fyzika	F	1	2	2	2	21		7
	Chemie	CH	0	0	2	2			4
	Přírodopis	P	2	2	2	1			7
	Zeměpis	Z	2	2	2	2		5	8
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	10		4
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1			6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VZ	0	1	1	1	10		3
	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2		1	8
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	ČP	1	1	1	1	3	1	4
Celkem			27	29	29	27	98		
Volitelné předměty			1	1	3	3		8	8
Celkem			28	30	32	32		24	122

Poznámky k učebnímu plánu – 2. stupeň

- § Při sestavování učebního plánu nedošlo k vytvoření nového předmětu ani ke sloučení některých vzdělávacích oblastí
- § Vázaná disponibilní dotace pro nabídku dalšího cizího jazyka bude realizována v 8. a 9. ročníku po 3 hodinách
- § Nabídka volitelných předmětů bude realizována již od 6. ročníku
- § Volná disponibilní dotace byla použita k posílení výuky – Český jazyk (4), Matematika (4), vzdělávací oblastí Člověk a příroda (5), vzdělávací oblast Člověk a společnost (1), vzdělávací oblast Člověk a zdraví(1) a vzdělávací oblast Člověk a svět práce (1).

5. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Český jazyk a literatura jako jeden z oborů vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je potřebný nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších vzdělávacích oblastech. Užívání češtiny v mluvené i písemné podobě vede k efektivní mezilidské komunikaci. Jazykové vzdělání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován na 1. stupni jako samostatný předmět. Výuka probíhá v kmenových třídách. Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 9 hodin týdně v 1. až 3. ročníku,

8 hodin ve 4. ročníku a 7 hodin v 5. ročníku. *Předmět byl posílen o 6 vyučovacích hodin týdně z disponibilní časové dotace.*

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do 3 složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.

Komunikační a slohová výchova:

- § Vnímání a chápání různých jazykových sdělení
- § Čtení s porozuměním
- § Kultivovaný ústní a písemný projev
- § Analýza a kritické posouzení obsahu slyšeného i přečteného textu
- § Posuzování formální stránky textu a jeho výstavby

Jazyková výchova:

- § Získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojení spisovné podoby českého jazyka
- § Vedení k jasnému, přehlednému a srozumitelnému vyjadřování
- § Prohlubování obecných intelektových dovedností (porovnání různých jevů, jejich třídění, zobecnění)

Literární výchova:

- § Poznávání základních literárních druhů

- § Postihování uměleckých záměrů autora
- § Formulování vlastností názorů o díle
- § Rozlišování literární fikce od skutečnosti
- § Získávání a rozvíjení základních čtenářských návyků i schopností tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu

Formy a metody práce:

- § Frontální výuka s obrázkovým materiálem
- § Práce ve dvojicích
- § Skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury
- § Návštěva knihovny a literárního představení

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- § tvořivé činnosti: ilustrace
- § hudební výchova: zhudebněná báseň, říkanka
- § tělesná výchova: tělovýchovné chvílky, relaxační cvičení, dechová cvičení
- § prvouka: tradice (Vánoce, Velikonoce)
- § matematika: slovní úloha (zápis, slovosled odpovědi), číslovky
- § vlastivěda: vlastní jména

Předmětem Český jazyk a literatura prolínají průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.

Osobnostní a sociální výchova:

osobnostní rozvoj

- § rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
- § sebepoznání a sebepojetí (popis)
- § psychohygiena (tělovýchovné chvílky, relaxační cvičení, dechová cvičení)
- § kreativita (dovyprávění příběhu atd.)

sociální rozvoj

§ komunikace (dialog – pravidla)

morální rozvoj

§ hodnoty, postoje, praktická etika (právo říci svůj názor, naslouchání druhým, slušná forma komunikace)

Multikulturní výchova:

§ kulturní difference (jedinečnost každého, vyprávění o sobě, zvyky, kulturní památky)

§ lidské vztahy (v přečtených textech, vlastnosti pohádkových postav)

§ etnický původ (porovnávání zvyků)

§ multikulturalita (slovenská literatura)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

§ zajímá se o nové poznatky

§ vyhledává a třídí informace

§ čte s porozuměním

§ využívá a aplikuje poznatky

§ poznatky dává do souvislostí

§ vyvozuje závěry

§ samostatně pozoruje, experimentuje

§ účinně používá hodnocení a sebehodnocení

Učitel vede žáky:

§ k vyhledávání, třídění a porovnávání

§ k propojování teoretických poznatků s praktickými zkušenostmi

§ k sebehodnocení a účinně používá hodnocení

§ k uplatňování vědomostí získaných v jiných předmětech a doplňuje je

§ k pozitivnímu vztahu k učení

§ ke kultivovanému projevu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § vnímá problémové situace
- § hledá a vybírá řešení
- § vyhledává informace
- § navrhuje různá řešení problémů, dokončuje úkoly a zdůvodňuje své závěry
- § pomáhá a radí spolužákům

Učitel:

- § umožňuje žákům srovnání jejich výsledků
- § upevňuje sebevědomí žáků a vede je ke správné sebekritice
- § umožňuje práci s chybou
- § nabízí vzorové řešení problému
- § vede žáky k samostatnosti při řešení problémů
- § zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají a povzbuzují se
- § vede žáky k zodpovědnosti za výsledky jejich práce

Kompetence pracovní

Žák:

- § zorganizuje si pracoviště a čas
- § plánuje si práci, postup
- § zná a dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci
- § spolupracuje ve skupině
- § dokončí práci
- § používá různé metody práce, které vedou k cíli
- § pracuje podle návodu

Učitel:

- § zařazuje do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností
- § vede žáky k zásadám hygieny při psaní
- § vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném čase
- § zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, povzbuzují se
- § umožňuje žákům veřejně prezentovat výsledky úkolů

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § dodržuje stanovená pravidla

- § přispívá k upevňování vztahů ve skupině
- § respektuje názory druhých a diskutuje o nich
- § nabízí, přijímá a poskytuje pomoc

Učitel:

- § vytváří podmínky pro kvalitní týmovou práci
- § motivuje žáky k aktivnímu přístupu a ke spoluutváření příjemné pracovní atmosféry
- § vede žáky ke spolupráci a vzájemnému respektu
- § dbá na rozvoj žákovy sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence komunikativní

Žák:

- § správně a věcně formuluje své myšlenky a názory
- § vyjadřuje se výstižně, srozumitelně, souvisle kultivovaně v písemném a ústním projevu
- § argumentuje věcně, vhodně, přiměřeně
- § uplatňuje paralingvistické prostředky řeči (intonace, hlasitost projevu, rytmus,
- § správná výslovnost)
- § vyhledává informace

Učitel:

- § hovoří srozumitelně, přiměřeně věku žáků, dodržuje zásady správné komunikace
- § stává se koordinátorem správné komunikace
- § naslouchá žákům (stává se důvěrníkem a rádcem)
- § nabízí žákům různé typy textů
- § poskytuje názorný materiál
- § nabízí žákům různé zdroje informací
- § orientuje se v nabídce dětské a populárně-naučné literatury

Kompetence občanské

Žák:

- § omluví se, uzná a napraví chybu
- § zná svá práva a povinnosti
- § dokáže přijmout pomoc a požádat o ni
- § respektuje rodinné a náboženské tradice
- § uznává odlišnosti lidí, zemí a kultur

Učitel:

- § přistupuje k dítěti individuálně podle jeho potřeb
- § vyžaduje slušné jednání a chování
- § potlačuje fyzické i psychické násilí
- § informuje žáky o nebezpečí rasismu
- § chválí a pozitivně motivuje
- § vytváří pozitivní klima

Změny a přesuny učiva:

1. ročník

beze změn

2. ročník

beze změn

3. ročník

- § stavba slova - kořen slova, předpona, přípona
- § vyjmenovaná slova (věnovat delší čas procvičování)
- § slovní druhy (zájmena, příslovce - seznámení)
- § podstatná jména - pád, číslo, rod
- § slovesa - osoba, číslo, čas - **přesun do 4. ročníku**
- § věty, souvětí - **4. ročník**

4. ročník

- § mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo, čas (**způsob - 5. ročník**)
- § věta, souvětí- základní skladební dvojice (podmět, přísudek), větný vzorec
- § podstatná jména - pád, číslo, rod, vzor
- § seznámení, vyvození pojmu shoda přísudku s podmětem (podmět holý)
- § skupiny bě, pě, vě, mě - slova s kořenem začínajícím **je**
- § skloňování podstatných jmen, vzory, koncovky podstatných jmen
- § slovesa - jednoduché, složené tvary

5. ročník

- § číslovky, zájmena - pouze seznámit s druhy (neskloňovat, jen **já, ty**)
- § koncovky tvrdých, měkkých přídavných jmen - skloňování
- § slovesa - způsob
- § větné členy - podmět, přísudek

Přesun na 2. stupeň

- § vedlejší větné členy
- § přímá řeč - interpunkce
- § zájmena, číslovky - druhy, skloňování
- § přídavná jména přivlastňovací – koncovky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

ROČNÍK: 1. – 3.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
	ROČNÍK: I.		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti.	čte jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká rozezná jednotlivá písmena a hlásky, správně je čte, vyslovuje skládá slabiky, slova, čte slabiky, slova, věty	Písmena a hlásky	OSV : <i>osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	naslouchá mluveným pokynům přiměřené složitosti	Naslouchání	OSV : <i>morální rozvoj</i> - hodnoty, postoje, praktická etika
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	pozdraví, správně osloví, poprosí, poděkuje	Pozdrav, oslovení, prosba, poděkování	OSV : <i>sociální rozvoj</i> - komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	vyslovuje správně jednotlivé hlásky, slabiky a jednoduchá slova	Technika mluveného projevu - výslovnost	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	správně dýchá při vyslovování slov	Technika mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu	

	a jednoduchých vět		
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	respektuje pravidla rozhovoru, neskáče druhému do řeči	Vhodné komunikační prostředky	OSV : <i>sociální rozvoj</i> - komunikace
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	- odpovídá na náhodné otázky	Vypravování	MuV : - kulturní difference
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	- správně sedí, drží psací náčiní, dodržuje správnou vzdálenost očí od podložky	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	OSV : <i>osobnostní rozvoj</i> - psychohygiena
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	- píše správné tvary většiny písmen a všech číslic - správně spojuje písmena i slabiky v jednoduchá slova - kontroluje svůj písemný projev	Technika psaní	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	- napíše jednoduché blahopřání	Jednoduché blahopřání	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	- vypráví pohádky podle obrázkové osnovy	Vypravování podle obrázkové osnovy	OSV : <i>osobnostní rozvoj</i> - kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- sluchově rozezná hlásku a pozná písmeno (malé, velké, tištěné, psané)	Hlásky, slabika, slovo	

	- rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky - čte slabiky, slova, jednoduché věty		
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	- přiřazuje obrázky ke slovům - skládá slova z přeházených písmen - doplňuje chybějící písmena do slov	Význam slov	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	- rozlišuje děj, věc, osobu, zvíře, činnost	Význam slov	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	- čte předložkové vazby	Předložky	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary	Tvary slov	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	- vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou - skládá slova ve větu a opačně	Věta jednoduchá	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	- rozlišuje tečku, čárku, dvojtečku, otazník, vykřičník, pomlčky, uvozovky	Tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních	- umí přečíst slabiky di/dy, ti/ty, ni/ny a slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vědomě začíná větu velkým písmenem - velkým písmenem píše vlastní jména osob a zvířat	Velká písmena na začátku věty, typická vlastní jména osob a zvířat Hlávka a písmeno i/í - y/ý	

pojmenování.		Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.	- naslouchá čtenému textu - čte a přednáší z paměti krátké texty	Literární text	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	- rozlišuje dobro a zlo, vyjmenuje kladné a záporné postavy - zařadí postavu do správné pohádky, nakreslí ilustraci k příběhu - navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích	Poslech a čtení literárních textů	MuV : - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	- rozlišuje pojmy – báseň, pohádka, příběh, odlišuje verše, tvoří slova, která se rýmují	Literární druhy a žánry	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	- sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní - je schopen dramatizovat scénu z příběhu	Literární druhy a žánry	OSV : - osobnostní rozvoj - kreativita

	ROČNÍK: II.		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti.	- čte s porozuměním nahlas jednoduché texty	Praktické čtení - technika čtení, čtení pozorné, znalost orientačních prvků v textu	OSV : osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	- reaguje na jednoduché mluvené a písemné pokyny přiměřené složitosti	Naslouchání - pozornost, soustředěnost	OSV : morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	- pozdraví, osloví, poprosí, omluví se, poděkuje	Pozdrav, oslovení, prosba, omluva, poděkování	OSV : sociální rozvoj - komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	- vyslovuje správně složitější slova	Technika mluveného projevu - výslovnost	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	- zdokonaluje se ve správném dýchání při vyslovování slov a jednoduchých vět	Technika mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	- volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu - vyjadřuje svá přání, dokáže	Vhodné komunikační prostředky	OSV : sociální rozvoj - komunikace

	se omluvit, pozdravit, poprosit, o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz		
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	- odpovídá na náhodné otázky - tvoří jednoduché věty na základě vlastních zážitků	Vypravování	MuV : - kulturní difference
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	- dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	OSV : osobnostní rozvoj - psychohygiena
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	- zdokonaluje se v psaní správných tvarů písmen a číslic - zdokonaluje se ve správném psaní slov a vět - kontroluje svůj písemný projev	Technika psaní	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	- napíše blahopřání a jednoduchý pozdrav	Pozdrav, blahopřání	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	- podle obrázkové osnovy vypráví děj, jednoduchý příběh	Vypravování podle obrázkové osnovy	OSV : osobnostní rozvoj - kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky - vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké i obojetné	Hlásky – druhy Samohlásky – délka	

	- zdůvodňuje a správně píše párovou souhlásku na konci i uvnitř slova		
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	- odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky (např. váha – váhá) - prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená - určuje pořádek slov v větě	Význam slov protikladná, souřadná, nadřazená, podřazená Pořádek slov ve větě	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	- porovnává a třídí děj, věc, osobu, zvíře, činnost, vlastnost	Význam slov	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	- vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa, předložky a spojky, tvoří s nimi věty - vyjmenuje slovní druhy	Slovní druhy	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary slov	Tvary slov	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - pozná spojovací výraz	Věta jednoduchá, spojovací výrazy, souvětí	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	- rozlišuje věty podle postoje mluvčího - volí vhodné jazykové prostředky - vyjmenuje druhy vět - správně moduluje hlas	Druhy vět podle postoje mluvčího	

Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	- zdůvodní a správně napíše ve slovech u/ú/ů - píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vyjmenuje souhlásky tvrdé, měkké, obojetné, samohlásky krátké a dlouhé - zdůvodní i/y a správně napíše po tvrdých a měkkých souhláskách - velkým písmenem píše vlastní jména osob, zvířat, známých měst, řek a pohoří	U/ú/ů Souhlásky tvrdé, měkké, obojetné Samohlásky krátké a dlouhé Skupiny dě,tě, ně, bě, pě,vě,mě Typická vlastní jména místních pojmenování	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	- přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku	Literární text	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	- kreslí ke knize vlastní ilustraci - vypráví, co se mu v knížce líbilo - seznámí se systémem půjčování knih ve veřejných knihovnách	Poslech čtení literárních textů	MuV : - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	- rozlišuje a používá pojmy pohádka, hádanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo	Literární druhy a žánry	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	- kreslí k textu vlastní ilustraci - předvádí postavu z pohádky	Literární druhy a žánry	OSV : osobnostní rozvoj - kreativita

	ROČNÍK: III.		
KOMUNIKAČNÍ SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti.	zdokonaluje se v plynulém čtení s porozuměním	Praktické čtení – plynulé	OSV : osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	- reaguje na složitější písemné a mluvené pokyny přiměřené složitosti	Naslouchání	OSV : morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	- zdvořile vystupuje	Zahájení a ukončení dialogu	OSV : sociální rozvoj - komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	- vyslovuje správně jednoduchá i složitější slova a používá je ve větách	Technika mluveného projevu – výslovnost	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí správné tempo řeči	Technika mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	- realizuje společenská pravidla chování v prostorách školy i mimo ni	Vhodné komunikační prostředky	OSV : sociální rozvoj - komunikace

Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Vypravování, jednoduchý popis	MuV : - kulturní difference
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	OSV : osobnostní rozvoj - psychohygiena
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	- píše správné tvary písmen a číslic - správně spojuje písmena i slabiky - kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	- napíše blahopřání, pozdrav a adresu věcně správně	Adresa, blahopřání, pozdrav	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti - vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypravování podle obrázkové osnovy	OSV : osobnostní rozvoj - kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- zdůvodní a správně píše párovou souhlásku na konci i uvnitř slova - správně klade slovní přízvuk	Hlásková a slabičná stavba slova Párové souhlásky Slovní přízvuk	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	- vyhledá slova příbuzná seznámí se se stavbou slova	Příbuzná slova Stavba slova	

	- tvoří ke kořenu slova příbuzná - pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu, přiřazuje slova příbuzná	Vyjmenovaná slova	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Význam slov	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	- vyhledá v textu a třídí slova podle slovních druhů – podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky, spojky	Slovní druhy	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	- pamětně zvládá pádové otázky, rozlišuje jednotné a množné číslo, rod	Kategorie podstatných jmen – pád, číslo, rod	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	- spojuje věty - doplňuje souvětí - používá větný vzorec	Souvětí	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	- pozná druhy vět podle postoje mluvčího	Druhy vět podle postoje mluvčího	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	- dokáže vyjmenovat vyjmenovaná slova - používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu - přiřazuje slova příbuzná, seznamuje se se slovy stejně znějícími (být – bít)	Vyjmenovaná slova	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.	- čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - čte se správnou intonací, frázuje	Literární text	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	- rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah - půjčuje si knihy, orientuje se v knihovně s pomocí knihovnice - vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah	Poslech a čtení literárních textů	MuV : - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	- orientuje se v literárních druzích a žánrech – poezie a próza, povídka, pohádka, bajka	Literární druhy a žánry	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	- účastní se dramatizace textu - dovypráví literární příběh	Literární druhy a žánry	OSV : - osobnostní rozvoj - kreativita

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA****ROČNÍK:****4. – 5.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	- čte nahlas i potichu	Čtení	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	- vyhledává podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací)	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	- na základě předložených údajů zkoumá úplnost či neúplnost sdělení - vyvodí závěr	Pozvánka, vzkaz, adresa, oznámení, popis, blahopřání, dopis	OSV : osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	- pomocí návodných otázek reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení - s pomocí učitele vyhledává podstatná fakta	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací)	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor zanechá vzkaz na záznamníku.	- respektuje roli mluvčího a posluchače - uplatňuje základní komunikační	Základní komunikační pravidla – vzkaz, telefon, rozhovor, dialog	

	pravidla dialogu		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	- registruje reklamu	Reklama	
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	- volí správný slovní i větný přízvuk, přirozenou intonaci, pauzy a tempo	Technika mluveného projevu	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	- seznamuje se se spisovnou výslovností některých slov	Přejatá slova, krajové výrazy	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	- zpracovává jednoduché komunikační žánry	Adresa, blahopřání, dopis, zpráva, oznámení, pozvánka	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	- navrhuje body osnovy, vytváří krátký mluvený projev	Osnova	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	- vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), nadřazená, podřazená, souřadná	Význam slova	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	- rozpozná části slova – kořen, předponovou a příponovou část, pomocí předpon a příponových	Stavba slova – kořen, příponová část, předponová	

	částí tvoří slova odvozená od daného kořene - odlišuje předpony a předložky – nad, pod, od, před, roz, bez, vz; správně píše slova s předponami a s předložkami - pozná psaní ě a je, mě a mně v kořeni slov	část, koncovka	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	- v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy - u podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie – pád, číslo, rod - seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstatných jmen rodu mužského podle algoritmu - u sloves určitých procvičuje a zlepšuje určování mluvnických kategorií osoba a číslo, seznamuje se s kategorií čas a samostatně určuje - v textu vyhledá slovesné tvary a rozliší tvary jednoduché (tvořené jedním slovesem a zvrtná slovesa) a tvary složené (vyjádřeny více slovy)	Slovní druhy, tvary slov	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	- rozlišuje a používá slova spisovná a jejich tvary, rozlišuje slova	Slovní zásoba - význam slov	

	nespisovná - vyhledává v textu nespisovné tvary a nahradí je tvary spisovnými - rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá		
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	- ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek	Skladba – základní skladební dvojice	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	- upevňuje si dovednost rozlišování věty jednoduché a souvětí podle počtu určitých sloves - v souvětí vyhledá slovesa určitá, spojovací výrazy a určuje podle toho počet vět a souvětí - naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce	Skladba – věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje.	- v souvětí vyhledá spojovací výrazy	Skladba	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	- docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov - zdůvodňuje a píše i, y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných	Pravopis i/í – y/ý po obojetných souhláskách	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	- vyhledává základní skladební dvojici, určuje podmět a přísudek	Skladba – základní skladební dvojice	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			

Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- snaží se vyjádřit a zaznamenat své dojmy z četby anebo poslechu literárního díla	Literární texty	MuV : - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- volně reprodukuje text dle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	- seznamuje se s uměleckými a neuměleckými texty	Literární text	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	- seznamuje se se základními pojmy literární teorie – pohádka, hádanka, říkanka, báseň, pověst, spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář, rým, přirovnání, divadlo, film, herec	Literární druhy a žánry	

	ROČNÍK: V.		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čte přiměřeně rychle a plynule - rozumí přiměřeně náročnému textu - čte potichu i nahlas	Čtení	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk - podstatné informace zaznamená	Věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova)	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Pozvánka, vzkaz, adresa, oznámení, popis, blahopřání, dopis	OSV : osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	- samostatně reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení - zapamatuje si z něj podstatná fakta	Věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova)	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	- ovládá základní komunikační pravidla - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Základní komunikační pravidla – vzkaz, telefon, rozhovor, dialog	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	- porovnává vyjadřování závislá na	Reklama	

	komunikační situaci		
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	- uplatňuje správný slovní i větný přízvuk, přirozenou intonaci, pauzy a tempo	Technika mluveného projevu	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Přejatá slova, krajové výrazy	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Adresa, blahopřání, dopis, zpráva, oznámení, pozvánka, vypravování, popis	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržáním časové posloupnosti	Osnova	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Význam slova	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	- odliší předponu a předložku, příponu a koncovku - odlišuje přípony a předložky, nad, pod, od, před, roz, bez, z, s, vz	Stavba slova	

	- ovládá psaní ě a je, mě a mně v kořeni slov		
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	- v textu přiměřené náročnosti určuje slova ohebná i neohebná - podstatná jména skloňuje podle vzorů (nově předseda a soudce), odůvodňuje psaní i/y v koncovkách - u podstatných jmen v textu přiřazuje rod i životnost, číslo, pád a vzor - u sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob (i podmiňovací) - slovesa časuje v čase přítomném, budoucím i minulém, kde správně odůvodní psaní koncovek podle syntaktických pravidel - samostatně určí přídavná jména, určí jejich druh, skloňuje přídavná jména podle vzoru mladý a jarní, odůvodní pravopis koncovek - pozná zájmena a určuje druh (neskloňuje) - pozná číslovky a určuje druh (neskloňuje) - ovládá psaní koncovek podstatných jmen, přídavných jmen	Slovní druhy, tvary slov	

	tvrdých a měkkých i osobní koncovky sloves v přítomném čase		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	- rozlišuje slova spisovná a jejich tvary	Slovní zásoba - význam slov	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	- v jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený (holý, rozvitý, několikanásobný) a podmět nevyjádřený, který dohledá - vyhledá základní skladební dvojici, v neúplné základní skladební dvojici označí chybějící větný člen	Skladba – základní skladební dvojice	
Odlíší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	- v souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu - samostatně vytváří souvětí podle jednoduchého vzorce - vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Skladba – věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje.	- využívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje	Skladba	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	- ovládá psaní koncovek podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých i osobní	Pravopis i/í – y/ý po obojetných souhláskách	

	koncovky sloves v přítomném čase		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda podmětu s přísudkem	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- vyjádří své dojmy z četby, zaznamená je a seznamuje s nimi ostatní žáky	Literární texty	MuV : - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- tvoří vlastní literární text na dané téma, verše, rýmy	Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	- rozlišuje umělecký a neumělecký text	Literární text	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	- seznamuje se s dalšími pojmy literární teorie	Literární druhy a žánry	

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. Stupeň

Časová dotace:

6. ročník – 5 hodin týdně

7. ročník – 5 hodin týdně

8. ročník – 4 hodiny týdně

9. ročník – 5 hodin týdně

Český jazyk a literatura na 2. stupni ZŠ je zaměřen na:

- § formování kladného vztahu k mateřskému a chápání jazyka jako prostředku k dorozumívání v každodenní praxi
- § jasné, přehledné a srozumitelné vyjadřování, správnou výslovnost
- § rozvíjení slovní zásoby aktivním čtením
- § práci s textem v souladu se zásadami kritického myšlení
- § využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat se všemi vyučovacími předměty, v nichž žáci aplikují získávané kompetence.

Zařazení průřezových témat:

- § OSV – komunikace
- § MKV – multikulturalita
- § MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace ve vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení a vnímání autora mediálních sdělení

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – žák si volí vlastní způsob a strategii učení, vyhledává informace na základě pokynů vyučujícího, používá osvojené termíny, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problému – při práci s textem vnímá problémové situace, volí vhodné způsoby řešení.

Kompetence komunikativní – formuluje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně (ústní i písemný projev), naslouchá druhým, vhodně reaguje a zapojuje se do diskuse vhodnými a logickými argumenty, rozumí různým typům textů a záznamů.

Kompetence sociální a personální – spolupracuje s ostatními, dodržuje pravidla slušného chování, podílí se na utváření příjemné a přátelské atmosféry, argumentuje věcně.

Kompetence občanská – respektuje názory ostatních, chápe a uvědomuje si naše kulturní a jazykové dědictví, které vyjadřuje aktivním a pozitivním postojem k hodnotám a k respektování tradic.

Kompetence pracovní – dodržuje zásady hygieny práce a bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA****ROČNÍK:****6.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	identifikuje literární faktu pozorně a přiměřeně rychle čte rozlišuje členění textu učí se pracovat s textem jako základem informací aktivně a soustředěně naslouchá se subjektivní kritikou přistupuje k jazykovému sdělení učí se používat zvukové a neverbální prostředky souvislého projevu osvojuje si zásady kultivovaného projevu při dorozumívání osvojuje si zásady připraveného a nepřipraveného projevu a řízené diskuse tvoří vlastní texty na základě komunikační situace a poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech na základě poznatků z jazykové výchovy	odborná literatura nácvik čtení členění textu samotná práce s textem poslech textu rozbor jazykového sdělení verbální a nonverbální komunikační prostředky rozvíjení jazykové kultury projev diskuse komunikační situace jazykový styl základní slohové postupy a žánry (žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, poznámka, zpráva a oznámení, jednoduché	OSV – kreativita, komunikace MKV – multikulturalita MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality tvorba mediálního sdělení Z – územní a společenské rozvíjení obyvatelstva ČR Využití odborných textů jednotlivých předmětů.

V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text připraví referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivěťveného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic osobních zájmů	odlišuje spisovný a nespisovný projev při tvořivé práci s textem se opírá o své dispozice a osobní zájmy	tiskopisy, jednoduchý popis) tvůrčí psaní útvary národního jazyka	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Seznamuje se se zásadami spisovné češtiny	Zásady spisovné výslovnosti	

Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Pozná kořen, přeponu a příponu, koncovku Pozná přísloví, pranostiku apod.	Stavba slova frazémy	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Seznamuje se s jazykovými příručkami	Práce s jazykovými příručkami	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Třídí slovní druhy Skloňuje jména a časuje slovesa	Slovní druhy Skloňování a časování	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Na dané úrovni používá spisovnou podobu jazyka		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, větu hlavní a vedlejší	Věta jednoduchá a souvětí Věta hlavní a vedlejší	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopisné jevy na dané úrovni	Pravopis	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Seznamuje se s rozvrstvením národního jazyka	Útvary národního jazyka	Z – územní a společenské rozvrstvení obyvatelstva ČR
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			

Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Čte s porozuměním Jednoduše reprodukuje text Rozlišuje kapitoly, odstavce, sloky, verše Pozná a vytvoří rým Pozná text psaný nářečím Pozná alegorii Identifikuje hlavní a vedlejší literární postavy	Volná reprodukce hlavních myšlenek textu Přednes lit. textu Kapitoly, odstavce Sloky, verše Alegorie Literární postava Spisovný jazyk a nářečí	OSV – rozvoj schopností poznávání Z – územní a společenské rozvrstvení obyvatelstva ČR MKV – kulturní rozdíly
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora			
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Přiměřeně svému věku prezentuje ústně i písemně svůj vlastní názor na umělecké dílo (vlastní četba; divadelní a filmové představení)	Prezentace a interpretace vybraného textu ilustrace	OSV – rozvoj schopností poznávání VV – knižní ilustrace
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vymyslí jednoduchou báseň a krátkou pohádku	Báseň, pohádka Tvůrčí literární, výtvarná činnost	VV – knižní ilustrace, výtvarné techniky
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty			
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Pozná pohádku, pověst, bajku a uvede jejich významné představitele (sběratele)	Pohádka, pověst, bajka Základní žánroví představitelé	D – faktografický základ pověstí Z – geografické a literární souvislosti
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře			

Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Používá dostupné informační zdroje	Práce s dostupnými informačními zdroji	I – informační zdroje

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA****ROČNÍK:****7.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči	Odlišuje fakta od názorů a hodnocení Pozorně a přiměřeně rychle čte Čte s porozuměním Rozlišuje členění textu Učí se pracovat s textem jako zdrojem informací Aktivně a soustředěně naslouchá a hodnotí mluvený projev Se subjektivní kritikou přistupuje k jazykovému sdělení Používá zvukové a neverbální prostředky souvislého projevu Řídí se zásadami kultivovaného projevu při dorozumívání Řídí se zásadami připraveného a nepřípraveného projevu a řízené diskuse Tvoří vlastní texty na základě komunikační situace	Odborná literatura Nácvik čtení Členění textu Samostatná práce s textem Poslech textu Rozbor jazykového sdělení Verbální a neverbální komunikační prostředky Rozvíjení jazykové kultury Projev Diskuse Komunikační situace Jazykový styl Základní slohové postupy a žánry (popis pracovního	OSV – kreativita, komunikace MKV – multikulturalita MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality tvorba mediálního sdělení Z – území a společenské rozvrstvení obyvatelstva ČR M, CH, F, ČP P – pracovní postup Osobnosti životopis

Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	a poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech Na základě poznatků z jazykové výchovy odlišuje spisovný a nespisovný projev Při tvořivé práci s textem se opírá o své dispozice a osobní zájmy	postupu, charakteristika, jednoduché vypravování, životopis) Tvořící psaní Útvary národního jazyka	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Seznamuje se zásadami spisovné výslovnosti a dodržuje je	Zásady spisovné výslovnosti	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacení slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách	Rozezná odvozování, skládání a zkracování Rozpozná slovná přejatá	Tvoření slov Slova přejatá	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Používá jazykové příručky	Práce s jazykovými příručkami	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné	Používá tvary ohebných i neohebných slovních druhů	Slovní druhy	

komunikační situaci			
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Na dané úrovni používá spisovnou podobu jazyka		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Vnímá rozdíl mezi větou jednočlennou a dvojčlennou	Věta jednočlenná a dvojčlenná	
V písemném zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopisné jevy na dané úrovni	Pravopis	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití			

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Čte s porozuměním Reprodukuje text Rozlišuje autorskou řeč a řeč postav Poznává personifikaci, přirovnání, metaforu Chápe alegorii Třídí rým Pozoruje vývoj literární postavy na základě individuální četby	Volná reprodukce a přednes literárního textu Řeč literárního díla Personifikace, přirovnání, metafora, alegorie Druhy rýmu Vývoj literární postavy	OSV – rozvoj schopností poznávání Z – územní jazykové rozložení obyvatelstva ČR MKV-kulturní rozdíly
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora			
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Přiměřeně svému věku prezentuje ústně i písemně svůj vlastní názor na umělecké dílo (vlastní četba; divadelní a filmové představení)	Prezentace a interpretace uměleckého díla	OSV – kreativita, komunikace VV – knižní ilustrace
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vymyslí jednoduchý příběh na základě obrazové předlohy	Krátký příběh Tvůrčí činnost	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty			
Rozlišuje základní druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Poznává baladu, romanci, kroniku, legendu, mýtus a uvede jejich významné představitele	Balada, romance, kronika, legenda, mýtus Základní žánroví představitelé	D – faktografický základ uměleckých děl Z – geografické a literární souvislosti

Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře			
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Používá dostupné informační zdroje	Práce s dostupnými informačními zdroji	I – informační zdroje

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA****ROČNÍK:****8.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči	Odlišuje fakta a pracuje s informačními zdroji Pozorně a přiměřeně rychle čte Čte s porozuměním Provádí kritickou analýzu a hodnocení textu Člení text Pracuje s textem jako zdrojem informací Aktivně a soustředěně naslouchá a odhaluje manipulativní působení projevu Řídí se zásadami kultivovaného projevu při dorozumívání Používá zásady připraveného a nepřipraveného projevu a řízené diskuse Tvoří vlastní texty na základě komunikační situace a poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech Na základě poznatků z jazykové výchovy odlišuje	Odborná literatura Nácvik čtení Členění textu Samostatná práce s textem Poslech textu Rozbor jazykového sdělení Verbální a neverbální komunikační prostředky Rozvíjení jazykové kultury Projev Diskuse Komunikační situace Jazykový styl Základní slohové postupy a žánry (vypracování, výpisky,	OSV – kreativita, komunikace MKV – multikulturalita MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality tvorba mediálního sdělení Z – území a společenské rozvrstvení obyvatelstva ČR Využití odborných textů jednotlivých předmětů VO, VZ – úvaha

Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	spisovný a nespisovný projev Při tvořivé práci s textem se opírá o své dispozice a osobní zájmy	výtah, líčení, jednoduchá úvaha, charakteristika) Tvořící psaní Útvary národního jazyka	VV – líčení
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Seznamuje se zásadami spisovné výslovnosti a dodržuje je	Zásady spisovné výslovnosti	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacení slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Odvozuje, skládá a zkracuje Rozliší slovo a sousloví Uvědomuje si přenesený význam slova	Tvoření slov Slovo a sousloví Druhotný význam slov	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Používá jazykové příručky	Práce s jazykovými příručkami	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné	Vědomě používá tvary ohebných i neohebných slovních druhů	Slovní druhy	

komunikační situaci			
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Na dané úrovni používá spisovnou podobu jazyka		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Chápe vztahy mezi větou řídící a závislou a mezi souřadné spojenými složkami věty	Věta řídící, věta závislá Vztahy mezi souřadně spojených složek věty	
V písemném zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopisné jevy na dané úrovni	Pravopis	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití	Rozlišuje útvary národního jazyka	Útvary národního jazyka	Z – území a společenské rozvrstvení obyvatelstva ČR

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Reprodukuje různé literární texty Rozezná ich a er – formu Identifikuje ironii v psaném textu i mluveném projevu Vnímá rytmus v básni, monolog a dialog postav dramatických děl	Reprodukce a přednes literárního textu Ich a er – forma Ironie Rytmus básně Monolog, dialog	OSV – rozvoj schopností poznávání Z – územní jazykové rozložení obyvatelstva ČR MKV-kulturní rozdíly HV - rytmus
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora			
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Přiměřeně svému věku prezentuje ústně i písemně svůj vlastní názor na umělecké dílo (vlastní četba; divadelní a filmové představení)	Prezentace a interpretace uměleckého díla	OSV – kreativita, komunikace
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vymyslí bajku Na základě osvojených znalostí dotváří literární text	Bajka Tvůrčí činnost	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty			
Rozlišuje základní druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Pozná epos, cestopis, povídku, drama (komedii, tragédii) a uvede jejich významné představitele Vysvětlí pojmy muzikál, opera a libreto	Epos, cestopis, povídka, drama (komedie, tragédie) Významní žánroví představitelé	D – faktografický základ uměleckých děl Z – geografické a literární souvislosti HV – muzikál, opera, libreto; představitelé

Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře			
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Na základě zvolených ukázek chápe pojem adaptace literárního díla	Adaptace literárního díla	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Používá dostupné informační zdroje	Práce s dostupnými informačními zdroji	I – informační zdroje MDV – kritické vnímání mediálních sdělení

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA****ROČNÍK:****9.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků	Odlišuje fakta a pracuje s informačními zdroji Pozorně a přiměřeně rychle čte Čte s porozuměním Provádí kritickou analýzu a hodnocení textu Člení text horizontálně a vertikálně Analyzuje text a provádí jeho syntézu Pracuje s textem jako zdrojem informací Aktivně a soustředěně naslouchá a vysvětluje manipulativní působení projevu Řídí se zásadami kultivovaného projevu při dorozumívání Cíleně využívá verbální, neverbální a paralingvální prostředky souvislého projevu Používá zásady připraveného a nepřipraveného	Odborná literatura Nácvik čtení Členění textu Samostatná práce s textem Poslech textu Rozbor jazykového sdělení Verbální a nonverbální komunikační prostředky Rozvíjení jazykové kultury Projev Diskuse Komunikační situace Jazykový styl Základní slohové postupy a	OSV – kreativita, komunikace MKV – multikulturalita MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality tvorba mediálního sdělení Z – území a společenské rozvrstvení obyvatelstva ČR Využití odborných textů jednotlivých předmětů

řeči Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	projevu a řízení diskuse Tvoří vlastní texty na základě komunikační situace a poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech Na základě poznatků z jazykové výchovy odlišuje spisovný a nespisovný projev Při tvořivé práci s textem se opírá o své dispozice a osobní zájmy	žánry (úvaha, fejeton, reportáž, líčení) Tvůrčí psaní Útvary národního jazyka	VO, VZ – úvaha VV – líčení
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Seznamuje se zásadami spisovné výslovnosti a dodržuje je	Zásady spisovné výslovnosti Pravopis slov přejatých	CJ - přejímání slov do jazyka českého
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacení slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Komplexně chápe způsoby obohacování slovní zásoby	Obohacování slovní zásoby	CJ - přejímání slov do jazyka českého
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně používá jazykové příručky	Práce s jazykovými příručkami	

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Vědomě používá tvary ohebných i neohebných slovních druhů	Slovní druhy	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Na dané úrovni používá spisovnou podobu jazyka		
- Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Chápe vztahy mezi větou řídící a závislou a mezi souřadně spojenými složkami věty	Věta řídící, věta závislá Vztahy mezi souřadně spojených složek věty	
V písemném zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopisné jevy na dané úrovni	Pravopis	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozlišuje útvary národního jazyka, zdůvodňuje jejich užití v různých komunikačních situacích	Útvary národního jazyka	Z – území a společenské rozvrstvení obyvatelstva ČR

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Uceleně reprodukuje literární texty Vědomě používá ich a er – formu Vnímá ironii, nadsázku a řečnickou otázku v textu i mluveném projevu Poznává volný verš Kriticky přistupuje k obsahu i formě literárního díla	Reprodukce a přednes literárního textu Ich a er – forma Ironie, nadsázka, řečnická otázka Volný verš Literární kritika	OSV – rozvoj schopností poznávání Z – územní jazykové rozložení obyvatelstva ČR MKV-kulturní rozdíly MDV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	identifikuje styl vybraných autorů		
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Přiměřeně svému věku prezentuje ústně i písemně svůj vlastní názor na umělecké dílo (vlastní četba; divadelní a filmové představení)	Prezentace a interpretace uměleckého díla	OSV – kreativita, komunikace
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie		Bajka Tvůrčí činnost	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Uvědomuje si a vysvětlí rozdíly mezi konzumními a hodnotnými uměleckými díly	Konzumní a hodnotná literatura	MDV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Rozlišuje základní druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Poznává román, autobiografii a uvede jejich významné představitele Rozlišuje literaturu uměleckou a věcnou	Román, autobiografie Významní žánroví představitelé Beletrie, literatura věcná	D – faktografický základ uměleckých děl Z – geografické a literární souvislosti
Uvádí základní literární směry a jejich	Zná a chronologicky zařadí nejvýznamnější	Vybraní významní	D,HV,V- umělecké směry a

významné představitele v české a světové literatuře	představitele české a světové literatury a základní literární směry	představitelé české a světové literatury Základní literární směry	představitelé
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Používá dostupné informační zdroje	Práce s dostupnými informačními zdroji	I – informační zdroje MDV – kritické vnímání mediálních sdělení

5.1.2. CIZÍ JAZYK

charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka otevírá žákům možnost komunikace v cizím jazyce, ústně i písemně. Seznamuje s mluvnickými pravidly, tematickými okruhy, správnou výslovností a intonací, s reáliemi anglicky mluvících zemí. Důraz je kladen především na zvládnutí slovní zásoby a její využití v běžných situacích života (seznámení, nakupování, cestování). Zvládnutí jazyka by mělo motivovat žáky k využití svých znalostí v osobním životě – při kontaktu s cizinci, cestování, dopisování, emailování.

Do vzdělávacího obsahu anglického jazyka jsou začleněna tato průřezová témata:

- § Osobnostní a sociální výchova
- § Multikulturní výchova Tematické okruhy průřezových témat jsou realizovány formou projektů
- § Mediální výchova

Obsahové a časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci tři hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách dělených na dvě skupiny. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

2. stupeň navazuje na 1. stupeň, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů. Výuka anglického jazyka probíhá v běžných třídách, počítačových učebnách a je založena na modelu britské angličtiny. Nadaní žáci jsou zařazováni do konverzační soutěže (školní kolo, okresní kolo). Pro první stupeň je nabízen nepovinně volitelný předmět Anglický jazyk, který se vyučuje od 1. třídy. Na druhém stupni je vyučován povinně volitelný předmět Konverzace v AJ.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- § Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- § Propojovat probraná témata jazykové jevy
- § Samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problému při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- § Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- § Nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- § naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- § Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- § Umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- § Rozumět promluvě i příměřenému textu v anglickém jazyce
- § Využívat dovedností osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- § V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- § Dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- § Spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- § Získat představu o zvycích v anglicky mluvených zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- § Umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- § Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- § Využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Profil žáka 5. třídy – Anglický jazyk

- § Gramatika – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, slovosled What's your name, I'm from, What's this, to be, to have, possessive, prepositions, plural nouns, possessive adjectives, this, these, present simple
- § Tematické okruhy + slovní zásoba – Names, Countries, Numbers, Adjectives, Colours, Classroom instructions, Parts of the body, Family, Pets, School, Daily routine, Free time activity, Days of the week, Town
- § Konverzační téma – pozdrav, poděkování, představování, popis postavy, zvířete, volného času, nakupování v obchodě, zjišťování osobních informací, hodiny
- § Multikulturní výchova – English in the world, songs, English school, People, Houses, Free time
- § Čtení – vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, rozumí čtenému textu
- § Psaní – rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- § Poslech – Pochopí rozsah a smysl jednoduché konverzace
- § Mluvený projev – sestaví jednoduché sdělení týkající se tematických okruhů

Průřezová témata – cizí jazyk

Multikulturní výchova (MuV)

Tematický okruh – Kulturní difference – formou vypracování projektů:

5. ročník:

- § Představování, seznámení, anglicky a německy mluvící země.
- § Systém školství.

6. ročník:

- § Bydlení.
- § Etnický původ.

7. ročník:

- § Cestování.
- § Významné dny a svátky,
- § Tradiční jídla. Kultura stravování.

8. ročník:

- § Rodinný život.
- § Anglicky a německy mluvící země.

9. ročník:

- § Významní lidé.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KONVERZACE
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK:

1.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Opakuje výslovnost dané slovní zásoby po učiteli Poslouchá audio nahrávky s rodilými mluvčími a napodobuje výslovnost Výslovnost nových výrazů, slovních spojení, jednoduchých frází procvičuje pomocí zábavných písní, říkanek Nejprve čte obrázky (obrázkové čtení). Postupně čte slova s obrázkovou oporou Seznamuje se s odlišnými hláskami v angličtině a nacvičuje si jejich výslovnost Rozvíjí svou výslovnost a intonaci pomocí písní, říkanek a mluveného slova v příbězích	Slovní zásoba na téma: Greetings Numbers Family Colours Animals Face Body school birthday Toys Shapes Christmas Easter Jazykové struktury a gramatika: Article + adjective + noun Plural nouns	

		Phrase: This is..., It is... Possessives: my Komunikační situace: Naming and identifying things Specifying particular objects Describing people	
Rozumí jednoduchým pokynům a větám; adekvátně na ně reaguje	S pomocí učitele reaguje na pokyny ve škole, odpovídá na otázky Řídí svou práci podle pokynů, manipuluje s předměty Seznamuje se s rutinními činnostmi každé hodiny a postupně si je osvojuje	Jazykové struktury a gramatika: classroom language Komunikační situace: Giving commands Responding to classroom language	
Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Seznamuje se s grafickou podobou slova nejprve pasivně (obrázek mluvená podoba – grafická podoba slova) Všimá si rozdílů mezi grafickou a mluvenou podobou slova Spojuje počáteční písmeno s obrázkem, později celé slovo Přiřadí grafickou podobu slova k mluvenému Vyhledává slovíčka v textu Čte známá slova či slovní spojení Doplňuje chybějící písmena	Jazykové struktury a gramatika: Letters and their sounds (th, w, r,...) Komunikační situace: Reading pictures or words Role play or dialogues according to pictures and text	OSV – osobní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – pomocí vybarvování, vystřihování a správného zařazování obrázků

Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace dvou osob s dodatkem času pro porozumění	Naslouchá rozhovorům Osvojuje si slovní zásobu a fráze S pomocí učitele odpovídá jednoslovně na otázky Uvědomuje si, že obrázky nesou stejný význam jako slova Odvozuje význam slov pomocí obrázků a zvukových efektů Komunikuje pantomimicky, postupně pomocí nejpoužívanějších slov a frází Pantomimou předvádí slyšený text Doplňuje pracovní list (vybarvuje, přiřazuje, vybírá informace) Zkouší pohybem vyjádřit význam anglických slov	Jazykové struktury a gramatika: phrase: What's your name? I'm... Who are you? How old are you? I'm... Who's this? This is... What's this? This is... What colour...? How many...? Yes, No answers Personal pronouns Komunikační situace Greeting and responses Asking someone's name Introducing yourself and others Talking about age Congratulating on Birthday, Christmas, Easter	OSV – Sociální rozvoj – komunikace Specifické komunikační dovednosti
Používá abecední slovník učebnice.	Pracuje s obrázkovým slovníkem Přiřazuje slova k obrázkům Hledá slova začínající stejným písmenem Třídí slova, obrázky tematicky Osvojuje si slovní zásobu		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KONVERZACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK:

2.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Opakuje výslovnost dané slovní zásoby po učiteli Poslouchá audio nahrávky s rodilými mluvčími a napodobuje výslovnost Výslovnost nových výrazů, slovních spojení, jednoduchých frází procvičuje pomocí zábavných písni, říkanek S novou slovní zásobou se setkává v příbězích, písních, rýmováčkách, dramatizacích, při hraní rolí Procvičuje výslovnost obtížných hlásek v angličtině	Slovní zásoba na téma: Greetings Numbers Phone numbers Family Animals Classroom objects Body birthday Toys clothes feelings Christmas Easter Jazykové struktury a gramatika:	

		Article + adjective + noun Plural nouns Phrase: This is..., It is... Possessives: my Komunikační situace: Naming and identifying things Specifying particular objects Describing people	
Rozumí jednoduchým pokynům a větám; adekvátně na ně reaguje	Reaguje na pokyny ve škole Jednoduchým způsobem odpovídá na otázky Řídí svou práci podle pokynů, manipuluje s předměty Provádí rutinní činnosti každé hodiny	Jazykové struktury a gramatika: classroom language Komunikační situace: Giving commands Responding to classroom language	
Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Uvědomuje si rozdíl mezi grafickou a mluvenou podobou slova Přeřazuje obrázek k textu Vyhledává slovíčka v textu Čte známá slova či slovní spojení Doplňuje chybějící písmena Seřazuje obrázky podle textu	Jazykové struktury a gramatika: Letters and their sounds (th, w, r,...) Komunikační situace: Reading pictures or words Role play or dialogues according to pictures and text	OSV – osobní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – pomocí vybarvování, vystřihování a správného zařazování obrázků

Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace dvou osob s dodatkem času pro porozumění	Naslouchá rozhovorům Osvojuje si slovní zásobu a fráze odpovídá na otázky Odvozuje význam slov a vět pomocí obrázků a zvukových efektů Komunikuje pantomimicky, postupně pomocí nejpoužívanějších slov a frází Pantomimou předvádí slyšený text Doplňuje pracovní list (vybarvuje, přiřazuje, vybírá informace) Vyjadřuje význam anglických slov Rozpoznává pořadí, v jakém se slova objevují v konverzaci Doplňuje text s písemnou nápovědou S pomocí učitele si vyžádá informaci	Jazykové struktury a gramatika: phrase: How are you ? I'm fine, happy, sad Thank you. I have got... He, She has got... What colour...? Yes, No answers Personal pronouns Phone numbers Komunikační situace Asking for information Talking possession Describing people or things Telephone numbers	OSV – Sociální rozvoj – komunikace Specifické komunikační dovednosti
Používá abecední slovník učebnice.	Pracuje s obrázkovým slovníkem Přiřazuje slova k obrázkům Hledá slova začínající stejným písmenem Třídí slova, obrázky tematicky Osvojuje si slovní zásobu Dotváří si obrázkový slovník Seznamuje se se zjednodušeným přepisem	Jazykové struktury a gramatika Vybrané fonetické symboly Přepis výslovnosti	

	výslovnosti Zaznamenává si obtížnou výslovnost slova		
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KONVERZACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK:

3.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Opakuje výslovnost dané slovní zásoby po učiteli Poslouchá audio nahrávky s rodilými mluvčími a napodobuje výslovnost Procvičuje Výslovnost nových výrazů, slovních spojení, jednoduchých frází Čte jednoduché texty s obrázky Seznamuje se s několika fonetickými znaky a jejich výslovnosti	Slovní zásoba na téma: Greeting School Furniture Family Animals Personal things Body Food Clothes numbers feelings Days Months Christmas	

		Halloween Easter Our neighbours(coountries) Jazykové struktury a gramatika: Articles a, an, the Articles + noun Article + adjective + noun Selected phonetics symbols Plural nouns Phrase: This is..., It is... I´m from Possessives: my, your, his, he, its Komunikační situace: Identifying things Specifying particular objects Describing people and their feelings Describing pictures Talking about someone or something Comic Counting	
--	--	--	--

Rozumí jednoduchým pokynům a větám; adekvátně na ně reaguje	Reaguje na pokyny ve škole Řídí svou práci podle pokynů	Jazykové struktury a gramatika: Phrase: there is...,there are... Prepositions: in, on, at Komunikační situace: commands instructions giving directions specifying location	
Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Zapisuje si slovní zásobu Speluje slova Používá slovník s výslovností Vyhledává slovíčka v textu Čte jednoduché texty Doplňuje chybějící písmena Řadí slova podle abecedy Píše vlastní text podle vzoru	Jazykové struktury a gramatika: alphabet	MV – Tvorba mediálního sdělení – podání faktických informací přitažlivou formou
Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace dvou osob s dodatkem času pro porozumění	Naslouchá rozhovorům Osvojuje si slovní zásobu a fráze odpovídá na otázky vyžádá si informaci předvídá děj na základě doprovodné ilustrace či zvukového doprovodu	Jazykové struktury a gramatika: phrase: What's your name? I'm... Who are you? How old are you? I'm... Who's this? This is... What's this? This is...	OSV – Sociální rozvoj – komunikace Specifické komunikační dovednosti

	využívá vizuálních podnětů a pomůcek k podpoře chápání významu slov a vět	What colour...? How many...? How are you ? I'm fine. Thank you. Whose cage is this?...lion's cage What do you like...? Do you like..? Question , positive answer, negative answer, short answer with: TO BE HAVE CAN Possessive_'s Personal pronouns Komunikační situace Greetings and responses Introducing yourself and others Talking about possession Talking about age,animals, school Asking for information Talking about ability Dialogue in a restaurant	
--	--	--	--

Používá abecední slovník učebnice.	Hledá význam nových slov Ujišťuje se o správnosti psané podoby slova Zjišťuje výslovnost Osvojuje si slovní zásobu		
------------------------------------	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KONVERZACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK:

4.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Rozumí známých slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Osvojuje si danou slovní zásobu Čte autentický materiál Snaží se o volný překlad Poslouchá nahrávky (text, písně, básně)	Slovní zásoba na téma: Music instruments Sports House Health Food Holiday Wather Free time Days and months Town Time Timeable TV guide Animlas	OSV: Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání pomocí her a aktivit

		Feast days	
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	Chápe slova v kontextu Odhaduje význam slov a slovních spojení na základě vizuálního doprovodu Seznamuje se se slovosledem ve větě Zpracovává získané informace	Jazykové struktury a gramatika: Phrase: What's your favourite...? Do you like..? Can you/ he/she...? Where's...? Is there...,are there Prepositions of location and of place: behind, under, next to,opposite	OSV:Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí samostatné projekty v rámci oblastí: Můj svět, Já a moje škola, Moje narozeniny, Moje rodina, Naše zvířátka
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	Aplikuje pravidla výslovnosti některých shluků hlásek Procvičuje slovní zásobu Váže slova Užívá intonaci a slovní přízvuk	Zdroje Articles in a textbook:comics Articles about Feastdays Fairy tales Songs, rhymes	
Vyhledí v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.	Třídí informace Využívá osvojenou slovní zásobu Odvozuje význam slov z kontextu	Aktivity Filling gaps Marking true or false,right or wrong	VEGS:Evropa a svět nás zajímá Pozitivní vztah k jinakosti, srovnávání zvyků a tradic

Používá dvojjazyčný slovník	Rozšiřuje si svou slovní zásobu Hledá význam nových slov Ujišťuje se o správnosti psané podoby slova Zjišťuje výslovnost Osvojuje si slovní zásobu		
Produktivní řečové dovednosti			
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů	Užívá osvojené gramatické struktury Používá základní fráze Snaží se o správnou písemnou podobu slovní zásoby Pokouší se vystihnout podstatu sdělení	Komunikační situace Description of house Information about my town Letter from holiday Postcard for my friend My daily programme Poster of health food	EV: Základní podmínky života tvorba plakátu propagující zdravý životní styl
Reprodukuje ústně a písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	Naslouchá a snaží se zachytit podstatné informace Čte s porozuměním Vyhledává důležité informace Shrnuje a zaznamenává potřebné poznatky Formuluje sdělení Využívá znalosti slovosledu ve větě		VEGS: Evropa a svět nás zajímá život dětí v jiných zemích

Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	Popíše danou situaci Využívá vlastní slovní zásoby Používá synonyma Snaží se popsat danou věc opisem		
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	Účastní se rozhovorů Vymění si se svým partnerem informace na dané téma Uplatňuje pravidla komunikace Nacvičuje rozhovory v různých situacích Užívá vhodné fráze Využívá slovní zásobu Reaguje na otázky Vyžádá si informaci Formuluje otázky Poskytne odpověď	Komunikační situace Talking about likes and dislikes giving information about town description of house asking of house asking for weather asking and responding about personal dates	MKV: Multikulturalita význam jazyka jako prostředku dorozumívání Etnický původ: Různé způsoby života OSV: Sociální rozvoj – komunikace komunikace v různých situacích Kooperační a kompetice Práce ve dvojicích, skupinkách...

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 5.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Rozumí známým slovům a	- pozdraví a rozloučí se	- Hello, Who are you?	MKV poz-
jednoduchým větám se	- rozliší číslovky	- Numbers 1 – 100	návání lidí,
vztahem k osvojovaným	- rozpozná pokyny týkající se	- Come here, close / open your...	komunikace
tématům	školního prostředí	- To be – plné i zkrácené tvary	
	- rozumí jednoduché konverzaci	oznamovací věty, otázka, zápor	
	o ostatních lidech (jméno, věk, bydl.)	- přivlastňovací zájmena	
	- rozumí hlavním údajům	(my, your, his, her, our, their)	
	v konverzaci o rodině	- přivlastňovací tvary (Jane's...)	
	- rozumí jednoduchým informacím	- school subjects	Project
	při telefonním hovoru	- days	School
	- zná názvy školních předmětů	- time	

	- zeptá se na čas a odpoví	- present simple do - does	
	- rozumí jednoduchým informacím	- zápor don't – doesn't, questions	
	o každodenních činnostech	- plural – nepravidelná pods. jm.	
	a aktivitách ve volném čase		
Rozumí obsahu a smyslu	- rozumí odkud lidé pocházejí	- Where are you from?	Songs
autentických materiálů	- rozpozná pokyny týkající se	- Classroom	Ten little
(časopisy a obrazové	školního prostředí	- A letter from...	Indians
materiály a využívá je	- rozumí jednoduchému textu	- To have – plné i zkrácené tvary	Ten green
při své práci	na pohlednici	otázka, zápor	Bottles
	- rozumí údajům v telefonním	- School subjects	Mummy's
	hovoru (listening)	- Časové údaje – in the morning...	running
	- rozumí textu písně	- předložky – in, on, at,	Head and
	- rozumí jednoduchým		shoulders
	údajům v textu s obrázky		
	- rozumí poslechu o každoden.		
	činnostech a ve volném čase		
	- rozumí poslechu s časovými		
	údaji		

Čte nahlas plynule	- čte se správnou výslovností	- Pronunciation corners	
a foneticky správně	- rozpozná správnou intonaci		
jednoduché texty obsahující	a sám ji užívá		
známou slovní zásobu			
Vyhledá v jednoduchém textu	- rozumí jednoduchému textu		
potřebnou informaci	na dané téma, vyhledá informaci		
a vytvoří odpověď na otázku	v textu podle zadání úk		
	- vyhledá určité informace v dopise		
Výstup RVP	Výstup ŠVP		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Sestaví gramaticky	- napíše pozdrav z prázdnin,		Project
a formálně správně	- napíše a odepíše na dopis	- A letter to my	Communication
jednoduché písemné	- napíše svůj rozvrh hodin		
sdělení, krátký text	- dopíše text k obrázkům		
a odpověď na sdělení,	- popíše rozdíly mezi obrázky	penfriend	
vyplní své základní	- doplní jednoduchý text podle		
údaje do formulářů	děje	A form	
	- vyplní jednoduchý formulář		

	s osobními údaji		
Reprodukuje ústně	- představí lidi, odkud pocházejí	This is...He's from...	OSV rozvíjení
i písemně obsah přiměřeně	- popisuje obrázky	přídavná jména	kommunikace
obtížného textu	- popisuje kde jsou věci umístěny	- předložky in, on, under	mezi lidmi
a jednoduché konverzace	- reprodukuje jednoduchou		
	konverzaci jiných lidí		
	- dopíše krátký text o tom, co se	- daily program	
	kdy odehrává		
Obměňuje krátké texty	- sdělí své telefonní číslo a zeptá se	- numbers	
se zachováním smyslu	na číslo druhých	- What's this	
textu	- klade otázky o druhu a vzhledu	- My favorite...is...	
	věcí a odpovídá na ně	- Come here, Open..	
	- řekne jaká je oblíbená barva, jídlo,	- Shopping	
	zvíře, hračka...	- I like – I don't like	
	- vytvoří jednoduché pokyny	- Can – can't - must	
	- ptá se na cenu zboží		
	- hovoří o tom, co kdo má a nemá rád		
	- hovoří o tom, co kdo umí a neumí,		

	co musí		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Aktivně se zapojí do jednoduché	- představí se, zeptá se na jméno jiných	- What, whe, where	Project
se, poskytne požadovanou	- nakupuje, zeptá se na cenu		
informaci	- ptá se co kdo, kdy a kde dělá		
	- mluví co dělá ve volném čase		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 6.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Čte nahlas plynule	- rozliší nesprávnou výslovnost	- pronunciation corners	MKV chápe
a foneticky správně	- odhadne, jak správně vyslovit	- spelling	cizí jazyk jako
texty přiměřeného rozsahu	neznámé slovo	- reading – houses, rooms	nástroj
	- plynule čte přiměřeně	places and buildings	dorozumívání
	dlouhé texty	in the town, pets	
Rozumí obsahu jednoduchých	- rozumí jednoduchému	- House, rooms	
textů v učebnici a obsahu	textu na dané téma	- Buildings in a town	
autentických materiálů	- podle popisu určí věc, osobu, zvíře	- Map of the town - labelling	
s využitím vizuální opory,	- rozumí obsahu textu, označí	- Family – describing people	
v textech vyhledá výrazy, fráze	věty True – False	- A year of my life	
a odpovědi na otázky	- vyhledá v textu určitou informaci	- We are animals too	

	- dovede přiřadit text k danému obrázku	- Pets	
	- doplní chybějící slova		
Rozumí jednoduché a	- rozumí, kde je Rebecca v domě	- Rooms	MV tvorba
zřetelně vyslovované	- rozumí objednavce jídla	- At the restaurant	jednoduchého
konverzaci	v restauraci	- Shopping	multimediálního
	- podle poslechu kreslí osobu, věc...	- People	sdělení
	- podle rozhovoru určí danou věc, osobu	- Buying clothes	
	obrázek, o kterém se mluví	- Giving personal informations	
	- rozumí konverzaci při nakupování	- Animals	
	(co kupuje, cena)		
	- rozumí informacím v jednoduchém		
	rozhovoru – kdo, kde, kdy, co dělá,		
	jak vypadá, co má rád		
Odvodí pravděpodobný	- rozumí přečtenému textu, domyslí	- Reading	
význam nových slov	význam neznámých slov, kontrola	- Word building	
z kontextu textu	s použitím slovníku		
	- přiřazuje slova k obrázkům		
	(protiklady)		

Používá dvojjazyčný slovník	- dovede najít ve slovníku hledané		
vyhledá informaci nebo	slovo české i anglické		
význam slova ve vhodném	- zná význam výkladového slovníku		
výkladovém slovníku	- používá slovník při vypracování		
	projektu		
	- překládá neznámé texty (s přiměřeným		
	množstvím neznámých slov)		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Sestaví jednoduché ústní	- hovoří i píše o tom, co	can / can't	Project People
i písemné sdělení týkající se	umí / neumí dělat	there is / there are	
situací souvisejících s životem	- mluví o svém domově, pokoji	family life	
v rodině, škole a probíranými	městě, oblíbené aktivitě, sportu	pictures	
tématickými okruhy	- popíše hororovou rodinu	Frank's family	
	- porozumí se v běžné každodenní	What are you doing?	
	situaci	A letter to my penfriend	
	- popíše oblíbený měsíc		
	- popíše svou třídu		
	- podle obrázků popisuje co kdo dělá		

	- napíše jednoduchý dopis, pohled		
Písemně, gramaticky správně	- správně používá slovesa v čase	- Present simple	
tvoří a obměňuje jednoduché	přítomném prostém i průběhovém	- Present continuous	
věty a krátké texty	- převede kladnou větu do záporu	- ordinal numbers, dates	
	a opačně	- To be, to have got short forms	
	- utvoří otázku	- This/these, that/those	
	- rozliší kdy použije čas prostý	- Some/any	
	a kdy čas průběhový		
	- napíše správně datum		
	- rozlišuje stažené tvary sloves		
	být, mít, přivlastňovací tvar		
Stručně reprodukuje obsah	- popíše Rebecca's house	- Places – prepositions	MKV kulturní
přiměřeně obtížného textu,	- popíše město Redford	(in, on, under, next to,	difference
promluvy a konverzace	- hovoří o tom, co kdo dělá,	opposite, behind, between	
	kolik co stojí	- At the moment, now / every	
	- hovoří o aktivitách ve volném čase	- Christmas, Easter	Project
	- představí jiné osoby, řekne odkud	- Free time – hobbies, sport	My life
	pocházejí, co dělají	- Shopping	

	- popisuje osoby podle obrázků, fotek	- Who are you	
	říká, co kdo právě dělá		
	- mluví o svátcích		
	- porovnává zvyky u nás a v Británii		
Vyžádá jednoduchou	- zeptá se na osobní údaje (jméno,	- Questions	
informaci	odkud je, věk, adresu, telefonní	- Who are you ?	
	číslo)	- What's the time?	
	- zeptá se na čas, cenu zboží,	- When is your birthday?	
	datum, kdy se narodil, kde co je,	- How much is it ?	
	co kdo dělá	- What are you doing ?	
		- Where is it	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Jednoduchým způsobem	- objedná si jídlo, pití	- Can I have...?	
se domluví v běžných	- nakoupí požadované zboží	- How much is it ?	
každodenních situacích	- představí se, mluví o sobě	- My favourite...	
	co dělá, co má rád	- My day, weekend	
	- vyplní jednoduchý dotazník	- Hello, my name...	
	- v rozhovoru reaguje na otázky	- I like / dislike	

	týkající se rodiny, školy, volného		
	času, denního režimu		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 7.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Čte nahlas plynule a foneticky	- čte se správnou výslovností	- Liam's week	
správně texty přiměřeného	a intonací	- Stone soup	
obsahu	- rozpozná správnou intonaci	- My country	
	a užívá ji	- Valentine's Day	
	- označí podle poslechu přízvuknou	- Entertainment	
	slabiku	- Dr. Dread	
	- vybere dvojice slov se stejnou	- Animals	
	výslovností	- Pronunciation	
Rozumí obsahu jednoduchých	- rozumí čtenému textu s přiměřenou	- texty v učebnici	MV média
textů v učebnicích a obsahu	slovní zásobou	- práce s časopisem	zdroj informací
autentických materiálů	- podle popisu určí obrázků	- vyhledání informací	

s využitím vizuální opory,	- zná význam jednoduchých frází	na Internetu	
v textech vyhledá známé výrazy,	- vyhledá v textu zadanou informaci	- Culture pages	MKV poznání
fráze a odpovědi na otázky	- vyhledá odpovědi na otázky		života v Británii
	- rozpozná true / false věty po		
	přečtení textu		
Rozumí jednoduché	- rozumí povelům a pokynům učitele	- listening	EGS objevujeme
a zřetelně vyslovované	- doplní text písničky	- songs	Evropu a svět
promluvě a konverzaci	- seřadí části textu podle poslechu	- dialogues	
	- přiřadí vhodný text k danému obrázku		
	- rozumí informacím v rozhovorech		
	při poslechu		
	- podle popisu určí danou věc, zvíře,		
	jídlo, osobu		
	- obměňuje vzorový rozhovor		
Odvodí pravděpodobný	- domyslí význam neznámých slov	- čtení přiměřeně obtížného	
význam nových slov	v textu, kontrola – práce se slovníkem	textu	
z kontextu textu	- porozumí textu písničky	- práce s časopisem	
	- rozliší jídla na jídelním lístku	- poslech písní	

	- rozumí návodu na přípravu jídla		
Používá dvojjazyčný	- zdokonalí práci se slovníkem	- práce s neznámým textem	Projects
slovník vyhledá informaci	- rozumí více významovým slovům	- ověřování správnosti	Animals
nebo význam ve vhodném	- vypracuje projekty	odhadnutých slov ve slovníku	Food
výkladovém slovníku		- řešení křížovek	Entertainment
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Sestaví jednoduché sdělení	- napíše dopis omluvenku	- Doktor, doktor	VDO podporuje
týkající se situací	- popíše nehodu	- What happened ?	komunikativnost
souvisejících s životem	- sestaví jídelníček	Food	
v rodině, škole a probíranými	- objedná si jídlo v restauraci		
tématickými okruhy	- dovede požádat o pomoc		
	- najde světové rekordy – růz. obory		
Písemně a gramaticky	- dovede utvořit minulý čas	- Doktor, doctor	
správně tvoří a obměňuje	prostý pravidelných i nepravidelných	Food	
jednoduché věty a krátké texty	sloves	- My country	
	- převede větu z času přítomného	Entertainment	
	do minulého a naopak		
	- utvoří otázku a zápor v čase minulém		

	- správně používá slova na určení		
	množství – many/much,		
	a few/a little/a bit of		
	- dovede stupňovat krátká i dlouhá		
	přídavná jména		
Stručně reprodukuje obsah	- popíše rozdíly mezi zvířaty	Animals	
přiměřeně obtížného textu,	- vysvětlí rozdíly při léčbě zubů	- The good old days	
promluvy i konverzace	kdysi a dnes	- At the doctor	
	- dovede vysvětlit svůj zdravotní	Food	
	problém	- My country	
	- popíše přípravu jídla		
	- popíše dané místo, stát		
Vyžádá jednoduchou	- Zeptá se na věci, které se staly	- What happened ?	Survey what do
informaci	(co, kdy, kde)	- What's your favorite...	you like/dislike
	- Zjistí oblíbené věci, jídlo, sport	- How much is it ?	
	aktivitu, zvíře, školní předmět...	- What's the best/the worst	The best/the worst
	- zeptá se na cenu zboží	- Where do you live ?	
	- zeptá se na hlavní město, stát kde	- When were you born ?	

	bydlí		
	- kdy se narodil		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Jednoduchým způsobem se	- objedná si jídlo	Food	
domluvím v běžných	- požádá o určité zboží v obchodě	- Buying things	
každodenních situacích	- dohodne se s kamarády kam půjdou	- Where can we go? Let's go...	
	- zeptá se na zaměstnání	- What's your job?	
	- mluví o televizních pořadech	- What programme do you like	
		you don't like	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST:

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:

ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK:

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Čte nahlas plynule	- čte se správnou intonací	- Noviny	doplňující
a foneticky správně texty	a výslovností	- Kelly's family	texty - časopisy
přiměřeného rozsahu	- rozpozná správnou intonaci	- My sport	reading pages
	a užívá ji	- The couch potato generation	
	- označí přízvukovou slabiku	- Families	
	- označí dvojice slov se stejnou	- Twister	
	výslovností	- Who Miller John Ross?	
	- vyhledá stejně znějící slabiky	- Canada	
		- Our trip to London	
		- The great fire of London	
		- New York	
Rozumí obsahu jednoduchých	- rozumí obsahu přečteného textu	- texty v učebnici	

textů v učebnici a obsahu	- dokáže vystihnout smysl sdělení,	- práce s časopisem	
autentických materiálů	hledanou informaci	- Culture pages	
s využitím vizuální opory,	- v textu najde odpovědi na otázky	- vyhledávání určitých	
v textech vyhledá známé výrazy	- pozná true / false věty	informací na Internetu	
fráze a odpovědi na otázky			
Rozumí jednoduché	- rozumí telefonnímu rozhovoru	- How was your weekend?	
a zřetelně vyslovované	- rozumí vyprávění Kelly		
promluvě a konverzaci	o svém pradědečkovi	- Kelly's family	
	- rozumí komentářům lidí		
	k průzkumu o životním stylu	- The couch potato generation	
	- nabídka pomoci při uspořádání		
	party	- Justin's party	
	- rozumí rozhovoru o tom, co		
	dělali včera	- What was happening?	
	- rozumí výsledkům při hledání		
	pachatele	- Who killed John Ross	
	- rozumí rozhovoru o hledaném		
	místě	- Asking the way	

Odvodí pravděpodobný	- domyslí význam neznámých	- články z časopisu	
význam nových slov	slov podle kontextu	- čtení přiměřeně obtížného	
z kontextu	- porozumí textu písně	textu	
	- rozumí popisu místa, cesty	- poslech písniček	
Používá dvojjazyčný	- zdokonalí práci se slovníkem	- ověřování správnosti	Projects
slovník, vyhledá informaci	- rozumí vícevýznamovým slovům	odhadnutých významů slov	Family tree
nebo význam ve vhodném	- rozumí a významu frázových sloves	ve slovníku	My future
výkladovém slovníku	- vypracuje projekty	- překlad textu	The story
PROD. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Sestaví jednoduché	- sestaví rodokmen své rodiny	Family tree	MKV chápe
sdělení týkající se situací	- popíše svůj životní styl	- Are you a couch potato?	kulturní
souvisejících s životem	- sestaví pozvánku na party	- Justin's party	odlišnosti
v rodině, škole a probíranými	- dovede někoho pozvat někam,		národů
tématickými okruhy	nabídnout něco, požádat o něco		
	- vyjádří své plány do budoucna	My future	
	- popíše přírodní katastrofu	Twister	
	- vysvětlí cestu neznámé osobě	Asking the way	
Písemně a gramaticky	- dovede správně použít slovesa		

správně tvoří a obměňuje	v čase přítomném i minulém		
jednoduché věty a krátké texty	prostém i v průběhovém,		
	v záporu i otázce		
	- dovede vyjádřit budoucí děj		
	pomocí will a vazby going to		
	- převede věty z času minulého		
	do přítomného a budoucího		
Stručně reprodukuje obsah	- vyzve kamarády ke společné	Have a party	EGS prohlubuje
přiměřeně obtížného textu	aktivitě		znalosti o životě
promluvy i konverzace	- porovná rodinný život v GB	Families	lidí v anglicky
	a u nás		mluvících zemích
	- hovoří o tom, co bude	Your future	
	v budoucnu		
	- hovoří o podezřelých osobách	Who killed John Ross	
	v případě Johna Rosse		
	- popíše Kanadu	Canada	
	- popíše památky a zajímavá		
	místa v Londýně	London, Sightseeing	

Vyžádá jednoduchou	- zeptá se jak kdo trávil weekend	What's your sport?	
informaci	volný čas, oblíbený sport		
	- zeptá se kdy a kde se koná party	- Justin's party	
	- zeptá se na plány do budoucna	Your future	
	- zeptá se na pocity, jaké to bylo	Virtual soap	
	- zeptá se, kde kdo byl a co dělal		
	v danou chvíli	John Rosse's case	
	- zeptá se, jak mladí hrdinové		
	zachránili někomu život	Zouny Lifesavers	
	- zeptá se na cestu	London	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
		- I was born..., my free time	MKV svátky
Jednoduchým způsobem	- hovoří o sobě	- I want to be in the future	v GB a USA
se domluví v běžných	- hovoří o kamarádovi, členu		
každodenních situacích	rodiny	- I'd love to, I'm sorry	
	- dovede reagovat na pozvání		
	(přijmout – odmítnout)	- Would you like...?	
	- dovede nabídnout jídlo, aktivitu	- That's editiny, boring...	

	- vyjádří své pocity, jaké co bylo	- Directions	
	- dovede se zeptat i vysvětlit cestu	- Halloween, Thanksgiving	
	- žáci znají významné svátky	Guy Fawke's Day, Christmas,	
	v GB a USA	St. Valentine's Day,	
		St, Patrick's Day, Easter	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST:
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK:

9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Čte nahlas plynule	- čte se správnou výslovností	- School rules	čtení doplňujících
a foneticky správně texty	a intonací	- Problem page	textů – časopisy,
přiměřeného rozsahu	- rozpozná správnou intonaci	- Ashle's camera	reading pages
	a užívá ji	- I don't believe it	
	- označí přízvukovou slabiku	- The world of dreams	
	- označí dvojice slov se stejnou	- The world of work	
	výslovností	- Jobs	
	- vyhledá stejně znějící slabiky	- A new image	
	a slova	- Free time	
		- Living in the past	
		- The good old days	
Rozumí obsahu jednoduchých	- rozumí obsahu přečteného textu	- texty v učebnici	MKV poznání

textů v učebnici a obsahu	- vystihne smysl sdělení,	(viz bod č. 1)	života v GB
autentických materiálů	- najde potřebnou informaci	- práce s časopisem	
s využitím vizuální opory,	- vyhledá odpovědi na otázky	- Culture pages	
v textech vyhledá známé výrazy	týkající se přečteného textu	- vyhledávání určitých	
fráze a odpovědi na otázky	- pozná true / false věty	informací na Internetu	
Rozumí jednoduché	- rozumí co kdo dělal v Londýně	- London	OSV mezi-
zřetelně vyslovované	- rozumí studentům hovořícím	- Sweet dreams	lid. vztahy
promluvě a konverzaci	s lidmi v rámci projektu	- Names, dates,	
	týkajícího se historie	birthdays	
	- rozumí textům písní	- Describing people	
	v učebnici i z rádia	- Shopping, clothes	
	- rozumí vyprávění o snech	- Everyday things	
	- rozumí, co říkají o sobě lidé	- Body, health	
	- rozumí, co kdo říká o své práci		
	- rozumí rozhovorům		
	při nakupování		
	- dozví se, kdy byly určité		
	věci vynalezeny		

	- chápe problémy jiných lidí		
Odvodí pravděpodobný	- rozumí rozhovoru	- London	
význam nových slov	o počítačové hře	Rules and signes	
z kontextu	- odvodí význam dané	- Jobs	
	historické události	P3/U5- Time travelers	
	- rozumí zapsanému rozhovoru		
	teennnagerů o tom, co	- Working with words	
	hodlají dělat	Everyday expresions	
	- rozumí filmovým recenzím		
	- rozumí informacím v dopise		
	psaném pro časopis		
	- rozumí rozhovoru o události,		
	která se odehrála		
	- rozumí rozhovoru o profesních		
	poradcích, o modě		
	- rozumí konverzaci o pocitech		
Používá dvojjazyčný	- používá běžně slovník	- průběžně podle potřeby	Projects
slovník, vyhledá informaci	- dovede přeložit návod		1. Meet my town

nebo význam ve vhodném	na přípravu určité věci,		or country
výkladovém slovníku	letáčky u zboží, léků apod.		2. Famous British
	- vypracuje projekty		and Americans
			3. Jobs
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Sestaví jednoduché	- popíše Londýn	Sights	
sdělení týkající se situací	(cestu, památky)	Asking the way	
souvisejících s životem	- napíše filmovou recenzi	My dream	
v rodině, škole a probír.	- porovná, co dělá teď	- Present simple/contin.	
tematickými okruhy	a co obvykle	I want to, I'd like to	
	- hovoří o práci, kterou	- Job	
	by chtěl dělat	I've got plenty of time	
	- navrhuje činnosti	Why don't we...?	
	- mluví o důsledcích	Will have to/won't have to	
	- mluví o nemocích	- Parts of body	
	- dává pokyny k cvičení		
	- vyplní formulář		
	s osobními údaji		

Písemně a gramaticky	- správně užívá zájmena a přivlast.	- Pronouns	
správně tvoří a obměňuje	přídavná jména	Possesive adjectives	
jednoduché věty a krátké texty	- utvoří a užívá čas předpřítomný	- Present perfect	
	- píše o tom, co kdo musí, nemusí	- Must, have to, can	
	a nesmí dělat	- Phrasal verbs, past simple	
	- napíše jednoduchý příběh	- A formal letter	
	- správně používá ever / never	- For, since	
	- napíše formální dopis	- Had to, could	
	- správně používá časové	- But, however	
	předložky	- Should, shouldn't	
	- používá spojovací a odkazovací	- Will have to, won't have to	
	výrazy v textu	Some-, every-, anything	
Stručně reprodukuje obsah	- hovoří o tom, co lidé právě	- Present perfect	
přiměřeně obtížného textu	udělali	negative, questions	
promluvy i konverzace	- co kdo udělal a neudělal	- Must, mustn't	
	- popíše význam značek	- Large numbers	
	- řekne pravidla školního řádu	- Jobs	
	- popíše co kdo musí a nesmí	- Had to, could, couldn't	

	udělat	- Materials, everyday things	
	- mluví o příčinách nehod	- Carbohydrates, fats	
	- hovoří o práci (snadná,	proteins, fibres, vitamins	
	nebezpečná, zajímavá...)		
	- mluví o životě lidí v minulosti,		
	význam vynálezů – pomocníků		
	- hovoří o zdravé a nezdravé výživě		
Vyžádá jednoduchou	- získá informace o směru cesty, jak	- Asking the way	
informaci	se kde dostat	How do I get...?	
	- vyžádá si zboží v obchodě	Where is the nearest...?	
	(velikost, barva...)	- Clothes	
	- ptá se na život osoby v minulosti	- making questions	
	- zeptá se na povolání	- Jobs	
	- zeptá se na pocity	- How do you feel ?	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Jednoduchým způsobem	- reaguje na podněty a omluvy	Everyday expressions	
se domluví v běžných	- vede běžnou konverzaci o sobě,	- How's going...?	

každodenních situacích	aktivitách ve volném čase, o rodině,	- Direction, location	
	škole, svém městě	- Making decisions	
	- podá informace, dovede požádat	- Suggestions	
	o něco a odmítnout	- Giving advice	
	- dokáže popsat věci, cestu, směr	Expressing worries	
	- dokáže nabídnout pomoc, poradit		
	- dokáže vyjádřit obavy		

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět matematika je na 1. stupni vyučován jako samostatný předmět. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 4 vyučovacích hodin týdně v 1. ročníku a 5 vyučovacích hodin ve 2. – 5. ročníku. Předmět byl posílen o 4 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Matematika v tomto období vyjadřuje především činnostní pojetí, převládá práce s názorem.

Vyučovací předmět matematika je tvořen čtyřmi tematickými okruhy:

Čísla a početní operace

V tomto tematickém okruhu si žáci postupně osvojují arytmičké operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení).

- § Osvojují si dovednost provádět počet operace
- § Algoritmické porozumění (upřednostňovat činností provedení úkolů)
- § Významové porozumění (matematizace reálných situací)

Závislosti, vztahy a práce s daty

V tomto tematickém okruhu si žáci na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů.

- § Porovnávání velikosti věcí a čísel
- § Praktickými činnostmi pochopit pojmy zvětšování, zmenšování, růst a pokles
- § Práce s tabulkami, diagramy, grafy

Geometrie v rovině a v prostoru

V tomto tematickém okruhu žáci získávají poznatky o základních rovinných a prostorových útvech.

- § Modelování reálných situací
- § Hledání geometrických útvarů ve svém okolí

- § Měření délky, jednotky délky
- § Základy grafického projevu v geometrii

Nestandardní aplikační úkoly a problémy

V tomto tématickém okruhu učíme žáky řešit slovní úlohy z reálného světa. Vedeme žáky k uvažování nad daným problémem, k logickému myšlení.

- § Analýza reálných situací
- § Třídění údajů
- § Znázornění, řešení úkolů a formulace odpovědi

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- § Frontální výuka s názornými pomůckami (počítadlo, papírové peníze, číselné osy,...)
- § Skupinová práce
- § Projekty

Mezipředmětové vztahy:

- § Český jazyk (věta, formulace otázek a odpovědí)
- § Tvořivé činnosti (znázornění, tvorba pomůcek, modelování,...)
- § Prvouka, vlastivěda, přírodověda (využití skutečných údajů k tvorbě úloh,...)
- § ICT

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- § EV – vztah člověka k prostředí: lidské aktivity a problémy životního prostředí (slovní úlohy, grafy)
- § OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání: rozvoj pozornosti, soustředění, tvořivosti, cvičení paměti, sebekontroly, řešení praktických problémů, cvičení smyslového vnímání
- § EGS – objevujeme Evropu a svět: porovnávání lidnatosti evropských států, délka řeky (porovnávání,...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- § Pracuje s názornými pomůckami (obrázky, číselné karty,...)
- § Aktivně se zapojuje do výuky, připravuje se na vyučování (nosí pomůcky, vypracovává úkoly)

- § Vhodně si připraví pracovní místo a pomůcky
- § Využívá aplikaci poznatků a dává je do souvislostí
- § Propojuje získané poznatky s praktickým životem
- § Dle svých schopností a dovedností se účastní různých soutěží a olympiád

Učitel:

- § Využívá názorné pomůcky klade otázky přiměřené věku dítěte, zadává problémové úlohy
- § Zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- § Vhodně motivuje ke zlepšování výkonů

Kompetence komunikativní

Žák:

- § Aktivně naslouchá a reaguje
- § Formuluje své myšlenky v ústním projevu
- § Učí se komunikovat ve skupině

Učitel:

- § Vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování v matematickém jazyce
- § Vede k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- § Vede k naslouchání a respektování názoru druhých

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § Provádí rozbor problému a plánu řešení, odhaduje výsledek, volí správný postup, vyhodnocuje správnost
- § Řešení rozloží na jednotlivé kroky, postupně je realizuje

Učitel:

- § Nabízí pomoc, vede žáky ke správnému řešení, dodává jim sebedůvěru
- § Vede je k trpělivosti, vytrvalosti dojít samostatně ke správnému pravidlu, způsobu řešení
- § Vede žáky k logickému uvažování, nabízí inspiraci pro nová řešení, vyvolává diskusi o nejvhodnějším způsobu řešení

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § Učí se pracovat v týmu, respektovat názor jiných
- § Pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat
- § Dokáže přijmout připomínky kolektivu

Učitel:

- § Umožňuje každému jedinci zažít úspěch, přihlíží k individualitě dítěte
- § Vede k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání

Kompetence pracovní

Žák:

- § Učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech a reálném životě
- § Používá pracovní pomůcky a pečuje o ně

Učitel:

- § Vede žáky k přesnosti a dokončení započaté práce
- § Vede žáky ke správnému užívání vybavení, techniky a pomůcek

Kompetence občanské

Žák:

- § Je zodpovědný za své chování, uplatňuje svá práva, ale zná i své povinnosti
- § Umí se omluvit, uznat a snažit se napravit chybu

Učitel:

- § Vede žáky k ohleduplnosti, dodržování pravidel slušného chování
- § Vede ke kultivovanému projevu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA****ROČNÍK:****1. – 5.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
	ROČNÍK: I.		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	počítá obrázky, předměty porovnává jejich množství vytváří si představu o jednotlivých číslech na základě názoru vytváří soubory o daném počtu předmětů	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená čísla 0 – 20	OSV : - rozvoj schopnosti poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte a píše čísla 0 – 20 porovnává přirozená čísla užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti (<, >, =)	Porovnávání čísel	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	orientuje se v číselné řadě do 20 vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose sestavuje číselnou řadu vzestupnou i sestupnou používá čísla k vyjádření počtu a pořadí	Číselná osa	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	provádí rozklad čísel zapisuje, čte, znázorňuje a řeší příklady na	Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes	

	sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku a postupně i s přechodem přes desítku rozlišuje pojmy sloupec a řádek je seznámen s pojmem „záměna sčítanců“ a užívá jej v praxi počítá číselné řetězce v oboru do 20 užívá správně matematické symboly +, -, =	desítku	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší jednoduché slovní úlohy a úlohy typu: „o n více“, „o n méně“ orientuje se v zadání slovních úloh	Slovní úlohy	EV : Vztah člověka k prostředí
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek	seznamuje se s jednotkami času: den, hodina zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Litr, kilogram, metr	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	popisuje jednoduché směry a závislosti známých jevů z praktického života (např. porovnávání velikostí věcí, závislost teploty na ročním období, ...)		
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti	doplňuje tabulky, schémata podle určitého pravidla (doplňovačky, rébusy)		

rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	orientuje se v rovině a v prostoru (nahore, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, vlevo, vpravo, před, vzad, hned před, hned vzad) rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) a vyhledává je ve svém okolí třídí je podle tvaru, velikosti, barev seznámí se s jednoduchými tělesy (koule, kvádr, krychle, válec) a poznává je	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Základní rovinné útvary Tělesa	
--	---	--	--

	ROČNÍK: II.		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	znázorňuje reálné situace	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená čísla 0 – 100	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte, zapisuje a porovnává čísla do 100 seřazuje je vzestupně a sestupně	Porovnávání čísel	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	orientuje se v číselné řadě do 100 vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose	Číselná osa	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku řeší příklady s jednou závorkou sčítá a odčítá desítky sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku do 100 rozkládá čísla na desítky a jednotky sčítá a odčítá s přechodem přes desítku do 100	Sčítání a odčítání do 100 bez přechodu přes 10 Malá násobilka	

	je seznámen s pojmy: sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl a užívá je v praxi rozlišuje pojmy sloupec, řádek vyjmenuje řady násobků od 1 do 10 vnímá a znázorňuje násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců řeší příklady násobení a dělení v oboru malé násobilky zná symboly (. , :)		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	provádí pod vedením učitele zápisy slovních úloh řeší jednoduché slovní úlohy do 100 i slovní úlohy „o n více“, „o n méně“ řeší jednoduché slovní úlohy s pomocí malé násobilky	Slovní úlohy	EV – Vztah člověka k prostředí
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti	rozlišuje pojmy kalendářní a školní rok, měsíce, týden, den a hodina doplňuje jednoduché tabulky	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Čas, jednotky času	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary	pozná základní rovinné útvary a geometrická tělesa: krychli, kvádr	GEOMETRIE V ROVINĚ A	

a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	a kouli -orientuje se prostoru, porovnává velikosti a vzdálenosti	V PROSTORU Základní útvary v rovině a prostoru	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	rozlišuje pojem kreslení a rýsování osvojuje si správné návyky při rýsování je seznámen s pojmy: bod, čára přímá, lomená, křivá, úsečka -rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky v centimetrech seznámí se s pojmy: vrchol, strana rovinných útvarů	Bod, úsečka Délka úsečky	

	ROČNÍK: III.		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	tvoří příklady z reálného života a řeší je pomocí názorných pomůcek	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte a píše trojčíselná čísla, řeší úlohy na porovnávání čísel používá znaménka: <, >, = počítá po jednotkách, desítkách a stovkách	Přirozená čísla v oboru do 1 000	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	porovnává čísla pomocí číselné osy znázorňuje dvojčíselná a trojčíselná čísla na číselné ose		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	zaokrouhluje čísla na desítky a stovky sčítá a odčítá z paměti násobky 100 sčítá a odčítá do 1 000 – příklady typu 160 + 204 (dvě cifry různé od nuly) písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla, provádí kontrolu výpočtu používá pojmy: sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl násobí a dělí v oboru násobilky používá pojmy: dělenec, dělitel, podíl, činitel, činitel, součin, neúplný podíl dokáže pamětně vynásobit dvojčíselné číslo	Písemné sčítání a odčítání trojčíselných čísel do 1 000 Malá násobilka Násobení a dělení dvojčíselných čísel jednocíselným číslem	

	jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobilky (typ 20. 4) dělí dvojčíferné číslo jednociferným číslem mimo obor násobilky (typ 60 : 3) násobí, dělí 10, 100 dělí dvojčíferné číslo jednociferným číslem se zbytkem (27 : 6) odhaduje výsledek a provádí samostatně kontrolu svých výpočtů	Násobení 10, 100 Dělení se zbytkem	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší slovní úlohy „o n více“, „o n méně“, „n krát více“, „n krát méně“ řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání do 1000 řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy v oboru násobilky i mimo ni do 100 společně s učitelem, ostatními žáky řeší složené slovní úlohy bez použití rovnice, se zavedením do zápisu neznámé x	Jednoduché a složené slovní úlohy	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti	odhaduje délky časových úseků orientuje se v tabulkách při řešení praktických situací	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich	označuje bod rýsuje přímky, polopřímky a úsečky s přesností	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	

reprezentaci	na milimetry rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a tělesa rozlišuje pojmy strana a vrchol vyznačuje čtverec, obdélník ve čtvercové síti rýsuje trojúhelník pomocí vrcholů	Bod, přímka, úsečka Rovinné obrazce, tělesa	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	zná jednotky délky, porovnává velikost a měří délky stran provádí odhady vzdáleností		
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	vyhledává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		

	ROČNÍK: IV.		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	čte, píše a zobrazuje čísla do 10 000 na číselné ose rozkládá čísla v desítkové soustavě sčítá a odčítá z paměti čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 (např. $3\,654 + 605$, $7\,561 - 2007$) využívá komutativnost a asociativnost při sčítání, násobení násobí, dělí v 10, 100, 1 000 pamětně násobí a dělí čísla do 10 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi jednociferným číslem (typu 27.4, 96:3) užívá závorky, určuje pořadí početních výkonů zná názvy členů matematických operací	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená čísla v oboru do 10 000 i přes Pamětné sčítání a odčítání Pamětné násobení a dělení	OSV : Rozvoj schopnosti poznávání
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně sčítá nejvýše čtyři přirozená čísla do 10 000 písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem písemně dělí jednociferným činitelem	Písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje čísla na 10 000, 1 000, 100, 10 provádí odhad a kontrolu svého výpočtu	Zaokrouhlování	EGS : Objevujeme Evropu a svět

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy „o n více“, „o n méně“, „n krát více“, „n krát méně“ provádí stručný zápis slovních úloh řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny a čtvrtiny	Slovní úlohy	EV: Vztah člověka k prostředí
vyhledává, sbírá a třídí data	zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času převádí jednotky délky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, g), času (h, min), objemu (hl, l)	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Jednotky	
čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čte a doplňuje tabulky vyhledává informace podle zadaných údajů		EGS: Objevujeme Evropu a svět
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	pracuje s kružítkem sestrojuje trojúhelník ze tří stran rýsuje pravoúhlý trojúhelník rýsuje kružnici s daným středem	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary	

	a poloměrem rozlišuje kruh a kružnici užívá náčrt a standardní postup rýsování	(trojúhelník, kružnice)	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafický sčítá, odčítá, násobí úsečky odhaduje a určuje délku lomené čáry rýsuje s přesností na centimetry a milimetry zná pojmy strana, vrchol určuje obvody útvarů (čtverce, obdélníku, trojúhelníku) pomocí sečtení délek stran s využitím náčrtu	Délka úsečky Obvody	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	určuje vzájemnou polohu přímek (rovnoběžné, různoběžné, kolmé) sestrojuje rovnoběžku s danou přímkou sestrojuje kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce	Vzájemná poloha přímek v rovině	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvarů překládáním papíru	pozná souměrný útvar určí osu souměrnosti modelováním, překládáním nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti rozlišuje: krychli, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule	Osová souměrnost Prostorová tělesa	

řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	účastní se matematických soutěží řeší jednoduché magické čtverce doplňuje obrázkové a číselné řady řeší jednoduché rébusy	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
---	--	---	--

	ROČNÍK: V.		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	čte, píše a zobrazuje čísla do 1 000 000 na číselné ose zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě sčítá a odčítá z paměti čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 využívá komutativnost a asociativnost při sčítání, násobení násobí, dělí v oboru násobilky i mimo v jednoduchých případech	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená čísla v oboru do 1 000 000 i pře Pamětné sčítání a odčítání Pamětné násobení a dělení	OSV : Rozvoj schopnosti poznávání
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně sčítá nejvýše čtyři přirozená čísla do 1 000 000 písemně odčítá do 1 000 000 písemně násobí až trojčíslným číslem písemně dělí jedno a dvojcíslným číslem	Písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje ve všech řádech daného oboru provádí odhad a kontrolu početních operací řeší a znázorňuje jednoduché rovnice	Rovnice	

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly	Slovní úlohy	EV : Vztah člověka k prostředí
Doplňující učivo	zná pojem zlomek, zlomková čára, čitatel a jmenovatel názorně vyznačuje části celku vypočítá část z celku ($1/6$ z 60, $3/6$ z 60)	Zlomky	
vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledává, sbírá a třídí data sestaví a vyřeší jednoduchý rébus zná římské číslice (přečte číslo kapitoly, letopočet,...)	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Římské číslice	EGS : Objevujeme Evropu a svět
čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čte a sestavuje tabulky a diagramy doplňuje chybějící údaje sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	Grafy a soustava souřadnic	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kružnice); užívá jednoduché konstrukce	rozlišuje pojmy rovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný tyto trojúhelníky sestrojuje pozná a pojmenuje čtyřúhelníky sestrojí čtverec a obdélník sestrojí kružnici dbá na přesnost a čistotu rýsování	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary	

sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku zná a převádí základní jednotky délky rozlišuje pojmy úsečka, přímka, polopřímka rýsuje a vyznačí střed a osu úsečky graficky znázorňuje součet, rozdíl a součin úseček	Obvod Přímka, polopřímky, úsečka	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	určí vzájemnou polohu přímek sestrojí přímky rovnoběžné, různoběžné a kolmé, vyznačí průsečík sestrojí polopřímky, rozlišuje opačné polopřímky	Vzájemná poloha přímek v rovině	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	zná a převádí základní jednotky obsahu vypočítá obsah pomocí čtvercové sítě	Obsah	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvarů překládáním papíru	rozpozná a znázorní osově souměrné útvary ve čtvercové síti určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná: krychli, kvádr, jehlan, kužel, válec, kouli a nachází je v předmětech kolem sebe, dokáže je vymodelovat	Osově souměrné útvary Prostorová tělesa	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	účastní se matematických soutěží používá situační náčrty při řešení nadstandardních úloh řeší a tvoří jednoduché magické čtverce doplňuje obrázkové a číselné řady	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Prostorová představivost	

	navrhuje a tvoří jednoduché projekty (např. nábytek, budovy,...)		
--	--	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni.

Předmět **matematika** se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. ročníku 4 hodiny týdně

v 7., 8., a 9. ročníku 5 hodin týdně

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva:

- § frontální výuka
- § samostatná práce žáků
- § práce ve skupinách
- § počítařské soutěže
- § Důraz je kladen na činnostní charakter učení.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- § užití matematiky v reálných situacích
- § osvojení pojmů, matematických postupů a jejich užití v jiných předmětech a v praxi
- § rozvoj paměti žáků pomocí numerických výpočtů, matematických vzorců a algoritmů
- § rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- § logické a kritické uvažování
- § rozvoj schopnosti spolupráce

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (fyzika – převody jednotek, rovnice, užití vzorců; chemie – převody jednotek, řešení rovnic; zeměpis – měřítko mapy; ...)

Předmětem prolínají **průřezová témata** :

OSV – důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjení

důslednosti, vytrvalosti, schopnosti sebekontroly, schopnosti poznávání, kreativita,

vynalézavost, tvořivost, systematičnost, cvičení paměti, pěstování odpovědnosti, spolehlivosti
-- práce s mapou, slevy, využití poměru,

EV – stav ovzduší, ochrana životního prostředí, doprava - spotřeba benzínu,

EGS – srovnání států, HDP, počet obyvatel, grafy, ...

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama) – grafy

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

6. ročník

- § opakování učiva z 5. ročníku
- § celá čísla
- § desetinná čísla
- § dělitelnost přirozených čísel
- § úhel a jeho velikost
- § čtverec a obdélník (obsah a obvod)
- § trojúhelník (konstrukce sss, sus, usu, těžnice, výšky, kružnice opsaná, vepsaná, obvod)
- § krychle a kvádr (základní charakteristika, síť, zobrazování)

7. ročník

- § opakování z 6. ročníku
- § racionální čísla (zlomky, desetinná čísla, smíšená čísla)
- § procenta
- § poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka, měřítko
- § osová a středová souměrnost
- § čtyřúhelníky, rovnoběžníky (lichoběžník, kosočtverec, kosodélník, konstrukční úlohy, obvody a obsahy)
- § hranoly (síť, zobrazování, povrch a objem krychle, kvádru, hranolu, převody jednotek)

8. ročník

- § opakování ze 7. ročníku
- § druhá mocnina a odmocnina + Pythagorova věta
- § výrazy
- § lineární rovnice, slovní úlohy (jen základní)
- § kruh, kružnice (obvod, obsah, vzájemná poloha přímky a kružnice, dvou kružnic)
- § válec (síť, náčrtek, povrch a objem)

9. ročník

- § opakování z 8. ročníku (především rovnice, slovní úlohy, výrazy)
- § soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy
- § finanční matematika (jednoduché úrokování)
- § podobnost (podobné trojúhelníky, mapy a plány)
- § funkce (lineární funkce, přímá a nepřímá úměrnost)
- § základy statistiky (diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku)
- § konstrukční úlohy (zopakovat základní konstrukce, pojem množina, Thaletova kružnice)
- § tělesa (kužel, jehlan, koule – síť, náčrtky, povrch a objem)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- § osvojuje si základní matematické pojmy a vztahy
- § vytváří si zásobu matematických nástrojů (pojmů, vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- § využívá prostředků výpočetní techniky

Učitel:

- § zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k řešení a závěrům sami
- § vede žáky k plánování postupů a úkolů
- § podporuje rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení
- § vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § provádí rozbor problému a plánuje řešení, odhaduje výsledky
- § volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel:

- § pracuje s chybou žáka

- § nabízí žákům úlohy a příklady vycházející z reálného života
- § zadává úkoly tak, aby byla možnost volit různé postupy
- § vede žáka k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žák:

- § zdůvodňuje matematické postupy
- § vytváří hypotézy
- § komunikuje na odpovídající úrovni

Učitel:

- § vede žáka k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § spolupracuje ve skupině
- § podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- § věcně argumentuje, vyjadřuje myšlenky, postupy v logickém sledu

Učitel:

- § zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- § vede žáka k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky
- § vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák:

- § respektuje názory ostatních
- § rozhoduje zodpovědně podle dané situace

Učitel:

- § vede žáky k ohleduplnosti k ostatním

§ zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žák:

§ zdokonaluje si grafický projev

§ efektivně organizuje vlastní práci

Učitel:

§ vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů

§ nabízí žákům projekty a další činnosti (např. modelování a výroba různých těles)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA****ROČNÍK:****6.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti i písemně zobrazí přirozené číslo na číselné ose rozlišuje kladná a záporná čísla zobrazuje kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose chápe pojem opačné číslo určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam provádí početní operace s celými čísly	ROZŠÍŘENÉ OPAKOVÁNÍ Přirozená čísla Čtení a zápis čísla v desítkové soustavě Zobrazení na číselné ose Početní operace CELÁ ČÍSLA Čtení a zápis čísla Zobrazení na číselné ose Opačné číslo Absolutní hodnota Početní operace	F _y – teplota

	čte a zapisuje desetinná čísla zobrazuje desetinné číslo na číselné ose porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla provádí početní operace s desetinnými čísly provádí výpočet aritmetického průměru	DESETINNÁ ČÍSLA Čtení a zápis v desítkové soustavě Zobrazení na číselné ose Porovnávání Zaokrouhlování Početní operace Aritmetický průměr	Fy – řešení početních úloh OSV – odhad a určení např. ceny nákupu....
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	provádí odhady a kontrolu výpočtů v N zaokrouhluje přirozená čísla provádí odhady a kontrolu výpočtů v Z zaokrouhluje celá čísla zaokrouhluje desetinná čísla a provádí odhady s danou přesností seznamuje se s využitím kalkulátoru	Rozšířené opakování Zaokrouhlování N Odhady a kontrola výpočtu v N Celá čísla Zaokrouhlování Z Odhady a kontrola výpočtu v Z Desetinná čísla Zaokrouhlování desetinných čísel Odhady a kontrola výpočtu s desetinnými čísly	

Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	zná pojem násobek, dělitel používá znaky dělitelnosti rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené rozloží číslo na součin prvočísel určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v $\mathbb{N}$	DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti Prvočíslo, číslo složené Společný násobek, společný dělitel	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	- užívá násobky čísel k vyjádření vztahu celek - část	Dělitelnost přirozených čísel	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů.			
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).			
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.			

Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.			
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel řeší jednoduché slovní úlohy s desetinnými čísly	Celá čísla Slovní úlohy s celými čísly Desetinná čísla Slovní úlohy s desetinnými čísly	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	seznamuje se s výpočtem aritmetického průměru určí průměrnou hodnotu pomocí aritmetického průměru chápe význam aritmetického průměru pro určení průměrné hodnoty	Celá čísla Aritmetický průměr Výpočet průměrné hodnoty (známky, teplota, cena,)	
Porovnává soubory dat.	- porovnává soubory dat pomocí průměrné hodnoty	Celá čísla Aritmetický průměr	
Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti.			
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.			

Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.			

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	- seznamuje se s matematickou symbolikou a využívá ji (přímka, polopřímka, úhel, náleží, nenáleží, zápis kružnice, velikost, rovnoběžnost, kolmost přímek)	GEOMETRICKÉ ÚTVARY V ROVINĚ Symbolický zápis pojmů rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kruh, kružnice	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	- určí různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - pojmenuje a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly trojúhelníku ...)	Trojúhelník Pojem, druhy trojúhelníků Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku Pojem těžnice, výška	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	rozumí pojmu úhel narýsuje a změří daný úhel přenesení graficky úhel rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, využívá jejich vlastností	Úhel a jeho velikost Pojem, rýsování a přenášení úhlu Jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu Ostrý, tupý, pravý a přímý úhel Početní operace s velikostmi úhlů	Z – určování zeměpisné polohy

		Vrcholové a vedlejší úhly	
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	- odhadne a vypočítá obvod trojúhelníku odhadne a vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku zná jednotky obsahu, převádí je	Trojúhelník Obvod trojúhelníku Čtverec a obdélník Obsah a obvod čtverce a obdélníku Jednotky obsahu	OSV – obsah a obvod pokoje, pozemku,
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	sestrojí osu úsečky sestrojí osu úhlu	Úhel a jeho velikost Osa úhlu	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	sestrojí lineární útvary (bod, přímku, polopřímku, úsečku, ...kolmice, rovnoběžky, různoběžky ...) načrtne a sestrojí trojúhelník z daných prvků ověří možnost sestrojení trojúhelníku podle trojúhelníkové nerovnosti sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	Geometrické útvary v rovině Sestrojení základních rovinných útvarů Trojúhelník Konstrukce trojúhelníku (sss, sus, usu) Trojúhelníková nerovnost Kružnice opsaná a vepsaná Konstrukce výšky a těžnice	

	dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Věty o shodnosti trojúhelníků	
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	- užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Trojúhelník Shodnost trojúhelníků Konstrukce trojúhelníků	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.			
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	- charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle)	Krychle a kvádr Základní charakteristika a vlastnosti	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.			
Načrtne a sestrojí síť základních těles.	- načrtne a narýsuje síť krychle a kvádru, z ní těleso vymodeluje	Sítě těles	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	- seznamuje se se zásadami zobrazování těles ve volném rovnoběžném promítání a užívá je při zobrazování krychle a kvádru	Zobrazování těles	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	řeší jednoduché aplikační geometrické úlohy s využitím vzorců pro výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku	Trojúhelník Obvod trojúhelníku	

	a obvodu trojúhelníku	Čtverec a obdélník Obsah a obvod čtverce a obdélníku Jednotky obsahu	
--	-----------------------	---	--

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	- účastní se matematických soutěží doplňuje číselné a logické řady řeší magické čtverce v oboru celých čísel řeší algebrogramy řeší slovní úlohy logickou úvahou a výpočtem	Celá čísla Dělitelnost přirozených čísel Slovní úlohy	
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	načrtne různé pohledy na tělesa sestavená z krychlí a kvádrů vymodeluje krychli a kvádr z různých sítí	Krychle a kvádr	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA****ROČNÍK:****7.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	modeluje a zapisuje zlomkem část celku zobrazuje racionální čísla na číselné ose převádí zlomky na desetinná čísla a naopak porovnává zlomky provádí početní operace s racionálními čísly	RACIONÁLNÍ ČÍSLA Čtení a zápis zlomku Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Zobrazení na číselné ose Převrácený zlomek Smíšené číslo Početní operace	Fy, Ch, D,- numerické výpočty
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	zaokrouhluje záporná i kladná desetinná čísla odhaduje výsledky výpočtů s racionálními čísly zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností při počítání s procenty	Racionální čísla Procenta	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.			

Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část-přirozeným číslem, zlomkem, deset. číslem dělí celek na části v daném poměru zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru vyjádří část celku pomocí procent	POMĚR Zvětšení a zmenšení v daném poměru Rozdělení dané hodnoty v daném poměru PROCENTA Základ, procentová část, počet procent	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů.	vyjádří poměr mezi danými hodnotami pracuje s měřítky map a plánů řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	Poměr Pojem Měřítko	Z – měřítko mapy, plánu OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,...)
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	chápe pojem 1% užívá základní pojmy procentového počtu řeší slovní úlohy řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta Pojem Základ, procentová část, počet procent Slovní úlohy	Ch – koncentrace OSV – slevy EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.			

Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.			
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Racionální čísla	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.			
Porovnává soubory dat.			
Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti.	pozná z textu, tabulky a grafu, zda se jedná o PÚ nebo NÚ	PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST	Fy – vztahy mezi veličinami
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	seznamuje se s pravoúhlou soustavou souřadnic zakreslí bod v PSS a odečte jeho souřadnice sestaví tabulku pro PÚ a NÚ podle tabulky sestrojí graf PÚ a NÚ v PSS	Osová souměrnost Pravoúhlá soustava souřadnic Přímá a nepřímá úměrnost PSS PÚ a NÚ tabulky a grafy	

Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	využívá trojčlenku při řešení slovních úloh	Trojčlenka	Ch – výpočty pomocí trojčlenky OSV – PÚ – spotřeba materiálu, benzínu,... NÚ – zakázky, počet dělníků,...
---	---	------------	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvárů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	při řešení úloh užívá potřebnou matematickou symboliku	ROVNOBĚŽNÍKY LICHOBĚŽNÍK	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	rozpozná druhy čtyřúhelníků charakterizuje rovnoběžník rozlišuje různé typy rovnoběžníků rozpozná a pojmenuje lichoběžník	Rovnoběžníky Pojem Vlastnosti Rozdělení Konstrukce Lichoběžník Pojem Druhy lichoběžníků (pravoúhlý, rovnoramenný)	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.			
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku	Rovnoběžníky Obvod a obsah	OSV – obsah pokoje, pozemku,...

	odhaduje a vypočítává obsah trojúhelníku vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Obsah trojúhelníku Lichoběžník Obvod a obsah	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.			

Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	načrtne a sestrojí rovnoběžník (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník) načrtne a sestrojí lichoběžník	Rovnoběžníky Konstrukce Lichoběžník Konstrukce	Fy – měření délky
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	při konstrukcích rovnoběžníků užívá věty o shodnosti trojúhelníků	Rovnoběžníky	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti pozná shodné a osově souměrné útvary načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí středově souměrný útvar	Osová souměrnost. Osová souměrnost Shodné útvary Osově souměrné útvary Středová souměrnost Sestrojení obrazu ve středové souměrnosti Středově souměrné útvary	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	rozezná a pojmenuje hranol	Hranoly (kvádr, krychle) Pojem hranol Charakteristika hranolu Druhy hranolů	

Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	vypočítá povrch krychle, kvádrů užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	Povrch a objem hranolů (kvádr, krychle) Povrch krychle, kvádrů Jednotky objemu Objem krychle, kvádrů Povrch a objem hranolu	
Načrtne a sestrojí síť základních těles.	načrtne a narýsuje síť hranolu	Síť hranolů	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině	Hranol ve VRP	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	využívá poznatků o hranolech při řešení slovních úloh	Povrch a objem hranolů (kvádr, krychle) Slovní úlohy - hranoly	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	účastní se matematických soutěží řeší magické čtverce s racionálními čísly doplňuje číselné a logické řady řeší algebrogramy	Racionální čísla	

Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	překreslí obrázek do transformované čtvercové sítě načrtne různé pohledy na hranoly	Pravouhlá soustava souřadnic Hranoly	
--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK:

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí kalkulačky užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech	DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA Pojem Čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin Určení druhých mocnin a odmocnin	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	provádí odhady mocnin a odmocnin užívá kalkulátor k výpočtům mocnin a odmocnin		
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.			
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).			

Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů.			
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)			
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	rozumí pojmu výraz, seznamuje se s pojmem proměnná určí hodnotu číselného výrazu zapiše pomocí výrazu s proměnnou slovní text dosadí do výrazu s proměnnou užívá pojmy jednočlen, mnohočlen sčítá a násobí mnohočleny, užívá pravidla pro počítání s mocninami s přirozeným mocnitelem rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců)	VÝRAZY Číselné výrazy Proměnná Výrazy s proměnnou Úpravy výrazů Úpravy výrazů pomocí vzorců Rozklad výrazů na součin	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	užívá a zapisuje vztah rovnosti řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav provádí zkoušku řešení matematizuje jednoduché reálné situace vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) ověří výsledek řešení	LINEÁRNÍ ROVNICE Rovnost Lineární rovnice SLOVNÍ ÚLOHY	Fy – vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh EGS – srovnání států – HDP, počet obyvatel,...

			EV – ochrana životního prostředí
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.			

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.			
Porovnává soubory dat.			
Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti.			
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.			
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.			

	praktickém životě		
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice kružnice a kruhu		
Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	načrtne a sestrojí kruh, kružnici		
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.			
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.			
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	pozná a charakterizuje válec	VÁLEC Pojem, charakteristika	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	odhadne a vypočítá objem a povrch válce	Povrch válce Objem válce	
Načrtne a sestrojí síť základních těles.	načrtne a sestrojí síť válce	Síť válce	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	načrtne obraz válce ve VRP		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	užívá získaných znalostí pro řešení jednoduchých reálných situací	KRUH, KRUŽNICE	OSV – zavlažování pozemku, – objem

	diskutuje a obhájí různé způsoby řešení konstrukčních úloh užívá osvojený matematický aparát (O, S válce) při řešení aplikační geometrické úlohy	VÁLEC Jednoduché aplikační úlohy	a povrch nádrže, bazénu,
--	--	--	--------------------------------------

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	řeší slovní úlohy úsudkem a rovnicí nalézá různá řešení slovních úloh účastní se matematických soutěží řeší úlohy z matematických soutěží Klokán, matematická olympiáda, Pikomat, Pythagoriáda řeší problémové úlohy, hlavolamy, Sudoku řeší náročnější úlohy ve skupině, diskutuje se spolužáky o problému a jeho řešení	SLOVNÍ ÚLOHY	
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	řeší úlohy geometrickou konstrukcí a výpočtem řeší úlohy z matematických soutěží Klokán, matematická olympiáda, Pikomat, Pythagoriáda řeší náročnější úlohy ve skupině, diskutuje se spolužáky o problému a jeho řešení	PYTHAGOROVA VĚTA	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA****ROČNÍK:****9.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.			
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	při výpočtech využívá kalkulátor	FINANČNÍ MATEMATIKA STATISTIKA	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.			
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).			
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů.	pracuje s měřítky map a plánů, využívá poznatků o podobnosti	PODOBNOST	OSV – plány Z – mapy

Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	seznamuje se s jednoduchým úrokováním rozumí pojmům jistina, úrok, úroková míra, úroková sazba řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	FINANČNÍ MATEMATIKA Základní pojmy finanční matematiky Jednoduché úrokování	OSV – plat, srážky, úroky, půjčky,
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.			
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými různými metodami (dosazovací, sčítací, kombinovaná) řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic	SOUSTAVY ROVNIC Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.			

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	- vyhledá v textu, vyhodnotí a zpracuje data - čte z grafů - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách - rozumí pojmu četnost znaku	FUNKCE ZÁKLADY STATISTIKY Základní statistické pojmy (statistický. soubor, jednotky, rozsah souboru, četnost znaku) Základní charakteristiky statistického souboru	OSV – čtení z grafu - jízdní řády - spotřeba benzínu ICT – zpracování dat, diagramy a grafy Z – třídění údajů EV – stav ovzduší EGS – stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu,....
Porovnává soubory dat.	- porovná data v tabulkách	FUNKCE	
Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti.	- chápe přímou úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce		
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	chápe pojem funkce, definiční obor obor hodnot seznamuje se s různými typy diagramů	Pojem funkce Lineární funkce (přímá úměrnost) Nepřímá úměrnost	

	pozná podle rovnice, grafu a tabulky lineární funkci a nepřímou úměrnost sestaví tabulku a zakreslí v PSS graf dané funkce		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	užívá funkční vztahy při řešení slovních úloh		EV – spotřeba benzínu MV – čtení z grafu (reklama)
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvárů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.			
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.			
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.			
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.			
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	sestrojí jednoduché konstrukce rozumí pojmu množina bodů dané vlastnosti využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY jednoduché konstrukce množiny bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice	

		konstrukční úlohy	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary.			
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	rozliší shodné a podobné útvary sestaví poměr podobnosti užívá vět o podobnosti trojúhelníků v početních úlohách užívá vět o podobnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách (rozdělí úsečku v daném poměru, změní úsečku v daném poměru)	PODOBNOST podobnost věty o podobnosti trojúhelníků	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.			
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	- rozezná jednotlivá tělesa (jehlan, kužel, koule) charakterizuje jednotlivá tělesa	TĚLESA Kužel Jehlan Koule	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	odhadne a vypočítá povrch a objem těles	Povrch a objem těles	
Načrtne a sestrojí síť základních těles.	načrtne a sestrojí síť jehlanu a z ní těleso vymodeluje načrtne síť kužele	TĚLESA	

Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	načrtne tělesa v rovině	TĚLESA	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	řeší aplikační geometrické úlohy s využitím poznatků o tělesech	TĚLESA	OSV – spotřeba materiálu, stavebnictví

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	účastní se matematických soutěží řeší úlohy z matematických soutěží Klokan, matematická olympiáda, Pikomat, Pythagoriáda řeší problémové úlohy, hlavolamy, Sudoku		
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	řeší úlohy z matematických soutěží Klokan, matematická olympiáda, Pikomat, Pythagoriáda		

5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu informatika

Časová dotace:

5. ročník – 1 hodina týdně

6. ročník – 1 hodina týdně

Vyučovací předmět INFORMATIKA je zaměřen na:

- § rozvoj orientace žáka v základních činnostech a hardware počítače, v možnostech využití informačních a komunikačních technologií v praxi, v oblasti rizik při práci s nimi (zdravotní hledisko, ochrana dat, kriminalita)
- § schopnost žáka používat informační a komunikační technologie jako pracovní nástroj a zdroj informací
- § schopnost žáka vyhledávat, vyhodnocovat, zpracovávat a aplikovat zjištěné informace
- § formování vztahu žáka k ochraně autorských práv

Vyučovací předmět informatika je úzce spjata se všemi vyučovacími předměty, v nichž žáci aplikují získávané kompetence.

Zařazení průřezových témat:

1. OSV – komunikace, kreativita
2. MDV

- § kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- § interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- § vnímání autora mediálních sdělení
- § fungování a vliv médií ve společnosti
- § tvorba mediálního sdělení

Rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení – žák si volí vlastní způsob a strategii učení, experimentuje s vybranými aplikacemi, projevuje ochotu zdokonalovat se v práci s počítačem, vyhledává informace na základě pokynů vyučujícího, používá osvojené termíny, kriticky hodnotí výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů – samostatně řeší úkoly, volí vhodné způsoby, sleduje vlastní pokrok při práci s počítačem; při práci s informacemi používá kritické myšlení, informace ověřuje, srovnává a vyhodnocuje.

Kompetence komunikativní – rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů a informačních zdrojů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji; využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální – spolupracuje s ostatními, dodržuje pravidla slušného chování, rozvíjí sebedůvěru a podílí se na utváření příjemné a přátelské atmosféry.

Kompetence občanská – respektuje a chrání základní principy zákonů a společenských norem spočívající v boji proti počítačové kriminalitě (nelegální software a internetové stránky) a ochraně autorských práv.

Kompetence pracovní – dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce s výpočetní technikou.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

ROČNÍK:

5.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	rozezná základní hardware počítače orientuje se v základních činnostech počítače používá běžné periferie počítače uvědomuje si možnosti využití počítače v praxi	Hardware a jeho funkce Činnost počítače Tiskárna, skener apod. Využití počítače	
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	- dodržuje pravidla bezpečnosti práce s počítačem uvědomuje si rizika při práci s počítačem, rozpozná běžné závady a jedná poučeně - orientuje se v pracovním prostředí operačního systému uvědomuje si zdravotní rizika při práci s počítačem	Základy obsluhy počítačového hardware a operačního systému Jednoduchá údržba hardware a software Zdravotní rizika	VZ – ochrana zdraví
Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	uvědomuje si důležitost uložených dat v počítači	Způsoby a význam zálohování a ochrany dat	

	zná způsoby zálohování a ochrany dat		
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	používá internet k vyhledávání informací	Informace, informační zdroje, tok informací	
Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	pracuje s různými informačními zdroji orientuje se v základních způsobech vyhledávání informací	Internet jako zdroj informací Vyhledávače a portály, elektronické encyklopedie Principy vyhledávání	
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	používá internet a příslušný software či zařízení ke komunikaci s druhými	Elektronická pošta, messengery, chat	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	přiměřeně svému věku pracuje s vybraným textovým a grafickým editorem	Vybraný textový a grafický editor, základní funkce	

ROČNÍK:

6.

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	vyhledává a vyhodnocuje informace, ověřuje informační zdroje z hlediska relevance	Hodnota, platnost informací a informačních zdrojů	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	přiměřeně svému věku pracuje s vybraným textovým a grafickým editorem	Vybraný textový a tabulkový editor	ČJ – stavba a členění textu
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.		Počítačová grafika, vybrané rastrové a vektorové programy	VV – výtvarné techniky
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	chápe význam autorského práva a respektuje jej	Autorská práva a jejich ochrana	VO – práva člověka
Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	- pracuje s informacemi, ověřuje si jejich platnost a chápe jejich vztahy	Hodnota, platnost informací a informačních zdrojů	ČJ – literatura věcná, encyklopedie Odborné texty jednotlivých předmětů jako zdroj informací

Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	tvoří vlastní prezentaci s využitím vybraných aplikací	Vlastní prezentace s využitím vybraných aplikací	Využití informačních zdrojů a prezentace informací v rámci jednotlivých předmětů
--	--	--	---

5.4. CLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1. PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět prvouka se vyučuje v 1., 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně. Prvouka se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tématických okruhů :

Místo, kde žijeme

- § důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a
- § regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás

- § upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi,
- § seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas

- § orientace v dějích a v čase

Rozmanitost přírody

- § poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a
- § rozmanitosti živé a neživé přírody

Člověk a jeho zdraví

- § základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a
- § bezpečném chování v různých životních situacích;
- § sebepoznání na základě poznávání člověka jako živé bytosti

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- § český jazyk a literatura

- § matematika
- § hudební výchova
- § tvořivé činnosti

Předmětem prolínají **průřezová témata** :

OSV : Osobnostní rozvoj (vztahy a chování ve třídě a ve škole)

MKV : Lidské vztahy (rodina a škola)

EV: Základní podmínky života na Zemi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- § pracuje s obrázky a seřazuje je
- § pozoruje okolí
- § přiřazuje symboly k věcem
- § opakuje známé pojmy a jevy

Učitel:

- § pomáhá řešit a třídit informace
- § motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence komunikativní

Žák:

rozšiřuje si slovní zásobu

- § pojmenovává věci a jevy
- § naslouchá názorům druhých

Učitel:

- § podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- § poskytuje názorný materiál

§ naslouchá žákům

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § uvědomuje si problém osobní, školní
- § s dopomocí nachází různé varianty řešení
- § rozlišuje správná a nesprávná rozhodnutí
- § upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Učitel:

- § vede žáky k pochopení vzniku problému
- § zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají a povzbuzují se

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § spolupracuje ve dvojicích, ve skupině
- § vnímá projevy nevhodného chování
- § v případě potřeby požádá o radu, o pomoc
- § respektuje názory druhých
- § respektuje přirozené odlišnosti druhých

Učitel:

- § poskytuje účinnou pomoc při řešení úkolů
- § dbá na rozvoj žákovy sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- § dodržuje pravidla slušného chování
- § rozlišuje, co je šikana
- § vnímá porušování základních lidských práv
- § chrání své zdraví
- § je hrdý na svůj národ
- § má kladný vztah k přírodě

Učitel:

- § utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- § srozumitelně formuluje pravidla, důsledně vyžaduje jejich dodržování
- § seznamuje žáky s možnými nebezpečnými situacemi

Kompetence pracovní

Žák:

- § utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- § zná jednotlivá povolání
- § udržuje pomůcky v pořádku, neničí je

Učitel:

- § vede žáky ke správnému a bezpečnému užití materiálů, techniky, nástrojů a vybavení
- § zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA

ROČNÍK:

1. – 3.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
	ROČNÍK: I.		
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	žák dojde samostatně do školy a ze školy, šatny, třídy orientuje se v budově školy dokáže se připravit na vyučování dbá na bezpečnost při cestě do školy spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy	MÍSTO, KDE ŽIJEME - orientace v místě školy a bydliště - bezpečný příchod do školy a odchod ze školy podle dopravních značek a světelné signalizace	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci(městě).	pojmenuje město, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí pojmenuje město a ulici, kam chodí do školy	- název města a části města, ve které žák žije a chodí do školy	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.			OSV : Osobnostní rozvoj (vztahy a chování ve třídě a ve škole)

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku hovoří o chování v rodině aplikuje zásady správného chování v rodině	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina, domov, vztahy mezi členy v rodině, pravidla rodinného života, práva a povinnosti jejich členů	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	vypráví o práci rodičů ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce	- různá povolání, pracovní činnosti lidí, výsledky práce - volný čas a jeho využití	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni rozliší nesprávné chování jiných i u sebe	- osvojování vhodných forem chování ke spolužákům, k dospělým	
		LIDÉ A ČAS	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	vyjmenuje roční období, měsíce, dny v týdnu rozlišuje čas práce a odpočinku určí celé hodiny na základě pojmů včera, dnes, zítra rozpozná současnost a minulost	- představa roku s charakteristickými znaky jednotlivých ročních období - členění roku na měsíce, týdny, dny - pracovní den, den pracovního klidu - význam slov včera, dnes, zítra	

		- základní orientace v čase	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije			
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	vypráví o zvycích a práci lidí	- práce a zvyky lidí dříve a dnes	
		ROZMANITOST PŘÍRODY	
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	rozpozná roční období zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období popíše základní části rostliny pozná dané rostliny vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků porovná chování živočichů v závislosti na ročním období vymezí živočichy domácí a volně žijící	- charakteristika ročních období, pozorování změn počasí - reakce rostlin a živočichů na roční období - pozorování a popis životních projevů rostlin a živočichů v různých ročních obdobích	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál	- poznávání různých látek a výrobků z nich	

provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů			
		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	dodržuje režim dne, stravovací a pitný režim dodržuje základní hygienické návyky rozpozná základní části lidského těla	- denní režim, stravování a hygiena - základní části lidského těla - nemoc, drobné úrazy a poranění, prevence	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	dodržuje zásady bezpečného chování v prostorách školy	- pravidla chování ve škole (školní řád)	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi, zná čísla tísňových volání dokáže se chovat bezpečně v nouzové situaci, vyhledá dospělého a požádá ho o pomoc	- osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení	
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	ovládá chůzi po chodníku, zná zásady bezpečného přecházení, chápe význam světelných signálů pro chodce, uvědomuje si nutnost používání přilby při jízdě na kole pozná bezpečná místa pro hry	- základní znalosti a dovednosti účastníka silničního provozu - cyklisty a chodce - dopravní značky	

	(sáňkování, lyžování, míčové hry)	a světelné signály	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	chápe pokyny dospělých a přiměřeně na ně reaguje	- správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	
	ROČNÍK: II.	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	respektuje pravidla silničního provozu pojmenuje důležité dopravní značky v okolí školy zná význam barev na semaforu nacvičuje bezpečnou chůzi po chodníku, přechod křižovatky rozlišuje dopravní prostředky dokáže pojmenovat orientační body v okolí školy	- bezpečná cesta do školy a ze školy podle dopravních značek a signalizace - dopravní prostředky - činnost chodce	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	zná přesnou adresu bydliště a školy uvědomuje si rozdíl mezi vesnicí a městem pojmenuje stát, ve kterém žije a jeho hlavní město	- domov - místo, kde bydlím - město, vesnice, vlast	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	vyjmenuje znaky města a vesnice rozezná rozdíl mezi přírodním	- městské a vesnické prostředí - přírodnina a lidský	

	a lidským výtvořem	výtvoř	
		LIDÉ KOLEM NÁS	
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny vypráví o tom, jak pomáhá doma, které práce vykonávají jednotliví členové domácnosti uvědomuje si nebezpečí úrazu při práci v domácnosti zná modely chování v určitých situacích (gratulace, omluva, poděkování, prosba)	- příbuzenské vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny - společné činnosti a domácí práce v rodině - významné události v rodině	MKV : Lidské vztahy (rodina a škola).

odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	objasní různá povolání vnímá rozdíl mezi tělesnou a duševní prací rozezná vhodně a nevhodně strávený volný čas	- různé pracovní činnosti lidí, tělesná a duševní práce - volný čas a jeho využití	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	seznámí se se školním řádem a respektuje ho, samostatně rozlišuje zásady správného chování dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy obhajuje své názory	- vztahy mezi lidmi - základní lidská práva, práva dítěte	
		LIDÉ A ČAS	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	vyjmenuje měsíce kalendářního a školního roku rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok rozezná na hodinách celou, půl, čtvrt a tři čtvrtě posoudí posloupnost včera, dnes, zítra	- cyklus roku, kalendářní a školní rok - měření času - minulost, současnost, budoucnost	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije			

uplatňuje elementární poznatky sobě, o rodině a činnostech člověka, lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	porovnává zvyky a práci lidí v minulosti, současnosti a budoucnosti	- proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích pozná dané rostliny třídí živočichy na savce, ptáky a hmyz vymezí rozdíl mezi domácím (užitkovým) zvířetem a zvířetem chovaným v zajetí (domácí mazlíčci)		
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rozezná pojem přírodnina, surovina, výrobek seznámí se s některými materiály uměle vyrobenými a výrobky z nich		
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů			
		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	určuje části těla pojmenovává smysly a smyslové orgány chápe rozdíl mezi nemocí a úrazem	- určování jednotlivých částí těla, které jsou vidět - lidské smysly	

	uvědomuje si význam prevence při upevňování zdraví (režim dne, vitamíny, otužování, pohyb) dodržuje základní hygienické návyky	- nemoc a úraz - péče o zdraví, hygiena a čistota	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	uvědomuje si možná nebezpečí při sportování a pohybu	- pravidla bezpečného chování	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí - uposlechne pokyny dospělých při mimořádných situacích	- osobní bezpečí, krizové situace, situace hromadného ohrožení	
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	- důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu	- pravidla silničního provozu - dopravní značky	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	

	ROČNÍK: III.		
		MÍSTO, KDE ŽIJEME	
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo zná své osobní údaje uvědomuje si důležitost chránit své osobní údaje	- domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola, prostředí školy, okolí školy	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	pojmenuje části města, ve kterém žije zná významné a historické budovy ve městě podle přírodních úkazů určí světové strany v přírodě používá kompas nebo buzolu vyjmenuje některá města a vesnice v okolí zná název naší republiky, hlavního města, ví, že v hlavním městě sídlí prezident a vláda, rozlišuje některé státní symboly určí, do které historické země naší vlasti patří území místní krajiny zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště rozlišuje krajinu podle výškové členitosti (nížina, vysočina a hory) seznámí se se způsoby využití krajiny člověkem sleduje přítomnost vody v krajině	- název obce, její části, poloha obce v krajině - významné budovy, objekty, zajímavá místa, historická a památná místa - orientace v krajině, určování hlavních světových stran - seznámení s vesnicemi a městy v okolí - vlast – Česká republika, hlavní město - členění ČR podle historické hranice (Čechy, Morava a Slezsko)	

		- kraj, státní symboly - povrch naší vlasti, voda v krajině	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	jednoduše popíše přírodní a lidmi vytvořené objekty pozorované v místní krajině	- přírodní a umělé prvky v krajině	
		LIDÉ KOLEM NÁS	
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	pojmenuje základní práva a povinnosti členů rodiny vhodně se chová k jednotlivým členům rodiny rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy uvědomuje si funkci rodiny ve společnosti chápe rozdíly života v úplné a neúplné rodině	- postavení jedince v rodině, role členů rodiny, práva a povinnosti členů rodiny - širší okruh příbuzných, mezigenerační vztahy - funkce rodiny - rodinné prostředí, život rodiny, děti v neúplné rodině - a v dětských domovech	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	pojmenuje a přiblíží profesi svých rodičů (rozlišuje různé profese) rozliší dobrý a špatný výsledek práce chrání výsledky práce své i jiných uvědomuje si správné využití volného času	- lidská činnost a tvořivost - práce a volný čas	

projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole a v rodině pomoc nemocným a slabším	- soužití a chování lidí	
		LIDÉ A ČAS	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	určí čas podle hodin, pozná a prakticky využívá základní časové jednotky (hodina, minuta, sekunda) používá kalendář (určí den, týden, měsíc) sleduje data narození členů rodiny, kamarádů a jiné významné dny v kalendáři	- orientace v čase a časový řád	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	seznámí se s pověstmi daného regionu pojmenuje kulturní či historické památky spjaté s místem, v němž žije posoudí, proč je nutno památky uchovávat a nepoškozovat je konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast	- kultura a historie našeho města	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	pojmenuje předměty ze své domácnosti připomínající vzdálené události nebo život starších členů rodiny (bydlení, oblečení, technika, způsob života)	- proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	
		ROZMANITOST PŘÍRODY	

pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	rozlišuje prvky živé a neživé přírody zná části rostlin vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny vyjmenuje některé jedlé a nejedlé houby třídí živočichy na obratlovce a bezobratlé vysvětlí základní rozdíl ve způsobu života rostlin a živočichů pojmenuje některé kategorie zvířat podle způsobu života (domácí, hospodářská, volně žijící, domácí mazlíčci, chránění živočichové)	- členění na živou a neživou přírodu - členění živé přírody (rostliny, houby, živočichové)	EV : Základní podmínky života na Zemi.
roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rozezná přírodniny a lidské výtvořiny (přírodnina – surovina – výrobek) rozliší známé látky podle jejich vlastností	- třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvořiny) - vlastnosti látek	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	rozlišuje látky na pevné, kapalné a plynné na základě jednoduchých pokusů se seznamuje s vlastnostmi vody, vzduchu a půdy hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život posoudí Slunce jako zdroj tepla a světla, života, zdraví	- změny látek a jejich skupenství - základní podmínky pro život na Zemi (voda, vzduch, půda, světlo, teplo)	

	pozoruje neustálý koloběh vody v přírodě		
		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života pojmenuje základní části lidského těla (včetně nejdůležitějších vnitřních orgánů) dodržuje zásady zdravého způsobu života pojmenuje některá zdravotní rizika spojená s kouřením uvědomuje si, že může ohrozit své zdraví požitím návykových látek	- člověk- lidské tělo, stavba těla, vývojové etapy - péče o zdraví	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	dokáže přivolat lékařskou pomoc ošetří drobná poranění chová se tak, aby neohrožoval zdraví své a svých spolužáků	- první pomoc - pravidla chování podle školního řádu	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	rozpozná nebezpečná místa ve svém okolí dokáže odmítnout návrhy a lákání cizích osob seznámí se s tím, na koho se obrátit v případě pocitu vlastního ohrožení	- bezpečné chování v různém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, zastrašování apod.)	
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty seznámí se s členěním dopravních značek do	- pravidla silničního provozu, dopravní značky	

	skupin (uvědomuje si rozdíly ve tvaru a barvě)		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích využívá poznatků z médií a nacvičuje chování při modelových situacích	- situace hromadného ohrožení	

5.4.2. VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět vlastivěda se vyučuje ve 4. ročníku jedna hodina týdně a v 5. ročníku dvě hodiny týdně. Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tématických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy :

1. Místo, kde žijeme

- § chápání organizace života v obci, ve společnosti
- § praktické poznávání místních regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- § postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

2. Lidé kolem nás

- § upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- § uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení muže a žen
- § seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- § směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

3. Lidé a čas

- § orientace v dějích a v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- § snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- § český jazyk a literatura
- § matematika
- § hudební výchova
- § tvořivé činnosti

Předmětem prolínají **průřezová témata** :

VDO : Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS : Objevujeme Evropu a svět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- § vyznačí v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- § vyhledává vhodný zdroj informací
- § hodnotí své chování a jednání, vysvětlí ho a zdůvodní

Učitel:

- § vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- § srozumitelně žákům vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence komunikativní

Žák:

- § vyjadřuje se srozumitelně ústně
- § orientuje se v mapách
- § vyhledává informace v encyklopediích
- § vyslechne názor druhých a připustí omyl

Učitel:

- § poskytuje názorný materiál
- § orientuje se v nabídce dětské a populárně-naučné literatury
- § vede žáky k ověřování výsledků práce

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § řeší problém ve spolupráci s týmem
- § s dopomocí najde požadované informace a nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky

- § porovnává úroveň svých vědomostí, dovedností a návyků s předchozím obdobím na základě předem stanovené škály

Učitel:

- § upozorňuje žáky na zdroje informací
- § umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- § odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- § formulují svůj názor a diskutuje

Učitel:

- § vytváří podmínky pro kvalitní týmovou práci
- § vede žáky k diskuzi, účinné spolupráci a vzájemnému respektu

Kompetence občanské

Žák:

- § dodržuje pravidla slušného chování
- § rozlišuje, co je šikana
- § dodržuje ústavní zákony
- § respektuje rodinné a náboženské tradice
- § respektuje a uznává odlišnosti lidí, zemí i kultur

Učitel:

- § informuje žáky o nebezpečí rasismu
- § respektuje práva žáka
- § seznamuje žáka s kulturou, historií a tradicemi

Kompetence pracovní

Žák:

- § uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- § porovnává výsledky své práce s výsledky ostatních
- § chápe význam jednotlivých povolání pro společnost

Učitel:

- § zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- § zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA

ROČNÍK:

4. – 5.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
	ROČNÍK: IV.		
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	vyhledá na mapě své bydliště zná název kraje, krajského města	MÍSTO, KDE ŽIJEME Obec, Moravskoslezský kraj	
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	určuje světové strany podle kompasu nebo buzoly orientuje se na mapě podle světových stran	Orientace v krajině	
Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	objasní vysvětlivky a grafiku mapy seznámí se s měřítkem na mapě rozlišuje různé typy map	Mapy a plány, měřítko na mapě	
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	vyhledává na mapě jednotlivé kraje a krajská města stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, vodstvo, zemědělství a průmysl)	Kraje ČR, krajská města	

Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	vypráví (informuje) o svých zážitcích z výletů po ČR (kraj)	Předávání osobních zkušeností z cest	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	rozlišuje hlavní orgány státní moci (vláda, parlament) zná jméno prezidenta ČR seznámí se se státními symboly	ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti české politiky	VDO : Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkci rodiny	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina a mezilidské vztahy ve společnosti	
Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci	Soužití lidí	
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	respektuje etnické rozdíly mezi lidmi upevňuje si vědomosti o základních lidských právech	Lidská práva a práva dítěte	
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích.	rozeznává soukromé, veřejné, osobní vlastnictví uvědomuje si cenu peněz	Základní formy vlastnictví, peníze a jejich používání	

Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	posuzuje významné sociální problémy společnosti a problematiku nesnášenlivosti mezi lidmi (uvádí příklady a diskutuje o nich)	Základní globální problémy	
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	orientuje se v pojmech : desetiletí, staletí, tisíciletí, letopočet, př.n.l., starověk, středověk, novověk, časová přímka	LIDÉ A ČAS Čas, časová přímka	
Využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	využívá regionálních pověstí k rozšíření svých vědomostí seznámí se s historickými památkami města	Pověsti a památky regionu	
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	seznamuje se stručně s nejstaršími českými dějinami (pravěk, Velká Morava, svatý Václav, počátky českého státu, Přemysl Otakar I., Přemysl Otakar II., Václav II., Václav III., rok 1306, život ve středověku, Karel IV., Jan Hus, husitské války, Jiří z Poděbrad, nástup Habsburků – Rudolf II.)	Historie českého státu	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	seznamuje se se způsobem života a prací předků na našem území v hlavních dějinných obdobích	Proměny způsobů života společnosti	
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	seznámí se s významnými dny a státními svátky	Přehled historicky významných dní a státních svátků v roce	

	Ročník: V.		
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	vyhledá na mapě svůj kraj, krajské město, zná základní pojmy a má poznatky o regionu zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného (svět, Evropa) vyjmenuje sousední státy ČR a jejich hlavní města zná pojem EU vyjmenuje světadíly, určí jejich polohu na mapě vyčte z mapy oceány	MÍSTO, KDE ŽIJEME Kraj , v němž žijeme ČR – součást Evropy Evropa a svět	
- určí polohu ČR, sousedních států z hlediska světových stran	Orientace na mapě		
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	poznává vysvětlivky, grafiku mapy seznáme se s měřítkem na mapě rozlišuje různé typy map (zeměpisný atlas, globus, automapa, nástěnná mapa, mapka města, státu)	Mapy a plány, měřítko na mapě	
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického,	najde na mapě ČR jednotlivé kraje, popíše jejich polohu v ČR najde významná města, řeky, hory	Kraje ČR	

politického, správního a vlastnického.	a pohoří na mapě seznámí se zemědělstvím a průmyslem daných krajů		
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	dokáže ukázat na mapě některé evropské státy	Cestujeme po Evropě	EGS : Objevujeme Evropu a svět
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	zná letopočet vzniku ČR zná jméno prvního a současného prezidenta zná pojmy: vláda, parlament, zákon	ČR – demokratický stát	
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	uvědomuje si funkci rodiny ve společnosti posoudí mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností konkretizuje své představy o budoucím povolání	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina – základní jednotka společnosti	
Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	seznámí se s životními rolemi člověka je tolerantní vůči odlišnostem mezi lidmi dodržuje pravidla dialogu	Soužití lidí ve společnosti	
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo	dodržuje pravidla slušného chování uvědomuje si vědomosti o základních lidských právech a uvádí konkrétní příklady dodržování a	Chování lidí v životních rolích	

demokratické principy.	nedodržování práv člověka uvědomuje si důsledky nesprávného chování		
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze. v běžných situacích.	seznamuje se s pojmy hmotný a nehmotný majetek seznamuje se s měnou některých okolních států ČR	Základní formy vlastnictví, peníze a jejich používání	
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	seznamuje se s konzumní společností a uvědomuje si její problémy posuzuje problematiku nesnášenlivosti mezi lidmi(rasismus)	Základní globální problémy společnosti	
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	orientuje se v pojmech: letopočet, před naším letopočtem, století, tisíciletí	LIDÉ A ČAS Čas, časová přímka	
Využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	využívá informační zdroje k získávání informací o minulosti a současném životě na vybraných ukázkách porovnává život v minulosti a současnosti uvědomuje si důležitost ochrany kulturního dědictví	Minulost a současnost v našem životě	
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	stručně se seznamuje s nejstaršími českými dějinami (bitva na Bílé hoře, J. A. Komenský, 30.letá válka, Marie Terezie, tereziánské reformy, Národní obrození -- přínos F. Palackého, významná data – 17. listopad, 8. květen, 28. říjen)	Historie českého státu	

Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	upevňuje si již získané znalosti způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích a rozšiřuje si je	Proměny způsobu života společnosti	
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů z hlediska historického	Přehled historicky významných dní a státních svátků v roce	

5.4.3. PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodověda se vyučuje ve 4. ročníku dvě hodiny týdně a v 5. ročníku také dvě hodiny týdně. Přírodověda je realizována ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tématických okruhů.

V přírodovědě se realizují dva okruhy :

1. Rozmanitost přírody

- § Země jako planeta sluneční soustavy
- § rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby,
- § živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- § rovnováha v přírodě
- § vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace
- § odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

2. Člověk a jeho zdraví

- § lidské tělo biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince,
- § základy lidské reprodukce
- § partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- § péče o zdraví, první pomoc
- § odpovědnost člověka za své zdraví
- § situace hromadného ohrožení

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí :

- § český jazyk a literatura
- § matematika
- § hudební výchova
- § tvořivé činnosti

Předmětem prolínají **průřezová témata** :

EV: Ekosystémy

Lidské aktivity a životní prostředí (ochrana přírody)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- § získává informace o přírodě
- § pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky svého pozorování
- § využívá snadno dostupných experimentů (pokusů) k tomu, aby si prakticky ověřil
- § teoretické znalosti

Učitel:

- § vede žáky ke schopnosti rozlišit podstatné a vedlejší
- § zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- § umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou
- § literaturu

Kompetence komunikativní

Žák:

- § rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných
- § skutečností
- § vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty
- § jiných
- § komunikuje ve skupině

Učitel:

- § vede žáky k používání správné terminologie
- § poskytuje názorný materiál

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § řeší zadané úkoly, správně se rozhoduje v různých situacích
- § vyhledává informace k řešení problémů
- § formuluje svou variantu řešení problému
- § je schopen zkontrolovat správnost řešení

Učitel:

- § upozorňuje žáky na zdroje informací
- § podporuje samostatný přístup k řešení problémů
- § vede žáky k logickému uvažování

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § pracuje ve skupině, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu
- § respektuje názory a zkušenosti druhých
- § dokáže přijmout připomínky kolektivu (učitele i žáka)

Učitel:

- § zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- § zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- § poskytuje účinnou pomoc při řešení úkolů

Kompetence občanské

Žák:

- § poznává a chápe rozdíly mezi lidmi
- § chrání si své zdraví
- § má kladný vztah k přírodě
- § uvědomuje si nebezpečí přírodních katastrof

Učitel:

- § seznamuje žáky s možnými nebezpečnými situacemi
- § zdůrazňuje důležitost třídění odpadů
- § aktivně vede žáky k šetření zdrojů
- § vysvětluje následky nezodpovědného chování vůči sobě, společnosti a přírodě

Kompetence pracovní

Žák:

- § utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- § dodržuje vymezená pravidla
- § zapojuje se aktivně do akcí pořádaných k ochraně životního prostředí

Učitel:

- § umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- § zařazuje do výuky co nejvíce praktických činností, poskytuje žákům prostor
- § k výrobě souborů přírodnin, sbírek
- § umožňuje žákům veřejně (slovně) prezentovat výsledky úkolu, činnosti, aby
- § ostatním vysvětlili svoje postupy

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA

ROČNÍK:

4. – 5.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA	ROČNÍK: IV.		
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	seznámí se s pojmy: jedinec a druh, zná důležitost podmínek života na Zemi (voda, vzduch, půda, horniny, nerosty, rostliny, živočichové, houby) objasňuje nezbytnost prvků neživé přírody pro život na Zemi seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě	ROZMANITOST PŘÍRODY Rozmanitost v přírodě, živá a neživá příroda	
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	má základní informace o postavení Země ve vesmíru vysvětlí význam slunce pro život na Zemi vysvětlí střídání dne a noci, ročních dob jako důsledek pohybu Země ve vesmíru		
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	rozlišuje základní ekosystémy (les, pole, rybník, louka, zahrada a život u vody) a charakterizuje je	Přírodní společenstva	EV : Ekosystémy

Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	seznámí se s vybranými živočichy, rostlinami, houbami, na nichž popíše stavbu těla a vysvětlí způsob jejich života v přírodě	Živá příroda (rostliny, houby, živočichové) - průběh a způsob života, výživa, stavba těla	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	uvědomuje si nezbytnost ochrany přírody a přírodních zdrojů (voda, les, půda, vzduch) zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují (zdroje znečištění) chápe, jakým způsobem dochází ve společnosti k likvidaci odpadů	Ochrana přírody	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	na jednoduchých pokusech vysvětlí základní vlastnosti látek (skupenství, rozpustnost, barva, chuť)	Látky a jejich vlastnosti	
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	dokáže popsat části lidského těla, kostry pojmenuje a najde na modelu lidského těla některé lidské orgány zná funkci svalů a kůže zná zásady zdravého životního stylu	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo – základní stavba, funkce Péče o zdraví, zdravá výživa, životní styl	
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	zná etapy lidského života uvědomuje si pohlavní rozdíly	Etapy lidského života	

	mezi mužem a ženou		
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	uvědomuje si důležitost organizace dne - režim dne dbá na estetiku prostředí	Organizace volného času a práce	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	nacvičuje a dokáže zvládnout bezpečné chování v modelových situacích role cyklisty, chodce	Osobní bezpečí, chování v dopravních situacích	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek .	v modelových situacích nacvičuje jednoduché způsoby odmítání návykových látek uvědomuje si nebezpečí závislosti na hracích automatech, počítačích	Návykové látky a zdraví	
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	uvědomuje si důležitost pitného režimu, zdravého stravování , přiměřeného oblékání, aktivního pohybu	Ochrana zdraví	
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	nacvičuje v modelových situacích přivolání lékařské pomoci, policie zopakuje si pravidla první pomoci (odřenina, řezná rána)	Základy zdravotvůdy, zásady první pomoci	

Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	uvědomuje si pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou chová se ohleduplně vůči opačnému pohlaví	Základy sexuální výchovy	
--	--	--------------------------	--

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA	ROČNÍK: V.		
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	třídí živé organismy na živé a neživé rozezná životní společenstva v různých podnebných oblastech vysvětluje, co znamená rovnováha v přírodě a uvádí důsledky jejího porušování podmínky života v přírodě – půda (vznik, její význam a složení, typy půd), voda (slaná, sladká), vzduch, sluneční záření	ROZMANITOST PŘÍRODY Živá a neživá příroda	
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	v encyklopediích vyhledá a seznamuje se s problematikou vzniku Země vysvětluje pojmy – vesmír, sluneční soustava, slunce, planety, planeta Země, Měsíc, hvězdy a souhvězdí	Země ve vesmíru	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	poznává moře a oceány, tropické ekosystémy, deštné pralesy, les, travnaté oblasti – stepi, pouště, polopouště, polární oblasti, botanické a zoologické zahrady	Ekosystémy	
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	zařadí živé organismy do příslušných skupin podle stavby těla a znaků charakterizuje jejich znaky a zařazuje je do ekosystému vysvětlí pojem potravní řetězec a uvede příklad	Třídění živých organismů (rostlin, živočichů)	

Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí zajímá se o třídění a způsoby likvidace odpadů zná pojem recyklace odpadů uvádí příklady živelných pohrom a ekologických katastrof a jejich vliv na životní prostředí uvádí některé alternativní zdroje energie a vliv jejich dlouhodobého užívání na životní prostředí	Ochrana přírody	EV : lidské aktivity, životní prostředí (ochrana přírody)
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	v jednoduchých pokusech zkoumá rostliny a živočichy	Pokusy a experimenty s rostlinami a živočichy	
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	opakuje si vnější stavbu těla seznámí se s kůží, kostrou, vnitřními soustavami, jejich stavbou a funkcí hovoří o prevenci před nemocemi, úrazy a návykovými látkami	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo	
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	charakterizuje hlavní etapy vývoje lidského života před i po narození	Vývoj jedince	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	dokáže si na příkladech z vlastního života uvědomit rozvržení času – režim dne, týdne	Organizace volného času a práce	

Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	na modelových situacích odhaduje správná řešení situací hromadného ohrožení	Osobní bezpečí	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	v modelových situacích nacvičuje jednoduché způsoby odmítání návykových látek uvědomuje si nebezpečí závislosti na hracích automatech, počítačích	Návykové látky a zdraví	
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	hovoří o důležitosti pitného režimu, vytvoří zdravý jídelníček dne, uvědomuje si zásady zdravého životního stylu, přiměřeného oblékání	Ochrana zdraví	
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	získává praktické dovednosti první pomoci	Zdraví, první pomoc	
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	pozoruje biologické a psychické změny v dospívání chová se ohleduplně vůči opačnému pohlaví	Základy sexuální výchovy	

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace: 6. - 9. ročník – 2 hodiny

Dějepis na druhém stupni ZŠ je zaměřen na:

- § Seznámení s hlavními obdobími dějinného vývoje lidstva
- § Významné historické události, které ovlivnily světové dějiny
- § Významné historické osobnosti, které ovlivnili světové dějiny
- § Dějiny vlastního národa v mezinárodních souvislostech
- § Osobnosti domácího historického vývoje a jejich případný mezinárodní význam
- § Pochopení dějinných souvislostí v celém komplexu (vlastní národ – Evropa – Svět) jako východisko k orientaci v problémech současného světa

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět dějepis je propojen především s předměty:

- § Výchova k občanství (vývoj jednotlivých společenských systémů lidstva)
- § Zeměpis (velké zámořské objevy, dějiny jednotlivých států)
- § Výtvarná výchova (umělecké slohy v průběhu dějin)
- § Český jazyk a literatura (národní obrození, historický vývoj kulturního dění u nás)

Průřezová témata

- § Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, morální rozvoj (9. ročník)
- § Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát (všechny ročníky), formy participace občanů v politickém životě (9. ročník), principy demokracie jako formy vlády a rozhodování (6. ročník)
- § Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- § Multikulturní výchova – etnický původ (9. ročník), multikulturalita (9. ročník)
- § Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí (6. ročník)
- § Mediální výchova – fungování a vliv medií ve společnosti (9. ročník)

Klíčové kompetence

K učení – výběr a využití kvalitních informačních zdrojů – osvojení historických událostí, základní časová orientace a dělení lidských dějin

K řešení problému – vyvozovat souvislosti jednotlivých historických událostí a jejich dopad na dějinný vývoj, uvědomovat si při řešení problémů historické odkazy

Komunikativní – výstižně formulovat svůj názor na jednotlivé historické epochy, potřeba diskuse a obhájení svého názoru na jednotlivé historické události

Sociální a personální – uvědomit si výhody týmové spolupráce při řešení úkolů, začlenit se na určitý post pracovního týmu

Občanské – uvědomit si hodnotu historických a kulturních památek na základě poznání jednotlivých historických epoch a událostí, respekt k jiným národům nebo etnikům v souvislosti s poznáním jejich historické úlohy a vývoje, uvědomění si vývoj a podstaty demokracie na pozadí lidských dějin

Pracovní – využití znalosti a zkušeností získaných ve škole pro svůj další rozvoj

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS****ROČNÍK:****6.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány orientuje se na časové ose v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Popíše rozdíl mezi historií a dějepisem Porozumí významu dějepisných znalostí pro život ve společnosti Uvede a rozpozná různé druhy historických pramenů a vyjmenuje instituce, kde jsou uchovány Rozpozná výhody orientace na časové ose, v historické mapě a obrazovém materiálu pro pochopení dějepisných jevů	Historické prameny Čas, pravěk, archeologie	M = číselná osa Inf = práce s internetem jako podklad k referátu Jč = příběhy fiktivní či reálné popisující probírané období (Bible a stvoření světa, Eduard Štorch atd.) klasický tištěný text, audio či video záznam Z = porovnání historické a obecné zeměpisné mapy
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců. Jejich materiální a duchovní kulturu Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Charakterizuje hlavní etapy pravěku Srovná vývojové fáze člověka a teorie vzniku života (vědeckou, nevědeckou) Vysvětlí příčiny a důsledky přechodu člověka od lovu	Paleolit. Mezolit. Neolitická revoluce. Eneolit. Doba bronzová a železná. Keltové	Př = Charles Darwin a jeho teorie vzniku života F = jednoduché mechanismy – páka,

Uvede příklady archeologických kultur na našem území	k chovu a od světa k zemědělství Popíše funkci základních pravěkých nástrojů Objasní souvislost mezi použitím různých druhů kovů a kvalitou zemědělské práce Rozpozná vlivy římské říše na ostatní národy a příčiny vypuknutí stěhování národů	Doba římská a Germáni. Stěhování národů.	kladka, hrnčířský kruh Př = postupná domestikace různých živočišných druhů EvV = dopad neolitu na přírodu VkO exkurze po regionálních památkách či muzeích(člověk a společnost pravěku)
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE			
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států Doloží základní rozdíly mezi státy staroorientálními a klasickými otrokářskými Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami, vznikem prvních lidských civilizací a jejich polohou Zorientuje se v hlavních historických osobnostech, událostech a pojmech vybraných starověkých států Rozpozná podobnosti a odlišnosti života v nejstarších státech Identifikuje významné historické památky nejstaršího období světových dějin Porovná různé formy vlády ve vybraných starověkých státech Popíše problémy vyplývající ze střetů různých starověkých kultur	Přírodní podmínky, obživa, život, historie a kultura v Mezopotámii, Egyptě, Indii a Číně	VkO = klady a zápory různých forem vlády a vlastnictví, Chammurabiho zákoník(„oko za oko, zub za zub“) VkO = vznik a využití kalendáře CH. Př = voda v životě člověka, význam řek pro kultivaci půdy M = rok rozdělený na 365 dnů, kruh na 360°, stavba pyramid, první použití nuly a Ludolfova čísla
Antické Řecko a Řím			

Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede hlavní osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci a zrod křesťanství	Popíše příčiny rozkvětu starověké kultury v oblasti Středomoří Vyjmenuje hlavní etapy řeckých dějin a prokáže základní orientaci v nejdůležitějších událostech jednotlivých období Porozumí vzniku řeckých polis a různým formám jejich řízení Vysvětlí kořeny, průběh a výsledky řecko-perských válek , stejně jako postupného úpadku starořecké civilizace Na konkrétních příkladech demonstruje přínos antické kultury pro dnešní svět a zorientuje se v nejdůležitějších dochovaných památkách Uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci	Přírodní podmínky, obživa a život Řeků a Římanů Období minojské, mykénské, homérské, archaické a klasické, Řecká kolonizace Polis Sparta a Athény Demokracie, Loigarchie, tyranie, ostrakismus. Řecko-perské války Helénistické období Antická kultura a vzdělanost	EvV = vliv činnosti člověka na životní prostředí v průběhu starověku VkO = klady a zápory antické demokracie M, F = Archimédův zákon, Pythagorova věta, římské číslice VkZ = cíle, smysl a obsah olympijských her Jč = antické eposy (Homér) a drama Vv, Hv = antické umění
--	---	---	---

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	RANÝ STŘEDOVĚK		
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí a vztah křesťanství ke kacířství Objasní charakter Velkomoravské říše, vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Dokáže aplikovat získané informace na dodaný obrazový i textový materiál Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické události v chronologickém sledu Popíše změnu situace v Evropě, která nastala v důsledku stěhování národů a vysvětlí strukturu středověků společnosti Porovná základní rysy křesťanství a islámu Pochopí úlohu víry v životě středověkého člověka Vysvětlí rozdíl mezi církevní a světskou mocí a vztah katolické církve ke kacířům Zhodnotí příčiny rostoucího vlivu katolické církve na vývoj středověké společnosti a interpretuje cíle, kterých chtěla tímto postavením dosáhnout Zapamatuje si významné raně středověké říše, rozpozná rozdíly v jejich správě a zorientuje se v hlavních událostech a osobnostech těchto státních útvarů Rozpozná významné územní změny ve středoevropském prostoru Vysvětlí okolnosti vzniku, přijetí křesťanství a zániku	Zrod nové Evropy Křesťanství v raněstředověké Evropě Arabové a jejich výboje Slované. Křesťanství v Čechách Křížové výpravy Francká říše Byzantská říše Státy východních a jižních Slovanů Vznik Svaté říše římské Kočovní Maďaři a vznik uherského státu Velká Morava Počátky českého státu Život v přemyslovských Čechách První přemyslovští králové	Inf = práce s internetem jako podklad k referátu Jč = příběhy fiktivní či reálné popisující probírané období – klasický tištěný text, audio či video záznam VkO = exkurze po regionálních památkách či muzeích M = arabské číslice VkO = náboženství dnes Vv, Hv, Jč = románské a gotické umění

	Velkomoravské říše Porozumí příčinám vzniku českého státu Objasní politické vztahy prvních státních útvarů na našem území k významným evropským říším a doloží vliv okolních kultur na velkomoravské a české prostředí Vysvětlí příčiny a důsledky změn v postavení českého panovníka vzhledem k římské říši Pojmenuje základní znaky boje o investituru Na příkladech doloží pokusy katolické církve o územní a náboženskou expanzi Porozumí příčinám vzniku opozičních myšlenek uvnitř katolické církve Uvede příklady a rozliší typické znaky románské a gotické kultury	Křížové výpravy Románský sloh Gotický sloh	
	VRCHOLNÍ A POZDNÍ STŘEDOVĚK		
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Na příkladech doloží vliv kolonizace na život člověka Popíše středověké způsoby hospodaření Vysvětlí příčinu zakládání měst i různé způsoby jejich založení Srovná životní podmínky života ve městech tehdy a dnes Zorientuje se v hlavních osobnostech, událostech a kulturních jevech během vlády posledních Přemyslovců a po nástupu Lucemburků v Čechách Popíše učení Jana husa a jeho dopad na dění v českém	Proměna středověké krajiny Města a jejich význam Český stát dědičným královstvím Lucemburkové na českém trůně České království na vrcholu moci Na prahu husitské revoluce Husitské války	

	království v průběhu husitských válek Porozumí izolaci Čech v průběhu husitské revoluce Objasní situaci v českém království za vlády Jiřího z Poděbrad a dynastie Jagellonců Zamyslí se nad nebezpečím, které hrozilo na přelomu středověku a novověku v Evropě	Království dvojího lidu Český stát za vlády Jagellonců. Tatarské, Turecké a jiné výboje Vyhnání arabů z pyrenejského poloostrova	
OBJEVY A DOBÝVANÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY	RANÝ NOVOVĚK		
Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Objasní vliv antiky na život raně novověkého člověka Pojmenuje změny, které nastaly v důsledky šíření renesance a humanismu a popíše jejich základní znaky Popíše hospodářské a společenské změny v Evropě během 15. a 16. století Vysvětlí, jak změny v myšlení lidí a v ekonomice ovlivnily výsady katolické církve Popíše nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky Porovná cíle reformace a protireformace Zapamatujte si evropské mocnosti a osobnosti, které realizovaly zámořské objevy a dobývání nových území Uvede vztah mezi expanzí a změnou životního stylu Zorientuje se v základních událostech a osobnostech vybraných evropských států na přelomu středověku a novověku Objasní význam rostoucí moci Habsburků pro politický vývoj v Evropě	Renesance a humanismus Hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. století Reformace Svatá říše římská a německá reformace Objevné cesty a jejich důsledky pro Evropu Raná novověk ve Španělsku, Anglii, Francii a Rusku České země po nástupu Habsburků Náboženské poměry v českém státě po nástupu Habsburků	Vv, Hv, Jč = renesanční umění F, Z = heliocentrismus a geocentrismus, další objevy renesančních astronomů F = vynálezy Leonardo da Vinci VkO = vztahy mezi příslušníky různých náboženství v minulosti a dnes Př = nové plodiny a nemoci v Evropě

	Demonstruje náboženské rozdělení Evropy v 16. století a jeho důsledky Porovná postavení českého státu před nástupem Habsburků na český trůn a po něm		
--	--	--	--

ROČNÍK:

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY	RANÝ NOVOVĚK		
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky Rozpozná základní znaky vymezených kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Dokáže aplikovat získané informace na dodaný obrazový a textový materiál Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické události v chronologickém sledu Popíše vývoj vztahů habsburského panovníka a českých stavů Zorientuje se v základních událostech, osobnostech a pojmech českého prostředí před třicetiletou válkou Porozumí náboženskému rozdělení Evropy v 16. století a jeho důsledkům Popíše příběh třicetileté války Rozliší cíle účastníků války Na příkladech demonstruje důsledky války pro české obyvatelstvo Porovnává pomět sil v Evropě před třicetiletou válkou a po ní Posoudí vliv válečných událostí na hospodářské změny po skončení konfliktu Uvede příklady, rozliší typické znaky barokní kultury a porovná ji s předchozími uměleckými směry	Česká stavovská společnost a počátky protihabsburského odboje České království za Rudolfa II Česká předbělohorská kultura České stavovské povstání Třicetiletá válka Barokní kultura Vývoj habsburské monarchie po třicetileté válce Hospodářské postavení českých zemí po třicetileté válce Barokní kultura v českých zemích	Inf = práce s internetem jako podklad k referátu Jč = příběhy fiktivní či reálné popisující probírané období – klasický tištěný text, audio či video záznam VkO = exkurze po regionálních památkách či muzeích Ch = alchymie Vv , Hv = barokní umění M = statistické vyjádření úbytku obyvatelstva a podílu konfiskované půdy v důsledku válečných konfliktů EvV = jako válka ovlivnila dění v přírodě

	Zorientuje se v základních českých osobnostech po skončení třicetileté války		
	OSVÍCENSKÝ ABSOLUTISMUS		
Na příkladech vybraných evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, diktaturu a parlamentní demokracii	Srovná odlišnosti v pojetí člověka u osvícenců s předchozími etapami lidských dějin Pochopí významné postavení rozumu pro novověkého člověka i nový přístup k poznání sebe sama a prostředí, ve kterém žil Porovná rozdíly mezi monarchií absolutistickou a konstituční, republikou, demokracií a diktaturou Vysvětlí základní myšlenky kritiků absolutismu Popíše souvislost mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti	Duchovní pozadí osvícené doby	F = Newtonovy zákony, Galvaniho pokusy VkO = formy vlády v minulosti a dnes
	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
Vysvětlí podstatné ekonomické sociální politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Posoudí dopad osvícenských myšlenek na dění ve vybraných státech s důrazem na habsburskou monarchii	Vznik Velké Británie a USA Mocenský vzestup Pruska Slezské války Vnitřní proměna habsburské monarchie – reformy Marie Terezie a Josefa II České země ve druhé polovině 18.století	

		Rusko za Kateřiny II. a dělení Polska	
	VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE A NÁSTUP NAPOLEONA I		
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Vysvětlí příčiny vypuknutí francouzské revoluce a její důsledky pro Francii i okolní státy Popíše průběh francouzské revoluce Zapamatuje si nejdůležitější politické kluby a vůdce z období francouzské revoluce Zhodnotí uplatnění osvícenských myšlenek ve francouzské revoluci Zorientuje se v základních událostech francouzské revoluce Prezentuje příčiny nástupu Napoleona Bonaparta k moci Rozpozná souvislosti mezi francouzskou revolucí a napoleonskými válkami na straně jedné a rozpadem stavovské společnosti na straně druhé Popíše hlavní události období Napoleonovy vlády Porozumí vlivu napoleonských válek na konkrétní státy	Konec absolutismu ve Francii Konstituční monarchie ve Francii Republika a jakobínská hrůzovláda Direktorium a konzulát Císařství Napoleona I.	VkO = klady a zápory revolučních dějů, občanská práva a povinnosti
	PONAPOLEONSKÁ EVROPA		

Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Objasní význam vídeňského kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách Vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo během průmyslové revoluce k zásadním změnám Popíše nově vzniklé průmyslové obory Porovná vzhled evropských velkoměst před vznikem továren a po něm Porovná sociální strukturu obyvatelstva ve městech před vznikem kapitalismu a po něm Dá do souvislostí rozdílné tempo industrializace v různých částech Evropy Zorientuje se v nejdůležitějších událostech vybraných evropských států první poloviny 19. století s důrazem na habsburskou monarchii Uvede do vzájemného vztahu změny v habsburské monarchii a etapy emancipace českého národa Vyjmenuje hlavní představitele českého národního obrození	Restaurace ve Francii Neklid ve východní a jihovýchodní Evropě Habsburská monarchie a česká společnost v době metternichovského absolutismu České národní obrození	Ch , Př = dopady industrializace na kvalitu ovzduší Mendělejevova tabulka prvků Př = rozdílná životní úroveň odlišných sociálních vrstev, příčiny a důsledky dětské úmrtnosti, využívání hornin a nerostů v průmyslu
	REVOLUCE 1848/1849		
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin a uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Charakterizuje emancipační snahy vybraných evropských národů Formuluje rozdíly mezi požadavky a dosaženými cíly vybraných evropských revolucí roku 1848 Popíše důsledky revolučního procesu v konkrétních evropských státech Zorientuje se v základních událostech , osobnostech a pojmech revolučního i porevolučního vývoje roku	Pokud o sjednocení Německa a Itálie Habsburská monarchie a české země: bouřlivé události revolučního jara 1848 a porážka revoluce	VkO = politické strany , klady a zápory demokracie

	1848 v habsburské monarchii		
	POREVOLUČNÍ EVROPA		
Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Porovná cíle anglického konzervatismu a liberalismu Rozliší typické rysy ruského absolutismu druhé poloviny 19. století a Francie Napoleona III. Objasní příčiny a důsledky soupeření evropských mocností ve druhé polovině 19. století Vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa Zorientuje se v základních událostech, osobnostech a pojmech dění v habsburské ve druhé polovině 19. století Vymezí význam kolonií Popíše rozdělení kolonií mezi evropské mocnosti koncem 19. století Zhodnotí proměny vztahu domorodého obyvatelstva ke kolonistům Prozkoumá vývoj USA ve druhé polovině 19. století Porovná rychlost průmyslového růstu USA a vyspělých evropských zemí Doloží příkladem sílení evropského nacionalismu ve druhé polovině 19. století Prezentuje příčiny rostoucího napětí na Balkáně Vytvoří hypotézu o rozdělení mocností do válečných bloků	Viktoriánská Anglie Rusko za posledních Romanovců Sjednocení Itálie a Německa Habsburská monarchie ve druhé polovině 19. století České země ve druhé polovině 19. století Imperialismus a kolonialismus Vzestup USA	VkO = destruktivní síla vypjatého nacionalismu Z = zneužití techniky v novověkých konfliktech

	Kapitalistická společnost a kultura před první světovou válkou		
	Porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury Zorientuje se v základních událostech, osobnostech a pojmech jevů v českých zemích před vypuknutím první světové války Rozliší základní styly dobových uměleckých stylů	Kapitalistická společnost Měšťanská kultura a civilizace České země před první světovou válkou Empír. Romantismus. Biedermeier. Realismus. Naturalismus. Impresionismus	Vv , Hv , Jč = hlavní postavy a proudy uvedených uměleckých směrů

ROČNÍK:

9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Popíše mocenské rozdělení světa na začátku 20. Století Rozliší dlouhodobé příčiny a záminku k vypuknutí 1. Světové války Orientuje se v průběhu bojů na jednotlivých frontách, je seznámen v chronologických souvislostech s hlavními válečnými událostmi, registruje události v Rusku a vstup USA do války Zhodnotí dopad válečných událostí na život v českých zemích	Svět před 1. světovou válkou 1.světová válka České země v době 1. světové války	
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Seznámí se s novým poválečným uspořádáním Evropy. Registruje nejvýznamnější historické a politické události 20-tých let Chápe příčiny vypuknutí světové hospodářské krize a uvědomuje si různé snahy o jejich překonání	Svět po 1.světové válce Evropa ve 20-tých letech	
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Seznámí se se vznikem fašismu v Itálii a nacismu v Německu, určí charakteristické rysy tohoto hnutí Seznámí se se vznikem SSSR a komunismem, určí charakteristické rysy tohoto hnutí	Vznik pravicových a levicových extrémistických hnutí Evropa ve 30-tých letech	VDO-občan, občanská. společnost a stát -formy participace občanů v pol. životě MV-fungování a vliv

	Pokusí se tato hnutí porovnat Zhodnotí důvody nebezpečí, které představují pro mezinárodní soužití a mír		medií ve společnosti
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Popíše nástup nacismu k moci v Německu Uvědomí si zhoršující se politickou a mezinárodní situaci ve druhé polovině 30-tých let, která povede k vypuknutí dalšího světového konfliktu Seznámí se s postupným omezením občanských a lidských práv židovského obyvatelstva Orientuje se v základních etapách průběhu 2.světové války Zhodnotí průběh bojů a postavení jednotlivých velmocí a bojišť 2.světové války Seznámí se s důsledky válečného konfliktu pro české země, zhodnotí význam našeho odboje v době okupace Zhodnotí jako nepřijatelné systematické a organizované vyvražďování skupiny obyvatelstva - Holocaust	Vypuknutí 2.světové války Válečné události 1939-1941 Vstup SSSR a USA do války Porážka fašismu a nacismu České země v době války – domácí a zahraniční odboj	OSV – osobnostní rozvoj MK – etnický původ Multikulturalita
Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Popíše vznik ČSR a je obeznámen se základními rysy a uspořádáním nového státu Charakterizuje vývoj ČSR v meziválečném období na základě nejdůležitějších vnitropolitických událostí i v mezinárodních souvislostech zahraničního vývoje	Vznik ČSR ČSR ve 20-tých letech Nástup fašismu v ČSR a boj na obranu republiky	VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	Zhodnotí výsledky 2.světové války a uvědomí si nové postavení USA a SSSR ve světě Rozliší rozdílné názory obou supervelmocí na poválečný vývoj a uspořádání světa Dokáže vysvětlit pojmy studená válka a železná opona a aplikovat jejich důsledky do mezinárodních vztahů Je seznámen s některými významnými konflikty tohoto období a jejich dopadem na mezinárodní vývoj Vysvětlí poválečný vývoj v ČSR, charakterizuje události roku 1948 a vznik totalitní společnosti Uvědomí si příklady porušování lidských a občanských práv v ČS(S)R v letech 1948-89 Porozumí vývoji v ČSSR v 60-tých letech a událostem, které vedly k okupaci země v roce 1968 Popíše období normalizace a postupný rozpad sovětského mocenského bloku, analyzuje události které vyústily do tzv. „sametové revoluce“	Svět po 2.světové válce Období Období studené války ČSR v letech 1945-48 ČS(S)R v letech 1948-89	OSV-osobnostní a morální rozvoj VDO- občan, občanská společnost a stát MV-fungování a vliv médií ve společnosti
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Je seznámen se vznikem NATO a postupným hospodářským společenstvím evropských zemí na konkrétních politických událostech vedoucích k tzv. „helsinskému procesu“	Evropa po 2.světové válce	EGS-jsme Evropané

Posoudí postavení rozvojových zemí	Uvědomuje si zahájení procesu rozpadu koloniálního systému po 2.světové válce Je seznámen s postupným utvářením bloku zemí tzv. „třetího světa“ Charakterizuje hlavní politické a hospodářské problémy , které tyto země překonávají Uvede příklady konfliktů v této části světa	Rozpad koloniálního systému po roce 1945 Svět rozvojových zemí	MV-multikulturalita EGS- Evropa a svět nás zajímá
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Posoudí současný světový vývoj , který na základě nebývalého rozvoje vědy a techniky a informačních technologií směřuje ke globalizaci Uvědomí si hlavní nebezpečí pro světový vývoj do budoucnosti – ekologické problémy, terorismus, surovinová a populační krize	Současný svět	OSV-osobnostní a morální rozvoj EV-vztah člověka k prostředí

5.5.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně – vzdělávací oblast předmětu

- § Postupné formátování a rozvíjení občanského profilu žáků
- § Orientace ve významných okolnostech společenského života
- § Utváření vztahu žáků ke skutečnosti
- § Formátování vnitřních postojů žáků k důležitým otázkám lidského života
- § Formátování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- § Vedení k sebepoznávání a poznávání druhých
- § Posilování a rozvoj obecně lidských hodnot

Časová dotace

1 vyučovací hodina týdně v 6. – 9. Ročníku

Místo realizace

- § Třídy
- § Učebny PC
- § Multifunkční prostranství a instrukce mimo školu

Formy a metody realizace

- § Vyučovací hodina – skupinové, vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, testy, dramatizace, projekty, práce s PC, video
- § Besedy, ankety
- § Exkurze, vycházky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

K učení – žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, hledají souvislosti, získané poznatky hodnotí a třídí a vyvozují z nich závěry. Učitel vede žáky k ověřování výsledků, poskytuje metody, při nichž žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům. Zadává úkoly způsobem umožňujícím volbu různých postupů.

K řešení problémů – žáci tvořivě přistupují k řešení problémů, vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi a hledají řešení, učí se kriticky myslet a hájí svá rozhodnutí. Učitel klade otevřené otázky a umožňuje žákům volný přístup k pomůckám, pracovním materiálům, vede žáky k aktivnímu a samostatnému přístupu při získávání informací.

Komunikativní – žáci formulují své názory a myšlenky souvisle a kultivovaně, naslouchají promluvám druhých, vhodně reagují, komunikují na odpovídající úrovni. Učitel projevuje zájem o náměty, názory a zkušenosti žáků, vede je k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, podceňuje u žáků argumentaci a vytváří příležitosti pro komunikaci.

Sociální a personální - žáci spolupracují v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, upevňují dobré mezilidské vztahy, hodnotí svou práci i práci ostatních. Učitel hodnotí žáky způsobem umožňující žákům vnímat vlastní pokrok, vede žáky k hodnocení vlastní práce na základě jasných kritérií.

Občanské – žáci dodržují obecné morální zákony a příslušnou legislativu, respektují názor ostatních, zodpovědně se rozhodují podle dané situace. Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k prezentaci jejich názorů a myšlenek.

Pracovní – žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce. Učitel dodává žákům sebedůvěru, napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ****ROČNÍK:****6.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	objasní pojem domov z hlediska rodiny, obce, vlasti vysvětlí význam harmonicky fungující rodiny uvede příklady rodinných problémů a možné způsoby řešení dokáže vymezit základní funkce a úkoly rodiny rozumí pojmům rodina úplná a neúplná uvede příklady náhradní rodinné péče popisuje, jak se občané podílejí na životě obce uvědomuje si význam vzdělání v životě člověka vysvětlí pojem solidarita mezi lidmi, uvede příklady možné pomoci druhým zdůvodní nutnost nenásilné komunikace mezi lidmi vysvětlí význam vzájemné spolupráce a dělby práce spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly uvědomuje si nutnost pomáhat slabším chápe pojem kompromis	Naše rodina - život v rodině, sociální role Naše obec Naše škola - život ve škole, školní pravidla, vzdělání v životě člověka	OSV – sociální rozvoj (poznávání, mezilidské vztahy) morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) VDO – občanská společnost a škola MKV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity

Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	řídí se zásadami slušného chování rozlišuje vandalské chování a objasní jeho příčiny a důsledky pozná státní symboly a objasní způsob jejich používání orientuje se v nejdůležitějších událostech národní historie, vyjmenuje státní svátky, významné dny a nejvýznamnější historické osobnosti vysvětlí pojem národ, vlast a vlastenectví vyjmenuje hlavní minoritní skupiny na území ČR a zhodnotí míru své tolerance k nim dokáže vymezit svá základní práva a povinnosti respektuje práva ostatních	Naše vlast, náš region	Dějepis Český jazyk Zeměpis
---	---	-------------------------------	--

Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.	jmenuje nejvýznamnější dokumenty ochrany práv dětí rozumí pojmu šikana a zdůvodní škodlivost a nepřijatelnost takového chování	Základní lidská práva, práva dětí, poškozování lidských práv	
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu objasní potřebu tolerance ve společnosti respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí	pozná státní symboly a objasní způsob jejich používání orientuje se v nejdůležitějších událostech národní historie, vyjmenuje státní svátky, významné dny a nejvýznamnější historické osobnosti vysvětlí pojem národ, vlast a vlastenectví vyjmenuje hlavní minoritní skupiny na území ČR a zhodnotí míru své tolerance k nim dokáže vymezit svá základní práva a povinnosti respektuje práva ostatních jmenuje nejvýznamnější dokumenty ochrany práv dětí rozumí pojmu šikana a zdůvodní škodlivost a nepřijatelnost takového chování	Naše vlast, náš region. Základní lidská práva, práva dětí, poškozování lidských práv.	D – národní dějiny CJ – národní jazyk Z – CR
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary			
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	rozumí pojmu úhel	Úhel a jeho velikost.	Z – určování zeměpisné

	narýsuje a změří daný úhel přenesení graficky úhel rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, využívá jejich vlastností	pojem, rýsování a přenášení úhlu jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu ostrý, tupý, pravý a přímý úhel početní operace s velikostmi úhlů vrcholové a vedlejší úhly	polohy
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů			
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	sestrojí osu úsečky sestrojí osu úhlu	Úhel a jeho velikost. osa úhlu	
načrtne a sestrojí rovinné útvary			
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků			
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar			
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti			
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles			
načrtne a sestrojí síť základních těles			
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v			

rovině			
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací			
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			

VZDĚLÁVACÍ OBLAST : ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

ROČNÍK :

7.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	- vyjmenuje základní lidská práva - přiměřeně uplatňuje svá práva a chápe je v souvislosti s povinnostmi - orientuje se v základních dokumentech o lidských právech - seznamuje se s různými formami a způsoby sdělování informací - porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje kulturní zvláštnosti - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové	Hodnoty, potřeby Rovnost, svoboda Morálka Kultura, hodnoty a tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace	MKV-kulturní difference, multikulturalita MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti HV, VV – kultura, umění

	kultury - uvědomuje si rizika závislosti na TV, PC a negativní dopady na život a zdraví člověka		ČJ-čtení s porozuměním EV-vztah člověka k prostředí
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.			

Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních i lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na úrovni obce, regionu.	jednoduše vysvětlí, jak funguje trh		Blok MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT přesunut do ŠVP - Z
--	--	--	---

Uvede příklady mezinárodního terorizmu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání.			
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST : ČLOVĚK A SPOLEČNOST
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

ROČNÍK :

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	- rozliší republiku a monarchii - uvede znaky státu - objasní pojem státní občanství	Právní základy státu	Dějepis, zeměpis
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	- vysvětlí rozdíl mezi demokracií a diktaturou	Státní správa a samospráva Principy demokracie	VDO – občan, občanská společnost, stát
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	- chápe význam Ústavy ČR - vyjmenuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce		OSV – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí)
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování.			Morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	- stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev v ČR - rozumí pojmu politický pluralismus	Volby a volební systém	

Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- chápe význam a funkce právního řádu - přiměřeně se orientuje v soustavě soudů ČR - vysvětlí pojem právní norma - vnímá složitost procesu tvorby zákonů - uvede druhy a postihy protiprávního jednání - uvědomuje si trestní postižitelnost dospělých i mladistvých - chápe nebezpečí porušování a nedodržování zákonů - respektuje základní právní normy našeho státu - orientuje se ve významných dokumentech, ve kterých se publikují právní předpisy - chápe význam pojmu osobnost z psychologického hlediska - uvědomuje si, že každý člověk má kladné i záporné stránky - chápe nutnost potlačovat záporné stránky osobnosti a rozvíjet dobré - vnímá podobnost a odlišnost lidí - učí se toleranci - získává základní představu o emocích člověka a	Právní řád České republiky Právo a spravedlnost Člověk jako osobnost.	
--	---	--	--

	učí se, jak s nimi pracovat v osobním životě - vysvětlí pojmy svědomí, egoismus, sebevědomí - učí se přijímat kritiku		
--	---	--	--

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti, objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	respektuje odlišné názory či zájmy lidí uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat konflikty vědomě používá kompromis jako možnou cestu řešení konfliktní situace chápe význam přátelství v lidském životě, učí se ho přijímat a poskytovat vnímá přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi uznává rovné postavení mužů a žen vysvětlí, k jakým důsledkům mohou vést projevy rasové nesnášenlivosti rozumí pojmům rasismus a xenofobie uvědomuje si nebezpečné důsledky netolerance a rasismu učí se schopnosti sebepoznání a poznání jiných uvědomuje si kladné i záporné stránky své osobnosti rozumí pojmu lidská důstojnost	Lidská setkání. Vztahy mezi lidmi. Zásady lidského soužití. Morálka.	OSV-osobnostní rozvoj(sebeorganizace, seberegulace, psychohygiena)

5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- § směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktorů a jejich vzájemných souvislostí
- § vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- § vede k vytváření a ověřování hypotéz
- § učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- § směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- § podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- § frontální výuka s demonstračními pomůckami
- § skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- § samostatné pozorování
- § krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- § chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- § přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- § zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- § rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)

- § rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- § posuzování obnovitelných neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- § komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- § evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- § vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- § k vyhledávání, třídění a propojování informací
- § k používání odborné terminologie
- § k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- § k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- § učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- § práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- § učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- § využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- § učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- § učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- § učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů

- § učitel podceňuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- § učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

6.ROČNÍK			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VAZBY, NÁVAZNOST NA 1. STUPEŇ, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné • nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek • uvede příklady využití vlastností látek • popíše alespoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu • vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek pomocí rozdílů v jejich částicové stavbě	Vlastnosti látek a těles - tělesa a látky - vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek - částicová stavba látek	Návaznosti CSV provádí jednoduché pokusy, u známých látek určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti Vazby Ch - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech Průřezová témata OSV - rozvoj schopností
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	• změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách • vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny	Měření fyzikálních veličin - měření délky - měření objemu - měření hmotnosti - hustota - měření času - měření teploty	Návaznosti M - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - čte a sestavuje jednoduché tabulky - měří a odhaduje délky úsečků

• využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa, a výpočtem pomocí vztahu $\rho = m : V$, resp. $\rho = m/V$ • zjistí hustotu látky v tabulkách • vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty látky, ze které je těleso • odhadne a změří dobu trvání děje, např. pohybu kyvadla • převádí údaje o čase v různých jednotkách		CSV porovnává látky a měří veličiny Vazby ČSP - výroba modelů hodin (vodní, sluneční a další) M - tabulkou nebo grafem vyjádří funkční vztah ITK – vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích, www Př - měří vitální kapacitu plic - měří počty tepů Ch - měří teplotu, hmotnost, objem
• předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty • vysvětlí princip měření teploty teploměrem • určí rozdíl teplot z naměřených hodnot • změří změny teploty (kapaliny, vzduchu) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem		Z - sleduje změny teploty v různých ročních obdobích a v různých klimatických oblastech (nejvyšší a nejnižší hodnoty teploty naměřené na Zemi) Tv - sleduje rekordy v různých sportovních odvětvích D - historie měření fyzikálních veličin Průřezová témata OSV - rozvoj schopností poznávání, kooperace MDV – sleduje předpovědi změn teplot (v tisku, rozhlasu a televizi), orientuje se v grafech změn teploty VEG - zavedení a užívání metrické soustavy (nutnost kooperace v EU) ENV – globální oteplování Země a jeho důsledky

7.ROČNÍK			
POHYB TĚLES; SÍLY			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VAZBY, NÁVAZNOST NA 1. STUPEŇ, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu - určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý - rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - určí rychlost rovnoměrného pohybu - má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů (chůze, jízda autem) - velikost rychlost v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlostí - vypočte dráhu rovnoměrného pohybu - nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase - z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase - vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů - změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost	Pohyb tělesa - klid a pohyb tělesa - popis pohybu (trajektorie, dráha, čas) - druhy pohybu - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost	Návaznosti M - řeší úlohy na pohyb těles Vazby M - rozpozná vztah přímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem Př - porovná rychlosti pohybu různých zvířat Tv - změří průměrnou rychlost běhu spolužáka - sleduje světové rekordy v různých odvětvích sportu Z - orientuje se na mapě. určuje vzdálenosti, odhaduje dobu potřebnou k chůzi nebo k jízdě - využití GPS k orientaci v terénu CZV - seznámí se s pravidly bezpečnosti v silničním provozu a dodržuje je - umí odhadnout rychlost běžných vozidel Průřezová témata OSV - řešení problémů, rozvoj kreativity,

			kooperace ITK - učí se vyhledávat optimální spojení dopravními prostředky (např. http://www.idos.cz) - orientuje se v jízdních řádech MDV – vyhledává zajímavé údaje o rekordních rychlostech v různých sportovních odvětvích
• změří velikost působící síly	• rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly • změří sílu siloměrem • užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F=m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh	Síly - síla působící na těleso - gravitační síla, gravitační pole - měření síly	

• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení • změří velikost síly siloměrem • znázorní sílu graficky • určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti • prokáže experimentem účinky elektrického, magnetického a gravitačního pole • určí výslednici sil působících v jedné přímce • rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze • graficky určí výslednici dvou různoběžných sil • odhadne polohu těžiště • experimentem určí těžiště, např. desky, tyče • rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní	Síla. Skládání sil - vzájemné působení těles - síla a její měření - gravitační, elektrická a magnetická síla - gravitační, elektrické a magnetické pole - vztah $f_s = mg$ - znázornění síly - skládání sil stejného a opačného směru - rovnováha sil - skládání různoběžných sil - těžiště tělesa	Návaznosti CSV - měří sílu siloměrem - gravitační síla Vazby Tv - poznává význam změny polohy těžiště při sportech D - historie poznávání gravitační síly (Aristoteles, Galileo, Newton, Einstein) Průřezová témata OSV – učí se spolupracovat při experimentech, organizovat práci, vyslovit a obhájit svůj názor. s porozuměním vyslechnout názor spolužáka
--	--	--	---

• využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	• v jednoduchých případech kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí • zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém, a určí síly působící na těleso, které jsou přítom v rovnováze • na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají i zanikají současně, mají stejnou velikost a působí na různá tělesa (odliší je od sil v rovnováze) • posuvné účinky síly na těleso vědomě spojuje vždy se změnou rychlosti pohybu tohoto tělesa	Posuvné účinky síly. Pohybové zákony - posuvné účinky síly na těleso a jejich souvislost s velikostí působící síly a hmotností tělesa (zákon síly) - zákon setrvačnosti - zákon vzájemného působení těles (zákon akce a reakce)	Návaznosti CSV – vzájemnost silového působení M – konstrukce rovnoběžníka při skládání sil ČZV - doprava: setrvačnost automobilů, nebezpečí špatného odhadu rychlosti a vzdálenosti - význam bezpečnostních pásů Př - sépie, akce a reakce Tv - akce a reakce ve sportu Průřezová témata OSV - na konkrétních příkladech se učí překonávat nesprávné intuitivní představy o vztahu pohybu a síly - rozvíjí své experimentální dovednosti - poznává úlohu pokusu v získávání poznatků o přírodních zákonitostech
• aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	• rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze • experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly tak, aby se páka dostala do rovnovážné polohy • uvede příklady užití páky v praxi (osu otáčení, působící síly a jejich ramena) a objasní výhodnost použití páky v daném případě • určí podmínku rovnováhy na kladce pevné a volné • uvede příklady využití kladek v praxi a ukáže jejich výhody		

		Otáčivé účinky síly - rovnováha sil na páce - moment síly ($M = Fa$) - užití páky	Návaznosti CSV – využití jednoduchých strojů k usnadnění práce Vazby Př - popíše páky ve stavbě těla člověka Tv - využití rovnováhy v různých tělovýchovných činnostech
	• předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí • porovná tlaky vyvolané různými silami • určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu • navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak	Deformační účinky síly - tlaková síla - tlak $P = F/S$	Návaznosti CSV - tření v denní praxi Vazby CSP - význam broušení nožů a dalších nástrojů pro usnadnění práce ČZV – záchrana tonoucího na zamrzlém rybníku Průřezová témata ENV - škody na silnicích způsobené přetěžováním nákladů automobilů
	• v jednoduchém případě změří třecí sílu • porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch • uvede příklady působení klidové třecí síly • objasní působení klidové třecí síly při chůzi člověka nebo při jízdě auta • rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo	Tření - tření, třecí síla - měření třecí síly - třecí síly v praxi	Vazby Tv - možnosti a význam zmenšování nebo zvětšování odporových sil ve sportu (např. lyžování, horolezectví, cyklistika) Př — vliv tvaru těla živočichů na zmenšování odporové síly Průřezová témata ENV - snižování ztrát energie zmenšováním

	zvětšení		odporových sil při pohybu vozidel
SVĚTELNÉ DĚJE			
• rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• ukáže na pokusu a uvede příklad ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla • v konkrétních příkladech předpoví, zda nastane lom od kolmice nebo ke kolmici • uvede příklad úplného odrazu světla a objasní, kdy může nastat • vysvětlí, jak fungují světlovody a uvede příklad jejich využití • rozliší pokusem spojnou a rozptylnou čočku • najde pokusem ohnisko spojky • zobrazí předmět (např. okno nebo plamen svíčky) spojkou • určí, jaký obraz vznikne při použití rozptylky • vysvětlí a ukáže použití spojky jako lupy • vysvětlí funkci čočky v lidském oku a s využitím poznatků z přírodopisu objasní vznik vjemu obrazu	o světle - odraz světla - zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem - lom světla - úplný odraz světla - čočky - optické vlastnosti oka - lupa a mikroskop - dalekohledy	ČSV - uplatňuje základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle M - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině Vazby CZV - dodržuje pravidla hygieny zraku, zvláště při čtení - využití zrcadel a světlovodů v lékařské diagnostice Z - vysvětlí vznik fáta morgány na pouštích Př - praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem, případně dalekohledem) - stavba oka a fyziologie vidění (test slepé skvrny, optické klamy)

	pozorovaného předmětu • popíše vadu krátkozrakého oka a dalekozrakého oka a vysvětlí jejich korekci brýlemi • sestaví z vhodných čoček model mikroskopu a dalekohledu • znázorní vznik obrazu v mikroskopu a dalekohledu • uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu		D - význam optických přístrojů pro vývoj poznání v historii lidstva - využití odrazu: osvětlení v chodbách pyramid, Archimédes – obrana Syrakus M – geometrické znázornění vzniku obrazu zrcadly a čočkami Vv - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností Průřezová témata ENV - nebezpečí vzniku požáru odkládáním plastových a skleněných lahví v přírodě (čočky)
--	--	--	--

	8.ROČNÍK		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VAZBY, NÁVAZNOST NA 1. STUPEŇ, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ENERGIE			
• určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	• rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci • vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí (pro případ stálé síly působící rovnoběžně se směrem dráhy), $W = fs$ • předvede vykonání práce o velikosti přibližně 1 J • porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem • určí výkon z práce a času • v jednoduchých případech odhadne vykonanou práci nebo výkon. např. při sportu • porovná velikost dvou různých prací nebo výkonů, např. na stavbě • při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon užítím vztahu $P = Fv$	Teplo. Práce. Výkon - práce - práce na kladce - výkon - účinnost	Návaznosti CSV - využití kladky, kladkostroje - formy a druhy energie Vazby D - využití jednoduchých strojů k usnadnění práce dříve a dnes (např. stavba pyramid, dnešní stavební technika) Tv - příklady konání práce v různých sportech (vzpírání, skok do výšky, běh na lyžích, horolezectví) - odhaduje a měří výkony při běhu, při šplhu na tyči nebo na laně Př - vysvětlí svalovou námahu, např. při držení těžkého zavazadla, když se práce ve fyzikálním smyslu nekoná M - úprava rovnic s písmeny CSP - výběr si vhodné pracovní nástroje a postupy ke zvýšení výkonu Průřezová témata MDV – sleduje a porovnává výkony špičkových sportovců

			VDO - empatie a respekt ke spoluobčanům vykonávajícím fyzicky namáhavou práci
• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	• na příkladech nebo pokusem ukáže, že pohybová energie tělesa, jeho polohová energie v gravitačním poli Země nebo polohová energie pružnosti se projevuje schopností tělesa konat práci • v konkrétních situacích objasní, že změna pohybové nebo polohové energie tělesa je spojena s konáním práce; určí vykonanou práci ze změny polohové energie tělesa • v jednoduchých případech určí změnu pohybové, resp. Polohové energie tělesa, z vykonané práce • porovná pohybové energie těles pomocí rychlosti a hmotnosti těles • popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země, např. při vyhození míče • uvede příklad přenosu energie v soustavě těles, např. polohové energie vody na pohybovou energii rotoru turbíny, a jejich využití v praxi	Pohybová a polohová energie - polohová energie - přeměna polohové a pohybové energie	Návaznosti ČSV - formy a druhy energie, jejich využití - šetření energií z hlediska ochrany životního prostředí Vazby Tv - příklady využití a přeměn energie ve sportech (např. lukostřelba, kuželky, skok o tyči, střelba vzduchovkou) Př – porovnávání pohybové energie různých živočichů Vazby ČZV – nebezpečí v dopravě při přeměně pohybové energie vozidel při srážce
• určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • popíše, jak teplota tělesa souvisí s rychlostí neuspořádaného pohybu částic tělesa; uvede příklady jevů nebo provede pokusy, které to dokládají • objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic; její součástí je celková pohybová energie všech částic v tělese • vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou • předvede pokusy na změnu vnitřní energie tělesa konáním	Vnitřní energie. Teplo - čističové složení látek - vnitřní energie - změna vnitřní energie konáním práce - změna vnitřní energie tepelnou	Návaznosti ČSV - sleduje a zapisuje změny teploty Vazby Z – vysvětlení klimatických jevů, vznik větrů Př - význam ptačího peří nebo srsti zvířat pro termoregulaci jejich těl - změny barvy srsti zvířat v různých ročních obdobích

	práce (např. třením) nebo tepelnou výměnou • uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce • rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota • v konkrétním příkladu tepelné výměny předpoví, jak se budou měnit teploty daných těles • vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí její význam v praxi • určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně (bez změny skupenství), popř. změnu teploty nebo hmotnosti tělesa ze vztahu $Q = mc(\Delta t)$ • v jednoduchých případech pokusem určí teplo odevzdané nebo přijaté při tepelné výměně • rozhodne, zda tepelná výměna (např. vytápění místnosti ústředním topením) probíhá vedením, prouděním nebo zářením; uvede příklady, jak ji lze v případě potřeby zlepšit, nebo naopak omezit • porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití, např. navrhne zlepšení tepelné izolace domu nebo bytu • objasní tepelnou výměnu prouděním při vaření na plotýnce nebo při chlazení potravin v chladničkách • na příkladech z denního života ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat tepelnou výměnu vedením a zářením, např. volbou oblečení podle ročního období	výměnou - teplo - měrná tepelná kapacita látky - určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně (bez změny skupenství) - tepelná výměna prouděním - tepelné záření - využití energie slunečního záření	- způsoby chlazení zvířat, např. psů - význam slunečního záření pro fotosyntézu rostlin - význam sněhové pokrývky polí při zimních mrazech Vazby ČZV - volí vhodné oblečení podle ročního období, podle účelu (sport, výlet, práce) - dbá na ochranu před nadměrným ultrafialovým zářením ČSP – zmenšování zahřívám nástrojů třením - volba vhodných materiálů na výrobky z hlediska jejich tepelných vlastností - ekonomické využití energie při varem a při chlazení potravin ITK – vyhledává informace o aktuálních možnostech zlepšení tepelné izolace domů nebo o využití energie slunečního záření k vytápění M - úprava rovnic s písmeny Průřezová témata ENV - šetření energie vhodnou tepelnou izolací domů, volba ekologicky vhodného způsobu vytápění, využití energie slunečního záření k vytápění a k zahřívání vody - ekologické a ekonomické argumenty pro a proti využití sluneční energie jako obnovitelného zdroje energie
--	---	--	--

	• uvede příklady změní skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace) z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje • z Tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě, popř. předpoví, k jaké skupenské změně při dané teplotě tělesa dojde • pokusem ukáže změnu skupenství určité látky a prokáže uvolnění nebo pohlcení skupenského tepla • vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky • nalezne v Tabulkách měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam • popíše pokus, který prokazuje zvětšení objemu vody při zmrznutí • objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho negativních důsledků (např. praskání potrubí nebo zdiva) • navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny, uvede praktické využití. např. při sušení prádla • předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou, uvede praktické užití tohoto jevu • na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu • vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků • popíše základní součásti spalovacích motorů	Změny skupenství látek - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - pístové spalovací motory	Návaznosti ČSV - skupenství vody pevné, kapalné, plynné - oběh vody v přírodě Vazby Z - vysvětlí některé klimatické a meteorologické jevy související se změnami skupenství vody - objasní vliv velkých vodních ploch na počasí Př - vysvětlí význam anomálie vody pro přežití vodních živočichů v zimě - narušování skal v přírodě v důsledku anomálie vody M - čte údaje z grafu, sestojí graf (závislosti teploty na čase při změnách skupenství) ČSP - ovlivnění rychlosti vypařování při práci v domácnosti (sušení prádla, vaření) - využívání vhodného nádobí z hlediska hospodárnosti při vaření - význam přikrývání záhonů chvojím na zimu CZV - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s horkými kapalinami, párou, tepelnými zdroji při pokusech i v denním životě Ch – destilace - tavení železné rudy Průřezová témata ITK – vyhledává informace o tepelných
--	---	--	---

	a vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem		
	• porovná škodlivost provozu různých spalovacích motorů pro životní prostředí		vlastnostech látek v Tabulkách a na internetu ENV - posoudí využití spalovacích motorů v dopravě z ekologického a ekonomického hlediska - vyhledává a posuzuje informace o výzkumech nových motorů a pohonných látek šetrnějších k životnímu prostředí (vodíkové motory, bioplyn, bionafta)
• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí			Průřezová témata ENV, VEG – možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie u nás a v různých evropských zemích MDV - sleduje a kriticky posuzuje informace o využívání různých zdrojů energie z hlediska jejich vlivu na životní prostředí
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	• předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně • vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení • porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin • použije vztah $p = \rho \cdot g \cdot h$ při řešení konkrétních problémů	Mechanické vlastnosti kapalin -- přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon) - hydraulická zařízení - hydrostatický tlak - vztaková síla	Vazby Př - přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce - potápění lidí a jejich výbava - krevní tlak a jeho měření D - použití ponorek ve válečných konfliktech Průřezová témata

	• objasní některé jevy, které souvisejí s hydrostatickým tlakem (např. sifon, vodoznak, stavba hrází) • určí pokusem i výpočtem velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině ($F_{vz} = V \rho g$) • znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny • předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet či plovat; uvede příklady využití v praxi • pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětlí příčiny jeho existence • porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku (Torricelliho pokus, tlakoměr, barograf) • provede měření atmosférického tlaku v daném místě; objasní vliv změn atmosférického tlaku na počasí (s porozuměním sleduje synoptické mapy v TV nebo na internetu) • uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly, která působí na tělesa v plynu (např. v atmosféře), a uvede příklad jejího praktického využití • změří tlak plynu v uzavřené nádobě (např. v pneumatice kola) a rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu	- Archimédův zákon - potápění, plavání, vznášení se těles v kapalině Mechanické vlastnosti plynů - atmosférický tlak a jeho měření - vztlaková síla na tělesa v plynech - tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření	ITK – vyhledává informace o počasí na internetu OS V - řešení problémů a rozvíjení rozhodovacích dovedností, např. při hledání vztahu pro hydrostatický tlak a vztlakovou sílu - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci při práci ve skupinách VDO - podílí se na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti při řešení problémů ve skupinách MDV - zpracovává, vyhodnocuje a využívá informace přicházející z médií, např. o počasí a jeho vlivu na člověka a jeho činnosti (doprava, zemědělství)
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních	• na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo na Internetu (např. na meteorologie.kvalitne.cz) nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření • objasní význam meteorologických zpráv a předpovědí počasí pro různé obory lidské činnosti • popíše základní měření na jednoduché meteorologické stanici	Počasí kolem nás - meteorologie - atmosféra Země - základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečišťování	Návaznosti ČSV - sleduje změny počasí - význam předpovědi počasí pro lidskou činnost Vazby Př - význam předpovědi počasí pro zemědělství Z - porovná stav počasí pomocí internetu v daném čase v různých místech na Zemi

problémů a úloh • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• provádí sám jednoduchá meteorologická pozorování • vyhledá na internetu informace o počasí získané radary (např. www.chmi.cz/meteo/rad/) nebo satelitními družicemi (např. www.chmi.cz/meteo/sat/) a objasní jejich význam • uvede hlavní látky, které znečišťují ovzduší a jejich základní zdroje jak přírodní, tak především produkty lidské činnosti; naznačí cesty ke snižování obsahu těchto látek v atmosféře • vysvětlí příčinu vzniku ozónové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečnost pro lidstvo, jako jeden z globálních problémů světa	atmosféry	CZV – zabezpečování optimálních pracovních podmínek doma i ve škole (teplota, vlhkost prostředí, světlo) využívá předpovědi počasí k volbě vhodného oblečení Průřezová témata MDV - sleduje zprávy o počasí v rozhlase, televizi a na internetu ENV, VEG – omezení znečišťování prostředí v souvislosti s ozónovou dírou a skleníkovým efektem - význam deštných pralesů pro udržování vlhkosti vzduchu
---	---	------------------	--

	9.ROČNÍK		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VAZBY, NÁVAZNOST NA 1. STUPEŇ, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ELEKTROMAGNETICKÉ			
rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	- rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat - vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa - ukáže pokusem a vysvětlí, proč se k z elektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu (polarizaci izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce) - pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa. znázorní siločáry elektrického pole, např. kruhové nabitě destičky nebo mezi dvěma nesouhlasně nabitými rovinnými deskami - uvede příklady z praxe, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje vzájemnému elektrostatickému přitahování těles (např. v textilním nebo papírenském průmyslu, při volbě materiálů na oblečení) a kde se naopak využívá (např. v odlučovačích popílků) - objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech (jednoduchý model) - vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud	Elektrický náboj. Elektrické pole - elektrování těles třením - elektrický náboj - vodič a izolant v elektrickém poli - siločáry elektrického pole Elektrický proud - elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin	Vazby CZV - údržba oblečení z umělých vláken antistatickými avivážemi Ch – předcházení nebezpečí výbuchu při manipulaci s hořlavými látkami ČSP – využití antistatických látek ke snížení usazování prachu na nábytku a na různých přístrojích Př — vyhledá údaje o elektrických úhořích v encyklopediích nebo na Internetu Průřezová témata ENV – omezení znečišťování prostředí v odlučovačích popílků

• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu • správně používá schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu • určí a pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem • experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant • uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu • objasní, popř. pokusem ukáže nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky • pokusem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem - a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech • porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů • zapojí spotřebiče (žárovky) za sebou a vedle sebe, uvede příklady obou typů zapojení v praxi • experimentem porovná proud v různých částech jednoduchého a rozvětveného obvodu • dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními a k jejich objasnění využívá poznatky o vedení elektrického proudu v kapalinách a ve vzduchu • objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky • vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem, a umí tento postup použít • rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu, a ověří jejich splnění pokusem	Elektrický obvod - elektrický proud - vodiče el. proudu, elektrické izolanty - tepelné účinky elektrického proudu - magnetické pole elektrického proudu - rozvětvený elektrický obvod - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Návaznosti ČSP – jednoduché elektrické obvody, schematické značky, schéma obvodu ČSV - základní poučení o první pomoci a správném chování v situacích, které ohrožují zdraví Vazby Ch - elektrolýza Př, ČVZ – poskytne první pomoc v situaci ohrožující život - odpovědně se chová při ohrožení života Průřezová témata ENV - využívání energie, zná způsoby šetření energií u tepelných spotřebičů OSV – rozvíjení dovednosti dobré komunikace - utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci - uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
--	---	--	---

• rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	• změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu • změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu (např. mezi svorkami žárovky) • určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou • zvolí k danému spotřebiči vhodný zdroj napětí, porovná vhodnost použití různých zdrojů napětí (např. suchých článků a akumulátorů) z hlediska hospodárnosti • předpoví změnu proudu v kovovém vodiči při změně napětí mezi jeho konci	Střídavý proud - vznik střídavého proudu - alternátor - měření střídavého proudu a střídavého napětí - transformátory - rozvodná elektrická síť - měření elektrického proudu - měření elektrického napětí - zdroje elektrického napětí	Vazby M -- zpracuje data získaná měřením s využitím tabulky - čte údaje z grafu CZV - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními při pokusech i v denním životě
• využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů		- Ohmův zákon - elektrický odpor - závislost odporu na vlastnostech vodiče	

• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů • předpoví, jak se změní proud v obvodu, když dva spotřebiče zapojíme místo sériově paralelně nebo naopak; svou předpověď ověří pokusem • rozhodne, jak je vhodné zapojit elektrické spotřebiče v domácnosti a uvede výhody své volby • použije reostat k regulaci proudu, nebo jako dělič napětí v obvodu • určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu • vyjádří elektrickou práci uvedenou ve W • s nebo v kW • h v joulech • určí výkon elektrického proudu / ve vodiči mezi jehož konci je napětí U • z údajů o příkonech na štítcích elektrických spotřebičů určí, jaký je odpor spotřebičů po jejich připojení ke zdroji o uvedeném napětí • porovná elektrickou energii spotřebovanou různými domácími spotřebiči za určitou dobu a odhadne cenu, kterou za tuto elektrickou energii zaplatí • navrhne možné úspory elektrické energie v bytě nebo v domě. popř. ve škole	- výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe - regulace hodnoty proudu reostatem - reostat jako dělič napětí - elektrická práce - elektrická energie - výkon elektrického proudu	Vazby ČSP – zapojení spotřebičů v domácnosti - volba vhodných zdrojů a vodičů k danému spotřebiči Průřezová témata ENV - porovná výkony různých domácích elektrických spotřebičů z údajů na jejich štítcích - volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti (třída A, B, C) z hlediska ekonomického i ekologického ITK - vyhledává údaje o elektrických vlastnostech materiálů v Tabulkách i na internetu OSN – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů i při pokusech
• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického	• prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem. a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech	Magnetické pole - magnetické pole cívky s proudem	Vazby D - objasní historický význam Faradayova objevu elektromagnetické indukce pro rozvoj elektrotechniky v 19. století a jeho praktický

pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru • uvede příklady využití elektromotoru v praxi • předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívice a ukáže, na čem závisí jeho hodnota a směr • objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli • z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (nebo napětí) určí periodu střídavého proudu (napětí) a kmitočet střídavého proudu (napětí) • objasní princip činnosti alternátoru a popíše, jaké v něm probíhají přeměny energie • zvolí vhodné měřidlo a změří střídavý proud nebo napětí • určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití transformace dolů a transformace nahoru • popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti	- elektromagnet - působení magnetického pole na cívku s proudem - elektromotor - elektromagnetická indukce	význam dnes M - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Z - na mapě ČR ukáže oblasti, kde se nacházejí tepelné elektrárny - na mapě ČR ukáže místa, která jsou vhodná pro stavbu vodních a větrných elektráren - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí CSP - sestaví model elektromotoru podle návodu, náčrtu Průřezová témata ENV - vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, způsoby šetření - zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na životní prostředí - principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí obce, kde je škola nebo bydliště žáka
• rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu • s využitím poznatků z chemie popíše vznik iontů v elektrolytu • na příkladu objasní, jak vzniká proud v elektrolytech • objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech (usměrněný pohyb volných elektronů), v elektrolytech (usměrněný pohyb volných iontů),	Vedení elektrického proudu - elektrické vodiče a izolanty - elektrický proud v kovových vodičích - elektrický proud v	Návaznosti ČSP zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Vazby Ch - galvanické články a elektrolýza - akumulátory ITK – ověřuje věrohodnost informací a

	v plynech (usměrněný pohyb volných iontů a elektronů) a v polovodičích (usměrněný pohyb volných elektronů a děr) • na konkrétním příkladu vysvětlí princip elektrolytického pokovování předmětů • pokusem (s použitím mikroampérmetru) prokáže, že lidské tělo vede elektrický proud a objasní důsledek této skutečnosti pro pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými zařízeními • předvede a objasní vznik elektrické jiskry při elektrovaní (např. při svlékání svetry) • popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem • vysvětlí vznik elektrického oblouku a uvede příklad jeho využití v praxi • uvede příklad vedení elektrického proudu ve zředěných plynech	kapalinách - elektrický proud v plynech	informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou Návaznost - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě Průřezová témata ENV – využívání alternativních zdrojů energie, způsoby šetření energie (sluneční baterie, sluneční elektrárny) - energetické zdroje a jejich vyčerpatelnost (obnovitelné zdroje energie) VDO - vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
• zapojí správně polovodičovou diodu	• pokusem ukáže, jak se mění odpor termistoru při jeho zahřívání a odpor fotorezistoru při osvětlení; uvede příklady využití těchto jevů • zapojí polovodičovou diodu nebo svítivku (ledku) v propustném a závěrném směru • uvede příklad využití usměrňujícího účinku polovodičové diody • objasní přeměny energie ve slunečním článku a uvede příklady jeho využití jako alternativního zdroje energie	Vedení elektrického proudu v polovodičích - elektrický proud v polovodičích	Vazby ČSP využití digitálních technologií v běžném životě (počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera) - využití polovodičových součástek v různých technických zařízeních (čip, mikrofón, telefon)
• rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• vysvětlí význam uzemnění u domácích spotřebičů, např. u pračky • popíše konkrétní důvody nebezpečí v situacích znázorněných obrázkem nebo popsanych slovně	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními - elektrické spotřebiče	Návaznosti ČSV - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

	• ukáže v zásuvce kolík a vysvětlí, proč je spojen s ochranným uzemněným nulovacím vodičem • uvede příklad, jak může vzniknout zkrat v domácnosti, objasní v čem je nebezpečí zkratu a čím mu lze předcházet • vysvětlí, proč je životu nebezpečné dotknout se vodivých částí zdířek zásuvky • řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem	Vazby Př, ČZV – poskytne první pomoc při stavu ohrožujícím život CSP - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti Práce - poskytne první pomoc při úrazech - elektrotechnika v domácnosti - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, nebezpečí úrazu elektrickým proudem - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích elektrických spotřebičů
• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	• na obrázku sinusoidy znázorňující část vlny na vodě ukáže, co se rozumí vlnovou délkou • pro vlnění dané vlnové délky A určí kmitočet / • popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich využití • uvede velikost rychlosti šíření světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla např. ve vodě • objasní, jaký význam měla předpověď existence neviditelných elektromagnetických vln Maxwellem a potvrzení jejich existence Hertzem pro rozvoj společnosti • vysvětlí, proč televizní vlny pronikají špatně přes překážky a dlouhovlnné rádiové vlny snadno • uvede příklady využití mikrovln v denním životě • zdůvodní, proč je nebezpečné přílišné opalování na	Elektromagnetické záření - elektromagnetické vlny a záření - vlnová délka a kmitočet - zdroje záření	Návaznosti ČZV - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle: projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví jiných Vazby Př – světélkování živočichů (bioluminiscence) - využití elektromagnetických vln pro orientaci živočichů (infračervené záření - hadi) D – společensky významné objevy týkající se elektromagnetických vln (např. bezdrátové telegrafie G. M. Marconi, Morseova abeceda, šifrování zpráv - kryptologie)

	Slunci i v soláriu • objasní význam objevu rentgenového záření pro lékařství a další obory • dodržuje zásady bezpečného zacházení s laserem (i při použití laseru o velmi malém výkonu)		ČSP – digitální technologie - bezdrátové technologie Z - navigační technologie CZV — vliv životních podmínek na zdraví člověka (nebezpečí nadměrného opalování, častá rentgenová vyšetření lidského těla) Průřezová témata VEG - vede k poznání a pochopení díla významných Evropanů (Rontgen, Maxwell, Hertz,
• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	• s využitím poznatků z chemie popíše základní stavební částice atomu • popíše složení jádra atomu • na příkladu objasní, co rozumíme izotopem daného prvku • popíše, jakou látku nazveme nuklidem • uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti	Jaderná energie - atom - atomová jádra - izotopy a nuklidy - radioaktivita	Vazby Ch - částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony - prvky jejich názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - objasní nejefektivnější jednání v modelových
ZVUKOVÉ DĚJE			

• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku • vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí • uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří • na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu • pokusem dokáže, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • popíše, jak přijímáme zvuk uchem • pokusem ukáže význam rezonančních skříněk u hudebních nástrojů • uvede příklad využití poznatků o těchto jevech při zařizování divadel nebo přednáškových sálů • umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout, který je zdraví škodlivý, např. hlasitá hudba • pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti zdroje od našeho ucha. prostředí, v němž se zvuk šíří a na citlivosti sluchového ústrojí • navrhne možnosti, jak zmenšit škodlivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka (v hlučných provozech, v blízkosti dálnic, v bytě)	Zvukové jevy - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - rychlost šíření zvuku - výška tónu - ucho jako přijímač zvuku - rezonance, barva tónu - odraz zvuku. ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem	Vazby Př lidské ucho - sluchová ústrojí u různých živočichů, porovnání mezi slyšitelností - využití ultrazvukových píšťalek pro psy - orientace netopýrů pomocí ultrazvukových signálů CZV - ochrana sluchu před nadměrným hlukem Hv — využití poznatků o šíření zvuku při zařizování koncertních sálů Průřezová témata ENV - způsoby ochrany před hlukovým znečištěním prostředí (protihlukové stěny u dálnic) OSV - respektování práv druhých lidí, neobtěžovat je nadměrným hlukem (elektrických sekaček trávy, reproduktorů hudebních nástrojů, televizních a rozhlasových přijímačů, hudebních nástrojů)
VESMÍR			

• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	• popíše, z čeho se skládá sluneční soustava • popíše, jaká síla způsobuje pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • vyjmenuje planety podle jejich vzrůstající vzdálenosti od Slunce • vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou • porovná poznatky získané v zeměpise s podrobnějšími informacemi o jednotlivých planetách. Slunci a Měsíci v literatuře nebo na Internetu, připraví o nich samostatně nebo ve skupině přehlednou informaci • orientuje se v základních souhvězdích na obloze (např. Velký vůz, Malý vůz s Polárkou, Kasiopea, Orion) • umí použít k pozorování souhvězdí mapy hvězdné oblohy (uvedené např. na vnitřní straně desek učebnice) • sleduje ve sdělovacích prostředcích výzkum kosmu a á přehled o základních historických krocích v kosmonautice (první let člověka do vesmíru, přistání na Měsíci, kosmické sondy na výzkum planet)	Země a vesmír Sluneční soustava - naše Galaxie - kosmonautika	Návaznosti ČSV - vysvětlí, na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru, dělení času a střídání ročních období Vazby Z - Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci. střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - D - vývoj kosmologických představ (např. egocentrismu a heliocentrismu) - historie dobývání vesmíru - ITK – vyhledává informace na portálech, v knihovnách a v databázích - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
--	--	--	--

5.6.2. CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku

po dvou vyučovacích hodinách týdně. Výuka probíhá většinou v učebně Ch-F.

Je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a částečně s matematikou:

- § zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu
- § přírodopis – fotosyntéza, přeměna látek, zdraví, životní prostředí
- § fyzika – vlastnosti látek
- § matematika – chemické výpočty

Vzdělávání v předmětu chemie:

- § směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- § vede žáky k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí
- § vede k popisování dějů a změn při chemických pokusech
- § žáci řeší problémy, vysvětlují a zdůvodňují chemické jevy
- § vede žáky ke správnému jednání v praktických situacích (havárie)
- § jak poznatky využívat v praktickém životě (zdraví škodlivé látky, jak s nimi pracovat)
- § žáci se učí pracovat podle návodu a dodržovat pravidla bezpečné práce s chemikáliemi a poskytnout první pomoc při úrazech během práce s nebezpečnými látkami

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- § frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- § demonstrační pokusy
- § práce ve skupinách
- § nácvik jednoduchých laboratorních postupů

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupinách je omezen kapacitou učebny a vybavením pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupu v souladu s platnou legislativou. Dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmětem chemie prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na:

- § zodpovědnost každého jedince za své zdraví – **OSV**
- § zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí – **EV, EGS**.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: CHEMIE****ROČNÍK:****8.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) porovnává fyzikální a chemické děj rozliší fyzikální a chemický děj popisuje vlastnosti látek pozorované smysly dovede použít tabulky k získání potřebných hodnot	Látky jejich vlastnosti	F Př
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost látek, se kterými zatím nesmí pracovat	zná zásady bezpečné práce s chemickými látkami v laboratoři i běžném životě rozpozná označení nebezpečných látek na obalech telefonní číslo záchranné služby a požárníků zná dovede poskytnout 1. pomoc dovede přivolat pomoc	Bezpečnost práce	OSV zodpovědnost za své zdraví EV likvidace nebezpečných látek (sběrné dvory)

Objasní nejefektivnější jednání havárie s únikem nebezpečných látek v modelových příkladech			
SMĚSI			
Rozlišuje směsi a chemické látky	rozlišuje a pojmenuje druhy směsí vysvětlí pojmy rozpustnost, roztok koncentrovaný a zředěný, nasycený a nenasycený	Směsi	
Vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení	k získání roztoku o dané koncentraci dovede určit množství látky potřebné vypočítá koncentraci z množství rozpouštědla a rozpouštěné látky		M
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	zná vliv teploty, míchání a plošného obsahu na rychlost rozpouštění uvede příklady z praxe		
Navrhne postupy a praktiku - složek směsí, uvede příklady prakticky provede oddělování v praxi	zná principy oddělování složek směsí usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace provede filtraci ve školních podmínkách navrhne vhodný postup oddělení složek dané směsi	Oddělování složek směsí	LP filtrace

Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	vyjmenuje druhy vod v přírodě vysvětlí typy vod podle použití – voda destilovaná, pitná, užitková, odpadní zná zdroje pitné vody vysvětlí výrobu pitné vody ve vodárnách zná hygienické požadavky na pitnou vodu rozumí nutnosti šetření a ochrany zdrojů pitné vody	Voda	Z Projekt - Voda zaměřen na ekologii regionu
Uvede příklady znečištění vody a vzduchu, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny zná pojmy ozón, ozónová díra zná složení vzduchu vysvětlí pojmy inverze, smog navrhne preventivní opatření proti znečišťování uvede hlavní zdroje znečišťování vody a vzduchu prostředí	Vzduch	Z, Př, Rv EGS čistota vody a vzduchu jako globál. problém EV problém kyselých dešťů smogu a zdraví jejich vliv na OSV osobní zodpovědnost za stav vody a vzduchu

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEM. PRVKY			
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	zná stavbu atomu, pojmy jádro obal, valenční vrstva, protonové číslo nakreslí schéma jednoduchého atomu Z_{1-12} odvodí vznik anionu a kationu z atomu vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou	Částicové složení látek a chemické prvky	
Rozlišuje chemické prvky a sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	vysvětlí pojmy chemický prvek, sloučenina rozpozná všechny údaje z chemického vzorce vysvětlí vznik chemické vazby rozliší vazbu polární, nepolární a iontovou zná české názvy a značky: H, Li, Na, K, Mg, Ca, V, Cr, W, Mn, Fe, Co, Ni, Pt Cu, Ag, Au, Zn, Hg, Al, C, Si, Sn, P, N, As, O, S, F Cl, Br, I, He, Ne, Ar, Pt		
Orientuje se v PSP, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich vlastnosti	vysvětlí princip uspořádání prvků v PSP zařadí chemický prvek do skupiny a periody vyhledá prvek podle uspořádání v PSP		

	popíše využití některých kovů – znalosti z praxe jejich uspořádání v PSP vysvětlí rozdílné vlastnosti kovů a nekovů zná (Cu, Zn, AL, Sn, Pb, Cr, Au) popíše výrobu surového Fe vysvětlí rozdíl mezi litinou a ocelí, zná jejich význam vysvětlí pojem koroze, a co ji způsobuje zná způsoby ochrany kovů před korozí uvědomuje hospodářské ztráty způsobené korozí zná řadu reaktivnosti kovů a její význam	Kovy	Z EV nebezpečné prvky a sloučeniny (těžké kovy baterie) nebezpečný odpad
	zná vlastnosti a význam vodíku a kyslíku vyjmenuje halogeny, zná jejich vlastnosti (hlavně Cl) vyjmenuje netečné plyny, zná jejich vlastnosti a využití zná další nekovy C, S, P, N, jejich vlastnosti a význam	Nekovy	LP vodík LP kyslík
CHEMICKÉ REAKCE			
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	vysvětlí rozdíl mezi chemickým prvkem a sloučeninou zná význam symbolů v chemické rovnici určí počet atomů a prvků ve vzorci vysvětlí pojmy reaktant - produkt	Čísla v chemických vzorcích a rovnicích	

Přečte chemické rovnice s užitím zákona zachování hmotnosti, vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	přečte zápis chemické rovnice zapiše jednoduchý děj chemickou rovnicí zná zákon zachování hmotnosti s využitím zákona zachování hmotnosti vyčíslí chemickou rovnici vypočítá hmotnostní zlomek prvku ve sloučenině		M
---	---	--	----------

ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
Porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na živ. prostředí	zná chemické názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak zná vlastnosti a význam H_2S, NH_3, CH_4 zná vlastnosti a využití NaCl i jako chemické suroviny zná vlastnosti a význam některých plyných oxidů (CO, CO_2, SO_2, NO, NO_2) a dalších důležitých oxidů (CaO, SiO_2, Fe_2O_3, Al_2O_3)	Dvouprvkové sloučeniny	EV solení silnic v zimním období, snížení emisí, výfuk. plyny Př
	rozliší kyslíkatou a bezkyslíkatou kyselinu zná vzorec HCl, HNO_3, H_2SO_4, H_2CO_3, H_3PO_4, jejich vlastnosti a význam, postup při ředění zná pojem žravina a uvědomuje si nebezpečí těchto látek pravidla bezpečné práce s žiravinami dodržuje zná zásady 1. pomoci při poleptání dovede správně reagovat při zjištění úniku těchto látek zná vzorec, vlastnosti a význam NaOH, KOH, NH_4OH, $\text{Ca}(\text{OH})_2$ vysvětlí pojem sůl vysvětlí výrobu vápna, zná princip tvrdnutí malty rozliší vzorec dusičnanu, uhličitanu, síranu,	Kyseliny a hydroxidy	EV nebezpečí havárií při výrobě přepravě a skladování žiravin, nebezpečí nadměrného umělých hnojiv používání OSV zodpovědnost při práci

	fosforečnanu zná pravidla názvosloví solí uvede příklady užití významných solí v praxi (CaCO_3 , CaSO_4 , KNO_3 , $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$, křemičitany)		s žíravinami
Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	zná pojem kyselinotvorný oxid dovede vysvětlit vznik kyselých dešťů uvědomuje si jejich škodlivý vliv na životní prostředí zná opatření nápravy škodlivého vlivu kyselých dešťů		EV působení kyselých dešťů vznik smogu
Změří reakci roztoku, orientuje se na stupnici pH, univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	zná pojem indikátor lakmus, fenolftalein, univerzální Indikátor zná lakmus, fenolftalein, univerzální indikátor vysvětlí změny jejich zbarvení v kyselém a zásaditém prostředí orientuje se na stupnici pH změří hodnotu pH vzorku univerzálním indikátorem vyjmenuje příklady využití neutralizace v praxi	Neutralizace	LP neutralizace EV využití znalosti hodnot pH půdy v zemědělství

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: CHEMIE

ROČNÍK:

9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
CHEMICKÉ REAKCE			
Vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu z chemické rovnice	dovede zapsat chemický děj rovnicí orientuje se v tabulkách vypočítá molární hmotnost látky vypočítá hmotnost reaktantu a produktu z chemické rovnice	Chemické reakce	M trojčlenka
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	vysvětlí rozdíl mezi endotermickým a exotermickým dějem rozlišuje oxidaci a redukci pozná redoxní reakci vysvětlí, které faktory a jak ovlivňují rychlost chemické reakce (vliv teploty, koncentrace a plošného obsahu) zná pojem katalyzátor, vysvětlí jeho vliv na průběh chemické reakce		LP katalyzované reakce

ORGANICKÉ SLOUČENINY			
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	třídí paliva podle skupenství, původu a výhřevnosti vysvětlí princip zpracování ropy zná pojmy frakční destilace, krakování vysvětlí co znamená strategická surovina rozlišuje výhody a nevýhody pevných, kapalných a plyných paliv zná pravidla bezpečnosti práce s topným plynem a hořlavými látkami zná vliv produktů spalování na životní prostředí vysvětlí pojem skleníkový efekt zná rozdíl mezi obnovitelnými neobnovitelnými zdroji energie zná alternativní zdroje energie	Zdroje uhlovodíků	EGS závislost svět. hospodář na těžbě ropy a zem. plynu, ochrana před teroristickými útoky EV produkty spalování znečišťující živ. prostředí OSV vlastní zodpovědnost za bezpečnou práci s palivy (prav. kontroly) Z, Př
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	zná pojem uhlovodík rozumí co je čtyřvaznost C vyjmenuje homologickou řadu C₁ - C₁₀	Uhlovodíky	EGS plasty jako globální problém lidstva,

	zná pojmy alkan, alken, alkin, aren zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb rozliší řetězec otevřený, větvený, cyklický sestaví a rozpozná model základních uhlovodíků (metan, etan, eten, etin, benzen, propan butan) zná pojem uhlovodíkový zbytek popíše vlastnosti a užití základních uhlovou. (metan, etan, eten, etin, benzen) zná pravidla bezpečné práce s organickými rozpouštědly zná pojmy monomer, polymer, makromolekula vysvětlí princip polymerace zná vybrané plasty a zkratky jejich označení PE, PP, PVC, PS		význam recyklace
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	vysvětlí pojem derivát uhlovodíku odvodí vzorce halogenderivátů uvědomuje si nebezpečný vliv freonů zná pojem vinylchlorid – výroba PVC zná vlastnosti a význam teflonu odvodí a zná vzorce methanolu, ethanolu, glycerolu a fenolu vysvětlí pojem vícesytný alkohol porovnává vlastnosti methanolu	Deriváty Sloučeniny C, H, O Alkoholy a fenoly Karbonylové sloučeniny Karboxylové sloučeniny	EGS poškození ozónové vrstvy jako globální problém OSV osobní zodpovědnost za vlastní zdraví LP důkaz fenolu

	zná podstatu alkoholového kvašení uvědomuje si škodlivost alkoholu na lidské zdraví, jeho návykovost zná vzorec, vlastnosti a užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu uvědomuje si karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu dodržuje pravidla bezpečné práce s hořlavinami a nebezpečnými těkavými látkami zná vlastnosti a použití kyseliny mravenčí, octové a vyšších kyselin (palmitové, stearové, olejové) rozezná nenasycenou kyselinu (olejová) zapiše schéma neutralizace karboxylové kyselosti zapiše schéma esterifikace zná vlastnosti a užití esterů		OSV osobní zodpovědnost za vlastní zdraví EV nakládání se zbytky rozpouštědel
Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	popíše podmínky a průběh fotosyntézy zapiše chemickou rovnici fotosyntézy	Přírodní sloučeniny	Př
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování	rozumí fotosyntézu jako přeměnu anorganických látek H_2O a CO_2 na l. organické glukózu popíše přeměnu na další přírodní sloučeniny sacharidy, tuky, bílkoviny		
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	rozdělí sacharidy na mono-, di-, polysacharidy zná vlastnosti, výskyt a význam glukózy, fruktózy, sacharózy, škrobu, glykogenu celulózy provede důkaz glukózy a škrobu	Přírodní sloučeniny	Př, Rv zdravá výživa LP důkaz glukózy a škrobu

	rozliší tuky podle původu, uvede příklady z praxe zná zdroje tuků ve výživě uvědomuje si tuky jako zdroj energie zásobních látek v organismu vysvětlí princip ztužování tuků zná vlastnosti mýdel a saponátů a jejich vliv na životní prostředí uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam vysvětlí princip trávení z chemického hlediska a syntézy nových bílkovin rozumí významu DNA a RNA při tomto procesu zná faktory poškozující bílkoviny vysvětlí význam enzymů, hormonů a vitaminů vyjmenuje zdroje vitaminů v potravě rozdělí vitaminy na rozpustné v tucích A, D, E, K a ve vodě B, C respektuje zásady zdravé výživy		OSV zodpovědnost za své zdraví - nadměrný příjem tuků a cukru EV znečištění odpadních vod saponáty
CHEMIE A SPOLEČNOST			
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	uvědomuje si omezenost přírodních zdrojů surovin - rozlišuje rozdíl mezi prvotními a druhotnými surovinami - zná pojem recyklace - využití plastů – šetření přírodních surovin		EGS plasty jako globální problém lidstva EV plasty jako odpad

Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- dodržuje bezpečnost práce s ohněm a hořlavými látkami - rozlišuje způsoby hašení požáru podle zdroje ohně - zná typy hasicích přístrojů a jejich použití - ví, kde ve škole jsou umístěny hasicí přístroje - dovede řešit modelovou situaci vzniku - požáru ve škole, doma - dovede přivolat pomoc - zná telefonní číslo požárníků 150	Nebezpečný oheň	OSV dodržování protipožárních předpisů EV požáry ničící přírodu nebezpečné zplodiny hoření Beseda s požárníky
Orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- zná významné chemické závody v ČR a v regionu - dodržuje pravidla bezpečné práce s chemikáliemi - látkami používanými v běžném životě (lepidla, barvy, ředidla, čisticí prostředky) - zná význam pesticidů, herbicidů insekticidů, fungicidů - zná pojmy karcinogeny, doping, drogy - uvede příklady návykových látek - uvědomuje si jejich nebezpečí - zná schéma výroby cukru, papíru, skla	Chemie a společnost	Z, Pv On, Rv OSV osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v zaměstnání v domácnosti

	porcelánu, keramiky - zná význam hnojiv (přírodní, umělá), názvy běžně užívaných hnojiv - zná běžně užívané stavební materiály a pojiva		
--	---	--	--

5.6.3. PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. - 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- § Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- § Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- § Umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- § Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- § Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- § Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

Seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- § Frontální výuka s demonstračními pomůckami
- § Skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- § Přírodovědné vycházky s pozorováním
- § Krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- § Chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti materiálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- § Fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch a zrak
- § Zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, národní parky

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- § Aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- § Evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, segregující jednání (OSV)
- § Porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- § Komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- § Evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- § Vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- § K vyhledávání, třídění a propojování informací
- § Ke správnému používání odborné terminologie
- § K samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- § K nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- § Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- § Učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- § Práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- § Učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- § Učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmou kritiku

Kompetence sociální a personální

- § Využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- § Učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- § Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- § Učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- § Učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- § Učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

ROČNÍK:

6.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Rozliší základní projevy a podmínky existence živých soustav, orientuje se v přehledu vývoje organismů	Vymezí základní projevy života, uvede jejich význam Chápe význam vody, živin, kyslíku, a slunečního záření pro existenci života na zemi Zná, na kterých látkách jsou závislé jednotlivé skupiny organismů Na příkladu uvede závislost vývoje organismů na změnách životního prostředí	Vznik života na Zemi, vývoj Projevy života-příjem potravy, vylučování, dýchání, rozmnožování, dědičnost, růst, vývin, dráždivost, pohyb Podmínky života Velikost, tvar, stavba těla, způsob života organismů	Z-planeta Země Ev-rozmanitost půdy
Porovná buňku rostlin, živočichů a bakterií a vysvětlí funkci základních organel	Popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku organismů Vysvětlí funkce jednotlivých organel v buňce Srovnáním rostlinné, živočišné a bakteriální buňky určí shodné i rozdílné znaky mezi nimi	Základní struktura života-buňka, stavba buňky rostlinné, živočišné, bakteriální	
Rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů(orgánových soustav) rostlin i živočichů	popíše rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy vysvětlí pojem pletivo, tkáň, orgán, soustavy uvede příklady orgánů u rostlin a zjednodušeně vysvětlí jejich význam	Základní složení a struktura živých soustav Vyšší rostliny-opakování z 5.ročníku Bezobratlí-vývoj soustavy	

	vyjmenuje některé orgány živočichů, uvede jejich funkci	nervové, oběhové, vylučovací Obratlovci-opakování 5. ročníku	
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Orientuje se v zařazení do říše rostlinné a živočišné Chápe rozdíly mezi viry a bakteriemi Rozdělí řasy na jednobuněčné a mnohobuněčné Dovede začlenit známé bezobratlé živočichy do kmenů (žahavci, ploštěnci...) U členovců zařadí i do nižších taxon. Skupin (pavoukovci, koryši)	Význam a zásady třídění organismů Soustava organismů Základní systematické skupiny(říše, kmen, třída, řád, čeleď, rod, druh)	
vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Popíše rozmnožování buňky, uvede příklad Uvede příklady rozmnožování virů, bakterií, jednobuněčných řas, hub, prvoků a některých bezobratlých živočichů Pohlavní a nepohlavní rozmnožování vysvětlí na příkladu Nezmara hnědého	Projevy života-rozmnožování a dědičnost Rozmnožování jednobuněčných rostlin a živočichů (řasy, prvoci) Rozmnožování bezobratlých živočichů (žahavci, ploštěnci, hlísti, ...)	
Posoudí význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Chápe rozdíl mezi bakterií a virem Zná běžné choroby virového původu a způsob ochrany před virovými nákazami Uvědomuje si význam bakterií při oběhu látek v přírodě Zná běžné choroby bakteriálního původu a způsob ochrany před nimi uvede příklady využití bakterií	Viry, bakterie-stavba, funkce, výskyt, význam, praktické využití	EGS-pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV-neléčit virová onemocnění antibiotiky

	člověkem		
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků	Vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin Dokáže vysvětlit pojem stélka Popíše jednotlivé části plodnice hub Uvědomuje si existenci hub s plodnicemi a bez plodnic Pozná(i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby Zná zásady sběru hub a první pomoci při otravě houbami	Houby-stavba, výskyt, význam, praktické využití	EV-potravní řetězec, zachování rovnováhy
Porovná různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Vysvětlí pojmy symbióza, parazitismus, hniloživná výživa a uvede příklady Zná význam hub v přírodě i pro člověka Uvede příklady hub bez plodnic a jejich význam pro člověka	Houby-součást potravního řetězce, vznik chorob u rostlin a živočichů, užití hub při výrobách v potravinářském a farmaceutickém průmyslu	EGS-revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům
Objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků	Popíše stavbu stélky lišejníku Porovná význam jednotlivých částí lišejníku při výživě Uvede příklady lišejníků Popíše význam lišejníků pro přírodu a pro člověka	Lišejníky stavba,výskyt, význam	EV symbióza,lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší

Porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla	Popíše stavbu jednobuněčných a mnohobuněčných řas, uvede příklady vysvětlí význam řas v přírodě uvede příklady využití řas člověkem	Řasy-stavba, výskyty, význam	EV-vodní řasy, udržování rovnováhy plynů ve vodě
Porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Popíše vnější stavbu těla(tvar, pohyb, zvláštní znaky)hlavních zástupců bezobratlých Vyjmenuje hlavní vnitřní orgány a objasní jejich funkci (příjem potravy, nervová soustava, dýchání...) Rozdělí známé bezobratlé živočichy do kmenů	Prvoci Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci-pavoukovci, korýši, hmyz	OSV-základní hygienické návyky EV-insekticidy, narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu-důsledky
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam	Uvede příklad potravního řetězce v rybníku Vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent Popíše jejich vzájemnou závislost	Organismy a prostředí- bakterie, řasy, prvoci korýši, měkkýši	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu a dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé i neživé přírody	Zná přístroje používané k pozorování přírody Pracuje s mikroskopem a lupou Sestaví mikroskopický preparát Seznámí se s používáním určovacích klíčů atlasů	Praktické metody poznávání přírody Laboratorní práce Exkurse, vycházky do přírody	

ROČNÍK:

7.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Orientuje se v přehledu vývoje organismů	Chápe, proč obratlovce řadíme mezi strunatce Zná společné znaky strunatců Popíše odlišnosti ve stavbě těla nižších a vyšších rostlin Má představu o rozmanitosti rostlinné a živočišné říše	Strunatci Obratlovci Vyšší rostliny	
Rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	Vyjmenuje základní orgány vyšších rostlin a vysvětlí jejich funkci Zná základní orgánové soustavy obratlovců a jejich funkci Vyjmenuje základní orgány těchto soustav	Vyšší rostliny-kořen, stonek... Obratlovci-soustava kosterní, dýchací...	
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Vysvětlí význam třídění organismů Zná jednotlivé taxonomické jednotky Orientuje se v zařazení do říše rostlinné a živočišné Zařadí hospodářsky významné rostliny do čeledí Znamé obratlovce zařadí do tříd(ryby, ptáci, savci...) Hospodářsky významné savce zařadí do řádů	Význam a zásady třídění organismů	

Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Popíše rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním Uvede příklady pohlavního a nepohlavního rozmnožování u živočichů Popíše proces opylení a oplození u vyšších rostlin a chápe rozdíl mezi nimi Zná praktický význam vegetativního rozmnožování rostlin Uvědomuje si význam pohlavního rozmnožování při křížení a šlechtění užitkových rostlin a živočichů	Dědičnost a proměnlivost organismů Rozmnožování vyšších rostlin Rozmnožování obratlovců	
Uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů a jejich vztahů v rostlině jako celku	Vysvětlí funkci kořene, zná jeho stavbu, dokáže popsat jeho přeměny Vysvětlí význam stonku, popíše jeho stavbu Rozpozná základní typy stonků Objasní hlavní děje v listech, pozná části listu Dokáže popsat stavbu květu, vysvětlí význam květu Rozpozná květ od květenství Popíše stavbu semene a uvede jeho význam Rozliší základní typy plodů	Vyšší rostliny-stavba a význam jednotlivých částí těla	
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin i pro člověka	Dokáže vysvětlit, které látky rostlina přijímá a které vznikají při fotosyntéze a dýchání Vysvětlí, proč růst rostlin je teoreticky neukončený Vyjmenuje vnější podmínky růstu Vede příklady jednoletých, dvouletých a trvalých rostlin a popíše rozdíly v jejich vývinu Na příkladu vysvětlí praktické využití vegetativního	Principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	

	rozmnožování rostlin		
Rozlišuje podle diakritických znaků základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů atlasů Odvodí na základě zkušeností z pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Pozná a zařadí běžné druhy do základních systematických skupin-mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné (jednoděložné, dvouděložné) Popíše na příkladu přizpůsobení se rostliny danému prostředí (např. vodní,pouštní)	Systém rostli-využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana	EGS-hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV-léčivé rostliny, bioprodukty
Porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Popíše vnější stavbu těla(tvar, typické znaky, pokryv těla, pohyb) jednotlivých tříd obratlovců Vyjmenuje hlavní vnitřní orgány a objasní jejich funkci (příjem potravy, dýchání, rozmnožování...) Pozná a zařadí běžné zástupce živočichů do tříd obratlovců Vyjmenuje sladkovodní a mořské ryby Rozliší obojživelníky ocasaté a bezocasé Rozdělí plazy na želvy, krokodýly, ještěry, hady a uvede příklady Vyjmenuje příklady ptáků podle životního prostředí (vodní, lesní) Vyjmenuje hlavní zástupce savců vybraných řádů (hmyzožravci, šelmy, hlodavci,...)	Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Savci-hmyzožravci, letouni, hlodavci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci, lichokopytníci, sudo kopytníci primáti	EGS-mezinárodní smlouvy o rybolovu EV zamořené vodní plochy, ekologické havárie EV-chov andulek, papoušků EGS-ohrožené druhy, nezákonný lov EV,OSV=chov domácích savců
objasní a posoudí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Vysvětlí chování vrozené a získané, uvede příklady Uvede příklady sociálního chování (stádo smečka) Popíše na příkladu způsoby dorozumívání mezi živočichy	Etologie živočichů a dorozumívání	

Využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k posuzování jejich životních nároků	Chápe rozdíl mezi chovaným a volně žijícím živočichem Dokáže vysvětlit rozdíly v získávání potravy, podoby, dorozumívání, úkrytu Uvědomuje si zodpovědnost člověka za chovaného živočicha	Rozšíření, význam a ochrana živočichů	
Vysvětlí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Chápe rozmanitost živočichů v závislosti na vhodném životním prostředí Vyjmenuje hospodářsky a epidemiologicky významné zástupce Uvede příklad bezpečného chování ve styku se živočichy	Živočišná společenstva	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Ekosystém les Uvede příklady rostlin a živočichů Popíše jejich vzájemné vztahy a závislosti	Organismy a prostředí Umělé a přírodní ekosystémy	EV-význam lesů, ochrana lesů
Rozlišuje a vede příklady populace, společenstva, ekosystému a objasní základní princip každého ekosystému	Chápe ekosystém jako otevřený, dynamicky se rozvíjející živý systém s neustálým koloběhem látek	Vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam	Uvede příklady potravního řetězce v lese, v rybníce, na louce	Vztahy mezi organismy-potravní vztahy, producenti, konzumenti, reducenti, paraziti	

zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí a uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě	Vliv těžby uhlí na životní prostředí Kácení deštných pralesů Ropné havárie v oceánech Zakládání umělých ekosystémů	Ochrana životního prostředí- globální problémy a jejich řešení, chráněná území	
---	---	---	--

ROČNÍK:

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Orientuje se v přehledu vývoje organismů	Zařadí člověka do systému živočichů Charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu Uvede společné a odlišné znaky člověka a ostatních savců Popíše vývoj člověka Vyjmenuje lidské rasy a jejich charakteristické znaky	Člověk v živočišném systému Původ a vývoj člověka Lidská plemena	MKV-rasy.národnostní menšiny VDO-tolerance k odlišnostem Dě-vývoj člověka
Objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich funkce a vztahy Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Aplikuje před lékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Vysvětlí pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus Popíše stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla Popíše stavbu, tvar, spojení kostí Zná stavbu kostry Uvede příklady vady páteře a poranění kostí Popíše stavbu a činnost kosterního svalstva Uvede příklady onemocnění a poranění svalů Uvědomuje si význam pohybu pro zdraví člověka Vyjmenuje části oběhové soustavy Zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve Objasní stavbu a činnost srdce	Od buňky k člověku Stavba lidského těla Orgánové soustavy Soustava kosterní (opěrná) Soustava svalová (pohybová) Oběhová soustava Mízní soustava Dýchací soustava Trávicí soustava Vylučovací soustava Kožní soustava	Tv- význam posilování, udržování kondice Ch-aerobní procesy, oxidace MD-využití médií., stav ovzduší, varování-špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství EV-znečištění ovzduší, exhalace CH-oxidy, spalování VZ-negativní vliv kouření EGS-hladomor problémy zemí třetího

	Popíše druhy cév Uvědomuje si význam dárcovství krve Uvede příklady onemocnění cévního systému, pokusí se zjistit možné příčiny, prevenci Zná význam bílých krvinek při obranyschopnosti organismu Rozumí pojmu imunita Popíše činnost mízních cév, mízních uzlin, sleziny, brzlíku Uvede příklady umělé imunity Orientuje se v pojmech infekce, inkubační doba, alergie Chápe nebezpečí onemocnění AIDS Pojmenuje orgány a popíše jejich činnost Objasní proces dýchání Zná příčiny onemocnění dýchacích cest Vyjmenuje některá běžná onemocnění a prevenci před nimi Dovede vysvětlit, jak tělo získává energii Pojmenuje popíše části trávicí soustavy, zná jejich funkci Objasní příčiny a prevenci některých onemocnění Vyjmenuje základní živiny v potravě Zná stavbu nervové soustavy Dovede vysvětlit její činnost Vyjmenuje části mozku a popíše jejich význam	Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí	světa, přístup k pitné vodě Ch-cukry, tuky, bílkoviny EV-pitný režim, ochrana vodních zdrojů F-ultrafialové záření Praktický nácvik první pomoci přesunut do rodinné výchovy
--	---	---	---

	Uvede příklady nemocí NS a jejich prevence Zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ustrojí Uvede příklady onemocnění smyslových orgánů a jejich prevence Vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu		
Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří	Popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy Vysvětlí způsob oplození Zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob Popíše jednotlivé etapy život Objasní vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka Zná návykové látky a jejich nebezpečí Vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	Pohlavní soustava Rozmnožování Vývoj jedince Genetika	VZ-sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS-pandemie AIDS VZ-nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus

ROČNÍK:

9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Uvědomuje si co je vesmír, sluneční soustava, jaká jsou vesmírná tělesa Odhadne životní podmínky na planetách Sluneční soustavy a význam Slunce pro život na Zemi Rozlišuje zemské geosféry a jejich význam pro život	Vesmír-vznik, stavba, vesmírná tělesa Sluneční soustava-planety vzdálenější Slunci-život na těchto planetách Planeta Země-stavba-geosféry její význam pro život	
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny, využívá při tom základní principy krystalografie	Orientuje se v základních tvarech nerostů Rozliší prvky souměrnosti krystalu Porovná některé fyzikální a chemické vlastnosti nerostů Zhodnotí význam vybraných nerostů Podle charakteristických vlastností rozděluje horniny do hlavních skupin (vyvřelé, usazené a přeměněné) Popíše vznik těchto hornin a horninový cyklus Ocení význam vybraných hornin	Nerosty a horniny	

Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Přesunuto do zeměpisu		
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Přesunuto do pěstitelských prací		
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Popíše teorii vzniku země Respektuje existenci různých názorů na vznik života Vysvětlí teorii vzniku života na Zemi v jednotlivých geologických obdobích, zná charakteristické znaky těchto období Geologický vývoj a stavba území ČR	Paleontologie Stavba vývoj Českého masívu a Západních Karpat	
Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Srovnává životní podmínky ve vybraných biomech Uvědomuje si, jak se těmto podmínkám přizpůsobují organismy Uvede konkrétní organismy žijící v jednotlivých biomech	Biomy-polární oblasti, tundra, tajga, listnatý les, poušť, stepi savany, tropický deštný les	
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Zhodnotí význam vlivu prostředí na utváření organismu Vysvětlí podstatu pohlavní a nepohlavní rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Zná pojem gen, křížení, genové inženýrství	Genetika-dědičnost a proměnlivost organismů	

	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě		
Zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí a uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě	Uvědomuje si nutnost ochrany přírody Zajímá se o globální problémy životního prostředí na Zemi, navrhuje jejich řešení Vnímá kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí ve svém okolí	Ochrana přírody Globální problémy životního prostředí (globální oteplování, skleníkový efekt, ozónová díra, kácení deštných pralesů, nadměrný lov a rybolov,...)	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu, dodržuje základní pravidla bezpečné práce chování při poznávání živé i neživé přírody		Laboratorní práce, exkurze, vycházky do přírody	

5.6.4. ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku dvě hodiny týdně. Zeměpis se vyučuje v kmenových třídách.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- § získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- § získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- § respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- § rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- § rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- § aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

- § frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- § skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- § zeměpisné vycházky s pozorováním
- § projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti

Člověk a příroda :

- § chemie : znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- § fyzika : sluneční soustava, vesmír, ...
- § přírodopis : rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí :

- § matematika : měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- § ICT : zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

§ dějepis : kultura národů, historie států, ...

Předmětem prolínají průřezová témata :

VDO, OSV, EV, MDV, EGS, MK

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- § vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- § získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry
- § poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- § k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- § k používání odborné terminologie
- § k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- § k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Žák:

- § formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- § učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje

Učitel vede žáky:

- § ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- § k naslouchání a respektování názorů druhých
- § k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- § učí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- § k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- § k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- § k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- § k odpovědím na otevřené otázky
- § k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § spolupracuje ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, pomáhá si s ostatními a je schopen o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- § k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- § k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- § k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- § k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- § k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- § k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Žák:

- § respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- § rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

- § žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- § k dodržování pravidel slušného chování
- § k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje k tomu, aby brali ohled na druhé
- § k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- § je seznámen s pravidly bezpečného chování v terénu
- § je veden k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- § k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- § k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS****ROČNÍK:****6.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst,	- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země	POSTAVENÍ ZEMĚ VE VESMÍRU TVAR A POHYBY PLANETY ZEMĚ	Přesun do Př – 9. ročník !!! (aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso, orientuje se na hvězdné obloze, rozumí pojmům : planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie) EGS : důsledky pohybů Země pro život lidí na světě

objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií,	- orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - používá zeměpisnou síť a s pomocí	GLÓBUS MĚŘÍTKO GLÓBU	OSV : otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti F - gravitační síla Země D - vývoj poznání o tvaru Země Ov - kalendář Př - roční období – změny v přírodě MDV : zdroj informací – mapy, aktuality OSV : týmová spolupráce EGS : pohled na svět, ve kterém žijí M - práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př - tématické mapy D - tématické mapy Vv -estetická stránka mapy
---	---	------------------------------------	---

srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a	zeměpisných souřadnic určuje na globusu i mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas (Fy - 9. roč) - rozumí pojmům : poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry (Př)	POLEDNÍKY ROVNOBĚŽKY ZEMĚPISNÉ SOUŘADNICE ZEMĚPISNÁ SÍŤ URČOVÁNÍ ABSOLUTNÍ (MATEMATICKÉ) GEOGRAFICKÉ POLOHY URČOVÁNÍ ČASOVÝCH PÁSEM KRAJINNÁ SFÉRA ZEMĚ A JEJÍ SLOŽKY - pevninské a oceánské tvary zemského povrchu vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje	Čj - názvosloví EGS : časová pásma M : polokružnice, určování času Ov : režim dne – časová pásma Přesun do F 9. ročník - (vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi dokáže stanovit místní čas) Z Př přesunuto - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní
--	---	---	--

pobytu ve volné přírodě Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - s porozuměním pracuje s pojmy : počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě		děje, V Př - rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá Půda – přesunuto do Pč Př - člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší M – nadmořská výška D – časová představa o pohybu kontinentů Vv – tvorba projektu ICT – Internet – zdroj informací, tvorba projektu ENV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život EGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští
--	--	--	---

	- objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí - určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných páslech - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů - popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů	ABSOLUTNÍ(MATEMATICKÁ) A RELATIVNÍ GEOGRAFICKÁ POLOHA, ROZLOHA,	OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů M – výšečové diagramy D – objevné cesty Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů ENV : podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů EGS : využití oceánů MDV : aktuality
--	---	--	---

	- seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů (přesunuto do 9.ročníku) - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí (přesunuto do 9. ročníku) - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	ČLENITOST A PŘÍRODNÍ POMĚRY OCEÁNŮ, SVĚTADÍLŮ ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ – POLÁRNÍ OBLASTI	D – dobývání pólů Př – fauna, flóra M – rozbor klimatodiagramu Čj - četba ENV : klimatické změny, podmínky života EGS : oteplování, mezinárodní spolupráce a výzkum MDV : aktuální stav MKV : spolupráce mezi národy OSV : spolupráce D - nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace- otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu
--	--	---	---

	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ – AFRIKA, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství Terénní exkurze CVIČENÍ A POZOROVÁNÍ	Ov - lidská práva, vzdělání Rv - životní styl Př - podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel Cj - různá písma, pozdrav v cizím jazyce ENV : využívání přírodních zdrojů – vyčerpatelnost, životní podmínky pro osídlení, možnost ohrožení podmínek pro život EGS : mezinárodní spolupráce, organizace, globalizace – nadnárodní firmy, výrobky na pultech obchodů, možnost života v jiných státech světa MDV : aktuality MKV : tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace
--	---	---	---

		V TERÉNU MÍSTNÍ KRAJINY, GEOGRAFICKÉ EXKURZE – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů OCHRANA ČLOVĚKA PŘI OHROŽENÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTA – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	OSV : demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání lidí VDO : dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie
--	--	---	--

ROČNÍK:

7.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a	- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi (přesunuto do 9. ročníku) - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ - Amerika, Asie, Evropa AMERIKA - fyzickogeografická sféra Amerika - socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států Amerika - charakteristika států ASIE - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika	ENV : stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VDO : prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě OSV : komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy EGS : život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování MKV : kultura

procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.		Asie - regionalizace, státy EVROPA - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Evropa - regionalizace, státy	a tradice, rasismus, návštěvy v zahraničních rodinách MDV : aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery
--	--	--	--

			a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl Rv – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy
--	--	--	--

			Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Pč – suroviny pro přípravu pokrmů
--	--	--	---

ROČNÍK:

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům. Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	- určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	ČESKÁ REPUBLIKA Absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	ENV : stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje EGS : poloha státu na mapě světa, orientace Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky

Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	- vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje	Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	OSV : jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie EGS : vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničních rodinách MDV : zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality MKV : kultura a tradice Čj – nářečí M – hustota obyvatelstva Př – vliv osídlení na krajín D – vznik prvních měst, vývoj urbanizace ENV : vliv hospodářství na
--	---	---	---

	- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech : průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	Rozmístění hospodářských činností České republiky	životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování OSV : vytvoření názoru na stav hospodářství EGS : postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb MDV : reklama, zdroj informací, aktuality Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D – historie průmyslu Př – obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravin. průmysl F – typy elektráren ENV : stav životního prostředí OSV : spolupráce, obhajoba vlastního názoru
--	---	--	--

	- lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	Regiony České republiky	EGS : euroregiony, spolupráce v rámci EU -finance MDV : sběr, třídění, hodnocení hospodářských údajů, srovnání regionů D – historie regionů Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Př - krajina, stav přírody Exkurze : Průmyslový závod Projekt – „Krajina mého domova“ ??? ENV : stav životního
--	--	-------------------------	--

	- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního	prostředí, krajiny VDO : život v regionu EGS : postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce MDV : sběr, třídění, hodnocení hospodářských údajů, hodnocení podle jednotlivých kritérií OSV : řešení problémů místní oblasti D – historie regionu Ch – průmysl regionu Čj – významné Osobnosti M – práce s daty
--	---	--

	regionu	Místní region České republiky	
--	---------	-------------------------------	--

ROČNÍK:

9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky	- pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového	SPOLEČENSKÉ, SÍDELNÍ A HOSPODÁŘSKÉ POMĚRY SOUČASNÉHO SVĚTA	Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. – demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb,

a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	hospodářství - vymezení kritéria hodnocení vyspělosti států - uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů (přesunuto z 6. ročníku) - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí (přesunuto z 6. ročníku)	obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl Rv – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – chemizace v zemědělství (vliv na přírodu, kvalitu potravin), vitamíny,
--	--	---

			využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků Pč – suroviny pro přípravu pokrmů ICT – zdroj informací MKV : historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik OSV : vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma, skupinová práce ENV : vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody EGS : život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost
--	--	--	---

			svět. hospodářství na těžbě nerostných surovin, vyčerpatelnost nerostných surovin, šetření MDV : zdroje informací, aktuality
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	- orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení - seznámí se s mezinárodními organizacemi	STÁTY SVĚTA HLAVNÍ MEZINÁRODNÍ POLITICKÉ, BEZPEČNOSTNÍ A HOSPODÁŘSKÉ ORGANIZACE A SESKUPENÍ	M – zpracování statistických údajů Ov – státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnost.menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení Cj – zdroj informací ICT – zdroj informací VDO : prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa OSV : řešení problémových úkolů (formulace svého názoru,

Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	(přesunuto z 6. ročníku) - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	GLOBÁLNÍ PROBLÉMY SOUČASNÉHO SVĚTA naslouchání, argumenty) MKV : politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu EGS : mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MDV : aktuality, zdroj informací ICT – zdroj informací Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselá dešť, oteplování, ekolog. katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselá dešť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění D – rozvoj společnosti,
---	--	---

Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí	KRAJINA Prostředí, typy krajin společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	změny krajiny, života lidí v průběhu času F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky Ov – mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami ENV : vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj EGS : globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky globalizačních problémů pro každého z nás OSV : vlastní zodpovědnost při řešení problémů, komunikace, hledání kompromisu ENV : ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MDV : kritické vyhodnocení informací EGS : globální úroveň životního prostředí –
---	--	---	---

	- provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj		možnosti zlepšení OSV : osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí Př – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině
--	---	--	---

5.7. UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1. TVOŘIVÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět tvořivé činnosti (Tč) vznikl propojením obsahů vzdělávacích oborů: výtvarná výchova a člověk a svět práce.

Tvořivé činnosti vycházejí z porovnávání dosavadních a aktuálních zkušeností žáka a umožňují jim uplatnit jedinečné pocity a prožitky v tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání, interpretaci. Dále vycházejí z konkrétních životních situací, které umožňují získat základní uživatelské dovednosti v různých oborech lidské činnosti a přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Obsahem Tč je:

- § 1. Rozvíjení smyslové citlivosti
- § 2. Uplatňování subjektivity
- § 3. Ověřování komunikačních účinků
- § 4. Práce s drobným materiálem
- § 5. Konstrukční činnosti
- § 6. Pěstitelské práce
- § 7. Příprava pokrmů

Hodinová dotace předmětu v 1. – 5. ročníku za týden:

- § 1. ročník: 2 hodiny
- § 2. ročník: 2 hodiny
- § 3. ročník: 3 hodiny
- § 4. ročník: 3 hodiny
- § 5. ročník: 2 hodiny

Výuka probíhá v kmenových třídách, popřípadě při pobytu venku, při návštěvě výstav.

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány v předmětech z dalších vzdělávacích oblastí:

- § jazyk a jazyková komunikace
- § matematika a její aplikace

§ člověk a jeho svět

§ umění a kultura (hudební výchova)

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV:

Osobnostní rozvoj

§ Psychohygiena - dovednost pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

§ Kreativita - nápady, originalita

Sociální rozvoj

§ Komunikace - utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni prostřednictvím verbálních i nonverbálních komunikačních prostředků

VEGS:

Evropa a svět nás zajímá

§ rodinné příběhy, zážitky z cest a cestování

§ artefakty mající vztah k nám a Evropě

Naše vlast a Evropa

EV:

Ekosystémy

Základní podmínky života

Vztah člověka k prostředí

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MV:

Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

§ interpretace prožitku z mediálního sdělení prostřednictvím rozmanitých technik

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- § pracuje s pomůckami
- § pozoruje okolí
- § pracuje samostatně, v týmu, ve skupinách

Učitel:

- § pozoruje pokrok u všech žáků
- § vede žáky k vizuálně obrazným ztvárněním
- § zařazuje do výuky projekty

Kompetence komunikativní

Žák:

- § komunikuje ve skupině
- § dodržuje zásady zdravé komunikace
- § rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, pokouší se popsat postup práce
- § pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnává je, snaží se ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Učitel:

- § hovoří srozumitelně, přiměřeně věku žáků, dodržuje zásady správné komunikace
- § stává se koordinátorem
- § umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- § využívá získaná poznání při vlastní tvorbě
- § požádá o radu v případě nejistoty

Učitel:

- § se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- § zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají a povzbuzují se

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § zpracovává úkoly přiměřené svým schopnostem – zažívá pocit úspěchu
- § pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, snaží se o dosažení společného kvalitního výsledku
- § dokáže přijmout připomínky kolektivu (učitele i žáka)

Učitel:

- § vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

Žák:

- § chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí

Učitel:

- § vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k zodpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- § umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- § umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- § poskytuje účinnou pomoc při řešení úkolů

Kompetence pracovní

Žák:

- § ovládá a používá pracovní nástroje a pomůcky, způsob použití, vhodný výběr materiálů a nástrojů
- § dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla

Učitel:

- § vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání materiálů, techniky, nástrojů a vybavení

§ zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

PŘEDMĚT: TVOŘIVÉ ČINNOSTI – ČÁST VÝTVARNÁ		ROČNÍK: I. – III.	
OČEKÁVANÝ VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO (TÉMA)	POZNÁMKY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY)
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemu, zážitků a představ.	rozdívá své vlastní výtvarné pozorování používá různé druhy linií pozorujeme tvar a jeho závislost z hlediska funkce a materiálu rozlišuje barvy základní rozezná studené a teplé barvy zkoumá řeč výtvarných prostředků	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objem, kontrast, barva, rytmus) - kombinace prvků v ploše a prostoru - vliv divadla a filmu na vizuálně obrazné vyjádření Uplatňování subjektivity - typy vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba), jejich rozlišení, výběr a uplatnění	M – geometrie (křivá, přímá, lomená čára) - geometrické tvary Hv – rytmus, dynamika, melodie

V tvorbě projevu své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	učí se dovednostem: mísení, rozpíjení, zapouštění snaží se o výtvarné zobrazení okolního světa snaží se o výtvarný přepis skutečnosti využívá rytmického řazení dekorativních prvků a barev v pásu či ploše	Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - na základě dosavadních zkušeností si osvojuje schopnost vyjádřit se o své práci	VEGS: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> rodinné příběhy, zážitky z cest a cestování artefakty mající vztah k nám a Evropě <u>Naše vlast a Evropa</u> Čt – říkadla, básničky, poslech pohádkových CD
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	vybírá a správně používá barvy experimentuje s různými materiály výtvarně vyjadřuje vjemy, postoje ke skutečnosti na základě vlastních prožitků (případně vypravování, četby, filmu, poslechu CD)		OSV: <u>Osobnostní rozvoj</u> Psychohygiena - dovednost pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému Kreativita - nápady, originalita Čt – ilustrátoři Hv – poslech CD (písně z pohádek, lidové písně)

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	porovnává výrazové prostředky ilustrací zkoumá výtvarnou hodnotu hraček, loutek vytváří různé výrobky pomocí jednoduchých postupů		MV: <u>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</u> Hv – hudební skladatelé Prv – znázornění probíraného učiva
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje vizuálně obrazná vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	volně výtvarně zobrazuje prvek vizuálně obrazného vyjádření z představ a dotváří je tématicky na základě fantazie volí výtvarné prostředky k vyjádření vlastního pohledu na svět		Tv – živé obrazy, pantomima

5.7.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: IV. – V.	
OČEKÁVANÝ VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO (TÉMA)	POZNÁMKY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY)
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	experimentuje s barevnými kontrasty snaží se výtvarně znázornit kompozici a kontrast zaměřuje vizuálně obrazná vyjádření na detail	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objem, kontrast, barva, rytmus; jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny v ploše - uspořádání objektů do celků (zátiší, krajina)	M – geometrické tvary - grafické znázornění - linie (křivá, přímá, lomená čára) Hv – dynamika, melodie
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	vybírá vhodné prostředky pro své vizuálně obrazné vyjádření pokouší se o objektivní přepis skutečnosti	- vliv divadla, filmu, tisku, reklamy, televize na vizuálně obrazné vyjádření	OSV: <u>Osobnostní rozvoj</u> Kreativita - nápady, originalita Čt – ilustrace čteného

		Uplatňování subjektivity	Tv – živé obrazy, pantomima
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	nebojí se výtvarně zachytit své prožitky a zážitky (na základě smyslových vjemů) směřuje přepis prožitků do jazyka linií, barev a tvarů rozvíjí výtvarné pozorování a prožívání okolního světa	- využití rozličných prostředků pro vizuálně obrazné vyjádření pocitů, nálad, emocí, fantazie, osobních zážitků - typy vizuálně obrazných vyjádření; jejich rozlišení, výběr a uplatnění (objekty, ilustrace textů, volná malba, hračky) Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - na základě dosavadních zkušeností si osvojuje schopnost vyjádřit se o své práci individuálně i v rámci skupiny	OSV: <u>Osobnostní rozvoj</u> Psychohygiena - dovednost pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému MV: <u>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</u> <u>Interpretace vztahu medián</u>
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná	zkoumá výrazové		MKV:

vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	prostředky výtvarného materiálu, nástrojů a technik vhodně volí pomůcky, nástroje a náčiní udržuje pořádek na pracovním místě		<u>Lidské vztahy</u> hudba etnických skupin mezilidské vztahy v lidových a umělých písních Prv – roční období
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	nebojí se vyjádřit vlastní barevné pojmání světa volí a vhodně kombinuje výtvarný materiál pokouší se vytvářet varianty při řešení výtvarného problému		OSV: <u>Osobnostní rozvoj</u> Psychohygiena - dovednost pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému Kreativita - nápady, originalita <u>Sociální rozvoj</u> Komunikace - utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni prostřednictvím verbálních i nonverbálních komunikačních prostředků
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného	rozvíjí svou fantazii a		MV:

vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	představivost porovnává výrazové prostředky různých ilustrátorů bere ilustrátory jako zdroj inspirace a hledá rozdílné výrazové prostředky vzhledem ke své vlastní tvorbě rozvíjí svou fantazii a představivost porovnává výrazové prostředky různých ilustrátorů bere ilustrátory jako zdroj inspirace a hledá rozdílné výrazové prostředky vzhledem ke své vlastní tvorbě		<u>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</u> <u>Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</u> interpretace prožitku z mediálního sdělení prostřednictvím rozličných technik
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích	pokouší se interpretovat		OSV:

zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	své pocity a nálady, komunikuje o obsahu svých děl podílí se na dotváření výzdoby třídy, školy		Osobnostní rozvoj Psychohygiena - dovednost pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému Kreativita - nápady, originalita Sociální rozvoj Komunikace - utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni prostřednictvím verbálních i nonverbálních komunikačních prostředků VEGS: Evropa a svět nás zajímá rodinné příběhy, zážitky z cest a cestování artefakty mající vztah k nám a Evropě Naše vlast a Evropa EV: Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
---	--	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně-vzdělávací oblast předmětu:

- § Rozvíjení tvořivosti, fantazie, estetického cítění
- § Rozvíjení prostorové představivosti
- § Rozvíjení vyjadřovací představy
- § Seznámení s jednotlivými druhy výtvarného umění
- § Seznámení s výtvarnými technikami
- § Osvojení praktických dovedností, vědomostí, tvořivá aplikace ve vlastní činnosti
- § Vnímání estetického prostředí
- § Vztah k umění a kultuře
- § Motivační využití výtvarné výchova a výtvarného umění k posilování mravní výchova, k prevenci násilí
- § Výchově proti rasismu,...
- § Posilování sebevědomí
- § Organizace vlastní práce, pracovního místa
- § Hospodárné využívání materiálu

Časová dotace

- § 6. ročník - 2 hodiny týdně
- § 7. ročník - 2 hodiny týdně
- § 8. ročník - 1 hodina týdně
- § 9. ročník - 1 hodina týdně

Formy a metody realizace:

Vyučovací hodiny, výstavy, soutěže, vycházky, videoprojekce,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- § Žák pracuje samostatně, v týmu, ve skupině
- § Pozoruje okolí
- § Pracuje s pomůckami

Kompetence komutativní:

- § Žák si rozšiřuje slovní zásobu v oblasti pracovních technik, nástrojů, pomůcek
- § Snaží se popsat vizuálně obrazná vyjádření
- § Dokáže posoudit, popsat, obhájit svoji práci i práce svých spolužáků, hodnotí je, srovnává je
- § Je schopen porovnat výrazové prostředky známých ilustrátorů

Kompetence k řešení problémů:

- § Žák promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů i své vlastní tvořivé práci
- § Využívá získané poznatky při vlastní tvorbě
- § Požádá o radu, v případě, že si není jist dalším postupem/řešením/

Kompetence Sociální a personální:

- § Žák vytváří společné práce a projekty
- § Učí se spolupracovat a respektovat nápady druhých, snaží se o dosažení kvalitního společného výsledku
- § Dokáže přijmout připomínky ostatních/spolužáka, učitele,.../

Kompetence občanské:

- § Žák se zamýšlí nad mezilidskými vztahy
- § Posiluje své sebevědomí
- § Podílí se na estetizaci školy, třídy, životního prostředí, prezentuje se na veřejnosti
- § Kompetence pracovní
- § Dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla
- § Vhodně používá pracovní nástroje a pomůcky, neplýtvá materiálem

§ Dokáže si zorganizovat pracovní místo, udržet pořádek, časově rozvrhnout plnění úkolu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK:

6. - 9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Znázornění kompozice viděného, práce s linií, tvarem, objemem Dokáže uplatnit znalosti o barevných kontrastech Vyjadřuje prostor, proporci, perspektivu	Výtvarné hry s linií a barvou Kresba a malba podle předlohy	Environmentální výchova – vztah člověka k živ. Prostředí, vztah k přírodě Dě – perspektiva budov M – perspektiva, tvar těles
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Uvědoměle vyjadřuje zobrazovanou skutečnost Dokáže zachytit barevný kontrast, nebojí se jej vyjádřit	Hra s barvou Práce papírem, sádrou, plasty	Osobnostní rozvoj, sociální výchova Posilování sebedůvěry psychohygiena
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Rozvíjí smyslové účiny vizuálně obrazných vyjádření Dokáže v rámci celku všimnout si i detailů	Objektivní zhodnocení vlivu filmu, televize, reklamy Kombinace i ve vlastní tvorbě písmo	Mediální výchova Vliv médií na kulturu Kritické myšlení
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní	Rozvíjí představivost	Vyjádření pocitu, vlastní	Výchova

osobitě vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Srovnává osobitě vyjádření různých výtvarných děl	nálady – linií, tvarem, barvou Fantazijní kresba, malba prostor vyjádření	demokratického občana Vyjádření vlastního názoru, respektování názoru druhých
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Vyjádření prostřednictvím symbolů, abstrakce	Zobrazení prostřednictvím linie, barvy, prostoru, různých materiálů, kombinovanými technikami	Osobnostní rozvoj Poznávání sama sebe
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých osobních zkušeností a prožitků	Je schopen orientovat se a rozeznat základní prvky uměleckých slohů Částečně se orientuje ve vývoji umění, hledá podobnosti, odlišnosti	Zachycuje linii a prostor Seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi, regionálním uměním	Výchova k myšlení v evropských souvislostech Multikulturní výchova Evropa a svět kolem nás Cestování, zážitky ze světa... Návštěva výstav, besed Dějepis- rozdílnost kultur, architektura
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazového vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Je schopen porovnat výrazové prostředky známých ilustrátorů Rozvíjí svou představivost a fantazii	Dokáže objektivně zhodnotit svou práci v rámci skupiny	Osobnostní rozvoj Nápady, kreativita Český jazyk Ilustrátoři knih
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Na základě svých prožitků, pocitů a nálad interpretuje své výtvarné vyjádření	Odlišná interpretace obrazných vyjádření, vysvětluje je, obhajuje	Environmentální výchova Estetika prostředí,

		Prezentuje se na veřejnosti Podílí se na estetizace třídy, školy	vandalismus Osobnostní rozvoj Pozitivní myšlení, klady - vztah k sobě i k ostatním lidem
--	--	--	--

5.7.3. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Hlavními složkami předmětu hudební výchova (Hv) jsou vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Tyto hudební činnosti se rozvíjejí a realizují v rovině produkce, recepce a reflexe.

Celkovým cílem Hv je rozvoj hudebních dovedností:

- § sluchových
- § rytmických
- § pěveckých
- § hudebně – pohybových
- § intonačních
- § instrumentálních
- § hudebně tvořivých
- § poslechových

Hv zároveň vede k pochopení hudebního umění a k vnímání hudby jako prostředku komunikace.

Hodinová dotace předmětu v 1. – 5. ročníku je 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách či v hudebně školy. Dále je realizována nabídkou zájmových útvarů nabízených školou.

Mezipředmětové vztahy: Hv může být realizována ve všech ostatních předmětech na

1. stupni. V 1. a 2. třídách často tvoří motivační složku.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV:

Osobnostní rozvoj

- § estetika chování a mezilidských vztahů
- § rozvoj schopností sebepoznání

Sociální rozvoj

§ komunikace za pomoci hudebních prostředků (zpěv, tanec, hra na hudební nástroje)

VEGS:

Evropa a svět nás zajímá

§ seznámení s životem a dílem významných evropských hudebních skladatelů

MKV:

Lidské vztahy

§ hudba etnických skupin

§ mezilidské vztahy v lidových a umělých písních

MV:

Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

§ seznámení s různými druhy hudebních žánrů

Vnímání autora mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

§ - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

Učitel:

§ - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

§ - umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

Žák:

§ - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

- § - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Učitel:

- § - vede žáky k vzájemnému naslouchání
- § - se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- § - vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- § - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Učitel:

- § - sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § - je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

Učitel:

- § - vede žáky k vzájemnému naslouchání
- § - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

Žák:

- § - je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Učitel:

- § - umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Žák:

- § - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

Učitel:

- § - sleduje při hodině pokrok všech žáků
- § - vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- § - vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA		ROČNÍK: I. – III.	
OČEKÁVANÝ VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO (TÉMA)	POZNÁMKY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	získává správné pěvecké návyky: postoj hlasová hygiena uvolněný plynulý zpěv lehké nasazení tónu správné dýchání zřetelná výslovnost ovládá slova písní zpívá písně odlišného charakteru (rychlá, pomalá, taneční, pochodová)	Vokální činnosti - pěvecké a mluvní dovednosti - hlasová hygiena - hudební rytmus - hudební hry Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář) - rytmizace - hudební hry (ozvěna, hra na tělo)	M - přirozená čísla - slovní úlohy Tč – ztvárnění písně (obsahu, pocitu, prožitku, melodie)

		Hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace - pohybové hry se zpěvem Poslechové činnosti - kvality tónů (délka, výška) - hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie) - lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka)	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	rozliší tóny krátké a dlouhé využívá hry na tělo vytleská rytmus podle vzoru pozná píseň podle rytmického či melodického úryvku provádí elementární melodizaci slov a vět		

Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	pozná a pojmenuje vybrané hudební nástroje; seznámí se s jejich správným držením dokáže doplnit zpěv jednoduchou hrou na hudební nástroje		OSV: <u>Osobnostní rozvoj</u> estetika chování a mezilidských vztahů rozvoj schopností sebepoznání <u>Sociální rozvoj</u> komunikace za pomoci hudebních prostředků (zpěv, tanec, hra na hudební nástroje)
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	provádí hudebně pohybové činnosti (krok, chůze po špičkách, podup, poskok, jednoduché taneční kroky) pokouší se pohybově vyjádřit hudbu zpěv doprovází jednoduchým tancem		Čt – rytimizace říkadel Tv – aerobic - pochod, chůze
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny	rozlišuje tón – zvuk		

v proudu znějící hudby.	interpretuje dané výrazové prostředky hudby pomocí hudebních her (na ozvěnu, pantomima) a vizuálního znázornění (grafický záznam melodie)		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku seznámí se s vybranými díly hudebních klasiků		Čt – čtení o skladatelích

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA		ROČNÍK: IV. – V.	
OČEKÁVANÝ VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO (TÉMA)	POZNÁMKY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	používá správné pěvecké návyky ovládá slova naučených písní zpívá písně dynamicky odlišného charakteru	Vokální činnosti - pěvecké a mluvní dovednosti - hlasová hygiena	Prv – písně k probíranému učivu Tč – výtvarné ztvárnění písní

	vytleská a rytmicky deklamuje píseň nebo její text sluchově analyzuje mollovou a durovou píseň	- hudební rytmus - kánon (dle hudebních a sluchových dispozic dětí – možný lidový dvojhlas) - poslech a zpěv durových a mollových písní; jejich rozlišení - hudební hry Instrumentální činnosti - reprodukce jednoduchých písní pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, hudební improvizace hudební hry Hudebně pohybové činnosti - taktování - pohybové vyjádření hudby	
--	--	---	--

		- pohybová improvizace - pohybové hry se zpěvem - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) - jednoduché lidové tance Poslechové činnosti - kvality tónů (délka, síla, výška) - hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie) - hudba vokální, instrumentální, vokálněinstrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry - interpretace hudby (slovní vyjádření)	
--	--	--	--

Orientuje se v zápisu jednoduché písňe či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	rozezná pojmy: notová osnova, noty, houslový klíč, takt orientuje se v notové osnově (stupnice C dur) rozlišuje délky not (vytleskáváním, hrou na tělo)		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	pozná a pojmenuje vybrané hudební nástroje, třídí je u vybraných nástrojů zná jejich správné držení seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru doprovodí písňe na rytmických hudebních nástrojích pantomimou vyjádří hru na známé hudební nástroje		OSV: <u>Osobnostní rozvoj</u> estetika chování a mezilidských vztahů rozvoj schopností sebepoznání <u>Sociální rozvoj</u> kommunikace za pomoci hudebních prostředků (zpěv, tanec, hra na hudební nástroje)

Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	zachycuje rozdíly mezi hudbou vážnou, zábavnou a slavnostní v lidových písních rozliší dvě rozdílné hudební myšlenky při reprodukci hudební formy ronda využívá repertoárů známých písní (pějme píseň dokola)		MKV: <u>Lidské vztahy</u> hudba etnických skupin mezilidské vztahy v lidových a umělých písních
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	napodobuje taktování učitele rytmizuje elementární říkadla		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny..	rozlišuje rytmus pomalý a rychlý; melodii stoupavou a klesavou; zeslabování a zesilování pozná dynamická znaménka (p, mf, f) a vyhledá je v zápisu písně obohacuje své vědomosti samostudiem		VEGS: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> seznámení s životem a dílem významných evropských hudebních skladatelů

	(pomocí mediálních prostředků) o vybraných hudebních klasicích poslouchá vybrané skladby a svůj prožitek se pokouší hodnotit slovně analyzuje kvalitu uměleckého výkonu zpěváků současné populární hudby zamýšlí se nad pojmy umělecká a neumělecká hudba		Čt – obsah uměleckých děl
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	pohybově improvizuje různé druhy skladeb nebojí se vyjádřit náladu pohybem vnímá hudbu a pohyb jako zdroj relaxace vytváří si pozitivní vztah k hudbě toleruje úspěchy i neúspěchy prezentace svých spolužáků		Tv – dramatizace, tanec – polka, valčík, aerobik

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Náplň předmětu hudební výchova je sloučení a prolínání činnosti vokálních, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových. Jednotlivé hudební činnosti se realizují v rovině produkce, recepce a reflexe. Jeden z cítů Hudební výchovy je chápat umění jako součást každodenního života jednotlivce, jako možnost sebevyjádření člověka i jako prostředek komunikace

Celkovým cílem předmětu Hv je rozvoj dovedností

- § Pěveckých
- § Intonačních
- § Sluchových
- § Poslechových
- § Rytmických
- § Pohybových
- § Instrumentálních
- § Hudebně tvořivých

Hodinová dotace předmětu Hv v 6. – 9. ročníku

Je 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá v hudebně školy. Žáci talentovaní či s hlubším zájmem o hudební umění si mohou rozšiřovat své poznatky na základní umělecké škole v jimi zvoleném buď instrumentálním, pěveckém nebo hudebně dramatickém oboru

Mezipředmětové vztahy:

Hv úzce souvisí s většinou předmětů na 2.stupni. Může být realizována i v rámci jiných předmětů tak, aby žák chápal hudební umění jako součást kulturně historického vývoje lidstva

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV:

- § Osobnostní rozvoj
- § Estetika chování a mezilidských vztahů

- § Rozvoj schopnosti sebepoznání a seberealizace
- § Sociální rozvoj
- § Komunikace pomocí hudebních prostředků (zpěv, tanec, hra na hudební nástroj)
- § Objektivní hodnocení výkonu svých i spolužáků (kritika, zdravá sebekritika)

VEGS:

- § Evropa a svět nás zajímá
- § Seznámení s životem a dílem významných českých i světových hudebních skladatelů

MKV:

- § Lidské vztahy
- § Hudba etnických skupin
- § Mezilidské vztahy v lidových a umělých písních

MV:

- § Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- § Seznámení s různými druhy hudebních žánrů
- § Vnímání textů lidových a umělých písní

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- § Zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase (lidový dvojhlas, kánon)

Učitel:

- § Vede žáky k užívání správně terminologie a symboliky
- § Umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- § Pomáhá žákovi vyrovnávat se s případným neúspěchem

Kompetence komunikativní

Žák:

- § Na základě svých dispozic rytmizuje melodizuje jednoduché texty krásné literatury, improvizuje v rámci daných hudebních forem
- § Na základě svých dispozic vyjadřuje pomocí hudby pocity a nálady

Učitel:

- § Vede žáky k naslouchání
- § Akceptuje názory žáků, jeví zájem o nové náměty z řad žactva, věnuje pozornost jejich vlastním zkušenostem
- § Slouží jako prostředník ve vzájemné komunikaci mezi žáky

Kompetence k řešení problému

Žák:

- § Rozlišuje kvality tónů, rozpozná tempo a dynamické změny v proudu znějící hudby
- § Rozpoznává v proudu znějící hudby hudební nástroje, odliší hudbu vokální od instrumentální, jednohlas od vícehlasu
- § Vybrané skladby přiřazuje k hudebním žánrům

Učitel:

- § Sleduje při hodině pokrok žáků
- § Oceňuje všechny byť i nevydařené pokusy žáků

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § Je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- § Je veden k utváření si vlastního názoru na hudbu různých stylů a žánrů

Učitel:

- § vede žáky ke kritickému hodnocení vlastních výkonů i výkonů ostatních spolužáků
- § podporuje zdravé prosazování žáků

§ rozvíjí v žácích zdravou sebekritiku

Kompetence občanská

Žák

§ Je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Učitel:

§ Umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Žák:

§ Na základě svých dispozic využívá hudební nástroje k doprovodné hře, pohybem vyjadřuje momentální duševní stav a náladu

§ Na základě svých dispozic vytváří jednodušší nebo složitější rytmus

Učitel:

§ Sleduje pokrok všech žáků

§ Vede žáky k používání termínů, znaků, symbolů

§ Vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

§

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA****ROČNÍK:****6. - 9.**

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Prohlubuje poznatky a dovednosti, osvojené z prvního stupně v rámci výuky předmětu hudební výchova, v aktivitách: zpěv, instrumentální hra, pohybové vyjádření hudby, poslech	Poslechové aktivity Pohybové aktivity Pěvecké aktivity Aktivity s rytmickými nástroji	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Používá správné pěvecké návyky Zpívá písně různého charakteru Vytleská rytmus písně Toleruje úspěchy i neúspěchy prezentace svých spolužáků	Pěvecké a mluvní dovednosti Hlasová hygiena Kánon Nácvik jednohlasých písní různého charakteru Doprovod zpěvu pomocí rytmických nástrojů	Jč – rytmizace textu OSV – tolerance vkusu a hudebního zaměření ostatních členů kolektivu Sebekritika Objektivní kritika
Reprodukuje podle svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Aktivně poslouchá vybrané úryvky skladeb Zaspívá hlavní téma, úryvek skladby Rytmicky reprodukuje téma(úryvek) Doprovází skladbu pomocí rytmických hudebních nástrojů Rytmicky a melodicky improvizuje na dané téma	Technika hry na Orffovy nástroje Hra na tělo Téma motiv	

Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Aktivně poslouchá písně a skladby různých stylů a žánrů Zpívá písně Na základě svých zkušeností rozpozná písně jednotlivých stylů a žánrů a dle svých schopností je pěvecky, instrumentálně nebo ztvárňuje písně a skladby různých stylů a žánrů	Poslechové aktivity Pěvecké aktivity Pohybové aktivity Aktivity s rytmickými nástroji	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Vizuálně, poslechem pozná vybrané druhy tanců Zvolí vhodné pohybové vyjádření vnímané hudby Předvede nacvičený tanec	Charakteristika tanců různých stylových období Pohybové vyjádření hudby Nácvik vybraných tanců(polka, valčík, mazurky, rock'n'roll)	Tv – pohybové aktivity
Orientuje se v proudu znějících hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Reprodukuje hlavní melodii hudební ukázky, popíše melodickou křivku Rozezná durovou a mollovou skladbu, harmonii a disharmonii Určí metrum a tempo skladby, vytleská rytmus hlavní melodie Poslechem rozezná vybrané hudební ukázky Vybranou ukázku rozebere z hlediska hudebních výrazových prostředků	Hudební výrazové prostředky: melodie, harmonie, rytmus, tempo, barva, dynamika Jednoduché hudební formy Lidský hlas Hudební nástroje	M – rytmická cvičení(počítání dob, skládání not do taktu)

Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Rozlišuje artificiální a nonartificiální hudbu poslechem Seznamuje se s ukázkami různých stylových období Zařadí předem danou poslechovou ukázkou do stylového období	Hudební styly a žánry artificiální a nonartificiální hudby Poslech vybraných ukázek daného stylového období Charakteristika různých stylových období(klíčové osobnosti)	D+JČ – celková charakteristika doby Z – geografické souvislosti(původ nástrojů, písní, rytmů)
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudbu chápe v širších kulturních souvislostech Uvědomuje se úlohu a postavení hudby v každodenním životě Je veden k samostatnému hledání souvislostí mezi hudbou a dalšími druhy umění	Referáty zaměřené na stylové období či žánr MDV – využívání dostupných informačních zdrojů OSV – rozvoj sebepoznání, estetika VV – výtvarné ztvárnění hudby	

5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět

v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- § preventivní ochranu zdraví
- § na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- § na dovednosti odmítat škodlivé látky
- § předcházení úrazům
- § získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- § upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- § VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- § OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- § MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- § EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- § EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- § - efektivnímu učení
- § - vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení

- § - vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- § - plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- § - se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- § - zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- § - zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- § - sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- § - vnímají nejrozličnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- § - vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- § - kriticky myslí
- § - jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- § - klade otevřené otázky
- § - ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- § - podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- § - komunikují na odpovídající úrovni
- § - si osvojí kultivovaný ústní projev
- § - účinně se zapojují do diskuze
- § - uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- § - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- § - vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- § - vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- § - spolupracují ve skupině
- § - se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- § - v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- § - zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- § - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- § - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- § - respektují názory ostatních
- § - si formují volní a charakterové rysy
- § - se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- § - chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- § - rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- § - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- § - umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- § - se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- §** - si zdokonalují grafický projev
- §** - jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- §** - mohou využít ICT pro hledání informací
- §** - využívají znalostí v běžné praxi
- §** - ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- §** - umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou,
- §** encyklopediemi,...
- §** - vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- §** - vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

VZDĚLÁVACÍ OBLAST:

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 7.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	Uvědomuje si význam přátelství a kamarádství Uvědomuje si zvláštnosti vztahu k opačnému pohlaví Poznává zákonitosti chování ve větší skupině lidí – uvědomuje si své postavení v rámci rodiny i školní třídy	Vztahy mezi lidmi a formy soužití vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím;	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím rozliší jednotlivé fáze vývoje lidského jedince od narození po dospělost je seznámen s nejdůležitějšími tělesnými změnami svého těla v době dospívání	Změny v životě člověka a jejich reflexe dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské	
optimálně reaguje na fyziologické změny v období			

dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování,	vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví má základní přehled o jednotlivých skupinách potravin a jejich význam pro život člověka popíše význam a vlastnost potravin rostlinného a živočišného původu dokáže sestavit týdenní jídelníček a zdůvodnit zastoupení jednotlivých druhů potravin je seznámen s některými následky nezdravého způsobu života – obezita aj. usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací	změny Zdravý způsob života a péče o zdraví výživa a zdraví – zásady zdravého stravování tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví režim dne , Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
---	--	---	--

chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	stres a jeho vztah ke zdraví – překonávání únavy, posilování duševní odolnosti civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě šikana a jiné projevy násilí bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu ochrana člověka za mimořádných událostí	
---	---	--	--

dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Hodnota a podpora zdraví podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví Osobnostní a sociální rozvoj sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a	
--	---	---	--

		zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích	
--	--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST:

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	dovede charakterizovat mimoř. situace rozumí integrovanému záchrannému systému chápe zásady ochrany člověka za mimořádných situací dokáže posoudit zásady kolektivní ochrany obyvatelstva zná potenciální nebezpečí zná zásady chování po vyhlášení mimoř. situace zná zásady chování po vyhlášení evakuace	Mimořádné situace - charakter mimořádné situace tísňová volání potenciální nebezpečí varovný signál a chování po jeho vyhlášení evakuace improvizovaná ochrana havárie s únikem nebezpečné látky	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších

	rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační aktivně se proti nim brání vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdrav. problémy uplatňuje základní zásady pro	Péče o zdraví Výživa a zdraví - ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných - preventivní a	formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí
--	--	--	---

vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	užívání a ukládání léků uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci zná techniky pro zvládání stresu rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními	lékařská péče - vliv životních podmínek a životního stylu - na zdraví, vznik civilizačních nemocí - odolávání stresu - základní postupy 1. pomoci, obvazová technika - 1.pomoc v improvizovaných podmínkách - přivolání lékaře - poruchy příjmu potravy - mentální anorexie, bulimie - výživa a civilizační nemoci zásady zdravé výživy alternativní výživové směry reklamy na potraviny kvalita lidského života (handicapovaní lidé)	OSV – prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování VDO - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně
---	---	---	--

projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu	uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky orientuje se v zákonech omezujících kouření vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním	Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí - návykové látky - zdravotní a sociální rizika - zneužívání návykových látek - odmítání návykových látek - pozitivní životní cíle a hodnoty - návykové látky a bezpečnost v dopravě - návykové látky a zákon - reklamní vlivy - počítače a hazardní hry , gamblérství - linky důvěry, krizová centra - krizové situace : šikanování, týrání, sexuální	EVVO – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí
---	--	--	--

dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	návykových látek obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu orientuje se v trestně právní problematice návykových látek kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci předchází úrazům rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte kriticky se vyjadřuje k projevům násilí samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci	zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení - linky důvěry, krizová centra Pohybové aktivity a zdraví - význam pohybových aktivit pro zdraví - pohybový režim - prevence tělesného a duševního zatížení	
--	---	---	--

	- vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizační choroby) - umí sestavit osobní pohybový režim - vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím		
--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST:

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní	Vztahy mezi lidmi a formy soužití vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Změny v životě člověka a jejich reflexe sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální	

	perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci	zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity Zdravý způsob života a péče o zdraví výživa a zdraví – poruchy příjmu potravy ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy) Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence stres a jeho vztah ke zdraví – posilování duševní odolnosti	
--	--	--	--

	a agresí	auto-destruktivní závislosti – návykové látky, dopink ve sportu, trestná činnost skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, sexuální zneužívání dětí dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví manipulativní reklama a informace, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy, terorismus Hodnota a podpora zdraví základní lidské potřeby	
--	----------	---	--

		podpora zdraví – prevence a intervence podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví Osobnostní a sociální rozvoj zdravé a vyrovnané sebepojetí sebeovládání a zvládání problémových situací psychohygiena mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových a rozhodovacích dovedností	
--	--	--	--

dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi			
---	--	--	--

5.8.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Tělesná výchova je na 1. stupni vyučován jako samostatný předmět. Vyučuje se v tělocvičně, na školním hřišti, v areálu školy i mimo (plavecký bazén, zimní stadion, ...).

Součástí školních sportovišť je řád s pravidly, která jsou závazná pro všechny žáky i učitele.

Dle možnosti je zařazováno i zimní sportování (bobování, sáňkování, bruslení).

Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně v každém ročníku 1– 5.). Ve 3. ročníku probíhá půlroční plavecký výcvik (20 hodin) pod vedením odborných lektorů z plavecké školy.

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti žáků a ke správnému držení těla. Tělesná výchova rozvíjí nejen pohybové schopnosti a dovednosti, ale také posiluje charakterové vlastnosti žáků.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tématické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví

- § význam pohybu pro zdraví
- § příprava organismu
- § zdravotně zaměřené činnosti
- § rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- § hygiena při TV
- § bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- § pohybové hry
- § základy gymnastiky
- § rytmičné a kondiční formy cvičení

- § základy atletiky
- § základy sportovních her
- § další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- § komunikace v TV
- § organizace při TV
- § zásady jednání a chování
- § pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- § měření a posuzování pohybových dovedností
- § zdroje informací o pohybových činnostech

Mezipředmětové vztahy:

Hv (cvičení s hudbou, rytmizace, rytmické cítění, taneční prvky – lidové písně)

M (měření výkonů – čas, délka, bodové hodnocení)

Prv (držení těla, zdravá výživa, první pomoc, bezpečnost)

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – psychohygienu, mezilidské vztahy: vést žáky k vzájemnému naslouchání, porozumění (spolupráce při soutěžích), napomáhat ke zvládnutí vlastního chování, utvářet mezilidské vztahy ve třídě (kolektivní hry), utvářet a rozvíjet základní dovednosti pro spolupráci (dopomoc při cvičení)

EV – prostředí a zdraví: cvičení a pobyty v přírodě, upevňovat správné chování při pobytu v přírodě, vliv prostředí na zdraví, zdravý životní styl

EGS – využívat zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností

VDO – občanská škola a společnost: dodržování pravidel, smysl pro čistou bezkonfliktní hru, rozvíjíme smysl pro odpovědnost a spravedlnost

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- § osvojuje si základní tělocvičné názvosloví
- § osvojuje si pohybové návyky a upevňuje si pravidla pohybových her

Učitel:

- § umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
- § vede žáky k vědomému zvládnutí pohybu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- § uplatňuje zásady bezpečného chování
- § adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- § pomáhá řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním

Učitel:

- § vštěpuje žákům pocit zodpovědnosti za své chování a bezpečnost
- § učí je ohleduplnosti ke svým spolužákům
- § vede žáky k nacvičování vhodné a správné dopomoci a záchrany při cvičení

Kompetence komunikativní

Žák:

- § reaguje na základní povely a pokyny verbální i neverbální
- § organizuje jednoduché pohybové soutěže
- § kultivovaně se projevuje na sportovních akcích

Učitel:

- § vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- § vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitost pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák:

- § dodržuje pravidla
- § označí přestupek
- § respektuje opačné pohlaví
- § zvládá pohybové činnosti ve skupině

Učitel:

- § vede žáky k jednání v duchu fair – play
- § dbá na rozvoj žákovy sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- § spojuje svou pohybovou činnost se zdravím
- § hodnotí cvičení, učí se být ohleduplný a taktní
- § projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti

Učitel:

- § vede žáky, aby respektovali výkony jiných a přijímali prohru i výhru s důstojností
- § vytváří pozitivní klima, chválí žáky a pozitivně motivuje

Kompetence pracovní

Žák:

- § užívá jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní
- § obléká se adekvátně na hodiny TV a sportovní akce
- § dodržuje pravidla chování a bezpečnosti na sportovištích

Učitel:

- § vede k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech

Projekty: Olympijské hry – celodenní projekt – 1. st. (EGS)

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: I. – III.	
OČEKÁVANÝ VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO (TÉMA)	POZNÁMKY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY)
		ČINNOSTÍ OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
Žák: - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák: dbá na správné držení těla dbá na správné dýchání respektuje význam přípravy organismu před cvičením uvědomuje si význam pohybu pro své zdraví zná protahovací, napínací cviky pro zahřátí a uvolnění	Význam pohybu pro zdraví	OSV – psychohygiena EV- Prostředí a zdraví
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	používá vhodné oblečení a obuv dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě,... pod vedením učitele bezpečně připravuje, užívá a ukládá nářadí dokáže přivolat pomoc a ošetřit drobná poranění dokáže se samostatně převléci do cvičebního úboru a umýt se	Hygiena při TV	OSV – seberegulace, sebekontrola

	kopané zná pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo Tv		
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	je schopen soutěžit v družstvu zná a dodržuje základní pravidla her je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	vyjadřuje melodii a rytmus pohybem zvládá jednoduché tanečky doprovází pohybem jednoduchá říkadla snaží se o zvládnutí základního estetického držení těla napodobuje pohyb	Rytmická cvičení s hudbou	
		ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	zná základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, pojmy z pravidel sportů a soutěží reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti projevuje přiměřenou radost z pohybových činností, samostatnost,	Komunikace v TV	OSV – mezilidské vztahy

	odvahu jedna v duchu fair play zná význam sportování pro zdraví a snaží se respektovat zdravotní handicap dokáže zhodnotit kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k odstranění vlastních chyb projevuje samostatnost, odvahu a vůli ke zlepšení svého výkonu		
SPORTOVNÍ AKCE	plavání bruslení Atletický trojboj (běh 50m, skok do dálky, hod kriketovým míčkem) Soutěž všestrannosti (gymnastická sestava, šplh, překážková dráha) Fotbalový turnaj dle počasí sáňkování, bobování		VDO – Občanská společnost a škola

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: III. – V.	
OČEKÁVANÝ VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO (TÉMA)	POZNÁMKY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY)
		ČINNOSTÍ OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
Žák: - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Žák: - aktivně se podílí na činnosti ovlivňující jeho zdraví, - samostatně si zlepšuje úroveň své zdatnosti - uvědomuje si, co hrozí tělu při jednostranném posilování - zná význam protahovacích a relaxačních cviků - dokáže se samostatně rozcvičit - zvyšuje si svou obratnost a pohybový rozsah - poznává vlastní fyzické a zdravotní předpoklady a pohybové možnosti - přechází od sportovní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu	Význam pohybu pro zdraví	OSV – psychohygiena EV – Prostředí

- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí snaží se o adekvátní a duchapřítomnou reakci při úrazu spolužáka dodržuje pořádek a čistotu při pobytu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě uvědomuje si důležitost správné a vyvážené životosprávy	Hygiena při TV	OSV - sebekontrola
		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	dle individuálních schopností zvládá spojení kotoulu vpřed a vzad, stoj na lopatkách předvede jednoduchá cvičení na nářadí (na žebřinách, lavičkách, na švédských bednách a na koze) šplhá na tyči užívá správnou techniku odrazu z můstku provádí výskok do kleku, dřepu a roznožku přejde kladinu (rovnováha) po předvedení opakuje běžeckou abecedu (liftink, skipink, zakopávání)	Gymnastická průprava	

	zvládá základní techniku běhu (50 m) zná princip štafetového běhu vydává povely pro start zvládá techniku skoku do dálky podle pokynu učitele si dovede rozměřit rozběh provádí úpravu doskočiště zvládá techniku hodů s místa i s rozběhem užívá přihrávky jednoruč, trčením obouruč o zem dribluje na místě i v pohybu nacvičuje střelbu na koš přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem upevňuje si pravidla vybíjené a kopané spolupracuje se svými spolužáky při jednoduchých týmových a pohybových činnostech tvořivě vyjadřuje rytmus a melodii pohybem vytváří kreativní choreografii s prvky originality na rytmický doprovod zvládá základní kroky jednoduchých tanců (mazurka, polka)	Atletická příprava	
		Pohybové a sportovní hry	OSV – mezilidské vztahy
		Rytmická cvičení	OSV - kreativita

- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	dokáže zhodnotit pohybový výkon svůj i spolužáků reaguje na pokyny a povely k osvojované činnosti a organizaci		
		ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	při pohybových činnostech jedná v duchu fair play dodržuje pravidla her a soutěží	Vztah ke sportu	
- <i>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>	• správně užívá základní názvosloví • cvičí podle jednoduchého nákresu nebo popisu cviku	Komunikace v TV	OSV – mezilidské vztahy
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony porovná je s předchozími výsledky	připraví a zajistí pomůcky pro třídní soutěž, hru pomáhá při organizování soutěží a her měří, zapisuje a porovnává jednotlivé výkony připravuje si jednoduchou rozcvičku, hru, soutěž vysvětlí pravidla jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností spolužáka	Organizace při Tv Měření a posuzování	

- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	zná zdroje informací o sportovních činnostech dokáže samostatně získat potřebné informace a předat je dál		
SPORTOVNÍ AKCE	bruslení Atletický trojboj (běh 50m, skok do dálky, hod kriketovým míčkem) Soutěž všestrannosti (gymnastická sestava, šplh, překážková dráha) Fotbalový turnaj sálová kopaná vybíjená sáňkování dle počasí dopravní hřiště		VDO – Občanská společnost a škola

Projekt pro I. stupeň: EGS – tématický okruh: Objevujeme Evropu a svět (Veselá olympiáda)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků

v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si

na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru

odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, etika, právo.

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí a činnost žáků v tělesné výchově

k rozvíjení těchto klíčových kompetencí :

- § - osvojení nových pohybových dovedností
- § - orientace v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví
- § - zvládnutí základních organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad
- § - kladné prožívání osvojovaných pohybových činností
- § - uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu

Obsah předmětu je převážně vyučován v koncentrovaných tématických blocích, proto jsou osnovy členěny do tématických celků. V jejich rámci je učivo předkládáno jako ucelený soubor námětů a výstupů a není děleno do jednotlivých ročníků. Pouze je rozděleno do dvou bloků - 6. a 7. ročník a 8. a 9. ročník.

Součástí je učivo základní, které bude nabídnuto všem žákům, a učivo rozšiřující (nezávazné), které je možno nabídnout jednotlivcům nebo skupinám žáků, které je mohou zvládnout.

Na I. i II. stupni výuka probíhá po jednotlivých ročnících s časovou dotací

2 hodiny týdně. V 7. ročníku je uskutečněn týdenní lyžařský kurz. Dále je v nabídce volitelný předmět Pohybové aktivity (v 7. - 9. ročníku).

Výuka probíhá ve dvou tělocvičnách, na dvou sportovních hřištích (ve dvoře školy a v místě bývalé zahrady, kde je i atletický ovál), a skok daleký + vrh koulí

je uskutečňován také ve dvoře školy.

Škola nabízí v rámci volnočasových aktivit další formy pohybových činností

a kroužků jako například basketbal, sportovní aktivity pro chlapce i děvčata, turistický kroužek. V měsíci květnu nebo červnu týdenní turistický kurz pro zájemce.

Klub pohody – turnaje ve sportovních disciplínách, kroužek stolního tenisu – to vše

s cílem vytvořit pro žáky celotýdenní pohybový program.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST :

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK : 6. – 7.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci při	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	SPRÁVNÉ DRŽENÍ TĚLA Zvyšování kloubních pohybů Preventivní pohybová činnost Správné zapojení dechu POSILOVÁNÍ Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti Zdravotně orientovaná zdatnost	OSV : osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

úrazu spolužáka. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Jedná v duchu fair play : dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy . Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Aktivně vstupuje do organizace svého	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	DROGY A JINÉ ŠKODLIVINY Anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit BEZPEČNOST Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí POHYBOVÉ HRY Závodů družstev i jednotlivců s různým zaměřením TURISTIKA + pobyt v přírodě	
---	--	---	--

pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	SPORTOVNÍ HRY Vysvětlení významu sportovních her. Uplatňování základních pravidel sportovních her. Vysvětlení základní role ve hře, pravidel zjednodušených sportovních her. Rozpoznání základních druhů používaného náčiní, částí hřiště a nejznámějších sportovních her. Zvolení taktiky hry a její dodržování (za pomoci spoluhráčů, učitele). Fotbal – zvládnutí základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). Košíková – správný postoj při přihrávce, dribling pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblingová abeceda dvojtakt, střelba	
---	---	---	--

		na koš, dribling se slalomem, nácvik herní činnosti, obránný pohyb Florbal – zvládnutí základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zahájení hry, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). Vybíjená – rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole, základy taktiky, pravidla Doplňkové sportovní hry – minikopaná, házená, přehazovaná Průpravná cvičení	
--	--	--	--

	ROČNÍK : 7.		
	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Lyžování – týdenní kurz (učivo podle schopností účastníků kurzu) Atletika – atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, běh 60 m, 200 m, 800 m (d), 1500 m (h) hod kriketovým míčem, skok do dálky skok do výšky (nůžkami, osvojení základů flopu), rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu), štafetový běh, střídavý běh na delší vzdálenost a čas Gymnastika –	

	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	kotoul vpřed a vzad, rovnovážné polohy – holubička, stoj na lopatkách, stoj na hlavě, přeskok kozy v základní výšce základní skoky na trampolínce Zvládnutí bezpečné záchrany a dopomoci při osvojovaných cvicích (s dopomocí učitele) Hrazda – svis vznesmo, svis střemhlav, výmyk jednonož s dopomocí a přešvihy ve vzporu na hrazdě Kruhy – houpání, visy, kotouly Šplh na tyči Moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí Úpoly - význam úpolových sportů	
--	---	--	--

		pro sebeobranu a brannost, přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmické gymnastiky Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) Sebehodnocení v dané pohybové činnosti Znalost a dodržování pravidel dané pohybové činnosti KOMUNIKACE V TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) Historie olympijských her, MOV, ČOV Olympiáda karvinských	
--	--	---	--

	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	základních škol STATISTICKÁ ZJIŠTĚNÍ – měření délky, rychlosti, výšky práce se stopkami, pásmem Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) Doplňování příslušných dat Čtení potřebných dat Zjišťování potřebných dat	OSV : osobnostní rozvoj - komunikace
--	---	---	--

	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		
--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST :

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK : 8. – 9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí;	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	SPRÁVNÉ DRŽENÍ TĚLA Zvyšování kloubních pohybů Preventivní pohybová činnost Správné zapojení dechu POSILOVÁNÍ Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti Zdravotně orientovaná zdatnost STREČINK	OSV : osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

adekvátně reaguje v situaci při úrazu spolužáka. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Jedná v duchu fair play : dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. <u>Užívá</u> při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Osvojení schopnosti individuálního rozcvičení Strečink celého těla před a po ukončení hodiny, uvolnění nejzatíženějších partií těla (závěr hodiny) DROGY A JINÉ ŠKODLIVINY Anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit BEZPEČNOST Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí POHYBOVÉ HRY Závodů družstev i jednotlivců s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity	
--	---	---	--

s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	TURISTIKA + pobyt v přírodě Uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody, příprava a organizace SPORTOVNÍ HRY Košíková – zvládnutí základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok, krytí útočníka s míčem a bez míče, clona, blok) Používání herních kombinací Používání osobní a zónové obrany Využívání střelby po dvojtaktu Fotbal (hoši) – zvládnutí základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). Vysvětlení a uplatňování základních herních systémů (postupný útok, rychlý protiútok) Osvojení základních herních kombinací a jejich využívání ve hře.	
---	--	---	--

	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Vybíjená (dívky) – osvojení rychlé a přesné přihrávky, prudké odehrání míče do soupeřova pole, taktika, pravidla Florbal – zvládnutí základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zahájení hry, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). Doplňkové sportovní hry – minikopaná, házená, přehazovaná, Průpravná cvičení Lyžování – (pro zájemce), týdenní kurz, učivo podle schopností účastníků kurzu) Atletika – atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, běh 60 m, 200 m, 800 m (d), 1500 m (h) hod kriketovým míčem, granátem, vrh koulí, skok do dálky, skok do výšky, (nůžkami, flopem) rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) štafetový běh, střídavý běh na delší vzdálenost a čas	
--	---	---	--

	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Gymnastika – kotoul vpřed a vzad, rovnovážné polohy – holubička, stoj na lopatkách, stoj na hlavě, stoj na ruce přeskok kozy – roznožka, skrčka základní skoky na trampolínce Zvládnutí bezpečné záchrany a dopomoci při osvojovaných cvicích (sám nebo s dopomocí učitele) Hrazda - svis vznesmo, svis střemhlav, výmyk jednož s dopomocí a přešvihy ve vzporu na hrazdě, výmyk Kruhy – houpání, visy, kotouly Šplh na tyči Moderní gymnastika – cvičení s míčem, švihadlem a tyčí Úpoly – význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost, přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje Estetické a kondiční formy cvičení	
--	---	--	--

	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmičké gymnastiky Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znalost a dodržování pravidel dané pohybové činnosti Samostatné označení zjevných nedostatků a jejich příčin Práce na jejich odstranění (s pomocí spolužáků nebo učitele) KOMUNIKACE V TV Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Historie olympijských her, MOV, ČOV Olympiáda karvinských základních škol STATISTICKÁ ZJIŠTĚNÍ Měření délky, rychlosti, výšky, práce se stopkami, pásmem Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností Práce s tabulkou (výsledkovou listinou)	
--	--	--	--

	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Doplňování příslušných dat Čtení potřebných dat Zjišťování potřebných dat	
--	---	---	--

5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace :

6. ročník	1 hod
7. ročník	1 hod
8. ročník	1 hod
9. ročník	1 hod

Předmět člověk a svět práce je na druhém stupni ZŠ zaměřen na :

- § práce s technickými materiály (6. a 7. ročník)
- § design a konstruování (6. ročník)
- § pěstitelské práce a chovatelství (7. ročník)
- § příprava pokrmů (8. ročník)
- § svět práce (8. a 9. ročník)

Mezipředmětové vztahy :

- § přírodopis (stavba a struktura dřeva, základy zdravé výživy, pokojové rostliny, drobní domácí živočichové)
- § zeměpis (půdy)
- § výchova k občanství (volba profesní orientace)

Průřezová témata :

- § osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj (8. a 9. ročník)
- § výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát (9. ročník)
- § environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (7. ročník)
- § mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (9. ročník)

Klíčové kompetence :

- § k učení – práce podle návodu, plánování činnosti při práci s technickými materiály, konstruování a při přípravě pokrmů

- § k řešení problému – rozhodování o vlastní profesní orientaci
- § komunikativní – schopnost vlastní prezentace při volbě povolání
- § sociální a personální – spolupráce ve skupině nebo týmu při práci s technickými materiály, konstruování a a při přípravě pokrmů
- § pracovní – bezpečné a cílevědomé používání všech nástrojů a materiálů, provedení zadané práce v co nejvyšší kvalitě, hospodárnost a šetrnost k nářadí i materiálu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

ROČNÍK:

6. A 7.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	Orientuje se v základních vlastnostech některých technických materiálů (zejména dřevo) a rozhoduje o jejich vhodnosti k použití.	Stavba dřeva Těžba a zpracování dřeva Výroba a rozdělení plastů a kovů	
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí.	Je seznámen se základními technologiemi ručního opracování technických materiálů. Používá vhodné nástroje účelně k činnostem, kterým mají sloužit.	Základní ruční obráběcí nástroje. Řezání. Pilování. Broušení. Vrtání. Spojování hřebíky.	
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Dokáže stanovit vhodný pracovní postup, který vede ke zhotovení výrobku. Udržuje pořádek a čistotu na pracovišti.	Pracovní postupy. Zhotovení výrobku ze dřeva, kovů nebo plastů	

Užívá technickou dokumentaci a připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Je schopen překreslit a postupně samostatně nakreslit jednoduchý technický výkres. Chápe základní principy tvorby technických náčrtů.	Základy technického kreslení Druhy čar. Kótování	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu.	Je seznámen s řádem školních dílen. Chová se šetrně k používaným nástrojům a nářadím Byl seznámen se zásadami poskytnutí první pomoci.	Řád školních dílen. První pomoc	

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ VÝCHOVA – DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

VÝSTUP	UČIVO		POZNÁMKY
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Krychle - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, konstrukce Sestavení modelu dopravního prostředku – návod, plán, schéma, konstrukce Montáž a demontáž mechanických konstrukcí První pomoc	M – geometrie VDO – dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání 1.pomoci Inf. – návrh v programu Zoner Callisto F – těžiště těles	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

ROČNÍK:

7.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Má základní poznatky o vzniku půdy a její ochraně proti erozi a znečištění. Rozlišuje základní půdní typy a půdní druhy. Je seznámen se základními postupy při obdělávání půdy a zvyšování její úrodnosti	Zvětrávání a vznik půdy. Eroze, Půdní druhy a půdní typy. Chemické vlastnosti půdy . Hnojení. Výživa rostlin	EV – 1,2,3,4
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Rozlišuje nejčastější druhy pokojových květin a květin venkovních. Uvědomuje si základní požadavky na ošetření a pěstování květin. Seznámil se s některými druhy rozmnožování květin Má základní informace o nejčastěji pěstovaných druzích ovoce a zeleniny. Byl informován o významu léčivých rostlin	Pokojové květiny. Letničky a trvalky. Rozmnožování květin. Rozdělení a druhy zeleniny a ovoce Aranžování květin	

Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Je schopen vykonávat jednoduché práce při údržbě školní zeleně a využít při tom základního zahradnického náčiní a nářadí.	Správné zásady pro rytí, okopování, hrabání a pletí.	
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Na vybraných příkladech je seznámen s některými nejčastěji chovanými zvířaty v domácnosti. Uvědomuje si základní nároky chovaného zvířete pro život. Je poučen o zásadách hygieny a bezpečnosti domácího chovu drobných zvířat.	Drobná zvířata chovaná v domácnosti. Metody a způsoby chovu. Zásady kontaktu se známými a neznámými zvířaty	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Používá nástroje a nářadí pouze k čemu jsou určeny. Je poučen o zásadách bezpečného pobytu v areálu školy v době výuky. Je schopen poskytnout první pomoc.	Zásady vyučování pěstitelských prací v areálu školy. První pomoc	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST:

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : SVĚT PRÁCE

ROČNÍK: 8. A 9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
– zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách	-rozpozná rozdíly v přípravě na různá povolání a tuto informaci využívá při výběru přípravy na povolání -zdůvodní, proč jej určitá povolání přitahují/odrazují,tuto skutečnost porovná se svými reálnými osobnostními předpoklady -orientuje se v aktuální nabídce škol,učilišť a volných pracovních míst a v poptávce po vybraném povolání na místním a regionálním trhu práce	Trh práce.Povolání lidí,druhy pracovišť a pracovních činností.Možnosti vzdělávání-náplň učebních a studijních oborů.	OSV,ČJ,MV
–posoudí své možnosti v oblasti profesní,případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života	-charakterizuje své nejdůležitější osobnostní kvality -vyjmenuje své předpoklady pro různé činnosti -vysvětlí, které skutečnosti má člověk při rozhodování o své profesní budoucnosti zvažovat	Kvalifikační,zdravotní a osobnostní požadavky. Volba profesní orientace.	
–využívá profesní informace a poradenskou službu pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	-uvede příklady nesprávné profesní volby a zhodnotí možné důsledky v životě člověka -porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými možnostmi	Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb.	

	-zhodnotí vhodnost své profesní volby		
	-využívá informace z různých informačních zdrojů a zpětnou vazbu od ostatních k lepšímu sebepoznávání -využívá znalosti svých silných stránek při dosahování zvolených cílů a osobní nedostatky se snaží kompenzovat -samostatně vyhledává potřebné informace, poučeně s nimi pracuje a relevantní informace o vybraném povolání využívá pro svou profesní volbu -odlišuje podstatné informace od nepodstatných -plánuje po krocích své cíle, promýšlí účinné strategie a postupy k jejich dosažení		
–je seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů	-vysvětlí, které náležitosti obsahuje pracovní smlouva -orientuje se ve vybraných otázkách pracovního práva -rozumí pojmu profesionalita	Pracovní právo.	
–prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení o zaměstnání	-s dostatečnou mírou sebejistoty vyplňuje tiskopisy, formuláře a osobní dotazníky -správně vyplní přihlášku na vybranou střední školu -napíše jazykově, stylisticky a graficky vhodně upravený úřední dopis budoucímu zaměstnavateli	Způsoby hledání zaměstnání.	

	-sestaví svůj strukturovaný životopis -stručně a věcně odpoví na inzerát nabízející uplatnění v určitém povolání, sestaví vlastní inzerát -uvědomuje si význam kultivovaného vystupování a úpravy zevnějšku v úředním styku -představí se osobně a telefonicky svému potenciálnímu zaměstnavateli		
–je seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	-porovná strukturu nezaměstnanosti podle vybraných profesí a faktorů -rozumí pojmu rekvalifikace, posoudí, kdy je nutné podstoupit rekvalifikaci, vysvětlí, jak tento způsob zvyšuje příležitost uplatnění na trhu práce	Úřady práce, problémy nezaměstnanosti, další vzdělávání.	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : PŘÍPRAVA POKRMŮ

ROČNÍK:

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Je seznámen s inventářem školní cvičné kuchyně, dokáže využívat a používat jednotlivé kuchyňské nádobí a náčiní. Bezpečně obsluhuje plynový sporák, ledničku a mikrovlnou troubu.	Vybavení kuchyně. Plynový sporák, lednička a mikrovlná trouba – návod na použití	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Má základní přehled o sestavování jídelničku a výběru jídel z hlediska jejich výživné hodnoty. Využívá jednoduché recepty z kuchařských knih a časopisů. Nakoupí potřebné potraviny a rozhodne o jejich správném uskladnění. Podílí se na přípravě jednoduchých pokrmů studené (pomazánky , saláty) i teplé kuchyně (polévky, úprava masa). Pokouší se zvládnout základy pečení (sladká jídla)	Zásady správné výživy. Jídelníček Příprava pokrmů – technologické postupy	

Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Ovládá základní principy stolování . Zkouší aplikovat správné postupy obsluhy u stolu. Dodržuje zásady společenského chování u stolu.	Stolování Obsluha u stolu Společenské chování	OSV – 1,2
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	Má základní představu o hygienických předpisech na pracovištích s výrobou a skladováním potravin. Organizuje a plánuje svoji činnost z hlediska bezpečnosti. Dokáže poskytnout první pomoc v případě popálenin a zásahu el. proudem.	Hygienické předpisy. Řád školní cvičné kuchyně. První pomoc.	

5.10. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

5.10.1. DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace :

8. ročník	3 hod
9. ročník	3 hod

Německý jazyk na druhém stupni ZŠ je zaměřen na :

- § zvládnutí komunikativní dovednosti na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní

Mezipředmětové vztahy :

Německý jazyk je propojen především s předměty :

- § anglický jazyk (jako hlavní vyučovací cizí jazyk, zvládání aplikací z jedné situace do druhé)
- § zeměpis (reálie a kultura německy mluvících zemí)

Průřezová témata :

- § osobnostní a sociální výchova (zvládnutí slovní zásoby a její využití v běžných životních situacích, v osobním životě – kontakt s cizinci, cestování dopisování, emailování)
- § multikulturní výchova (německy mluvící země – tradice, zvyky, bydlení, životní styl)

Klíčové kompetence :

- § k učení – efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů, výběr nejefektivnějších metod a strategií, plánování a organizace jejich učení
- § k řešení problémů – vyhledávání informací vhodných k řešení problému, správná orientace v cizím jazykovém prostředí, zvládnutí zdánlivě neřešitelných problémů (např. poslech – domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení)
- § komunikativní – praktické využití všech způsobů komunikace v cizím jazyce, formulace jednoduché myšlenky v německém jazyce, porozumění jednoduchým typům textů a záznamů v cizím jazyce nebo obrazovým materiálům, navázání osvojených dovedností k navázání kontaktu či vztahu
- § sociální a personální – spolupráce ve skupině, uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce, posilování asertivity a sebedůvěry při zvládání práce v týmu, dodržování daných pravidel
- § občanské – respektování pravidel a zvyků jiné země, jejich tradic
- § pracovní – upevňování pracovních návyků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : NĚMECKÝ JAZYK

ROČNÍK:

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů.	- hláskuje slova a říká abecedu - pozdraví a rozloučí se - dny v týdnu - počítá od 0 do 20 - zjistí telefonní číslo - zná dny v týdnu - pojmenuje barvy - obeznámí se s významnými německými městy, osobnostmi Německa	Vstupní audioorální kurz Das ABC. Abeceda - pozdravy v německy mluvících zemích - dny v týdnu - číslovky 0-20 - barvy - německá dívčí, chlapecká jména - internacionalismy - telefonování - německá města - osobnosti pocházející z německy mluvících zemí	Z (7) - oblasti Evropy OSV - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a Sebeorganizace EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita

Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět.	- představí sebe i jiné osoby - zeptá se na jméno, bydliště a telefonní číslo - odpovídá na jednoduché otázky - vyplní jednoduchý formulář - napíše několik informací o sobě - zná základní informace o německy mluvících zemích - rozlišuje svou slovní zásobu	Jmenuji se bydlím... - představení se, týkání, poděkování - otázky, odpovědi - prosba o opakování sdělení - písemné sdělení základních údajů o osobě - časování pravidelných sloves - slovosled oznamovací věty - zápor <i>nicht</i> - otázky zjišťovací - reálie: základní seznámení s Německem, Rakouskem, Švýcarskem	Z (7) - oblasti Evropy OSV - rozvoj schopnosti Poznávání - seberegulace a sebeorganizace - komunikace MKV - multikulturalita
--	---	--	---

Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.	- představí členy své rodiny - popíše rodinnou fotografii - získá základní informace o rodinných příslušnících - porozumí krátkému textu - vypráví krátký příběh podle obrázků - rozlišuje svou slovní zásobu	Moje rodina - představení členů rodiny - krátké vyprávění o rodině - vyprávění obrázkového příběhu - přivlastňovací zájmena <i>mein, dein, sein, ihr,</i> - vazba <i>von, ich mag</i>	OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace MKV - multikulturalita
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů.	- pojmenuje předměty, školní potřeby - ptá se na předměty - jednoduše popíše osoby, věci, zvířata - přikáže někomu něco - rozlišuje svou slovní zásobu - používá základní časové údaje	Škola - pojmenování školních potřeb - příkaz - zápor <i>kein</i> - časové údaje	OSV - rozvoj schopností poznávání EGS - jsme Evropané MKV - multikulturalita
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.	- hovoří o svých koníčcích - popíše koníčky svých kamarádů - popíše své činnosti během týdne - domluví si telefonicky odpolední program	Koníčky - popis činností během týdne - telefonování: domluva	OSV - komunikace - kooperativa a kompetence

otázku. Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	- odmítne navržený program - napíše jednoduchý e-mail o sobě - rozšiřuje svou slovní zásobu	Odmítnutí - e-mail - dopis - vyprávění o koníčcích - časování pravidelných sloves v přítomném čase	
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace.	- vyjádří cíl cesty - koupí jízdenku - zajistí si ubytování - napíše jednoduchý pozdrav z dovolené - sdělí údaje o sobě - rozšiřuje svou slovní zásobu	Prázdniny - vyjádření cestovního přání - jednoduchý popis plánu - koupení jízdenky - údaje o ubytování - pozdrav z dovolené - země EU	Z (7) - oblasti Evropy OSV - komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá - jsme Evropané MKV - multikulturalita

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : NĚMECKÝ JAZYK

ROČNÍK:

9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	- čte s porozuměním - porozumí číslům, údajům - jednoduše popíše školu a činnost v ní - rozšiřuje svou slovní zásobu - zeptá se na přesný čas a odpoví	Volný čas, škola - informace ve škole i mimo ní - čtení s porozuměním - další způsobová slovesa - předložka in ve 4.pádě - další předložky - určování času	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - komunikace
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu,	- vede dialog o svém bydlišti - zná časování pravidelných sloves - rozšiřuje svou slovní zásobu - počítá do 100	Bydlení, byt - popis místa bydliště - rozhovory o bydlení - opakování, časování	OSV - komunikace EGS objevujeme

v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.		sloves časování nepravidelných sloves v přítomném čase - bydlení ve světě	Evropu a svět MKV - multikulturalita
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů. Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.	- určí roční období - popíše jednotlivé typy počasí a činnost v nich - popíše oblečení vhodné k danému počasí - popřeje v ústní i písemné formě - používá minulý čas známých sloves - seznamuje se s množným číslem některých podstatných jmen - rozšiřuje svou slovní zásobu	Počasí - měsíce v roce + roční období - popis počasí a činností - popis oblečení - blahopřání v ústní i písemné formě - jednoduchý popis událostí - zájmena osobní a přivlastňovací - plurál	Z (9) - životní prostředí PŘP(9) životní prostředí OSV komunikace EGS Evropa a svět nás zajímá
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně	- zeptá se na cestu, podá informaci, poděkuje, vyjádří souhlas nebo odmítnutí - vede rozhovory s reakcí na popis cesty - rozumí základním nápisům ve městech - rozšiřuje svou slovní zásobu - seznámí se s městy Berlín, Salzburg,	Moje město - orientace ve městě - rozhovory s reakcí na popis cesty - nápisy ve městě - souhlas, odmítnutí,	Z (7) - oblasti Evropy OSV - komunikace - řešení problémů a rozhodovací

obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	Mnichov - poznává osobnost Mozarta	Poděkování - předložky se 3, pádem - osobní zájmena - Salzburg-Mozart - Berlin, Mnichov	dovednosti EGS - Evropa a svět nás Zajímá MKV - multikulturalita
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku. Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- vypráví o průběhu dne, povinnostech, koníčcích, schopnostech - vysloví žádost o něco - používá nová způsobová slovesa ve větách - počítá do 100 000 - používá odpovídající předložky u časových údajů - rozšiřuje svou slovní zásobu	Můj den, režim dne - vyprávění o průběhu dne, povinnostech, schopnostech (co umím), koníčcích - požadavek, žádost o něco - některá způsobová slovesa - číslovky 100 000 - časové údaje - zájmena - aktivity dětí u nás a v německy mluvících zemích	OV(6) - rok v jeho proměnách a slavnostech OSV - komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	- vyjádří svá přání související s prázdninami - vede jednoduché rozhovory o svých	Prázdniny - plány na dovolenou	OV(9) - člověk hledá svůj

Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku.	plánech	- vyjádření-co se žákovi líbí, co se nelíbí, co ho baví - souvětí - zeměpisné názvy	svět OSV - komunikace EGS Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita
--	---------	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST : DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : RUSKÝ JAZYK

ROČNÍK :

8.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů.	<u>Předazbukové období a azbukové období</u> Rozumí jednoduchým pokynům, pohádkám Reaguje na oslovení, představování, omluvu, žádost, prosbu Rozlišuje zvukově rozdílné hlásky formou říkanek Vyslovuje foneticky správně –	Téma - Jak se jmenuješ? - představí sebe a svou rodinu Téma - Seznamte se : pozdraví při setkání a loučení, telefonicky si domluví schůzku	Čj – Pohádky Ov – Osvojování a omluvy

	v přiměřeném rozsahu Seznámí se s tiskací a psací azbukou		
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět.	Porovnávání intonace zvolacích, oznamovacích a tázacích vět Učí se rozumět frázím a výrazům, které se vztahují k běžným potřebám Čte správně se slovním přízvukem Rozlišuje intonaci od mateřského jazyka – rytmus věty oznamovací, intonace různých typů tázacích a rozkazovacích vět	Téma – Odkud kdo je, kde bydlí, kolik je mu let (číslovky 1 – 20) Jak pozvete návštěvu, jak poděkujete, jak se omluvíte (učivo časování sloves v přítomném čase – <i>žít, znát, mluvit</i>) Téma – Jak kdo telefonuje Číslovky 1 – 1000 Na návštěvě u přítele	EGS – Rozvoj schopnosti poznávání – Evropa, Rusko a svět nás zajímá MKV – Multikulturalita Kulturní odlišnosti
Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď	<u>Poazbukové období</u> Vytváří jednoduchý dialog, otázky, rozumí jednoduchým krátkým textům obsahujícím probranou slovní zásobu a gramatiku	Souhrnné opakování azbuky Časování sloves (<i>telefonovat, být, učit se, dívat se</i>)	

na otázku.	Čte správně, neplete si písmena, přečte lehčí text Ovládá probranou slovní zásobu, napíše kratší věty, texty podle diktátu učitele, jednoduché vzkazy Popíše rodinu, školu, zvyklosti, plány	Téma – Členové naší rodiny, příbuzní, sourozenci Kdo kde studuje a pracuje Pohyblivý přízvuk slovesa učit se Podstatná jména po číslovkách 2,3,4	
	Osvojí si pravopis, stále lépe zvládá techniku psaní. Klade důraz na slova, u kterých dochází k interferenci s mateřským jazykem, zejména v užívání odlišných slovesných vazeb. Umí vyhledat požadovanou informaci v textu Rozumí obsahu jednoduchých nahrávek, týkajících se běžných témat každodenního života. Čte s porozuměním texty k tématům budoucího povolání, studia, zájmů. Sestaví krátký dopis podle předlohy.	Téma – Profese Čím kdo chce být, co koho zajímá, co dělá, co se komu líbí Učivo – názvy profesí 4.pád osobních zájmen, časování slovesa <i>chtít</i> Téma – Volný čas Co kdo rád dělá ve volném čase, zájmy, koníčky Učivo – zvrtná slovesa,	

		slovesa se změnou kmenových souhlásek (<i>psát</i> , <i>chodit</i>)	
		Téma – Seznámení Inzerát, dopis	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST : DALŠÍ CIZÍ JAZYK

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : RUSKÝ JAZYK

ROČNÍK :

9.

VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO	POZNÁMKY
	Rozumí hlavním myšlenkám vyprávění vyslovené spisovným jazykem Rozpozná téma diskuze, rozumí obsahu jednoduchých nahrávek, týkajících se běžných témat každodenního života Reprodukuje či samostatně vypráví příběh, sdělení Dokáže popsat události, činnosti, ovládá slovní spojení	Téma – Ve škole - orientace v budově, začátek a konec vyučování, kdo do které třídy chodí, co dělá ... Učivo – vyjadřování data (číslovky v 1. a 6. pádě) Minulý čas, vykání Rozvrh, předměty, známky... Skloňování podstatných jmen v č.j. (obchod, škola,	

		týden, pouzdro, fotografie...)	
	Popíše událost, osobní zážitky, vypráví příběh, popíše každodenní skutečnosti srozumitelně a uspořádaně Zdůvodní a vysvětlí názory, plány, jednání Pochopí orientační pokyny, nápisy, upozornění na veřejných místech	Téma – Ve městě Orientace jak a kam se dostat (autobus, tramvaj, co kdo hledá) Jak se ptát, jak odpovídat na dotazy, kam se dostat Učivo : časování sloves <i>jet, dostat se</i>, slovní spojení a fráze	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
	Vyjadřuje svůj názor, zážitky, dojmy, plány Čte s porozuměním texty vztahující se k daným tématům (škola, obchod, město)	Téma –V obchodě Co koupit, kolik co stojí, co komu sluší, co kdo viděl, co si kdo koupí, koho kdo potkal	

	Rozpozná jak obsah celkového sdělení, tak i podrobnosti sdělovaného Umí skloňovat podstatná jméno, přídavná jména, zájmena, číslovky, časovat slovesa i se změnou kmenové souhlásky Ovládá zvrtná slovesa Rozezná budoucí, minulý čas Seznámí se s vyjádřením záporu Popíše události, osobní zážitky	Učivo : časování sloves <i>koupit, vzít</i>, druhý pád mn.č. podstatných jmen <i>obchod</i>, <i>peněženka</i> Téma –Moskva, Petrohrad Kdo tam byl, co se mu tam líbilo, co si kdo chce prohlédnout Učivo : Skloňování podstat. jmen <i>město, budova</i> v č.j. Téma - Praha Co ukázat zahraničním hostům v Praze, co je zajímavá, na co se ptají,co si chtějí prohlédnout Skloňování podstatných jmen v množném čísle - shrnutí	OV – Kultura, evropské procesy Z – Rusko, kulturní odlišnosti EGS – Objevujeme Evropu, Evropa a svět nás zajímá
--	---	---	--

5.10.2. ROZŠIŘUJÍCÍ OBLAST

Zařazením volitelných předmětů do školního vzdělávacího programu má za cíl prohloubit u žáků zájem o určitou profilovou oblast a prohloubit jejich individuální rozvoj v této oblasti. Výběr volitelných předmětů může již na základní škole nasměrovat budoucí profesní zaměření jednotlivých žáků.

Pro každý školní rok bude připravována aktualizovaná nabídka volitelných předmětů, z které si žák vybere volitelný předmět na celý rok. V závislosti na časových dotacích v jednotlivých ročnících, si bude žák vybírat několik volitelných předmětů, svou roli bude hrát i počet žáků v jednotlivých ročnících. Rozsah výuky ve volitelných předmětech je vystupňován v 8. a 9. ročníku, což se jeví jako logické vzhledem k postupnému věkovému vyžívání žáků a jejich schopnosti rozhodovat o svém budoucím zaměření. Časová dotace v 8. a 9. ročníku bude využita pro zájemce o druhý cizí jazyk.

Přehled časových dotací pro volitelné předměty v jednotlivých ročnících :

6. ročník	1 hodiny
7. ročník	1 hodina
8. ročník	3 hodiny
9. ročník	3 hodiny

Přehled volitelných předmětů nabízených na 2. stupni ZŠ :

- § Pohybové aktivity, Míčové hry
- § Základy administrativy
- § Konverzace v anglickém jazyce
- § Matematické praktikum
- § Sborový zpěv
- § Mediální výchova
- § Biologické praktikum
- § Seminář ze zeměpisu
- § Domácnost

Obsahová náplň a charakteristika jednotlivých volitelných předmětů :

Pohybové aktivity –Míčové hry

Charakteristika předmětu

Časová dotace

6. ročník	1 h
7. ročník	1 h
8. ročník	1 h
9. ročník	1 h

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Obsah je především zaměřen na hry, atletika je zařazována podle složení skupiny a zájmu žáků.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Naplnění kompetencí

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ...)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : POHYBOVÉ AKTIVITY, MÍČOVÉ HRY

ROČNÍK:

6. - 9.

Výstup	Učivo	Poznámky
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, - herní činnosti - dodržuje pravidla fair play	- vybíjená - přehazovaná - fotbal - basketbal - florbal - ringo - badminton - stolní tenis - softbal - posilování - plavání - skok vysoký	OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EV – vztah člověka k prostředí

Výstup	Učivo	Poznámky
- dokáže pomoci při organizaci školního turnaje - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost -dokáže spojit rozběh a odraz -používá požadovanou techniku -snaží se aplikovat správnou techniku -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -volí vhodný rozvojový program		

Základy administrativy – „psaní všemi deseti“

Charakteristika předmětu

Obsahová a činností náplň předmětu je zaměřena z větší části na nácvik desetiprstové hmatové techniky psaní na klávesnici počítače, tj. na zvýšení produktivity a kvality práce na počítači a získání tzv. klávesové gramotnosti. Žáci si formou opisů, diktátů a dalších cvičení upevňují také znalosti českého jazyka. Žáci si osvojí techniku psaní, zásady držení rukou na klávesnici, prstoklad, držení těla při psaní, cvičení na procvičení prstů. Osvojování techniky psaní bude provázeno nácvikem rychlosti a přesnosti psaní. Žáci se naučí psát touto metodou slova, věty a texty podle tištěné předlohy, obrazovky i diktátu. Výuka volitelného předmětu základy administrativy je realizována v počítačové učebně.

Předmět je zařazen jako povinně volitelný s časovou dotací 1 hodina týdně v 6. ročníku s doporučením pokračování v 7. ročníku, opakovaně může být nabídnut i v 7. a 8. ročníku. Výhodu mají žáci, kteří si zatím neosvojili běžný nesprávný způsob psaní dvěma prsty, protože následné přeučování je vždy náročnější než prvotní učení. Proto je vhodné **začít s nácvikem co nejdříve**, nejdéle v 7. ročníku ZŠ, ale lépe ještě dříve.

Časová dotace :

6.ročník	1 hod týdně
7.ročník	
8. ročník	
9. ročník	

Průřezová témata

Základy administrativy se svým zaměřením nejvíce dotýkají vzdělávací oblasti a vyučovaného předmětu informační a komunikační technologie. Do předmětu se prolíná průřezové téma osobností a sociální výchova, důležitým prvkem je aktivní rozhodování a volba o další profesní kariéře.

Naplňování kompetencí

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni:

- k uvědomění si důležitosti používání technických a technologických prostředků při dalším studiu a profesním uplatnění
- ke správnému a aktivnímu používání počítačové klávesnice, počítačových a komunikačních technologií
- k uvědomění a praktickému ověření pojmu jako je efektivita práce a zdravotní hlediska práce s počítačem
- k posuzování vlastního pokroku, pojmenování překážek či problémů bránících jim v učení

Kompetence k řešení problémů:

Žáci jsou vedeni:

- k posouzení vlastního úspěchu a neúspěchu ve zvoleném předmětu
- k zhodnocení správnosti volby volitelného předmětu
- k porovnání očekávání a splněných cílů v rámci volitelného předmětu
- k zodpovědnosti za svou práci

Kompetence komunikativní:

Žáci jsou vedeni:

- k vhodné argumentaci při obhajobě dosažených výsledků při získávání tzv.klávesové dovednosti
- k porozumění obsahu různým typům textů a záznamů
- k používání a porozumění různým informačním a komunikačním prostředkům
- k nácviku vnímání několika podnětů najednou, tzv. rozdvojení pozornosti
- ke komunikaci prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci k dodržování vžitých konvencí a pravidel

Kompetence sociální a personální:

Žáci jsou vedeni:

- k ohleduplnosti a chápání skutečnosti, že každý člověk je různě zručný
- k práci podle svých individuálních schopností

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni:

- k ohleduplnému chování
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:

Žáci jsou vedeni:

- k dodržování pravidel, plnění závazků a povinností
- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- k využívání znalostí a dovedností získaných z jiných vzdělávacích oblastí v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- k efektivitě při organizování vlastní práce
- ke zvládání práce pod časovým stresem, dodržování termínu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : ZÁKLADY ADMINISTRATIVY

ROČNÍK:

6.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
Žák: - se seznámí s řádem učebny - zná rozložení kláves na klávesnici - zná základní polohu prstů na klávesnici - uvědomuje si důležitost psaní na psacím stroji a PC	Seznámení s řádem učebny, s učivem - základní práce s počítačem - rozložení kláves na klávesnici - základní posed u PC - základní poloha prstů na klávesnici	Informatika- schopnost desetiprstové hmatové metody využívá v informační a komunikační technologii
Žák - dokáže ovládat desetiprstovou hmatovou metodou střední klávesnicovou řadu - zvládá opis bez sledování klávesnice	Střední řada kláves - nácvik d, f, j, k - nácvik a, ů - nácvik l, s - nácvik h, g	

Žák - dokáže ovládat desetiřstovou hmatovou metodou horní klávesnicovou řadu - zvládá opis bez sledování klávesnice - seznamuje se s psaním všemi deseti podle diktátu	Horní řada kláves - nácvik r, u - nácvik i, čárka - nácvik p, q - nácvik e - nácvik o, w - nácvik z - nácvik t - nácvik ú	
Žák - dokáže ovládat desetiřstovou hmatovou metodou dolní klávesnicovou řadu - zvládá opis bez sledování klávesnice	Dolní řada kláves - nácvik m - nácvik Shift levým malíčkem - nácvik tečka - nácvik v - nácvik Shift pravým malíčkem - nácvik y, pomlčka - nácvik c - nácvik n - nácvik b - nácvik x	
Žák - dokáže ovládat desetiřstovou hmatovou metodou číselnou klávesnicovou řadu - zvládá opis i diktát bez sledování klávesnice	Číselná řada kláves - nácvik í - nácvik č - nácvik á - nácvik ř - nácvik é - nácvik š - nácvik ě - nácvik ý - nácvik ž	

Pomůcky: Učebnice (jen pro učitele), kopírované texty pro opis, diktáty

Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu

Předmět Konverzace v anglickém jazyce je volitelný předmět, který je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby získané v povinné výuce anglického jazyka. Výuka klade důraz, aby se žáci byli schopni dorozumět a komunikovat v anglickém jazyce. Při rozvíjení ústního vyjadřování se zdokonaluje dovednost dorozumět se v běžných každodenních situacích. V návaznosti na povinnou výuku a poznatky z ostatních předmětů žáci získávají další informace z oblasti reálií příslušných jazykových oblastí. Žáci poznávají odlišnosti ve způsobu života lidí jiných anglicky mluvících zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje se vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního dorozumění.

Časová dotace :

6.ročník	1 hod
7.ročník	1 hod
8. ročník	
9. ročník	1 hod

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce jsou zařazena průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vhodně a zajímavě motivovat, abychom žáky vedli k větší komunikativnosti

Kompetence sociální a personální

- přizpůsobovat formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

- zadávat skupinové práce tak, aby se při činnosti sešli jiní žáci a zvykli si tak na vzájemnou spolupráci a styl práce

Kompetence komunikativní

- rozvíjet komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu
- poskytovat žákům prostor k vyprávění na dané téma :o sobě, svých blízkých, svém okolí,..
- procvičovat gramatické struktury a slovní zásobu dramatizací reálných situací a tím je vést k efektivnímu vyjadřování se

Kompetence občanské

- podporovat poznávání a respektování odlišných kultur, tradic

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

ROČNÍK:

6.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
● zapojí se do jednoduché konverzace, podá potřebné informace na dané téma ● domluví se v běžných každodenních situacích týkajících se tématu ● hovoří o svých školních předmětech	Tématické okruhy: Pozdrav, představování, zeptá se na osobní informace Škola-školní předměty, rozvrh hodin	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

• mluví o svém domově, městě • popíše svou rodinu • hovoří o zvycích, obvyklých činnostech • užívá při procvičování učiva výukové programy na počítači	Domov – části domu, popis pokoje, nábytek Rodina – členové rodiny, popis osob, porovnání osob Město – názvy budov, popis města, objednání zboží, nakupování Denní program - popis dne, čas, hovoří o běžných denních činnostech Stravování, jídlo – názvy potravin, jídelníček, objednání v kavárně Vánoce – zvyky, slovní zásoba Zvířata- názvy a popis zvířat Volný čas a zájmová činnost – mluví o svém volném čase, o tom co kdo rád dělá	
---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

ROČNÍK:

7.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
• zapojí se do jednoduché konverzace, podá potřebné informace na dané téma • domluví se v běžných každodenních situacích týkajících se tématu • hovoří o své škole, školních předmětech • mluví o svém domově, městě • popíše svou rodinu • hovoří o zvycích, obvyklých činnostech • využívá při procvičování učiva výukové programy na počítači	Tématické okruhy: Státy, národnosti, cestování Pozdrav, představování, zeptá se na osobní informace Denní program - popis dne, hovoří o běžných denních činnostech, koníčcích Škola-školní předměty, rozvrh hodin, popis třídy, školní pravidla, školy ve Velké Británii Vánoce, Halloween, Velikonoce – zvyky ve Velké Británii a ve světě, slovní zásoba Domov – části domu, popis pokoje, nábytek Volný čas a zájmová činnost – mluví o svém volném čase, o tom co kdo rád dělá, sport, volnočasové aktivity Stravování, jídlo – názvy potravin, objednání v kavárně, restauraci s rychlým občerstvením	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Velká Británie – Londýn – zeměpisné údaje, zajímavá místa, památky Rodina – členové rodiny, rodokmen, popis osob, porovnání osob Roční období – počasí, prázdniny	
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

ROČNÍK:

9.ABC

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
domluví se v běžných každodenních situacích týkajících se tématu	Tématické okruhy Představování se - pozdrav, představování, dotaz na osobní informace - dovolená – prázdniny, - státy, národnosti, cestování	Osobnostní a sociální výchova
hovoří o své škole, dokáže srovnávat	Životní styl - můj životní styl - věci, události, které pokládám v životě za důležité - Halloween – svátek, tradice	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
konverzuje o domově, popíše části domu, rozdělení a vybavení pokojů	Škola - moje škola - výuka a volný čas - školní pravidla - školy ve Velké Británii - srovnání - má ideální škola	
dokáže vytvořit jednoduchý rodokmen, hovořit o rodině	Rodina - členové rodiny - rodinné vztahy - rodokmen	
hovoří o zvycích, životním stylu, obvyklých činnostech		
využívá vědomosti a znalosti získané v jiných vyučovacích předmětech během konverzace		

Matematické praktikum

Charakteristika předmětu

Předmět Seminář z matematiky se vyučuje jako volitelný předmět na 2.stupni v 6.ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Doporučené tematické celky nejsou v praktiku z matematiky závazné. Obsah tohoto vyučovacího předmětu by se však nikdy neměl změnit v doučování kmenového učiva povinné matematiky. Výběr učiva je zcela v kompetenci školy a závisí pouze na jejím rozhodnutí.

Výuka probíhá ve třídě, v případě potřeby v PC učebně.

Výuka je zaměřena na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů a matematických postupů
- problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva 6. ročníku
- zajímavé a zábavné úlohy rozvíjející logický a kritický úsudek
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení

Časová dotace :

6.ročník	1 hod
7.ročník	
8. ročník	
9. ročník	

Průřezová témata

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Seminář z matematiky je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sebepoznání a sebezpojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika)

Naplňování kompetencí

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák je veden:

- k rozvoji abstraktního a logického myšlení
- k vytváření matematických nástrojů a jejich efektivnímu využití při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- k volbě různých způsobů řešení zadaných úloh

Kompetence sociální a personální

Žák je veden:

- ke vzájemné pomoci či požádání o ni
- k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- ke spolupráci ve skupině
- k věcné argumentaci, schopnosti sebekontroly
- k poskytnutí rady a pomoci při společné práci

Kompetence komunikativní

Žák je veden:

- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- ke stručnému vyjadřování s využitím matematického jazyka včetně matematické symboliky
- k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu

Kompetence pracovní

Žák je veden:

- ke zvládnutí základních pracovních činností (modely těles, sítě těles)
- ke zdokonalení grafického projevu

- efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- k rozboru problému a postupu řešení, k odhadu výsledku
- ke zvolení správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů
- k ověřování výsledků

Kompetence občanské

Žák je veden:

- k hodnocení vlastní činnosti nebo výsledků
- k respektování názorů ostatních, zodpovědnosti při rozhodování podle dané situace
- k ohleduplnosti vůči druhým

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : MATEMATICKÉ PRAKTIKUM

ROČNÍK:

6.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
- používá své matematické znalosti v praxi - řeší slovní úlohy, týkající se běžného života - rozvíjí svou prostorovou představivost - bere matematiku jako součást svého života - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N - řeší slovní úlohy logickou úvahou a výpočtem - upravuje číselné výrazy s desetinnými čísly - provádí odhady a kontroly výpočtů - hospodaření s penězi - platby v domácnosti - odhad a určení ceny nákupu - číselné a logické řady - provádí odhady a kontrolu výpočtů v Z	Zábavná matematika Magické čtverce, číselné řady Logické problémy, křížovky, rébusy Práce s kalkulačkou Dělitelnost přirozených čísel Desetinná čísla Početní úkony s desetinnými čísly Slovní úlohy	Využití informačních technologií při výuce matematiky

- seznamuje se s využitím kalkulačtoru - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel - pozná v praxi jednotlivé útvary a tělesa a spočítá jejich obvod a obsah, popř. povrch a objem - určení obvodu pozemku - obsah pozemku - cena pozemku	Celá čísla Slovní úlohy Číselné řady, magické čtverce, algebrogramy Čtverec, obdélník, krychle, kvádr Přesné rýsování, sestrojování sítí těles (krychle)	
---	---	--

SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika

Volitelný předmět navazuje na vzdělávací oblast Umění a kultura, vyučovací předmět Hudební výchova. Výuka probíhá v odborné učebně. Práce seskupení je zaměřena na jeho využití při různých kulturních a společenských akcích. Zahrnuje v sobě činnosti vokální, event. instrumentální.

Časová dotace

6. ročník	
7. ročník	1 hod.
8. ročník	
9. ročník	

Průřezová témata

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Sborový zpěv je zařazeno průřezové téma

Naplnění kompetencí

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k učení
- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- učitel spravedlivě a objektivně posuzuje, stanoví pravidla a kritéria hodnocení (i ve spolupráci s žáky), vede žáky k sebehodnocení
- učitel střídá metody práce, využívá aktivní formy učení a práci ve skupině, umožňuje prezentaci výsledků práce
- učitel sleduje úspěšnost a oceňuje pokrok každého žáka a povzbuzuje jej

Kompetence k řešení problému

- učitel nabízí dostatečně širokou škálu informací
- učitel žáky vede a pomáhá jim, s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- učitel cení vlastní názor žáka

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k přijímání odpovědnosti za svěřené úkoly
- učitel naslouchá problémům žáků a pomáhá jim s jejich řešením

Kompetence občanské

- učitel podporuje spolupráci mezi třídami
- učitel podporuje multikulturní výchovu, umožňuje žákům prezentaci a poznávání jiných kultur
- učitel zapojuje žáky do života školy účastí na organizovaných akcích

Kompetence pracovní

- učitel dbá na zajištění materiálních podmínek pro výuku

- učitel umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a podněcuje jejich tvořivost

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : SBOROVÝ ZPĚV

ROČNÍK:

7.

• VÝSTUPY

-
- využívá a uplatňuje své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky
- dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

• UČIVO

- Vokální činnosti
- -orientace a opora při realizaci vokálního projevu v notovém záznamu
- -upevňování pěveckých dovedností
- -rozšiřování hlasového rozsahu
- -intonace a vokální improvizace v tóninách dur i moll
- -využití technik vokálního projevu a rytmu při zpěvu
- -techniky vokálního projevu svého i ostatních
- -vícehlasý a jednohlasý zpěv
- -pěvecký a mluvní projev
- -reflexe vokálního projevu vlastního i ostatních

Mediální výchova

Charakteristika předmětu

Předmět mediální výchova nabízí žákům základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Žáci si osvojují schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií, seznamují se s fungováním a společenskou rolí současných médií. Učí se analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr. Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* (podílejí se na utváření podob a hodnot moderní doby), *Jazyk a jazyková komunikace* (vnímání mluveného i psaného projevu), *Informační a komunikační technologie* (využívání digitálních dokumentů jako zdrojů informací).

Časová dotace :

6.ročník	
7.ročník	1 hod
8. ročník	
9. ročník	1 hod

Průřezová témata

Předmět Mediální výchova plně realizuje průřezové téma Mediální výchova.

Naplnění kompetencí

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů
- žáci rozvíjejí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjejí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jejich formulování a prezentace
- žáci rozvíjejí komunikační schopnost (zvláště při veřejném vystupování) a stylizaci psaného a mluveného textu

Kompetence pracovní

- žáci využívají vlastních schopností pro práci v týmu i v redakčním kolektivu
- žáci se učí přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí řešit vzniklé komunikační situace, především při realizaci tematických okruhů produktivních činností

Kompetence občanské

- žákům je umožněno získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec
- žáci si vytvářejí představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK:

7.A 9.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
vnímá postavení médií ve společnosti, jejich vliv na každodenní život jednotlivce i celé společnosti, na politický život a kulturu	role médií v životě člověka, jejich historický vývoj	
vnímá vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat	marketing	
pěstuje kritický přístup ke zpravodajství a reklamě	zpravodajství, reklama	
rozlišuje zábavní (bulvární) prvky ve sdělení od informativních a společensky významných	média seriózní, bulvár, zábava	
vnímá rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem mediálního sdělení	důvěryhodnost mediálních sdělení	
rozlišuje realitu od stereotypů a předsudků zobrazovaných v médiích	stereotypy, etika v médiích	
seznamuje se s uspořádáním mediálních sdělení, s principy sestavování zpravodajství a reportáží	struktura zpravodajství a reportáží	
identifikuje postoje a názory autora mediálního sdělení		
seznamuje se s utvářením pracovního týmu (redakce) a rolí jednotlivce	autor mediálního sdělení	
vybírá vhodné verbální i nonverbální jazykové prostředky pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení	týmová práce, tvorba mediálního sdělení	
tvoří mediální sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium		

Biologické praktikum

Charakteristika předmětu

Předmět Seminář z biologie úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Svými formami a vymezeným obsahem učiva využívá znalostí a zkušeností získaných v oblastech vzdělávání a nabytých v běžném životě. Umožňuje žákům získat soubor vědomostí, tvořivých schopností a dovedností potřebných pro aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí, k řešení ekologických problémů, ochraně zdraví i profesní orientaci.

Časová dotace :

6. ročník	1 hod.
7. ročník	
8. ročník	
9. ročník	

Průřezová témata

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Seminář z biologie je zařazeno průřezové téma.
Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova

Naplnění kompetencí

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a využívat informace z odborných přírodovědných zdrojů přiměřené náročnosti
- vedeme žáky k užívání odborné přírodovědné terminologie
- umožňujeme žákům realizovat vlastní tvořivé nápady týkající se zlepšení svého životního prostředí, ochrany zdraví

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky efektivní spolupráci v týmech v rámci experimentů, krátkodobých projektů a her

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti při vyvozování závěrů a výsledků svých pozorování, pokusů, při prezentaci své práce

- budujeme pravidla vzájemné komunikace při plnění úkolů ve skupině

- vedeme žáky k formulování vlastních názorů na problematiku zdraví, životního stylu

Kompetence pracovní

- dodržujeme dohodnutá pravidla bezpečnosti a hygieny

- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru v rámci pokusů, praktických cvičení

Kompetence k řešení problémů

- učíme a vedeme žáky k řešení problémových situací v rámci situačních her v oblasti protidrogové prevence, ochrany zdraví, zdravého životního stylu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pozitivním postojům k řešení ekologických problémů

- pěstujeme vztah ke svému regionu

- učíme žáky aktivnímu vztahu, ochraně a tvorbě zdravého životního prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : BIOLOGICKÉ PRAKTIKUM

ROČNÍK:

6.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
- žák se orientuje v základních ekologických pojmech - porovnává různé typy přizpůsobení různým životním podmínkám - rozlišuje přírodní a umělé ekosystémy, na příkladu lesa pochopí potravní řetězec - uvádí příklady zásahů člověka do krajiny (kladné i záporné) - analyzuje tyto zásahy, hodnotí jejich význam a důsledky - na konkrétním příkladě ekosystému vysvětlí základní vztahy a zhodnotí důsledky narušení ekosystému - uvede příklad ohrožených druhů a posoudí důvod ohrožení, navrhne řešení - seznámí se s CHKO a je schopen pohovořit o zajímavostech a významu CHKO - porovná různé typy buněk, jejich stavbu a funkce - uvede základní rozdíly mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem - vyvodí základní znaky života a rozmanitost organismu - uvede příklady různých organismů - třídí a zařadí vybrané organismy do systematických skupin - vyhledává v odborné literatuře, přírodovědných atlasech, v určovacích klíčích - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Základní ekologické pojmy Ekosystém les Krajina přírodní / kulturní Typy ekosystémů Ohrožené druhy rostlin a živočichů Systém ochrany přírodního bohatství Národní parky, CHKO Význam organizace UNESCO Zoologické zahrady Buňky - rostlinná, živočišná, Jednobuněčné, mnohobuněčné organismy Rozmanitost života organismy a systém Práce s odbornou literaturou Praktické poznávání přírody - lupou, dalekohledem, mikroskopem	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika - Vztah člověka k prostředí EV- Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU

Charakteristika

Předmět zeměpis je vyučován jako volitelný předmět v 9. ročníku. Časová dotace je jedna hodina týdně. Praktikum ze zeměpisu se vyučuje v odborné učebně a počítačové učebně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- § získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- § získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- § respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- § rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- § rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- § aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- využití počítačových programů a audiovizuální techniky
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- drobné projekty

Při výuce se velmi často pracuje s mapou – atlas, nástěnná mapa, glóblem a topografickými mapami. Časté je využití počítačů a audiovizuální techniky. Součástí hodin jsou také referáty, práce se statistickými údaji a jejich porovnávání. Snahou je vést děti k živé diskusi o řešených problémech. Řešit problémy přímo související s běžným životem v nejbližším okolí, ve státě, na naší planetě.

Předmět praktikum ze zeměpisu úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Časová dotace

6. ročník	
7. ročník	
8. ročník	
9. ročník	1 hod.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- ENV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- EGS: objevování Evropy, světa
- MKV: kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Naplňování kompetencí**Kompetence k učení**

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- aktivně a samostatně vyhledává aktuální informace a zapojuje je do výuky
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- využívá více možností řešení pro zpracování úkolů
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- užívá správné odborné názvosloví

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- k řešení zadaných problémů využívá předešlých zkušeností, nebo hledá nové způsoby řešení
- ověřuje si správnost svých výsledků
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- chová se podle pravidel slušného chování
- respektuje názory druhých, dokáže se od nich poučit

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU

ROČNÍK:

9.

Výstup	Učivo	Poznámky
-vysvětlí využití map různých měřítek -dokáže vypočítat vzdálenosti na mapě za pomoci měřítka	Měřítko, práce s mapami různých měřítek, měření na mapách Časová pásma	

-uvědomuje si a vysvětlí rozdíly mezi mapami různých měřítek rozdíly mezi mapami		
-vysvětlí a chápe praktické důvody vzniku -rozumí pojmu datová(časová hranice) -vypočítá rozdíly v časech na různých místech Země	Časová pásma	
-popíše buzolu -umí využít buzolu v praxi -zorientuje mapu -určí azimut -orientuje se v terénu pomocí buzoly	Buzola Měření v terénu	
-ukáže na mapě základní fyzickogeografické a socioekonomické celky -uvědomuje si příčiny rozmístění obyvatelstva - vytváří vlastní prezentace vybraného regionu -vysvětlí rozdíly teplot -využívá tématické mapy při řešení problémů	Práce s mapou kontinentů – Amerika, Asie, Evropa, Afrika Tématické mapy Globální problémy lidstva	Práce s počítačovými programy, využití audiovizuální techniky
-orientuje se v základním zeměpisném názvosloví	Práce se zeměpisným slovníčkem	

Domácnost

Charakteristika předmětu

Žáci se učí pracovat a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky, získávají další praktické a uživatelské dovednosti spojené s provozem domácnosti. Osvojují si pracovní postupy při různých činnostech v domácnosti. Předmět má ve své komplexnosti formovat přípravu žáků na rodinný život a životní role, podílet se na vyjádření žádoucích postojů ke zdravému způsobu života, pozitivně ovlivnit jejich vztah k práci. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieně při práci.

Časová dotace :

6. ročník	
7. ročník	1 hod.
8. ročník	
9. ročník	1 hod

Průřezová témata

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Domácnost je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Multikulturní výchova

Naplňování kompetencí

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- naučíme žáky ovládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti, bezpečně obsluhovat základní spotřebiče, bezpečně zacházet se základními čistícími prostředky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kulturnímu a společenskému chování a umět poskytnout první pomoc při úrazech

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace

Kompetence pracovní

- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení při výběru a zpracování materiálů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

- třídíme domácí odpad

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : DOMÁCNOST

ROČNÍK:

7.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
• zvládá pracovní postupy • má představu o předpisech a hygienických pravidlech • volí správnou odpovídající technologii • zvládá jednoduché postupy při šití a používá vhodné materiály a pomůcky • zvládá jednoduché postupy při pletení a používá vhodné materiály a pomůcky • zvládá jednoduché postupy při háčkování a používá vhodné materiály a pomůcky • orientuje se v návodech • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci • zapojí žehličku • čištění a údržba oděvů • umí vkusně a esteticky upravit oblečení • vytváří lineární, prostorové výrobky z papíru a kartonu, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje. • seznámí se se základy aranžování, využívá k práci nasbírané přírodniny • zvládne různé druhy stehů dle svých individuálních předpokladů- přední, zadní steh.	Ruční šití, opravy osobního oděvu Přišívání pásků, knoflíků Zapojení žehličky a práce s ní Práce s drobným materiálem- papír, karton Práce s přírodninami Vyšívání- přední, zadní steh Pletení-základní řada, hladce, obratce Háčkování – řetízek, krátký sloupek, dlouhý sloupek, vějířek	OSV- Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita MKV- Lidské vztahy EV- Vztah člověka k prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZŠÍŘUJÍCÍ OBLAST (VOLITELNÝ PŘEDMĚT)
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : DOMÁCNOST

ROČNÍK:

9.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče za pomoci učitele • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • dává do souvislosti složení stravy v souladu se zásadami zdravé výživy • provádí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy za pomoci učitele • dodržuje základní principy stolování a společenského chování • vyhledává předpisy, návody a informace o potravinách • uplatňuje získané poznatky	KUCHYNĚ základní vybavení udržování pořádku a čistoty bezpečnost a hygiena provozu POTRAVINY výběr, nákup, skladování, skupiny potravin sestavování jídelníčku s ohledem na zásady zdravé výživy PŘÍPRAVA POKRMŮ úprava pokrmů za studena: saláty, rychlé občerstvení, chlebičky úprava pokrmů za tepla: způsoby tepelné úpravy- dušení, vaření, smažení polévky, pokrmy z masa a zeleniny, přílohy,	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika VDO- Občan, občanská společnost a stát MKV-Kulturní rozdíl

	nápoje (káva, čaj) ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ způsoby prostírání obsluha u stolu, chování u stolu slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole ÚRAZY V DOMÁCNOSTI první pomoc při popáleninách	
--	--	--

6. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

6.1. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- § OSV 1.1. Rozvoj schopností poznávání
- § OSV 1.2. Sebepoznání a sebepojetí
- § OSV 1.3. Seberegulace a sebeorganizace
- § OSV 1.4. Psychohygiena
- § OSV 1.5. Kreativita

Sociální rozvoj

- § OSV 2.1. Poznávání lidí
- § OSV 2.2. Mezilidské vztahy
- § OSV 2.3. Komunikace
- § OSV 2.4. Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- § OSV 3.1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- § OSV 3.2. Hodnoty, postoje, praktická etika

Toto průřezové téma je asi nejúžeji provázáno s utvářením klíčových kompetencí žáků. Je specifické tím, že se jeho náplní stávají i běžné situace každodenního života školy nebo třídy a záleží na učitelích jak dokáží těchto situací využít při začleňování tématu do výuky.

Z přiložené tabulky je patrné, že na utváření osobnostní a sociální výchovy se podílí prakticky všechny vyučovací předměty předměty na 1. i 2. stupni.

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Osobnostní rozvoj	Tv, Prv, Tč Hv, Čj, M	Čj, M, Tč Tv, Hv	Čj, Tč, Tv Hv, Aj	Čj, M, Tč Tv, Hv, Aj	Čj, M, Tč, Tv, Hv
				Čj, Tč, Tv	Čj, Tč, Tv, Aj, Hv

Sociální rozvoj	Čj,Hv	Čj, Hv	Čj, Hv	Hv, Aj	
Morální rozvoj	Čj	Čj	Čj	Čj	

	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Osobnostní rozvoj	Čj, M, F,Př, Tv, Vv, Z, Hv,VkO	Čj, M, F, Př, Vv, Tv	Čj, M, F, Ch, Tv, VkZ, VkO, Vv	Čj, M, ČaSP VkZ,Ch,F, VkO,Vv, Tv
Sociální rozvoj	Z, VkO, Vv	M,Z, Vv	F, Z, Vv,VkZ	Aj, Z, Vv, VkZ, ČaSP
Morální rozvoj			VkO	ČsSP

Osobnostní a sociální výchova se realizuje rovněž na akcích pravidelně v průběhu roku organizovaných školou :

Aktivita	Základní náplň	Ročník	Délka trvání
Školní poznávací výlet	Poznává přírodních a kulturních zajímavostí ČR, letní turistika, hry v přírodě a místnosti	1. – 9.	1 – 3 dny
Zimní lyžařský výcvikový kurz	Kurz lyžování, zimní turistika, hry a aktivity v místnosti	7.	6 dní
Turistický kurz	Hry v přírodě a místnosti, orientace v terénu, práce s mapou, cyklistika, letní turistika, plavání	8.	5 dní
Škola v přírodě	Doplňující pobyt v přírodě s herními a poznávacími aktivitami	1. – 9.	neupřesněno

6.2. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- § DEM 1 Občanská společnost a škola
- § DEM 2 Občan, občanská společnost a stát
- § DEM 3 Formy participace občanů v politickém životě
- § DEM 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova demokratického občana je úzce sepnuta s uplatňováním demokratických principů v životě samotné školy. Žáci mají možnost se podílet na volbách a práci třídních samospráv. Řád školy je rovněž vytvořen v souladu s těmito principy.

Z příložené tabulky je patrné, že na 1. stupni školy je průřezové téma zastoupeno především v hodinách tělesné výchovy, částečně vlastivědy (4. ročník). Na druhém stupni se nejvýrazněji uplatňuje průřezové téma v hodinách dějepisu (6.-8. ročník), zeměpisu (6.-8. ročník) a výtvarné výchovy (6.-9. ročník).

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
Občan, občanská společnost a stát					
Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Občanská společnost a škola	Ov		Ov	Vv, Rv	
Občan, občanská společnost a stát	D, Vv	D, Z, Vv	D,F,Z,Vv,Rv		

Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D,Z	Aj, Z			

6.3. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- § GLOB 1. Evropa a svět nás zajímá
- § GLOB 2. Objevujeme Evropu a svět
- § GLOB 3. Jsme Evropané

Průřezové téma je zaměřeno na uvědomění si našeho zapojení do současného světa s důrazem na naši geografickou příslušnost k evropskému kontinentu. Vyzdvihuje naše členství v Evropské unii a zdůrazňuje možnosti, které tento prostor v rámci volného pohybu osob, zboží i kapitálu poskytuje, ovšem to vše za předpokladu respektování identity národní. Předpokladem je, že žáci tento evropský prostor dokáží v dospělosti plně využívat a vzít za svůj.

Všechna témata mohou být realizovaná prostřednictvím nárazových projektů, jako byl a např. „Veselá olympiáda“, kdy je obsahem poznávání zvláštností a kultury evropských či světových zemí. Každá skupina se v tomto projektu hlouběji zabývá jednou zemí (kulturou) a výsledky svého zkoumání pak prezentuje formou výstavky. Poznatky se stávají podkladem pro další společnou činnost třídy.

	1. ročník	2.ročník	3.ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Tč	Tč	Tč	Tč,Aj, Hv	Tč
Objevujeme Evropu a svět	Tč	Tč	Tč	M, Tč	M,Vl, Tč
Jsme Evropané					

	6. ročník	7.ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Př		Aj,M,Z	
Objevujeme Evropu a svět	Z,Vv	Aj,Vv	Z,Vv	Ch,Z,Vv,VkZ
Jsme Evropané	Z	Z	Aj	F,Z

6.4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

§ MULT 1. Kulturní difference

§ MULT 2. Lidské vztahy

§ MULT 3. Etnický původ

§ MULT 4. Multikulturalita

§ MULT 5 Principy sociálního smíru a solidarity

Průřezové téma umožňuje seznamovat se žákům s rozmanitostí různých kultur – jejich tradicemi a hodnotami a v té souvislosti posuzovat svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty. Naše město patří mezi národnostně smíšené s nezanedbatelným podílem obyvatel polského a slovenského původu, což našim žákům umožňuje přirozený kontakt s jinými etniky. I na naší škole se již objevili žáci vietnamského původu.

V rámci začlenění průřezového tématu se snažíme navodit ve škole takové klima, aby se všichni mohli cítit rovnoprávně a žáci chápali, že v rámci majoritní kultury se mohou prosadit i kultury minoritní. Tato atmosféra boje proti jakýmkoliv projevům rasismu a xenofobie je velmi důležitá i proto, že spádový obvod naší školy zasahuje i do sociálně problémové lokality a v našem školském zařízení se objevují i žáci rómského původu.

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference	Čj	Čj			
Lidské vztahy		Čj, Prv	Čj	Čj, Tě, Hv	Čj, Tě
Etnický původ		Čj	Čj	Čj	Čj
Multikulturalita	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
Princip sociálního smíru a solidarity					

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Kulturní difference	Aj	Aj, Z, VkO	Z	
Lidské vztahy	VkO			Aj
Etnický původ	Vv	Vv	Vv	D, Z, Vv
Multikulturalita	Čj	Čj, Z, VkO	Čj,Aj	Čj
Principy sociálního smíru a solidarity	VkO			D

6.5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Na naší škole je Environmentální výchova a osvěta (EVVO) začleněna do vzdělávacího programu a do ročních plánů jednotlivých předmětů. Což je stanoveno přímo školským zákonem, kde jedním z obecných cílů je „získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.“ Hlavní zásady ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) ve škole pak stanovuje metodický pokyn MŠMT ČR č.j. 32 338/2000-22 ze dne 14. 12. 2001 (Věstník MŠMT ČR, ročník LVIII, sešit 2, únor 2002, str. 36–37). Základní škola je zde uvedena jako jedna z institucí, které zajišťují plnění státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO), který je stanoven usnesením vlády České republiky č. 1048 ze dne 23. 10. 2000.

Průřezové téma Environmentální výchova integrováno do jednotlivých předmětů (viz. tabulka). Kromě toho na naší škole probíhají akce s environmentální tematikou – projektový Den Země, soutěž pro školní družiny Zelená stezka. Naši žáci navštěvují Stanici mladých přírodovědců, ZOO Ostrava. Již tradičně se separuje odpad – papír, víčka z pet lahví, tetrapack obaly, použité baterie. Na podzim probíhá ve spolupráci s mysliveckým sdružením sběr kaštanů a žaludů. Patříčná péče se věnuje úklidu v okolí školy i ozelenění jednotlivých tříd a chodeb.

	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy				Tč, Př	Tč
Základní podmínky života				Tč	Tč
Lidské aktivity a problémy žp				Tč	Tč,Př
Vztah člověka k prostředí	M,Tv	M	Tv	M,Tč,Tv	M,Tč,Tv

	6.	7.	8.	9.	
Ekosystémy	Př,Z	Z,Pč	Z, Vv		
Základní podmínky života	Př,Z	Z,Pč		Př	
Lidské aktivity a problémy žp	D,F,Př, Z,Vv	D,F,Př,Z Ov,Vv,Pč	F,CH,Z, Vv,Rv	M,F,Ch Z,Vv	
Vztah člověka k prostředí	Př,Vv	Př,Z,Vv, Pč	M,Ch,Vv	Ch,Z,Vv, Čj+D	

6.6. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova vede žáka k osvojení si základních principů vzniku mediálních sdělení, ke schopnosti analytického přístupu a kritického odstupu vůči mediálním obsahům, k chápání role médií nejen jako informačního zdroje, ale rovněž jako součásti každodenního života člověka i celé společnosti.

Umožňuje žákovi také možnost svobodného vyjádření vlastních postojů, uvědomění si odpovědnosti za způsob jejich formulace a prezentace a přispívá k osvojování si základních principů týmové spolupráce.

Tematické okruhy Mediální výchovy:

Receptivní činnosti:

- § kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- § interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- § stavba mediálních sdělení
- § vnímání autora mediálních sdělení
- § fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti:

- § tvorba mediálního sdělení
- § práce v realizačním týmu

Realizace Mediální výchovy

Průřezové téma Mediální výchova je na naší škole realizována jednak formou integrace do jednotlivých předmětů, jak je patrné z níže uvedené tabulky, jednak formou povinně volitelného předmětu „Mediální výchova“ zařazeného do učebního plánu pro 8.ročník v rámci disponibilní časové dotace, kde jsou vyváženým způsobem realizovány jak receptivní, tak i produktivní tematické okruhy.

Současně na naší škole úspěšně funguje školní časopis Cihláci a žákovský TV štáb, kde žáci uplatňují znalosti a dovednosti formou tvořivých mediálních sdělení a práce v realizačních týmech školního časopisu a redakce TV štábu.

Integrace tematických okruhů Mediální výchovy do jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů na 1.stupni

Receptivní činnosti	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Tč	Tč	Tč	Tč	Tč, I
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Tč	Tč, I
stavba mediálních sdělení					
vnímání autora mediálních sdělení					
fungování a vliv médií ve společnosti					I
Produktivní činnosti					
tvorba mediálního sdělení					??? Tč, I
práce v realizačním týmu					??? Tč, I

Integrace tematických okruhů Mediální výchovy do jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů na 2.stupni

Receptivní činnosti	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj, Vv	Čj, Vv, Ov	Čj, Vv	Čj, Vv, M, D, Pč
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj, Aj, F, Hv	Čj, Aj, F, Z, Ov	Čj, F, Z	Čj, F, Z, D, Pč
stavba mediálních sdělení		Ov		I
vnímání autora mediálních sdělení		Ov		I

fungování a vliv médií ve společnosti	Vv	Ov, Vv	Čj, Vv	Vv, Pč
Produktivní činnosti				
tvorba mediálního sdělení	??? Čj	??? Čj, Pč		
práce v realizačním týmu	??? Čj	??? Čj, Pč		

Povinně volitelný předmět Mediální výchova

Mediální výchova je rovněž realizována formou vyučovacího předmětu, který je v rámci disponibilní časové dotace zařazen do učebního plánu pro 8.ročník s dotací 1 vyučovací hodiny. Charakteristika a vzdělávací obsah předmětu jsou zpracovány v kapitole...

Školní časopis a žákovský TV štáb

Tematické okruhy zejména produktivních činností průřezového tématu Mediální výchova mohou žáci uplatnit a realizovat ve volnočasových aktivitách spojených s tvorbou mediálních sdělení, a to v rámci školního měsíčníku Cihláci, jenž sdružuje žáky 1. i 2.stupně, a rovněž žákovského televizního štábu, jehož výstupy jsou prezentovány nejen na půdě školy, ale i v lokálním televizním a internetovém vysílání televize Polar.

7. PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Žáci jsou hodnoceni v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání, která byla pozměněna vyhláškou MŠMT č. 454/2006 Sb., a v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka získává vyučující:

- § soustavným diagnostickým pozorováním žáka a analýzou jeho výsledků
- § soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připraveností na vyučování
- § zkoušením (písemným, ústním, grafickým, pohybovým)
- § konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i s pracovníky PPP, zdravotních zařízení apod.
- § pohovory s žáky a jeho zákonnými zástupci
- § Vyučující musí vycházet z dostatečného množství podkladů (minimálně pět známek) pro hodnocení a klasifikaci žáka
- § Vyučující oznámí žákovi výsledek každé klasifikace, při ústním zkoušení okamžitě, v ostatních případech v co nejkratší době
- § Vyučující má při klasifikaci právo zohlednit nedodržení termínu při odevzdání či prezentaci domácích úkolů, referátů, slohových prací, projektů apod.
- § Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáků, známky podstatné pro stanovení stupně prospěchu zapisuje do žakovské knížky
- § Písemné práce rozvrhne vyučující pokud možno rovnoměrně na celý rok
- § Při příchodu nového žáka v průběhu pololetí (přestěhování, přeřazení z jiné školy) a návratu z lázní apod. zohlední vyučující hodnocení na příslušné škole.
- § Při ukončení pracovního poměru během školního roku je vyučující povinen předat záznamy o klasifikaci řediteli školy nebo jeho zástupci
- § Při dlouhodobé nemoci předá vyučující podklady pro klasifikaci zastupujícímu učiteli a naopak

Klasifikace žáka

- § Žák je klasifikován ve všech předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku
- § Klasifikační stupeň určuje vyučující daného předmětu
- § V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní vyučující po vzájemné dohodě

- § Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období vychází vyučující z výsledků a kvality práce za celé klasifikační období
- § Při určování stupně prospěchu žáka postupuje vyučující objektivně
- § Na konci klasifikačního období, v termínu určeném ředitelem školy zapíše vyučující daných předmětů výsledky klasifikace jednotlivých žáků do katalogových listů

Případy neprospěchu jednotlivých žáků projednávají vyučující na pedagogických radách v 1.čtvrtletí, v pololetí, ve 3.čtvrtletí a na konci školního roku.

V 1. a 3. čtvrtletí je třídní učitel povinen seznámit zákonné zástupce žáka o jeho případném neprospěchu

Neklasifikování žáka, komisionální přezkoušení, opravné zkoušky – viz dále

Sebehodnocení žáka

- § Vyučující vede žáka k sebehodnocení výsledků své práce podle předem daných kritérií
- § Vyučující umožňuje žákovi vyjádřit se k hodnocení své práce
- § Žáci se učí formulovat kritéria

Pro účely klasifikace jsou předměty na I. stupni rozděleny do dvou skupin :

- § **teoreticko naučné:** matematika, český jazyk, anglický jazyk, prvouka, přírodověda, vlastivěda
- § **výchovně praktické:** hudební výchova, tělesná výchova, tvořivé činnosti, informatika

Při hodnocení v **teoreticko naučných předmětech** se posuzuje zejména :

- § zvládnutí požadovaných výstupů
- § píle a zájem o učení
- § úroveň myšlení
- § úroveň vyjadřování
- § úroveň aplikace vědomostí
- § příprava na vyučování
- § sebehodnocení a hodnocení ostatních

Výchovně vzdělávací výsledky v teoreticko naučných předmětech se na I. stupni klasifikují podle těchto kritérií :

Stupeň 1	§ žák ovládá požadované výstupy bezchybně nebo téměř bezchybně § při výuce je aktivní, samostatný, iniciativní a pohotový § chápe souvislosti § dovede komunikovat a spolupracovat ve skupině, jeho působení je přínosem § jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný, grafický projev je přesný a estetický § do vyučování se připravuje pravidelně a pečlivě § téměř vždy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
Stupeň 2	§ žák ovládá požadované výstupy s drobnými i většími chybami ojediněle § při výuce je méně aktivní, samostatný, iniciativní a pohotový § dovede komunikovat a spolupracovat ve skupině § jeho ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafický projev je přesný, ale méně estetický § do vyučování se připravuje pravidelně s menšími nedostatky § je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
Stupeň 3	§ žák ovládá požadované výstupy s drobnými i většími chybami § při výuce je částečně aktivní a samostatný, málo iniciativní a pohotový § chápe souvislosti s chybami § dovede pracovat ve skupině, ale jen částečně se zapojuje do diskuze § v ústním a písemném projevu se vyskytují nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafický projev má menší nedostatky a je méně estetický § do vyučování se připravuje nepravidelně § je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů podle podnětů učitele
Stupeň 4	§ žák zvládá požadované výstupy s často vyskytujícími se závažnými chybami § při výuce projevuje jen malou aktivitu § souvislosti chápe se závažnými mezerami a chybami

	§ práce ve skupině se pouze účastní § jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, v grafickém projevu se vyskytují nedostatky a je málo estetický § do vyučování se připravuje nepravidelně nebo vůbec § sebehodnocení a hodnocení ostatních je schopen málokdy
Stupeň 5	§ žák požadované výstupy neovládá, vyskytují se u něj závažné nedostatky a mezery § při výuce je pasivní § souvislosti nedokáže uplatnit ani s podněty učitele § neúčastní se práce ve skupině § v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafický projev má závažné nedostatky a chyby, které nedokáže opravit ani s pomocí učitele § do vyučování se nepřipravuje § sebehodnocení a hodnocení ostatních není schopen

Při hodnocení ve **výchovně praktických předmětech** se posuzuje zejména :

- § aktivita, samostatnost a iniciativa
- § kvalita výsledků činnosti
- § příprava do vyučování
- § vztah k činnostem a zájem o předmět
- § tvořivost projevu
- § dodržování herních pravidel
- § sportovní chování

Výchovně vzdělávací výsledky ve výchovně praktických předmětech se na I. stupni klasifikují podle těchto kritérií :

Stupeň 1	§ žák je v hodině aktivní § pracuje samostatně
-----------------	---

	§ projevuje velký zájem o předmět § pracuje tvořivě, svědomitě a se zájmem § pečlivě se připravuje na hodiny § projevuje velkou snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem § cvičí se zájmem § příkladně spolupracuje při hrách a soutěžích § dodržuje přesně herní pravidla § je ohleduplný, ctí sportovní chování
Stupeň 2	§ žák je v hodině převážně aktivní § pracuje většinou samostatně § projevuje zájem o předmět § pracuje obvykle svědomitě a se zájmem § pečlivě se připravuje na hodiny s ojedinělými výjimkami § projevuje snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem § cvičí většinou se zájmem § spolupracuje při hrách a soutěžích § dodržuje herní pravidla s menšími nedostatky § je ohleduplný, ctí sportovní chování
Stupeň 3	§ žák je v hodině méně aktivní § pracuje málokdy samostatně § projevuje malý zájem o předmět § pracuje málo tvořivě, svědomitě a se zájmem § nepravidelně se připravuje na hodiny § projevuje minimální snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem § cvičí málokdy se zájmem

	§ příkladně nespolupracuje při hrách a soutěžích § málokdy dodržuje přesně herní pravidla § nebývá ohleduplný a málokdy ctí sportovní chování
Stupeň 4	- žák je v hodině převážně pasivní - většinou pracuje nesamostatně - obvykle neprojevuje zájem o předmět - nepracuje tvořivě, svědomitě a se zájmem - na hodiny se připravuje nepravidelně anebo vůbec - neprojevuje snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem - necvičí se zájmem - při hrách a soutěžích nespolupracuje - nedodržuje přesně herní pravidla - nebývá ohleduplný a nectí sportovní pravidla
Stupeň 5	- žák je pasivní - nepracuje samostatně anebo vůbec - neprojevuje žádný zájem o předmět - nesnaží se o dosažení dobrých výsledků - nepřipravuje se na vyučování - potřebuje neustále pobízení k práci - vyrušuje při práci - nespolupracuje s ostatními - úmyslně porušuje herní pravidla - projevuje se nesportovním chováním a úmyslnou nekázní

Pro účely klasifikace jsou předměty na II. stupni rozděleny do dvou skupin :

§ **teoreticko-naučné :** matematika, fyzika, chemie, dějepis, zeměpis, přírodopis, cizí jazyk, volitelné předměty

§ **výchovně praktické :** český jazyk, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, výchova k občanství, výchova ke zdraví, informatika, pracovní činnosti, volitelné předměty

Při hodnocení v **teoreticko naučných předmětech** se posuzuje zejména:

§ úroveň dosažených výsledků vzdělávání

- § ucelenost, přesnost, trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- § kvalita a rozsah získaných dovedností
- § schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- § schopnost nalézt, třídit a interpretovat informace
- § kvalita myšlení, logika, samostatnost, tvořivost
- § přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- § aktivita a zájem v přístupu k činnostem
- § míra dovednosti účinně spolupracovat
- § osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky v teoreticko naučných předmětech se na II. stupni klasifikují podle těchto kritérií :

Stupeň 1 (výborný)	Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně s ojedinělými výjimkami a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Jeho ústní a písemný projev je logicky správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostudia.
Stupeň 2 (chvalitebný)	Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně s nepodstatnými nedostatky. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. V jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných chyb. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními potřebuje pouze drobnou podporu a pomoc. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)	Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů a definic a zákonitostí znatelné nedostatky. Obtížně vykonává intelektuální a motorické činnosti. Nepřesnosti a chyby dovede korigovat jen za pomoci učitele. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický. Při práci s informacemi má častější problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními potřebuje podporu a pomoc. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
Stupeň 4 (dostatečný)	Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Myšlení není tvořivé ani logicky správné. Jeho ústní a písemný projev je nesprávný, nepřesný a málo výstižný. Kvalita výsledků jeho činnosti je nízká, grafický projev nesprávný a málo estetický. S pomocí učitele dovede opravit pouze drobnější chyby. Při práci s informacemi má zásadní problémy při jejich zpracování. Při spolupráci s ostatními potřebuje výraznou podporu a pomoc ostatních. Při samostatném studiu má velké potíže.
Stupeň 5 (nedostatečný)	Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti a uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů vykazují zásadní nedostatky. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Jeho myšlení je nesamostatné a logicky nesprávné. V ústním, písemném a grafickém projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními, i přes jejich pomoc a podporu. Nedovede samostatně studovat.

Při hodnocení ve **výchovně praktických předmětech** se posuzuje zejména :

- § stupeň samostatnosti a tvořivosti projevu
- § poznání zákonitostí daných činností
- § osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivé aplikace
- § aktivita, samostatnost iniciativa v diskusích a činnostech
- § vztah žáka k činnostem a zájem o umění, kulturu a všeobecné dění
- § estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a estetické činnosti
- § všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a péče o vlastní zdraví

- § vztah k práci a praktickým činnostem
- § osvojení praktických dovedností, návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, organizace vlastní práce, hospodárné využití materiálu a energie
- § kvalita výsledků činnosti
- § obsluha a údržba laboratorních zařízení, pomůcek, nástrojů, nářadí, měřidel
- § dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péči o životní prostředí
- § míra dovednosti účinně spolupracovat
- § osvojení účinných metod samostatné práce

Výchovně vzdělávací výsledky ve výchovně praktických předmětech se na II. stupni klasifikují podle těchto kritérií :

Stupeň 1 (výborný)	Žák je v činnostech aktivní, samostatný, tvořivý, pohotový, plně využívá svých osobních předpokladů k originálnímu, působivému a estetickému projevu. Tvořivě aplikuje své vědomosti, dovednosti, návyky. Má aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost a kulturu projevu. Projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a činnostem. Pravidelně je připraven na daný předmět, nosí pomůcky. V jeho postupech práce a ve výsledcích se nevyskytují chyby. Jeho ústní a písemný projev je logicky správný, přesný a výstižný. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví. Dokáže aktivně spolupracovat s ostatními a je schopen samostatné tvořivé práce.
Stupeň 2 (chvalitebný)	Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá svých osobních předpokladů k vyjádření originálního estetického projevu s menšími nedostatky. Jeho projev je méně působivý, dopouští se v něm chyb. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost a kulturu projevu, pečuje o své zdraví. Projevuje kladný vztah k práci. Na daný předmět bývá připraven s ojedinělými výjimkami. V jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Vlastní práci organizuje méně účelně, pracoviště udržuje v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Při činnostech potřebuje častější podněty ze strany učitele. Jeho ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Při spolupráci s ostatními potřebuje pouze drobnou podporu a pomoc.
Stupeň 3 (dobrý)	Žák je v činnostech méně aktivní, nesamostatný, málo pohotový a tvořivý. Jeho vědomosti a dovednosti mají větší nedostatky, při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost a kulturu projevu. Na daný předmět se připravuje nepravidelně. Úkoly řeší s častými chybami. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, logice, přesnosti a výstižnosti. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje pomoc učitele. Méně dbá na pořádek na pracovišti, v obsluze pomůcek, nástrojů a nářadí se dopouští chyb. Při spolupráci s ostatními potřebuje podporu a pomoc. Překážky v práci a nepřesnosti v činnostech odstraňuje jen s pomocí učitele.
Stupeň 4	Žák je v činnostech převážně pasivní, nesamostatný. Rozvoj jeho schopností a dovedností je málo uspokojivý, jen obtížně je aplikuje ve vlastní činnosti. Jeho projev

(dostatečný)	je většinou chybný, nepřesný, málo výstižný. Často bývá nepřipraven na daný předmět. Kvalita výsledků jeho činností je nízká, grafický projev nesprávný a málo estetický. Jeho zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost a kulturu projevu je malý, nerozvíjí svůj estetický vkus. Jeho zájem o práci je minimální. V praktických činnostech a návycích má podstatné nedostatky. Výsledky práce jsou neúplné, nepřesné. Málo dbá na předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a na nepořádek na pracovišti. S pomocí učitele dovede opravit pouze drobnější chyby. Při spolupráci s ostatními je většinou pasivní, samostatná práce mu činí velké obtíže.
Stupeň 5 (nedostatečný)	Žák je v činnostech pasivní. Nemá osvojené vědomosti, dovednosti a návyky nebo je nedovede aplikovat. Nerozvíjí svůj estetický vkus, nemá zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost a kulturu projevu. Nepřipravuje se na daný předmět, nenosí potřebné pomůcky. Jeho projev má závažné nedostatky v logice, přesnosti, výstižnosti. Neprojevuje zájem o práci v daném předmětu. Nedostatky a překážky v práci nepřekoná ani s pomocí učitele. Nedokáže spolupracovat s ostatními, nedovede samostatně pracovat.

Celkové hodnocení

Viz vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., upravená vyhláškou MŠMT č. 454/2006.

§ 15, od. 7

„Žák je hodnocen stupněm

a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),

b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) **neprospěl(a)**, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.“

Při použití slovního hodnocení musí být zřejmé, jakému klasifikačnímu stupni odpovídá (viz charakteristiky klasifikačních stupňů) a podle toho pak bude stanoveno celkové hodnocení žáka.

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Viz vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., upravená vyhláškou MŠMT č. 454/2006.

§ 15, od. 9

„Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.“

Hodnocení práce v zájmových útvarech

Viz vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., upravená vyhláškou MŠMT č. 454/2006.

§ 15, od. 8

„Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

§ pracoval(a) úspěšně,

§ pracoval(a).“

Hodnocení chování žáků a výchovná opatření

(viz § 15 odst. 1 a § 17 vyhlášky 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

§ Klasifikace chování vychází z dodržování běžných pravidel slušného chování, dodržování školního řádu a provozního řádu školy v průběhu klasifikačního období.

§ Při klasifikaci se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, diagnostikované specifické vývojové poruše chování.

§ Chování žáka je klasifikováno těmito stupni :

Stupeň 1 (velmi dobré)

§ žák uvědoměle a bez problémů dodržuje pravidla slušného chování, řádu školy a provozního řádu školy

§ v jeho chování se mohou objevovat nedostatky a přestupky, které je možno řešit opatřeními k posílení kázně (viz dále).

Stupeň 2 (uspokojivé)

§ neustálé porušování školního řádu a provozního řádu školy

§ pravidelné zapomínání

§ vyrušování zásadním způsobem ovlivňuje vyučování

- § neomluvená absence do jednoho vyučovacího týdne (max. 32 hodin)
- § významné poškození školního majetku
- § opakované podvody nebo pokusy o ně, krádeže
- § žák má neustálé problémy s uznáním autority vyučujícího
- § po okamžitých kázeňských opatřeních nedochází k žádnému zlepšení
- § příchod do školy pod vlivem omamných a návykových látek, nebo jejich užívání v budově a areálu školy i na akcích pořádaných školou
- § v třídním kolektivu agresivní chování, šikanování, ohrožuje bezpečnost svou i spolužáků
- § mizivá pracovní morálka

Stupeň 3 (neuspokojivé)

- § ignoruje školní řád a provozní řád školy a notoricky jej porušuje
- § neexistuje příprava na vyučování
- § záměrně a zásadně narušuje vyučování
- § neomluvená absence přesáhla jeden týden
- § záměrně a úmyslné poškozování školního majetku
- § podvody, krádeže, trestné činy
- § žák neuznává autoritu vyučujícího
- § okamžitá kázeňská opatření se mívá účinkem
- § kromě užívání omamných a návykových látek byl přistižen při jejich distribuci
- § agresivní chování závažným způsobem narušuje činnost kolektivu
- § žádná pracovní morálka
- § O sníženém stupni z chování rozhoduje pedagogická rada na návrh třídního učitele.
- § Důvody sníženého stupně z chování se zapisují do katalogového listu žáka

Výchovná opatření

Opatření k posílení kázně

- § Podle závažnosti přestupku může být v průběhu klasifikačního období žákovi uděleno napomenutí třídního učitele, třídní důtka a důtka ředitele školy.
- § Tato opatření mohou být udělena jak za jednorázový přestupek, tak jako vyjádření průběžného stavu chování žáka (jednotlivá čtvrtletí).

- § Výchovná opatření jsou navrhována buď třídními učiteli, nebo vyučujícími, kteří přestupek objevili a vyšetřili.
- § Při udělení výchovných opatření v jednotlivých čtvrtletích jsou projednávána pedagogickou radou, při udělení za jednorázový přestupek nemusí být rada svolána, třídní učitel informuje vedení školy.
- § Všechna výchovná opatření jsou průběžně zaznamenána do katalogového listu žáka.
- § Rodiče jsou informováni prostřednictvím speciálních tiskopisů.
- § Platí zásada, že žák za jednorázový přestupek s uděleným výchovným opatřením nemůže být v daném období dvakrát postihován, stejně jako za opakované přestupky může být opatření k posílení kázně vystupňováno.

Napomenutí třídního učitele

- § ojedinělé porušení školního řádu a provozního řádu školy
- § občasné zapomínání
- § drobné vyrušování v době vyučování
- § po okamžitých kázeňských opatřeních následuje dlouhodobé zlepšení
- § má problémy se soužitím ve třídním kolektivu
- § pracovní morálka s občasnými výkyvy

Důtka třídního učitele

- § čtenější porušování školního řádu a provozního řádu školy
- § častější zapomínání
- § vyrušování v době vyučování
- § neomluvená absence do jednoho vyučovacího dne (max. 7 hod.)
- § drobné poškozování školního majetku
- § žák má občasné problémy s uznáním autority vyučujícího
- § po okamžitých kázeňských opatřeních následuje krátkodobé zlepšení
- § ve vztahu ke třídnímu kolektivu se objevuje vulgární a násilné chování
- § pracovní morálka s pravidelnými výkyvy

Důtka ředitele školy

- § pravidelné porušování školního řádu
- § časté zapomínání

- § výrazné vyrušování v době vyučování
- § neomluvená absence do dvou vyučovacích dnů (max. 13 hod)
- § závažnější poškození školního majetku
- § prokázaný podvod nebo pokus o něj
- § žák má pravidelné problémy s uznáním autority vyučujícího
- § po okamžitých kázeňských opatřeních dochází pouze k přechodnému zlepšení
- § svévolné opuštění budovy a areálu školy v době vyučování
- § ve vztahu ke třídnímu kolektivu se objevuje agresivní chování s náznaky šikany
- § dlouhodobě slabá pracovní morálka

Poznámka : okamžitým kázeňským opatřením se rozumí pohovor se žákem, zápis do žákovské knížky nebo pohovor s rodiči

Pochvaly

- § Za příkladné chování, osobní postoje a činy může být žákovi udělena pochvala.
- § Podle významu může být udělena pochvala třídního učitele, pochvala ředitele školy a pochvala na vysvědčení
- § Pochvala ředitele školy a pochvala na vysvědčení je projednávána pedagogickou radou.
- § Pochvaly jsou udělovány za klasifikační období (pololetí)
- § Pochvaly jsou průběžně zapisovány do katalogového listu žáka
- § Oceněný žák obdrží „pochvalný list“

Pochvala třídního učitele

- § je udělována za iniciativu v rámci třídy, většinou za práci v žákovské samosprávě nebo pomoc spolužákům.

Pochvala ředitele školy

- § je udělována za iniciativu přesahující rámec třídy, většinou za reprezentaci školy ve sportovních a vědomostních soutěžích až do úrovně okresního kola

Pochvala na vysvědčení

- § je udělována za mimořádnou iniciativu, většinou za reprezentaci školy ve sportovních a vědomostních soutěžích na krajské nebo republikové úrovni.

Předmětem pochvaly může být rovněž projev mimořádné osobního postoje a statečnosti, který vedl k záchraně lidského života nebo majetku.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrací zapojujeme žáky se zvláštními vzdělávacími potřebami do vzdělávání. Zajišťujeme integrovaným žákům hledání a uplatňování takových postupů při školním vzdělávání, které by svou náročností odpovídaly schopnostem žáka. Poskytujeme tak výchovu a vzdělávání podle jejich specifických potřeb. Integrovaný program je nastaven tak, aby umožňoval individuální osobnostní rozvoj každého žáka.

Mezi integrované žáky zařazujeme žáky:

- § tělesně postižené
- § mentálně postižené
- § s psychickými poruchami a autismem
- § smyslově postižené
- § se sociálně patologickým chováním
- § s parciálními nedostatky
- § s kombinovanými vadami

Největší část žáků zařazených do integračního programu jsou žáci se specifickými poruchami učení (SPU) a chování, mezi které patří: dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie, dyspraxie, dysmúzie, dyspinxie, ADHD, LMD.

Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení je charakteristické, že podávané školní výkony neodpovídají jejich rozumové úrovni. Dalšími projevy SPU mohou být:

- § potíže v oblasti řeči, poruchy zrakového a sluchového vnímání, pravolevé a prostorové orientace a orientace v čase, vnímání a reprodukce rytmu, poruchy procesu automatizace, vývoje jemné a hrubé motoriky, pohybové koordinace, nápadnosti v chování, poruchy soustředění.
- § Většinou se nejedná o jeden druh poruchy, ale symptomy se vzájemně prolínají a v průběhu trvání vykazují intenzitu.
- § Komplexní vyšetření těchto žáků provádí Pedagogicko-psychologická poradna. Někteří žáci mají na základě doporučení poradny nárok na reedukační činnost, kterou na naší škole garantuje výchovný poradce ve spolupráci s učiteli – absolventy vzdělávacího programu Náprava SPU.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky po zařazení žáka mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vymezuje § 16 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů (školský zákon). Jedná se o žáka se **zdravotním postižením**, **zdravotním znevýhodněním** nebo **sociálním znevýhodněním**.

Zdravotním postižením je postižení mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.

Zdravotním znevýhodněním je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálním znevýhodněním je

- § rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy
- § nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova
- § postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území ČR

Speciální vzdělávací potřeby žáků zjišťuje školské poradenské zařízení.

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání těchto žáků odpovídající jejich potřebám a poskytuje poradenskou pomoc ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

Žáci mají právo bezplatně užívat při vzdělávání speciální učebnice a didaktické a kompenzační učební pomůcky.

Při hodnocení žáků se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Ředitel školy může ve třídě se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami zřídit funkci asistenta pedagoga, k čemuž je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se speciálním vzdělávacími potřebami podrobněji upravuje vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb., podle níž se vzdělávání těchto žáků uskutečňuje pomocí podpůrných opatření: využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, snížení počtu žáků ve třídě (studijní skupině).

Speciální vzdělávání žáků se zdravotním postižením je na naší škole zajišťováno formou individuální integrace v běžných třídách. Žákům je na doporučení školského poradenského pracoviště vypracován individuální vzdělávací plán, který je pravidelně vyhodnocován.

Výuka žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných upravuje § 17 školského zákona a podrobněji rozpracovává vyhláška MŠMT č.73/2005 Sb.

Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské pracoviště.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu, závěrů psychologického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Podrobněji o IVP viz vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb.

Mimořádně nadaný žák může být přeřazen do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí jmenovanou ředitelem školy.

Individuální vzdělávací programy

Všichni integrovaní žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích programů (IVP), které jsou zpracovány na základě školního vzdělávacího programu a vycházejí ze specifických vzdělávacích potřeb žáků. IVP upravují obsah, formy a podmínky vzdělávání integrovaných žáků. Na sestavení IVP se podílí třídní učitel, vyučující příslušných předmětů, pedagogicko-psychologická poradna, rodiče, integrovaný žák, případně další odborníci. IVP schvaluje ředitel školy.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Tato skupina zahrnuje žáky z kulturně, sociálně nebo jazykově odlišného prostředí. Problémem ve vzdělávání u této skupiny žáků může být nedostatečná znalost jazyka, ve kterém vzdělávání probíhá. Proto věnujeme u těchto žáků pozornost jeho osvojení. V rámci průřezového tématu Multikulturní výchova zařazujeme do výuky také učivo týkající se kulturního prostředí a tradic národnostních menšin. K těmto žákům přistupujeme individuálně dle jejich potřeb. V případě dětí, které nehovoří českým jazykem, může být po dohodě s ředitelem školy vypracován individuální plán vzdělávání.

Vzdělávání žáků talentovaných, mimořádně nadaných

Školní vzdělávací program je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka. U dětí mimořádně nadaných je potřeba rozvíjet jejich talent a nadání, podporovat je vhodnou motivací.

Pokud je ve třídě žák s mimořádným nadáním, zařazují učitelé do vyučování takové učební strategie, které umožňují jejich individuální rozvoj. Nejčastěji používanou strategií je zadávání specifických úkolů. Učební plán školy umožňuje, aby si všichni nadaní žáci mohli ve vybraných ročnících volit z nabídky volitelných a nepovinných předmětů dle svého zájmu.

Škola pořádá školní soutěže a účastní se některých soutěží mimoškolních. Každý žák má možnost přihlásit se do školních kol soutěží a v případě úspěch reprezentovat školu ve vyšších kolech.

Ve škole probíhá během školního roku řada kroužků, do kterých se žáci mohou zdarma přihlásit a navštěvovat je. Kroužky vedou učitelé školy.

Návrhy hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do hodnocení žáků se speciálně vzdělávacími potřebami můžeme zařadit tyto metody :

- § slovní hodnocení
- § metoda portfolia – systematicky shromažďuje práce dítěte, dokumentuje jeho pokroky
- § metoda individuální normy – ta nejvíce zmírňuje to, co odsuzuje mnohé děti k permanentnímu neúspěchu (v tradiční škole jsou vyžadované normy stejné pro všechny), tzn. nesrovnáváme s ostatními, ale porovnáváme výkony žáka vzhledem k němu samému (zhoršení, zlepšení v porovnání s uplynulým obdobím)
- § bodové hodnocení v daném předmětu
- § různé formy pochval a ocenění
- § procentuální vyjádření
- § klasická stupnice

Výstupní hodnocení

(viz zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o: možnostech žáka a jeho nadání, předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka, chování žáka v průběhu povinné školní docházky, dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka. Výstupní hodnocení je vydáváno žákům v termínech stanovených vyhláškou č. 48/2005, v úpravách vyhláškou č. 454/2006, případně dle úprav ve znění pozdějších předpisů.

Komisionální přezkoušení

(viz § 52 od. 4 zákona č. 561/2004 Sb. a §22 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 oboje ve znění pozdějších předpisů)

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- § předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- § zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- § přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3 (vyhlášky č. 48/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

(viz vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., upravená vyhláškou MŠMT č. 454/2006, § 23 a zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §53)

Opravná zkouška je zkouška komisionální. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení komisionálního přezkoušení § 22 odst. 2 až 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

§ 53 zákona č. 561/2004 Sb.

„(1) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.“ Z toho vyplývá, že pokud žák již na daném stupni opakoval ročník, postoupí do vyššího ročníku bez ohledu na prospěch, opravné zkoušky nekoná. Také z toho vyplývá, že pokud žák neprospěl z předmětů výchovného zaměření, nekoná z těchto předmětů opravné zkoušky a rovněž to není důvod pro opakování ročníku.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník. Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku. O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky

(viz zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb. § 18, ve znění pozdějších předpisů)

Hodnocení v náhradním termínu

(viz zákon č. 561/2004 S., ve znění pozdějších předpisů, § 52 odst. 2 a 3)

Nelze-li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do 2 měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník. Žák, který plní povinnou školní docházku a neprospěl nebo nemohl být hodnocen na konci 2. pololetí, opakuje ročník (to neplatí pro žáka, který již na daném stupni již jednou ročník opakoval).

Žáka nelze hodnotit na konci pololetí, pokud podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek (např. ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence). O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

Postup do dalšího ročníku

(viz zákon č. 561/2004 S., ve znění pozdějších předpisů, § 52)

„(1) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.“

8. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Hlavním cílem je zhodnocení stavu – tj. zjištění, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka.

Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí právě ke zkvalitnění procesu výuky a školního vzdělávacího programu.

Oblast autoevaluace

- § - materiální ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- § - průběh vzdělávání
- § - výsledky vzdělávání
- § - školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a ostatními subjekty
- § - řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- § - soulad realizovaného ŠVP a RVP pro základní vzdělávání

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem je zajistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (a v plánu práce pro každý školní rok).

Nástroje evaluace

a) velká pozornost je věnována klimatu školy, pro vyhodnocení tohoto bodu platí především tato kritéria:

- § Identifikují se žáci a personál se školou, jsou na ni hrdí ?
- § Je přijímání rodičů a návštěvníků vstřícné ?
- § Hraje vedení školy pozitivní úlohu při budování dobré atmosféry ve škole ?
- § Charakterizuje práci školy na obou stupních smysl pro férovost a spravedlivost ?
- § Je morálka žáků a personálu vysoká ?
- § Jsou dobré vztahy mezi pracovníky, mezi pracovníky a žáky a mezi žáky navzájem ?
- § Jsou požadavky pracovníků na kázeň žáků (ale i vlastní) vysoké, ale přiměřené ?
- § Je prostředí školy příjemné a bezpečné ?

b) rozbor dokumentace školy

c) rozhovory s učiteli, rodiči (zákonnými zástupci)

d) dotazníky pro rodiče, žáky, učitele, schránka důvěry

e) srovnávací prověrky, dovednostní testy

Prověrky jsou zadávány z důvodu porovnávání úrovně žáků v paralelních ročnících, zpracovávají je porovnávají je učitelé jednotlivých vzdělávacích oblastí. Dovednostní testy (Cermat) zadáváme v 5. a 9. ročnících, v nichž děti nejvíce základní školu opouštějí. Testy zpracovávají nezávislí odborníci a vyhodnocují je v porovnání s republikovými výsledky. Takto zajišťujeme zpětné vazby, korigování nesprávností, popř. úprav v koncepci školy.

f) hodnocení práce pedagogů

Výuková oblast :

- § hospitace (metody práce, nápadivost, hlavní cíle...)
- § klasifikace a hodnocení žáků
- § úroveň žákovských prací (sešity, výkresy, výrobky...)
- § srovnávací prověrky, testy

Výchovná oblast :

- § přístup k dětem, obětavost, autorita
- § respektování poruch učení
- § dbaní na vnitřní řád (mj. i dozory)
- § prostředí (pořádek, výzdoba)

Administrativa

- § úroveň dokumentace (přesnost, včasnost)
- § včasnost a přesnost plnění úkolů

Organizace školy

- § vedoucí metodických orgánů
- § kabinety a funkce
- § jednání s rodiči

Třídní učitel :

- § vztahy v kolektivu třídy, ovlivňování, prevence problémů

- § fungování vnitřního řádu školy
- § vzhled třídy
- § úroveň čtvrtletního a pololetního hodnocení třídy (popř. výstupního)
- § sledování vývojových poruch
- § oficiální dokumentace třídního učitele
- § vztahy na pracovišti

Další hlediska :

- § sebevzdělávání , rozšiřování kvalifikace
- § granty, projekty, pedagogická tvořivost
- § ochota, obětavost, nápady , iniciativa (mj. akce mimo výuku a školu, soutěže ...)
- § reprezentace školy (soutěže, akce mimo školu)

4. Časové rozvržení autoevaluační činnosti

- § hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- § sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za uplynulý školní rok (začátek školního roku)
- § projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou – plán práce (§ 9 vyhlášky č. 15/2005sb.) – do konce září
- § dovednostní testy žáků – Cermat (únor), jejich hodnocení (duben...)
- § mapa školy (dle potřeby)
- § srovnávací prověrky (průběžně po celý školní rok)
- § dotazníky a klíma školy (1x za 2 roky)
- § rozhovory s učiteli, rodiči, žáky, výstupy z jednání školské rady
- § (průběžně)
- § vnímání školy okolím a prezentace školy (průběžně)

Autoevaluace školy

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole.	Zvýšení spolupráce s rodiči. Spokojenost rodičů se školou.	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Spokojenost žáků ve škole.
Kriteria	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Naplněnost školy v rámci demografie obce a individuálních možností rodičů.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce.	Spokojený žák.
Nástroje	Pozorování. Rozhovor.	Rozhovor. Dotazník. Zápis do 1. ročníku.	Analýza žákovských prací.	Pozorování. Rozhovor.	Pozorování. Dotazník. Rozhovor.
Časový harmonogram	Průběžně.	3x ročně rozhovor v rámci schůzek rodičů 1x ročně zápis 1x za dva roky dotazník	Průběžně.	Průběžně.	1x ročně dotazník. Průběžně pozorování a rozhovor.

9. PŘÍLOHY

9.1. ŠVP – ŠKOLNÍ DRUŽINA